Atatürk Üniversitesi Yayın No: 1240
Bilimlerin Dilinden Yaratılış Serisi No: 8

BİLİMİN IŞIĞINDA EVRİM GÖRÜŞÜNÜN SORGULANMASI VE YARATILIŞ

PROF. DR. ÂDEM DURSUN
PROF. DR. ÂDEM TATLI
PROF. DR. ERCAN KAYA
DR. İDRİS GÖRMEZ
PROF. DR. NİHAT YATKIN
PROF. DR. ORHAN ERDOĞAN
PROF. DR. Ö. İRFAN KÜFREVİOĞLU
PROF. DR. VEYSEL GÜLLÜCE

ERZURUM, 2019

Atatürk Üniversitesi Yayın No: 1240
Bilimlerin Dilinden Yaratılış Serisi No: 8

BİLİMİN IŞIĞINDA EVRİM GÖRÜŞÜNÜN SORGULANMASI VE YARATILIŞ

Yayına Hazırlayanlar

Prof. Dr. Âdem DURSUN
Prof. Dr. Âdem TATLI
Prof. Dr. Ercan KAYA
Dr. İdris GÖRMEZ
Prof. Dr. Nihat YATKIN
Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN
Prof. Dr. Ö. İrfan KÜFREVİOĞLU
Prof. Dr. Veysel GÜLLÜCE

Bu Kitapta Bildirileri Yer Alan Bilim İnsanları

Prof. Dr. Âdem TATLI
Doç. Dr. Adnan KÜÇÜKALİ
Prof. Dr. Ahmet AKYÜREK
Prof. Dr. Ali ALAŞ
Araşt.-Yazar Ayhan KÜFLÜOĞLU
Araştırmacı Ediz SÖZÜER
Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE
Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ALLAHVERDİ
Dr. Öğr. Üyesi Kasım TAKIM
Prof. Dr. Kazım UYSAL
Prof. Dr. Kemal SOLAK
Prof. Dr. Kenan ÖREN
Prof. Dr. Murat ÜNAL
Prof. Dr. Nurullah GENÇ
Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN
Prof. Dr. Osman ÇAKMAK
Prof. Dr. Turan GÜVEN

Erzurum, 2019

Eser Adı

Bilimin Işığında Evrim Görüşünün Sorgulanması ve Yaratılış

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Âdem DURSUN
Prof. Dr. Âdem TATLI
Prof. Dr. Ercan KAYA
Dr. İdris GÖRMEZ
Prof. Dr. Nihat YATKIN
Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN
Prof. Dr. Ö. İrfan KÜFREVİOĞLU
Prof. Dr. Veysel GÜLLÜCE

Atatürk Üniversitesi Yayınları No: 1240

ISBN: 978-605-7638-48-9

Atatürk Üniversitesi Yayınevi Koordinatörlüğü
Sertifika No: 42021
Prof. Dr. Fuat Sezgin Kütüphanesi Okuma Salonları Binası Zemin Kat
Kampüs-Yakutiye/ ERZURUM
atayayinevi@atauni.edu.tr
0442 231 62 80

Baskı
Zafer Form Ofset Ltd. Şti.
Sertifika No: 17266
Muratpaşa Mah. Yenikapı Cad. Kadıoğlu Sok. No:1 Yakutiye/ Erzurum
info@zafermedya.net
0442 234 22 85

Aralık 2019, Erzurum

SUNUŞ

Prof. Dr. Ömer ÇOMAKLI
Atatürk Üniversitesi Rektörü

Varlığını ve yaratılış gayesini anlamlandırma çabası, insanı diğer canlılardan farklı kılan en önemli özelliklerdendir. Ancak hayatı ve insanı, sadece dünyevî bir okumaya tâbi tutan modern zihniyet, insan benliğini tabiat ve insana karşı bencil ve ölçüsüz kılmıştır.

Modern zihniyet, insanı özgürleştirmek adına kutsal ve kültürel bağlarından arındırma hamleleriyle onu sadece maddî tarafının ve hislerinin esiri yapmıştır. Bunun altında yatan asıl nedenlerden birisi de rasyonelleşmeye yüklenen anlamdır. Modernleşmenin temel esaslarından biri olarak belirtilen rasyonelleşme, insanın dinî bağından kurtarılması ve eylemlerinin yalnızca amaca uygunluk ve fayda ölçütü esas alınarak değerlendirilmesi olarak algılanmıştır. Ancak bu amaç, görünür olgular dairesinde ve tamamen dünyevi bir amaç olmalıdır. Dolayısıyla modern akılcılık, olguların birbiriyle bağlantısını açıklarken, hayatın anlamına ilişkin sorulara tek başına cevap verememektedir.

Bu meyanda cevabı aranan yaratılışa dair soruları, gönderilen son ilahî dinin kutsal kitabı olan, insan ve kâinatın yaratılışına dair çok sayıda âyet ihtiva eden Kur'an-ı Kerim insanın ve kâinatın yaratılış aşamaları ile cevaplandırmaktadır. Bu ayetler üzerinde tarih boyunca farklı kültürel kodlara sahip birçok insan çalışma yapmış ve çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Kur'an bu âyetlerle *"tevhid"* mesajını apaçık vererek yaratılış ve kâinat hakkındaki entelektüel meraklarımızı ilgili alanlarda bilimsel çalışmalar yaparak gidermeye de yönlendirmektedir.

Kur'an-ı Kerim, muhataplarına aşina oldukları fikir ve kavramlar üzerinden hitap etmektedir. Dolayısıyla bilimsel çalışmalar, Kur'an'ın sunduğu yaklaşımları dikkate almak zorundadır. Bunun için öncelikle yaratılış, insanın ve hayatın anlamına ilişkin oluşturulan boşluk veya anlam kayması, bilimsel yöntemlerin de iştirakleri ile ele alınmalı ve cihânşümul fikir ve değerler dizisi insanlığa sunulmalıdır.

İslâm inanç sistemini rasyonel yorumlamaya tabi tutacak önemli ve zengin bir mirasa sahibiz. Üniversitemiz ilgili birimlerinde çok değerli ve önemli çalışmalar yapılmaktadır. Yetiştirdiğimiz genç neslin manevî açıdan doğru ve sağlıklı biçimde yetişmesi önceliklerimizin başında yer almaktadır. İşte bu bağlamda ilki Harran ve Üsküdar Üniversiteleri tarafından 30 Kasım-02 Aralık 2017 tarihleri arasında Şanlıurfa'da yapılan Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongresi'nin ikincisi 8-9 Kasım 2018 tarihleri arasında Üniversitemiz öncülüğünde ve ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

Moleküler biyolojiden genetiğe, felsefe, tıp, ziraat ve dinler tarihinden, İslâm bilimlerine, sosyolojiden bilgisayar mühendisliğine kadar hemen her bilim alanından yurtiçinden ve yurtdışından kendi alanlarında otorite olan bilim insanları tarafından 124 tebliğin sunulup değerlendirildiği bu kongre, insanın ve kâinatın mahiyetini ve yaratılışını daha iyi anlamada bilim camiasının düşünce ufkuna katkı sağlamış, araştırmalarında onlara yeni bir şevk ve enerji vermiş, ayrıca evrim ve yaratılış konuları kendi ilmi platformlarında değerlendirilerek evrim görüşünün ideolojik düşüncelere alet edilmesinin önüne geçilmesinde önemli adımlar atılmıştır.

Kongreye kıymetli tebliğleri ile katkı yapan tüm katılımcılara, kongre tertip ve yürütme komitesine ve emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Not: Bu kongrede sunulan bildiriler http://bilimveyaratilis.org adresinde orijinal olarak neşredilmiştir. Bunlardan bazı bildirilere, gençlerin istifadesine sunulmak üzere, kısmen kısaltılarak ve tashih edilerek bu kitapta yer verilmiştir.

Günümüz gençliği, internet vasıtasıyla büyük bir bilgi bombardımanına tabi tutulmaktadır. Özellikle evrim ve yaratılış konusunda büyük bir bilgi kirliliği vardır. Ateizme dayalı felsefi düşünceler ispatlanmış bilimsel bilgi gibi takdim edilerek gençlerin manevî değerlerle olan bağları gevşetilmeye ve koparılmaya çalışılmaktadır.

Gençlerin bu konuda ufkunu açacak, onları istikbale hazırlayacak doğru, muhakemeli ve objektif düşünmeyi sağlayacak ilmî eserlere ihtiyaç vardır.

İşte bu *"Bilimlerin Dilinden Yaratılış Kitapları Serisi"* yeni yetişen nesillerin bu ihtiyacına cevap verecek şekilde, her ilmin mütehassısı bilim insanları tarafından hazırlanmıştır.

Yayına Hazırlayanlar
Ağustos, 2019

Prof. Dr. Turan GÜVEN

Milletimiz 5 ay önce büyük bir evladını ve çok değerli bir bilim adamını ahirete uğurladı.

Prof. Dr. Turan Güven Hocayı, 1960'lı yılların sonuncunda Ankara Yükseköğretmen Okulu'ndan tanırım. Bizden bir veya iki devre sonra idi. Gayretli, Milliyetçi akımın önde gelen, gözü pek, inandığı dava uğrunda taviz vermeyen, milletini ve vatanını nefsinden daha fazla seven bir delikanlı olarak tanıdım.

1985 yılında, zamanın Millî Eğitim Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler Lise Biyoloji kitabının hazırlanmasını Turan Beye verdi. Türk Millî Eğitiminde bir inkılâp olan ve önceki dönemde 750 sayfalık kitabın yaklaşık dörtte biri Evrim'e ayrılmışken, O bunu iki sayfaya indirdi ve bir o kadar da yaratılış görüşüne yer verdi.

Evrim sempozyumlarında, televizyonlardaki Evrim ve Yaratılış açık oturumlarında hep desteğini ve yardımını gördüm. Ne zaman Evrim konusunda yardım talep etsem hiç tereddüt etmeden gerekeni yapardı. Yaratılış Kongrelerinin şekillenmesinde de çok büyük katkısı oldu ve hemen hepsine tebliğleriyle iştirak etti. Evrim meselesinin bilim camiasında dinsizliğe alet edildiğini en iyi bilen bilim adamlarındandı. Hücre üzerindeki ihtisası ve konuya derin vukufiyetiyle, muhalif görüşte olan evrimcilerin de takdirine mazhardı. Bildiğim kadarıyla mana-yı harfi ile bir Biyoloji kitabı yazıyordu.

Bu kitap matbaaya verilmezsen önce hayattaydı ve burada bilimsel değeri çok yüksek olan orijinal bir makalesi yer almıştı. Makalesinin yayınını göremeden 22. Kasım.2019 tarihinde ahirete göçtü.

Kendisine rahmet, ailesine ve yakınlarına baş sağlığı diliyorum.

Prof. Dr. Âdem TATLI

Evrim hegemonyasının alt edilmesinde uzun süredir omuz omuza çalıştığımız sayın Prof. Dr. Turan GÜVEN hocamız, orta öğretim lise düzeyinde yazdığı biyoloji kitapları uzun yıllar MEB'e bağlı okullarda okutulmuştur. Bu ders kitapları, bir çok gencin ve öğretmenin imanının kurtulmasına ve takviye olmasına vesile olmuştur. Yaratılış kongresi fikrinin ilk ortaya çıktığı günlerde akciğer kanserine yakalanmış olmasına rağmen, hastalığını göz ardı ederek aktif bir şekilde hem bilim kurulu üyesi ve hakem olarak ve hem de sözlü bildirili olarak Şanlıurfa'ya ailesi ile birlikte teşrif etmiş, Erzurum'da ikincisi yapılan Bilimler Işığında Yaratılış kongremize de bildirisi ile destek vermiştir. Bu sahada son nefesine kadar yaptığı mücadelenin, yazdığı ve yayınladığı eserlerinin Rabbimiz katında kendisi için bir ahiret mazbatası olacağına inanıyoruz. Bu vesileyle kendilerini rahmetle anıyor, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Prof. Dr. Ali ALAŞ

SUNUŞ ... 3
Prof. Dr. Ömer ÇOMAKLI

KONGRE AÇILIŞ KONUŞMASI ... 17
Prof. Dr. Nihat YATKIN

EVRİM HİPOTEZİNİN TEORİYE BENZEYEN YÖNLERİ ... 19
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ALLAHVERDİ

Maddeye Dayalı Bazı Düşünceler ... 19
Basit Organizmaların Kendiliğinden Meydana Geldiğine İnanma ... 20
Alt Türleşme ... 20
Suni Seleksiyon ... 21
Değişim Tür İçi Varyasyondan İleri Geçmemektedir ... 21
Adeta Evrim Evrimleşmekte ve
Yeni Gelişmelere Ayak Uydurmaktadır ... 22
KAYNAKLAR ... 22

YARATILIŞ IŞIĞINDA, DARWİN'İN EVRİM TEORİSİ SAVUNUCULARINA CEVAPLAR ... 23
Prof. Dr. Ahmet AKYÜREK

Darwin'in Mendel'le İlişkisi Var mıydı? ... 23
Darwin Bir Yaratıcı Olduğuna İnanıyor muydu? ... 24
Darwin'in Teorisini Destekleyen Deliller Var mıdır? ... 25
Benzer Embriyolar Ortak Atalara mı İşarettir? ... 26
Evrim Teorisi Reddedilebilir mi? ... 27
Darwincilerin Söyledikleri, Sınıflama (Taksonomi) Tabiî midir? ... 27
Yaratılış İnancı Ne Kadar Bilimseldir? ... 27
Yaratılış İnancına Göre Akıllı Tasarım Diye Bir Şey Var mıdır? ... 29
Yaratıcıya İnananlar Bilim Adamı Olamazlar mı? ... 29
Bilim Her Bilinmeyeni Keşfetmeyi Başarabilecek midir? ... 29
Mutasyon Evrimin Meydana Gelmesine Sebep Olabilir mi? ... 30
Yaratılanlar Tesadüfen mi, Yoksa Belirlemeci
Bir Süreçte mi Oluşmuş Ya da Oluşmaktadır? ... 30
Karmaşık Karakterler Hep Son Halinde mi Yaratılmıştır
Yoksa Evrimle Yavaş Yavaş mı oluşmuştur? ... 31
Neden Aynı Yararlı Organlar Her Canlıda Yoktur? ... 32
Darwin Teorisine Göre Oluşması Gerekli Ara Türler Nerededir? ... 32

Ara Tür Diye Bir Oluşum Var mıdır? 33
Fosil kayıtları Nasıl Bir Zaman Serisi Gösterirler? 34
Canlılardaki Körelmiş Yapılar Neyi İfade Eder? 34
Darwinciler Sahtekâr mıdır? 35
Darwin'in Teorisi Hâlâ Teori midir? 36
İnsanın Maymundan Gelip Gelmediği Tartışması Nereye Gelmiştir? 36
Darwincilik Lobisi Ne Kadar Güçlüdür? 37
Darwincilerin Şimdilerde, Teoriyi İspatlamak İçin Sarıldıkları "Darwin-Mendel Görüşleri" Gerçekten Söylenebilir mi? 38
Neden Bazı Türler Değişir de Diğerleri Değişmez? 40
Canlı Telef Olmadan Bir Türden Diğerine Geçebilir mi? 41
Darwincilerin Söylediği; "Doğal Seleksiyon Bireyler Üzerinde Olur. Ancak Popülasyonda Gözlenir" Fikri Doğru mudur? 42
Teorideki Tabii Seleksiyonun Yüzü Arkaya mı Yoksa Öne mi Dönüktür? 43
Türler İçerisinde veya Arasında Darwin'in Bahsettiği, Birbirini Tüketici ve Birinin Diğerinin Yerine Geçici Boyutunda Bir Rekabet Var mıdır? 44
Popülasyonlarda Gen Frekans Farklılaşmaları ve Yeni Dengeler Evrimi, Bugünkü Darwincilerin Söylediği Gibi Yönlendiren 46
ya da Etkileyen Ana Mekanizmalardan Birisi midir? 46
Çeşitler mi Türleri Doğurur Yoksa Türler mi Çeşitleri? 47
Yaratılış Mucizesini Hiç Tereddütsüz %100 Destekleyen ve Darwin Teorisini Tereddütsüz %100 Çöpe Gönderebilecek Bir Olay Var mıdır? 47
Darwin Teorisi, Bilimsel Çalışmaları İlerletmiş mi, Yoksa Geriletmiş midir? 48
KAYNAKLAR 50

TÜRKİYE'DE EVRİM VE YARATILIŞ GÖRÜŞÜNÜN TARİHÎ SEYRİ 51
Prof. Dr. Âdem TATLI

I- ANTİKÇAĞ DÖNEMİNDE EVRİM VE YARATILIŞ 51
II- ORTA ÇAĞ DÖNEMİNDE EVRİM VE YARATILIŞ 53
    1- ORTA ÇAĞ'DA HIRİSTİYAN DÜŞÜNCESİNDE EVRİM VE YARATILIŞ 53
    2- ORTA ÇAĞ'DA İSLÂM DÜŞÜNCESİNDE EVRİM VE YARATILIŞ 53

III- RÖNESANS'TAN TANZİMAT FERMANI'NA KADAR OLAN DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ 55
IV- TANZİMAT FERMANI'NDAN 1923'E KADAR OLAN DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ 56
V- 1923'DEN 1980'E KADAR OLAN DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ 57
VI- 1980'DEN SONRAKİ DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ 57
1- BİYOLOJİ KİTAPLARI İLE İLGİLİ RAPOR 57
Ek-1 59
2- EVRİM TARTIŞMASINI BAŞLATAN RAPOR 62
Bir Değil, Bin Vehbi Koltuğu Feda Olsun 63
Evrimle İlgili Kitapların Tercümesi Bize Veriliyor. 63
Evrim Teorisi ve Yaratılışla İlgili Bir Mektup 64
Evrim Konusunda Yükseköğretim Öğrencileri de Kaynak İstiyordu 65
İlk Kitap Bastırılıyor 66
Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler Görevden Alınıyor 67
Vehbi Dinçerler'den Sonra Ders kitaplarında Evrim 68
Anadolu'da Evrim ve Yaratılışla İlgili Konferans ve Paneller 69
Bilimsel Sempozyum Fanatik Evrimciler Tarafından Basılıyor 70
İlmîn Verilerini Yaratılış Açısından Yorumlama 71
KAYNAKLAR 72

TÜR İÇİ DEĞİŞİMİN SINIRLARI 73
Prof. Dr. Turan GÜVEN

Genetik Potansiyele Uygun Çevre 73
SONUÇ 76
SEKÜLER BİLİM 77

BİLİMİN ÖZGÜRLEŞTİRİLMESİ 77
Prof. Dr. Osman ÇAKMAK

SÜBLİMİNAL MESAJLAR VE İNKÂRCILIK 77
I- Bilimin Ateizme Alet Edilmesinde Kullanılan Vasıtalar 78
II- İnkârcılığın İç Yüzü 79
III- İlimden İrfana ve Marifete Geçiş Hattının Kapanması 80

BİLİMİ ÖZGÜRLEŞTİRME ÇABALARI 81
ÇÖZÜM TEKLİFİ 82
MANA-YI HARFİ METODU İLE FEN VE DİN İLİMLERİNİN MEZCİ........ 82
BİLGİNİN ÖZGÜRLEŞMESİ........ 86
Bilginin Altı Temel Boyutu........ 87
Bilginin Hikmet Boyutuna Kavuşturulması........ 89
Tevhid ve Seküler Aksiyoloji Farkı 90
SONUÇ........ 91
KAYNAKLAR........ 92

BİLİM TARİHİ YANLIŞ SERÜVENLERLE DOLUDUR........ 95
Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK

Darwin'in Evrim Görüşü Ortaya Çıkarken Tereddütlü Çıkmıştır........ 96
Merak İlmin Hocasıdır........ 97
KÂİNATTA HER BİR VARLIĞIN BELİRLİ BİR PROGRAMA GÖRE TANZİM EDİLDİĞİ GÖRÜLÜR........ 97
Doğruyu Ararken Yanlış Yapma İhtimali, Bilim İnsanlarının Sıkca Karşılaşabileceği Bir Durumdur 98
Evrim Görüşünün Modern Bilim Işığında Kritiği........ 100
SONUÇ........ 103
Darwinizm'i Geçersiz Kılan Proteinlerin Tesadüfen Ortaya Çıkmasının İmkânsızlığıdır 103
Mutasyonlar Genelde Biyolojik Yapıyı Bozucu ve Öldürücüdür........ 103
Evrim Soy Ağacı, Mitolojik Bir Semboldür 104
Teoriyi Ortaya Atıp İspatı Sonraya Bırakma Bilim Anlayışına Terstir........ 105
KAYNAKLAR........ 109

YARATILIŞIN MÜKEMMELLİĞİ EVOLÜSYONU REDDEDİYOR 111
Prof. Dr. Murat ÜNAL, Assoc. Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE

MÜKEMMELLİĞİN TANIMI VE YARATILIŞTAKİ YERİ........ 111
Mutasyon 112
Doğal (Tabii) Seleksiyon........ 113
Adaptasyon........ 113
Kalıtım Varyasyonu 113
Biyolojik Çeşitlilik........ 114

Hiyerarşik Görüntü 114
KAYNAKLAR 115

ÖLÜMÜN HAKİKATI NEDİR? 117
Prof. Dr. Kâzım UYSAL

ÖLÜM ÇEŞİTLERİ 118
PROGRAMLI ÖLÜM (APOPTOZ VE OTOFAJİ) APOPTOZ 118
OTOFAJİ 119
Her Canlı Ölüme Programlanmıştır 120
Programlı Ölümde Genlerin Rolü 120
Programlı Ölümde P53 Geni ve Görevleri 121
Programlı Ölümde Bcl-2 Gen Ailesi ve Görevleri 123
Akılsız ve Şuursuz Madde Kendi Başına Program Yapamaz. 123
Ölüm Emrini Kim ve Nasıl Veriyor? 124
En Çok Bilinen Ölüm Reseptörleri 125
Materyalist Evrimcilere Birkaç Soru 126
Programlı Hücre Ölümü Hangi Gayeler İçin Kullanılır? 128
Sağlıklı Hayat Programlı Hücre Ölümü İle Mümkündür. 130
Programlı Ölüm Üreme Hücreleri Üretiminde de kullanılır 132
El ve Ayak Parmakları Programlı Ölüm İle Yapılır 133
Bitki Gelişiminde de Programlı Hücre Ölümü Kullanılır. 133
Programlı Hücre Ölümü Tek Hücreli Canlılar İçin de Önemlidir 135
PROGRAMLANMAMIŞ ÖLÜM (NEKROZ) 137
İSLAMÎ BAKIŞA GÖRE ÖLÜMÜN DEĞERLENDİRİLMESİ 138
SONUÇ 140

EVRİMCİ GÖRÜŞÜN ZAMAN YANILGISI 143
Dr. Öğr. Üyesi Kasım TAKIM

1. CANLILARDAKİ KARARSIZ BİLEŞENLERİN YARILANMA ÖMRÜ NOKTASINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ 144
   Labaratuvarda Yaşamış Bir Tecrübe 144
2. BİYOKİMYASAL REAKSİYONLARIN ZAMANA BAĞIMLIĞI NOKTASINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ 145
3. GENETİK DEĞİŞİMLERDEKİ İHTİMAL HESAPLAMALARI NOKTASINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ 147

4. DÜNYA ATMOSFERİNİN CANLILAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ BAKIMINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ 149
KAYNAKLAR 150

TABİATTAKİ MADDÎ SEBEPLERİN BİR ARAYA GELEREK C ANLILARI OLUŞTURMASI MÜMKÜN MÜDÜR? 151
Araştırmacı Ediz SÖZÜER

1. TABİAT NEDİR 151
2. TABİAT KANUNLARI 152
3. AKILLI TASARIM 152
4. MADDÎ SEBEPLER VE TESADÜF 153
5. MADDÎ SEBEPLERİN BİR ARAYA GELEREK CANLILARI VE CANLILIĞI OLUŞTURMASI MÜMKÜN MÜDÜR? 154
   BİRİNCİ NOKTA: 155
   İKİNCİ NOKTA: 155
      Misalimizle İlgili Ara Not 157
   ÜÇÜNCÜ NOKTA: 158
      Birinci Durum 158
      İkinci Durum 158
6. TABİATTAKİ BÜYÜK UNSURLARIN VE MADDÎ SEBEPLERİN ORTAK ÖZELLİKLERİ 160
SONUÇ 164
KAYNAKLAR 164

EVRİMCİ GÖRÜŞÜN KÖRELMİŞ ORGAN YANILGISI 165
Dr. Öğr. Üyesi KASIM TAKIM

Kuyruk ve Kuyruk Sokumu 166
Yirmilik Dişler 166
Epifiz, Timus ve Troid Bezleri 167
Epifiz Bezi 168
Troid Bezi 168
Timus Bezi 168
Apandis 168
Kalbe Kadar Uzanan Yutak Sinirleri (Larengeal Rekürrens) 169
KAYNAKLAR 172

KLASİK İKTİSADİ DÜŞÜNCE İLE EVRİM GÖRÜŞÜNÜN ENTELLEKTÜEL BERABERLİĞİ 173
Doç. Dr. Adnan KÜÇÜKALİ

1. 19. YÜZYIL AVRUPA'SINDA İNSAN TASAVVURU 174
2. EVRİM KAVRAMINDAN EVRİM TEORİSİNE 175
3. SOSYO-KÜLTÜREL YAPININ DARWİN'İN EVRİM TEORİSİNE ETKİLERİ 175

KLASİK İKTİSAT TEORİLERİNE BİYOLOJİNİN CEVAP BULMA ARAYIŞLARI 177
Malthus'un Nüfus Teorisi 178
SONUÇ 180
KAYNAKLAR 182

HAYATIN BAŞLANGICI VE EVRİM 185
Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN

HAYATIN BAŞLANGICI 185
Darwin'in Görüşleri 185
TABİÎ SEÇİLİM, SELEKSİYON VE GENETİK SÜRÜKLENME 186
MUTASYONLAR VE ETKİLERİ 187
CANLILARDA GENETİK VARYASYON VE ÇEVRENİN ETKİSİ 188
EVRİMCİ GÖRÜŞÜN YAPMIŞ OLDUĞUBİLİMSEL ÇARPITMALAR 189
Piltdown Adamı (Eanthropus Dawsoni) 189
Embriyolojik Yapı Benzerliği 190
Geçiş (Ara) Formları ve Fosil Delilleri 190
SONUÇ 192
KAYNAKLAR 192

EVRİM TEORİSİ İNSANLARIN MUTLULUĞUNU ARTTIRDI MI AZALTTI MI? 195
Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK

Evrim-Din Karşıtlığı 195
GERÇEK BİLİMLE İSLAMİYET ÇATIŞMAZ 196
İslâmiyet Bütün Hakiki İlimlerin ve Fenlerin Reisi ve Pederidir 197
İslâmiyet İlmî Çalışmayı Teşvik Ediyor 198
Bir Saat Tefekkür Bir Sene İbadetten Üstündür 198
Bütün Mahlûkat İlim Öğretenlere Dua Ederler 198

Bir Hikmet Kelimesinin İşitilmesi, Bir Sene Nafile İbadetten Üstündür 199
KAYNAKLAR 200

BALIKLARIN ÜREMESİNDEKİ HARİKALIK ANCAK BİR YARATICININ VARLIĞIYLA MÜMKÜNDÜR 201
Prof. Dr. Ali ALAŞ, Prof. Dr. Kemal SOLAK

Balıklarda Üreme Tipleri 202
Oviparlık (Dış Döllenme) 202
Bu Davranışı Söz Konusu Balıkların Kendiliklerinden İdrak Etmesi Mümkün müdür? 203
Ovovivipar Olarak Üreme 204
Vivipar Olarak Üreme 205
SONUÇ 205
KAYNAKLAR 207

BALIKLARDA GÖZ KÖRELMESİ PLANLI YARATILIŞIN DELİLİDİR 209
Prof. Dr. Kazım UYSAL

TÜRÜN MAĞARA POPÜLASYONLARI 210
Farklı Mağaralarda Aynı Mekanizma İleGözler Kapanır ve Körleşir 211
Mağara Balıklarında Gözlerin Körelmesinin Bazı Faydaları: 212
MAĞARA BALIKLARINDAKİ GÖZ KAYIPLARI İLE İLGİLİ HİPOTEZLER 213
Adaptasyon Hipotezi 216
Göz Tesadüfî Evrim Mekanizmaları İle Oluşamaz 216
Materyalist Evrimcilere Bazı Sorular 217
Gözler Programlı Hücre Ölümü İle Körleştirilir 217
Gözün Yaratılması da, Köreltilmesi de Genlerdeki Yazılımla Yapılır 219
Proteinler Görevli Memurlardır, Karar Verici Olamazlar 221
Göz Lensi Organizatör Olabilir mi? 223
Lens Nakli İle Körlük Gideriliyor. 224
SONUÇ 229

SORULARDAN EV YAPMAK 233
Prof.Dr. Nurullah GENÇ

KAFA KARIŞTIRAN VE İNSANI YIPRATAN SORULAR VARDIR 234
Doğru Soru Sormayan Akıl Müstahkem Bir Mevkiye Ulaşamaz 234

Her Şeyi Bir Denge Üzerine Yarattığını Beyan Eden Allah'ı Çağrıştırmıyorsa, Sorular Hüsrandadır! 235
Diğer Canlıların Akıl Gerektirmeyen Kabiliyetleri Vardır. 235
Sorular, Sorular, Sorular! 236
Toprak ve Ateş Medeniyetleri 237
Toprak Mütevazıdır. Toprak Bereketlidir ve Üzerinde Savaş Bile Olsa Nimetini Hiçbir Taraftan Esirgemez 239
Topraktan Yaratıldığı Halde Ateşin Yanında Saf Tutan İnsan 241
ENE, VAHİD-İ KIYASÎ VE YARATILIŞ 245

VAHİD-İ KIYASÎ, MANA-YI İSMİ VE MANA-YI HARFİ ÜÇGENİNDE YARATILIŞ GERÇEĞİ 245
Prof. Dr. Kenan ÖREN

İnsan ya Allah'ın Tasarrufundadır ya da Nefsinin 249
MANA-YI İSMİ", MANA-YI HARFİ" VE YARATILIŞ GERÇEĞİ 250
Yaratılış Gerçeğini Kabul Etmeyenlere Bazı Sorular 251
SONUÇ 252
KAYNAKLAR 253

ALLAH; SADECE DİN DERSİNİN DEĞİL, FİZİK-KİMYA'NIN DA KONUSUDUR 255
Araştırmacı-Yazar Ayhan KÜFLÜOĞLU

TEVHİD; SADECE İNANCIN DEĞİL, BİLGİNİN DE KONUSUDUR 255
İnsanın İktidarında Olan Tek Şey, Sadece İstemektir. 257
MAKRO KÂİNAT VE MİKRO KÂİNAT, BİRBİRLERİNE İNDİRGENEMEZ 259
Galaksileri Ayakta Tutan"Kütleçekimi" Değil, "El Kayyum ve El Hafîz" Olan Rabbimiz'dir! 259
BİLİMSELLİK FELSEFESİNİN DAYATTIĞI AKSİYOMATİK ÖNİNANÇLAR 261
SİZ, HİÇ AĞAÇ GÖRDÜNÜZ MÜ!? 264
BİLİMSELLİK FELSEFESİ VE ÜRÜNÜ OLAN BİLİM, TEVHİD PARADİGMASI'NIN ZITTIDIR 266

KONGRE AÇILIŞ KONUŞMASI

Prof. Dr. Nihat YATKIN
Kongre Başkanı

Değerli Bilim İnsanları;

Bilim dünyası yaklaşık iki yüz yıldır ateizmi esas alan pozitivist felsefenin tesiri altındadır. Bu felsefe, kâinattaki bütün varlıkları tesadüf ve tabiatın eseri olarak görmekte ve sadece laboratuvara giren maddeleri bilimsel veri olarak kabul etmektedir. Bu felsefi görüşte; insanın sadece maddi yönü dikkate alınıp manevi yönü ihmal edildiği gibi, kâinata da sadece tabii sebepler açısından bakılmakta, perde arkasında iş gören Yaratıcıyı anlama ve tanıma ihmal edilmektedir.

Gerçi iman ve inkâr insanlık tarihi boyunca hep var ola gelmiştir. İnanma veya inanmama insanların hür iradelerine bağlıdır. Ancak, yaklaşık iki yüzyıldır pozitivist felsefeye dayalı ateizmin ilmî kılıf içerisinde ders kitaplarında, belgesellerde, filmlerde hatta çizgi filmlerde dahi bilimsel bilgi gibi takdimi, toplum fertlerinin ekseriyetini ailesine, milletine, dinine ve vatanına yabancılaştırmıştır.

Değerli katılımcılar, bu ve benzeri yanlışların düzeltilebilmesi için yaratılış konusunda bilimlerin gerçek verilerinin değerlendirilmesinin, kâinatın okunmasında maddenin yanında manânın da dikkate alınmasının, bilimin metotları çerçevesinde yaratılış hakikatinin değerlendirilmesinin, başka bir ifadeyle din-bilim ayırımı yanlışlığının bir kenara atılarak hakikatte kardeş olan bu iki alanın birlikte ele alınıp sunulmasının gerekliliğini vurgulamak amacıyla *"Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongreleri"* düzenlenmektedir.

II. Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongresi'nin Atatürk Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür ediyor, kongre sonuçlarının bilim dünyasına önemli katkılar yapacağına gönülden inanıyor, saygılarımı sunuyorum.

EVRİM HİPOTEZİNİN TEORİYE BENZEYEN YÖNLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ALLAHVERDİ
Muş Alparslan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Muş/TÜRKİYE,
h.allahverdi@alparslan.edu.tr

Genel olarak bakıldığında evrimin teori değil, hipotez olduğu görülmektedir. Bu hükmün sağlamasını şununla yapabiliriz; evrim ilk canlıyı açıklamak zorundadır. Çünkü evrime göre var olan tüm canlılar bir ilk canlıdan meydana gelmiştir. Günümüzde ilk canlının oluşumuyla ilgili bilimsel manada pek çok hipotez *(çözüm önerisi)* vardır. Bu konuda bilimsel bir teori söz konusu değildir. Ancak evrim herhangi bir hipotez de değildir. Çünkü bilimsel yöntem basamaklarına göre, problemler için birer çözüm önerisi olan hipotezler şayet kontrollü deney veya onun yerine geçebilecek *(fosil bulgular gibi)* bir delille desteklenmez ise bu çözüm önerilerinin *(hipotezlerin)* değiştirilmesi icap etmektedir.

Bakıldığında evrim hipotezinin ilk ortaya atıldığı andan itibaren değiştirilmediğini; canlıların nasıl ortaya çıktığı ve çeşitlendiği *(türleştiği)* ile ilgili çözüm önerisi olarak yerini koruduğu görülmektedir. Bunun iki sebebini sayabiliriz. Birincisi; söz konusu problemle ilgili materyal olarak günümüz canlıları ve geçmişte yaşamış ve günümüzde yaşamayan ancak fosillerini bildiğimiz materyal dışında elimizde değerlendireceğimiz bir malzemenin olmaması. Bu malzemenin değerlendirilmesi ve sonuç çıkarılması kimilerince ancak bu materyale dayalı olarak yapılabileceği düşüncesidir.

Maddeye Dayalı Bazı Düşünceler

Canlıların ortaya çıkmasını ve türleşmesini ancak elimizdeki materyale dayalı olarak yapabiliriz. Burada elimizde olan materyale dayalı olarak pek çok çıkarımda bulunabiliriz. Burada yapılması gereken ise materyale dayalı, ortaya konulan hipotezin bilimsel olarak tutarlı olup olmadığıdır.

En azından ilk canlı açısından evrim hipotezinde deneye dayalı olmayan çıkarımların olduğu aşikârdır. Bu çıkarımlar maddeye dayalı bazı düşüncelere dayanmaktadır.

En azından ilk canlı açısından evrim hipotezinde deneye dayalı olmayan çıkarımların olduğu aşikârdır. Bu çıkarımlar maddeye dayalı bazı düşüncelere dayanmaktadır.

Darwin'den önce her ne kadar çeşitli düşünürler veya araştırmacılar evrim konusunda fikir beyan etmişlerse de; bu hiçbir zaman *Türlerin Kökeni'nin* yayınlanması kadar etkili olmamış, antik birer düşünce olarak zikredilmiş ve deneysel olarak bunlara çeşitli itirazlar yapılmıştır.

İkincisi ise, evrim hipotezinin bazı yönlerinin teoriye benzerliğidir. Bu benzerlikler başka hipotezlerde olmadığı içindir ki, evrim hipotezi hala varlığını devam ettirmektedir. Bunları birkaç başlık altında ele almak mümkündür.

Basit Organizmaların Kendiliğinden Meydana Geldiğine İnanma

Bunlardan birincisi evrim düşüncesinin ortaya atıldığı zamanda mevcut bilginin yetersizliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani evrim ilk ortaya atıldığı 1859 da günümüzde evrime yapılan en büyük itirazlardan olan ilk canlının nasıl oluştuğu o dönem için ciddi bir problem değildi. Zira o dönemde organizmaların en azından küçük olanlarının kendiliğinden meydana geldiğine inanılıyor ve bu konuda yapılan deneyler de vardı. Abiyogenez ve Biyogenez arasındaki deneye dayalı atışmalar henüz devam ediyordu.

Evrimin diğer ayağı olan türleşme ile ilgili de Darwin gelecekte paleontolojiye işaret ediyordu. Biyogenezin tartışmasız bir şekilde teorileştiği ve Abiyogenezin bir hipotez olarak bilim tarihinde yerini alması ise ancak Louis Pasteur'ün 1861'deki meşhur deneyi ile gerçekleşti. Yani Türlerin Kökeninin yayınlanmasından iki yıl sonra.

Alt Türleşme

Evrimin teoriye benzeyen ikinci yönü, türlerde alt türleşmenin görülmesidir. Bir türün zaman içinde bazı coğrafi ya da topoğrafik sebeplerden alt türlere dönüştüğü bilinmektedir. Bu, bir taksondan iki farklı taksonun oluşmasıdır.

Evrimcilerin bunu çokça nazara vermesi gerekirken mevcut durumun böyle olmadığını müşahede etmekteyiz. Bunun sebebini anlamaya çalıştığımızda; alt türleşme ile var olan tam bir taksondan *(türden)* iki yeni takson meydana gelmektedir. Bu durum evrimin, ilkelden daha gelişmişin evrildiği ana düşüncesi ile çeliştiğinden olsa gerek, alt türleşme evrimcilerin pek üzerinde durdukları bir konu değildir.

Alt türleşme ile yeni türlerin oluştuğu varsayılsa bile, bu evrimin hipotetik soy ağaçlarına ters düşmektedir. Adeta bu ağaçların ters yüz edilmesidir. Mesela bütün Eklembacaklıların var olan tek bir Eklembacaklı ana türünün alt türleşmesiyle meydana gelmesi çok daha mantıklı olmasına rağmen, böyle bir iddiaya rastlanmamaktadır. Bununla ilgili hiçbir delil arayışına da rastlanmamaktadır. Aslında böyle bir iddia, evrimin ortak ata iddiasından çok daha mantıklıdır. Çünkü pek çok alttür vardır. Ancak böyle bir iddia en azından canlı şubeleri adedince ana türleri gerektirir.

Daha tek bir ata türü bulamayan evrimin böyle yüzlerce şube ata türünün nerden geldiği sorusu karşısındaki durumu çok daha zor olmalıdır. Üstelik tüm donanımı ile ortada olacak böyle yüzlerce türün nerden geldiği sorusu evrimin tek ortak ata tür hipotezini hükümsüz kılar.

Suni Seleksiyon

Evrimin teoriye benzeyen diğer bir yönü suni seleksiyondur. Zaten Darwin'de bunu *Türlerin Kökeni'nde* güvercinler için zikretmektedir. Olaya bakıldığında seçilmiş nesiller boyunca popülasyonların değiştikleri görülmektedir. Bu değişimlerin ilgili grubun kalıtım materyali tarafından korunduğu da bilinmektedir. Ancak bunun da iki çıkmazı söz konusudur. Öncelikle suni seleksiyona tabi olmuş bir türden farklı bir tür, ya da türlerin oluştuğu en azından hayvanlar için bilinmemektedir. Dolayısı ile hayvanlar için bu yolla bir tür ne kadar değişirse değişsin bu hep bir tür içi varyasyon olacaktır. Bu durum genel olarak hayvanlar ve bitkilerde belirli oranda farklılık gösterebilir. Hayvanlar için tür sınırı çok daha korunaklı iken, bitkilerde bu sınır daha esnektir. Bitkiler için *"Yakın karakterlere sahip iki türden üçüncüsünün çıkması mümkün ve vakidir"*.7

En azından ilk canlı açısından evrim hipotezinde deneye dayalı olmayan çıkarımların olduğu aşikârdır. Bu çıkarımlar maddeye dayalı bazı düşüncelere dayanmaktadır.

Bütün canlılar için tür sınırını aşamayan bir değişim evrimin işine tam olarak yaramaz.

Değişim Tür İçi Varyasyondan İleri Geçmemektedir

Mikro evolüsyonla birçok canlının yeni karakterler kazandığı ve bunu sonraki nesillere ilettikleri bilinmektedir. Örneğin antibiyotiğe karşı direnç kazanan bir bakteri mikro ölçekte evrimleşmiş demektir. Bu yönüyle de evrim hipotezi teoriye benzemektedir. Ancak burada da yeni durumlara uyumun ilgili canlıyı bir türden diğerine çevrildiği ile ilgili bir bilgiye rastlamamaktayız. Yani tür sınırını aşamayan tür içi varyasyondan öteye geçememektedir.

Adeta Evrim Evrimleşmekte ve Yeni Gelişmelere Ayak Uydurmaktadır

Sıradan hipotezler hiçbir şekilde yeni gelişmelere ayak uyduramazken evrimin yeni gelişmelere ayak uydurduğunu görmekteyiz. Adeta evrim evrimleşmekte ve yeni gelişmelere ayak uydurmaktadır. Örneğin yeni bulunan bir türün sanki evrimdeki yeri bellidir. Yine moleküler seviyedeki gelişmelere de evrim uyum sağlamaktadır. Yeni gelişmelere ayak uydurmak hipotezlerin değil teorilerin özelliğidir. Bu yönüyle de evrim hipotezi teoriye benzemektedir.

Mutasyonlar evrimin taşıyıcı gücü olarak ifade edilmektedir. Bir neslin tümünü etkileyen bir mutasyon mikro ölçekte evrimdir. Ancak bırakın doğal şartlarda meydana gelen mutasyonları, son elli senedir pek çok laboratuvarda kontrollü gerçekleştirilen mutasyonlarla bile bir türün diğerine dönüşümünü sağlayan bir mekanizma gösterilememektedir.

Sonuç olarak, evrim ortaya çıktığı zaman açısından ve yeni gelişmelere ayak uydurmak açısından teoriye benzemektedir. Ancak günümüzde baktığımızda ortaya çıktığı zamanı da, şimdi daha iyi değerlendirebildiğimizden bu durum o zamana has kalmaktadır. Dolayısı ile şu an için evrimin teoriye benzeyen tek bir yönü, yeni gelişmelere ayak uydurmasıdır. O da Darwinizmin evrimciler tarafından çatlayan yerlerinin yamanmasından ve ilmi verilere uymayan yerlerinin, zamana havale edilerek ideoloji ile kapatılmasından kaynaklanmaktadır.

Diğer teoriye benzer olarak saydığımız yönlerin hiçbirisi en azından tüm canlılar için tür sınırını aşıp türleşmeyi sağlayamadığından evrimin işine gerçek manada yaramamaktadır.

KAYNAKLAR

Charles D. (Çeviren: Öner Ünalan). Türlerin Kökeni. Evrensel Basın Yayın, 4. Basım.2013
Demirsoy A. Kalıtım ve Evrim. Ankara: Meteksan Anonim Şirketi.2008
Duralı T. Biyoloji Felsefesi. Ankara: Akçağ Yayınları.1992
Futuyma DJ. Evrim. (Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Aykut Kence, Prof. Dr. A. Nihat Bozcuk),-Palme Yayıncılık.2008
Neil A. Champbell NA, Reece JB.(Çeviri Editörleri: Prof. Dr. Ertunç Gündüz, Prof. Dr. Ali Demirsoy, Prof. Dr. İsmail Türkkan). Biyoloj. Altıncı Baskıdan Çeviri, Gözden Geçirilmiş 2. Türkçe Baskı, Palme Yayıncılık.2008.
Taslaman, C. Evrim Teorisi Felsefe ve Tanrı. İstanbul Yayınevi. 2007.
Tatlı Â. Evrim ve Yaratılış. İstanbul: Nesil Yayınları.2008.

YARATILIŞ IŞIĞINDA, DARWİN'İN EVRİM TEORİSİ SAVUNUCULARINA CEVAPLAR

Prof. Dr Ahmet AKYÜREK
Anadolu Kalkınma Vakfı, Van/TÜRKİYE, a.akyurek@akv-adf.org

Bu yazıda, yaratılış inancında olan bilim adamlarıyla, Darwinciler arasında en çok tartışılan bazı konulara açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Burada değinilen konular *"***1000 Darwin Çıkmazı***"* kitabının sonunda yer almaktadır. Aslında belki kitabın sonuna böyle bir bölüm eklemek tehlikeli bir durumdur. Zira birçok kişinin, hatta bilim adamlarının, 650 sayfalık bir kitabı okumaya vakit ayıramayacakları için, sadece bu bölümü okuyarak, bu kitabın tamamını anladıklarını söylemeleri mümkündür. Tavsiye edilen, gerçekten kitabın tamamını okumalarıdır. Aksi takdirde, yüzlerce çıkmazın nedenini ıskalamış ve yanlış yorumlar yapıyor olacaklardır. Burada sorular sorarak, Darwin teorisinin neden tamamına yakın kısmının yanlışlarla dolu olduğu, yaratılış gerçeği ışığında özetlenmeye çalışılmıştır.

Doğrusunu söylemek gerekirse, ben de bilim adamlarının ya da daha spesifik olarak biyologların çoğu gibi Darwin öğretisi ile yetiştirildim. Ta ki, genetik talebesi iken eğriyi doğruyu, ya da mantıklı açıklamaların her zaman doğruyu göstermediğini anlayıncaya, ya da öğreninceye kadar. Kitabı okuyan Darwinciler inanmayabilirler ama gerçekten, benim düşüncelerimin dini inancımla alakası yoktur. Dini inancım, sadece bilimsel verileri ve doğruları teyit etmektedir, o kadar.

Darwin'in Mendel'le İlişkisi Var mıydı?

Sanırım bilgi noksanlığından, yapılan eleştirilerin bazılarında, Darwin'in Mendeli ve Mendel genetiğini bilmemesine rağmen 35 yıl öncesinden bazı olayları sanki bir genetikçi gibi algıladığı vurgusu yapılmıştır. Bu bir abartmadır ya da yanlıştır. Darwin'in kalıtım konusunda söylediği, neredeyse daha önceki bilim adamlarının söyledikleriyle aynıdır. Önce şunu belirtelim, Darwin *(1809-1882)* ve Mendel *(1822-1884)* 13 yıl arayla doğmuştur, Mendel daha gençtir, iki yıl arayla ölmüşlerdir, Darwin erken ölmüştür. Darwin, *Türlerin Kökeni* ile ilgili teori kitabını ilk kez

1859'da yayınlamış, Mendel ise yasalarını, 1865'te yayımlamıştır. Darwin son kitabının baskısını da 1876'da hayattayken yaptırmıştır. Yani ilk kitabı Mendel'den 6 yıl önce, son kitabı da 11 yıl sonra, kendisi hayattayken basılmıştır. Bu duruma göre, bu bilim adamları aynı zamanlarda yaşamışlardır. Darwin'in Mendeli bilmemesi bir eksikliktir. Kendisini sadece çevre şartlarıyla oluşan değişimin seleksiyonuna konsantre ettiği ve kalıtım olaylarını da değişimde önemsiz bulduğu için, duyduysa bile, Mendel'in keşiflerini ve delillerini önemsememiş olabilir. Ancak Darwinci söylemlerin aksine, Darwin'in teorisi ve o zamanlar, bu teorinin popüler bir tartışma konusu olması, Mendeli ve buluşlarını, bununla kalmayıp bu konuda bilim adamlarının genetik çalışmalarını da 35 yıl durdurmuştur. Ta ki, Mendel, 1900'lü yılların başında yeniden keşfedilinceye kadar.

Bu Darwin'in insanlığa bilerek, ya da bilmeyerek verdiği en büyük zarardır. Hâlâ da insanlık, saçmalıklarla mücehhez o bariyeri kırıp biyolojik olayları gerektiği bağımsızlıkla inceleyememektedir. Yani bilimsel geciktirmeler ve tahribat hâlâ devam etmektedir.

Bu Darwin'in insanlığa bilerek, ya da bilmeyerek verdiği en büyük zarardır. Hâlâ insanlık, saçmalıklarla mücehhez o bariyeri kırıp biyolojik olayları gerektiği bağımsızlıkla inceleyememektedir. Yani bilimsel geciktirmeler ve tahribat hâlâ devam etmektedir.

Darwin Bir Yaratıcı Olduğuna İnanıyor muydu?

Bu konuda, kitabımın metni içerisinde verdiğim bazı cümleleri tekrarlayalım; Darwin, yaratılış teorisine göre,

"At cinsinin her türünün bağımsız olarak kendi başına yaratıldığını kabul eden herhangi bir kimse, her türün; yabanlık şartlarında olduğu kadar evcillik şartlarında da arızi olarak, cinsin öteki türlerinin ayırt edici özelliklerinden olan çizgilere bürünebilecek biçimde bir değişim eğilimi ile birlikte yaratıldığını da kabul etmek durumundadır diye düşünüyorum" (s.187) demiştir.

Bu değişim eğilimi, türler içinde olmak kaydıyla aynen öyledir. Yani her tür, ayrı ayrı yerlerde, aynı tür olarak yaratılmamış, ancak genetik varyasyonları ile tek tür olarak tek yerde yaratılmıştır. Darwin, farklı bölgelerde yetişen bazı atların kendi atalarına değil de, diğer bazı türlere daha çok benzediğini söylemekte ve şöyle devam etmektedir:

"Böyle bir nedeni (yaratılış) kabul etmek gerçek bir nedenin yerine hayali ya

da en azından bilinmeyen bir nedeni geçirmek istemek demektir; tek sözcükle tanrı eserini küçümseme ve aldatma olarak düşünmek demektir" (s.187).

Darwin şöyle devam etmekte;

"Bana gelince, ben de doğrusu, birkaç yüzyıl öncesinin bilinçsiz evren doğumcularıyla birlikte, fosil kabukluların hiçbir zaman yaşamamış olduklarına, ama deniz kıyılarında yaşayan kabukluların taklidi olarak taştan yaratıldıklarına inanmak isterdim" (s.187).

Bu ifadelerde görüldüğü gibi, Darwin'in bir yaratıcıya inanmadığı, bunu da alaycı bir şekilde ifade ettiği şeklinde yorumlanabilir. Yani kitabın ana temasına uygundur. Aynı Darwin yine garip bir çelişki içerisinde, kitabının son paragrafında, son derece güzel bir şekilde tasvirler yapmış, kâinattaki olayları bir yaratıcıya bağlamıştır, Darwin belki bunu en son 1876 baskısında kullanmıştır ama her nedense, kitabının birkaç yerinde, çok cılız ya da zoraki de olsa, ortaya çıkan yaratıcısı o zaman ne iş yapmaktadır, ya da neyi yaratmaktadır? Eğer Darwin'in de söylediği gibi bir şeyi yarattıysa, neden diğerini yaratmasın ki, onu yaratmasına inanırım ama bunu yaratmasına inanmam denebilir mi?

Darwin'in Teorisini Destekleyen Deliller Var Mıdır? Hâlen Darwin teorisindeki evrimi bilen gören yoktur. Eğer bu konuda tek somut bir delil bulunabilseydi, Darwinciler bugüne kadar yaptıkları gibi, ortalığı karıştırır, sağır sultana duyururdu.

Darwin'in Teorisini Destekleyen Deliller Var mıdır?

Hâlen Darwin teorisindeki evrimi bilen gören yoktur. Bu konuda Darwin'in söylediklerine bakalım;

"Verilebilecek cevapların özeti ve kuramıma karşı ileri sürülebilecek itirazlara ve diğer güçlüklere karşı yapılabilecek açıklamalar böyle; bu güçlüklerin ağırlığını, ben kendim, onların öneminden kuşku etmeyecek kadar uzun zaman duyumsadım. Ama özenle şunu belirtmek gerekir ki, en ciddi itirazlar öyle sorunlarla ilgili ki, bu konulardaki bilgisizliğimiz onun ne kadar geniş olduğundan kuşkulanmamızı bile engelliyor. En basit organlarla en yetkin organlar arasında olabilecek bütün aşamalanmaları bilemiyoruz, geçmişin uzun dönemleri boyunca etkili olmuş olan dağılım yollarının hepsini bildiğimizi ileri süremeyiz; ne de jeolojik belgelerin eksikliklerinin oylumunu. Bütün bu itirazlar ne kadar ciddi olurlarsa olsunlar, kanımca, gene de sonradan gerçekleşen değişimlerle türeme kuramını yıkmaya yetecek önemde değiller" (s.553-554) demiştir.

Biz bunun tam tersini düşünürüz. Yani bu ciddi itirazların tamamı ya da her biri, Darwin'in teorisini yıkmaya yeter. Bu konuda Darwin'i desteklemek amacıyla yapılan binlerce çalışmalardan hiçbir sonuç alınamamaktadır. Alındığı söylenen, ancak tamamıyla Darwin'in küçümsediği ve neden nasıl olduğunu anlamadığı, genetik çalışmalara dayanan çeşitli araştırmalar yapılmakta, hatta zaman zaman, tamamen bir önyargı ile olsa olsa, varsayımı ile Darwin'in desteklendiği de iddia edilmektedir. Eğer bu konuda tek somut bir delil bulunabilseydi, Darwinciler bugüne kadar yaptıkları gibi, ortalığı karıştırır, sağır sultana duyururdu.

Yararı olmadığı düşünülen karakterler nasıl ve hangi amaçla kim tarafından verilmiştir? Öyle ya, tabiat şartları bunu yapamadığına göre elbette bir yapanı olacaktır!

Benzer Embriyolar Ortak Atalara mı İşarettir?

Darwin zaman zaman çelişkiye düşse de, sık sık bu benzerliğin ortak atalara işaret ettiğini söylemiştir. Şimdiki Darwinciler de benzer yollarla teorinin ispatlandığını söylerler. Tabii ki bu doğru değildir. Tek bir hücreden meydana gelecek embriyo maketinin, özellikle benzer organlara sahip canlılar için benzer olmasından doğal hiçbir şey yoktur. Bunu kitap metni içerisinde defalarca açıkladık. Bu konuda teorisiyle çelişki içinde olsa da Darwin'in ne söylediğine bakalım; Darwin bu konuda şunu söyler:

"Aynı bir sınıfın çok farklı hayvanlarının embriyolarında birbirlerine benzedikleri yapısal noktaların çoğu kez bu hayvanların varlık şartlarıyla hiçbir ilişkisi yoktur" (s.524)

Bunlara da örnek vermiştir ve *"Hiç kimse aslan yavrularının postunun çizgili oluşunun ve yavru karatavukların kanatlarının beneklerinin herhangi bir yararı olduğunu düşünmez" (s.525)* demiştir. Yani kısacası, Darwincilerin aksine, dolaylı da olsa kendi evrim teorisinin doğru olmadığını ifade etmiştir.

Darwin'in evrim teorisinin aksine bir delil olmadığı için bu teorinin reddedilemeyeceği ifade edilmektedir. Tamamen yalandır. Her gördüğün biyolojik varlık evrim teorisinin aksini söyleyen, yaratıcıyı işaret eden bir delildir.

Neden? Çünkü teoriye göre yararlı olmayan bir karakterin tabiat şartları vasıtasıyla biriktirilmesi ve sahip olunması mümkün değildir. O zaman hemen şu sorumuzu soralım; bu yararı olmadığı düşünülen karakterler nasıl ve hangi amaçla kim tarafından verilmiştir? Öyle ya, tabiat şartları bunu yapamadığına göre elbette bir yapanı olacaktır!

Evrim Teorisi Reddedilebilir mi?

Darwin'in evrim teorisinin aksine bir delil olmadığı için bu teorinin reddedilemeyeceği ifade edilmektedir. Tamamen yalandır. Her gördüğün biyolojik varlık evrim teorisinin aksini söyleyen, yaratıcıyı işaret eden bir delildir. Buna en büyük delil de insanın kendi varlığıdır. Kitaptaki ana eleştirilerde bu konuya girildiği için burada detaya inilmeyecektir.

Darwincilerin Söyledikleri, Sınıflama (Taksonomi) Tabiî midir?

Bazı Darwinciler, canlıların sınıflandırılması tabii karakterlere göre yapıldığından, aynı türlerde olduğu gibi, türün üstündeki sınıflamaların da tabii kabul edilmesini söylerler. Hatta bundan dolayı da Darwin'in çeşitlerle türleri ayırmamasını tabii karşılarlar. Mesela, *"Bir şey tür içinde oluyorsa türler arasında da olur"* derler. Metin içinde biz ısrarla, tür üstündeki sınıflamaların tamamının keyfi, yapanın takdirine kalmış olduğunu vurguladık. Kitabın taslağını okuyan bazı eleştirmenler ısrarla, bizim yanlış düşündüğümüzü ve sınıflamaların da tabii olduğunu söylediler. Ben burada yorum yapmayacağım, Darwin'in ne söylediklerini koyacağım. Darwin bu konuda;

İnsanın gözlüğünün ustasının varlığını kabul bilimsel olacak, ama gözün ustasının varlığını kabul bilimsel olmayacak! Böyle bir düşünce bilimsel değil, tamamen Allah'ın varlığını inkâra yönelik ideolojik ve pozitivist felsefî bir düşüncedir.

"Kuşkusuz organik varlıklar da, pek çok nesne gibi, tek tek ele alınan karakterlerine göre sunî olarak ya da karakterlerinin toplamına göre daha tabii olarak pek çok biçimde sınıflandırılabilirler" (s.493) demiştir. Daha sonra da şu ifadeyi kullanmıştır:

"Takımlar, alt takımlar, familyalar, alt familyalar ve cinsler gibi çeşitli tür gruplarının karşılaştırmalı değerine gelince, bu, hiç değilse şimdiye kadar hemen hemen bütünüyle keyfi bir şey olmuştur" (s.499). Arif olan anlar!

Yaratılış İnancı Ne Kadar Bilimseldir?

Evrimin denenmediği için delili olmadığını, hatta jeolojik bulguların tam aksini ispatladığını, Darwincilerin tamamı kabul ederler. Ancak onların iddiası, bunun doğru olmadığı değil, yaratılış inancının, olağanüstü bir zekânın ürünü olduğu savıyla, bugünkü bilimsel deneylerle ispatlayamayacağı için yaratılışçılığın da sınanamayacağı dolayısı ile onun da Darwinci inanış kadar bilimsel olamayacağıdır. Zaten yara-

tılmış olan canlıların insanlar tarafından yaratılmasının sınanamayacağı da, yaratılışa ait kesin bir delildir. Zira var olan her şey, *(dini inanca bağlansın ya da bağlanmasın)* öyle ya da böyle, dâhi bir yaratıcı tarafından kurgulanmıştır. Darwin ortak atalardan geldiği sanılan tip benzerliği konusunda *"Bir sınıfın üyelerindeki bu tip benzerliğini yarar ile ya da amaca yönelik olma öğretisiyle açıklamak istemek kadar boşuna çaba yoktur. Owen, Nature of Limbs adlı ilginç eserinde böyle bir şeye ulaşmanın imkânsızlığını kabul etmiştir. Her canlının diğerinden bağımsız olarak yaratıldığı öğretisine göre şunu söyleyebiliriz: Yaratanın böylesi hoşuna gitmiş ve her büyük sınıftan bütün hayvanları ve bütün bitkileri tek biçimli bir plana göre yapmıştır diye ekleyebiliriz. Ne var ki bu açıklama bilimsel değildir" (s.517-518)* demiştir.

Mikroskopla bir hücrenin içine bakıp oradaki olayları ve koşuşturmaları gören bir insanın, "Yaratıcıya inanamıyorum" demesi bizce mümkün değildir. Mümkündür de, bu tiplere ancak özürlü ya da sapkın insanlar denebilir.

Yaratıcının, canlıları bir sisteme göre ve varyasyon kabiliyetleri ile türler olarak yaratması ve bunların her yerde görülmesi, kitapta açıklandığı üzere, Darwin'in söylediklerinden daha az bilimsel değildir. Yaratılan olmadan onun değişmesinden ya da değiştirilmesinden bahsedilemez. Darwin bile, geç de olsa, bir yaratıcıdan bahsettikten sonra…

Bir iğne ustasız, bir harf kâtipsiz olmazken canlılar bir ustasız olabilir mi? Elbette onların da bir Yaratıcısı olacaktır. Canlılardaki hayat özelliği, Allah'ın *"Hay"*, yani hayat verici isminin tecellisidir. Bu hayat ve canlılık özelliği sebeplere bağlı olmadığı, doğrudan Yaratıcı tarafından verildiği için, insanların hayat sahibi bir canlıyı yapmaları mümkün değildir. Yani hayatın varlığı bir mu'cizedir. İnsanın kendisi de bu yaratılma safhalarını her an yaşamaktadır. Tek hücre olarak hayata ayak basan insan bedeninde her an binlerce hücre ölmekte ve yenileri yaratılmaktadır. Bütün canlılar âlemi böyle değil midir?

Bir yumurtadan civcivin yaratılması, bir çekirdekten bir ağacın meydana getirilmesi yaratılışa delil değil midir? Yaratılışı anlamak ve görmek için daha nasıl bir delil olacaktır?

İnsanın gözlüğünün ustasının varlığını kabul bilimsel olacak, ama gözün ustasının varlığını kabul bilimsel olmayacak! İnsanın elbisesinin ustasını kabul bilimsel olacak, insanın bedeninin ustasını ve yaratıcısını kabul bilimsel olmayacak! Böyle bir mantık, böyle bir bilimsel düşünce olabilir mi? Böyle bir düşünce bilimsel değil, tamamen Allah'ın varlığını inkâra yönelik ideolojik ve pozitivist felsefî bir düşüncedir.

Yaratılış İnancına Göre Akıllı Tasarım Diye Bir Şey Var mıdır?

Darwinciler akıllı tasarım diye bir şey yoktur, dünyadaki düzen ve detay, çeşitlilik üzerine iş gören tabii seçimin işidir derler. Yaratıcılığı da gereksiz ve modası geçmiş bulurlar. Hâlbuki tabii düzenin ve tabiat şartlarının bizzat kendisi yaratılmaya muhtaçtır. Yaratılmak ayrı, yaratılanların işlemesi tamamen farklı şeylerdir. Bunlar karıştırılmaktadır. Bilim adamının modayla da işi olmaz.

Yaratıcıya İnananlar Bilim Adamı Olamazlar mı?

Bunu ben bizzat Darwinci arkadaşlarımdan duydum. Onların iddiası, bilim adamı eğer bir yaratıcıya inanırsa, o zaman her şeyi ona havale edip, kendini inanış sınırları içine hapsedip, bilimi bırakıp *"hikmetinden sual olmaz"* mantığıyla yan gelip yatacaktır. Yani sorgulayamayacak ve bilimsel çalışma yapamayacaktır. Hâlbuki gerçek tam bunun tersidir. Özel mikroskopla bir hücrenin içine bakıp oradaki olayları ve koşuşturmaları gören bir insanın, yaratıcıya inanmıyorum demesi bizce hiç mümkün değildir. Mümkündür de, bu tiplere ancak özürlü ya da sapkın insanlar denebilir.

Yaratıcı, insana kendinde bulunan akıl ve yetilerinin bir bölümünü vermiştir. Bundan maksadı da, insanların kendi sırlarına erişebilmesi için çalışmaları ve her yeni keşiflerinde, Yaratıcının ne kadar büyük ve erişilmez bir dâhi olduğunu anlamaları içindir. Zira her keşfedilen şey, en az kendisi kadar yeni, keşfedilmeyi bekleyen bilinmeyeni ortaya koyar, bu da sonsuzluğa, yani Yaratıcıya gider. Kör cehalet insanları ne kadar yaratıcısından uzaklaştırırsa, her öğrenilen ilim ya da keşif, o kadar yaklaştırır, sadece bunu görebilen göz, hissedebilen duyu ve anlayabilen akıl gerekir.

Kör cehalet insanları ne kadar Yaratıcısından uzaklaştırırsa, her öğrenilen ilim ya da keşif, o kadar yaklaştırır. Sadece bunu görebilen göz, hissedebilen duyu ve anlayabilen akıl gerekir.

Bilim Her Bilinmeyeni Keşfetmeyi Başarabilecek midir?

Yaratılışçıların cansız bir maddeden canlı meydana gelmesinin neredeyse sonsuz-1 *(∞-1)* ihtimalde olacağını göstermeleri karşısında, Darwin savunucuları, şu andaki durumun bunu gösterdiği gerçeğini kabul etmiş, ancak, *"Bilimin başaramayacağının asla başarılamayacağını iddia etmenin akılsızlık ve kendini beğenmişlik"* olduğunu iddia etmişlerdir. Hâlbuki bilim her şeyi açıklayacaktır diye bir şey yoktur. Zaten bu hiçbir zaman mümkün de olmayacaktır. Çünkü yaratıcı öyle kurgulamıştır ki, *"her yeni keşfedilen, en az bir ve ya daha çok, yeni keşfedilmeyeni ortaya koyar"* Bu da keşfedilmesini bekleyeceklerin sonsuzluğuna işaret eder.

Bilim her şeyi açıklayacaktır diye bir şey yoktur. Zaten bu hiçbir zaman mümkün de olmayacaktır. Çünkü yaratıcı öyle kurgulamıştır ki, her yeni keşfedilen, en az bir ve ya daha çok, yeni keşfedilmeyen ortaya koyar.

Mutasyonla değişim olacaktır ama hiçbir zaman Darwin'in anladığı anlamda, evrim yaratacak mutasyon oranlarıyla olmaz, zaten buna dünyanın yaşı da yetmez.

Yine bazı Darwin savunucuları, yaşamın bir kez ortaya çıkışı ile bundaki değişikliğin farklı şeyler olduğunu ifade ederler. Bu gerçekten doğru bir ifadedir. Bize göre, zaten bu da, yaratılmış bir şey varsa bunun bir de yaratanı olduğunu gösterir. Değişiklikler de tamamen yaratıcının koyduğu kurallar çerçevesinde olur. Bunun yanında da bazı Darwinciler, *"evrimin ortak ata inancını"* benimsemek ve buna inanmak için, yaşamın kökenini de bilmek durumunda olmadıklarını söylerler. Aslında bu da doğrudur. Bir farkla ki, Darwin ve birçok Darwinci de bunu bildiklerini iddia ediyorlar. Yaratıcıya inananların koydukları, dâhi yaratıcının gücü yerine, tesadüfleri, bilinmeyenleri, her nasılsaları veya hiçbir bilinci olmayan tabiat şartlarını, ya da sıkışınca, *"kökeni bilmek durumunda değiliz"*i koyuyorlar.

Mutasyon Evrimin Meydana Gelmesine Sebep Olabilir mi?

Darwinci anlayış, mutasyonların sıklıkla ve peş peşe olabileceğinden bahsederek, olumlu mutasyonların da ortaya çıkabileceğini ifade etmektedirler. Bu doğrudur, ancak bilimsel olanı, mutasyon oranı ne kadar yüksek, ya da sık olursa olsun yine çok düşük kalmaktadır. Bir de yararlı mutasyonların oranının azlığı düşünülürse rakamlar çok düşer *(burada rakam veremeyişimizin nedeni, karakterlere göre değişmesidir, ancak kaba bir bilgi olarak, bir popülasyonda, bir karakter için, % 5 gibi bir mutasyon, çok yüksek bir mutasyon oranıdır)*. Mutasyonla değişim olacaktır ama hiçbir zaman Darwin'in anladığı anlamda, evrimi meydana getirecek tarzda mutasyon olmaz, zaten buna dünyanın yaşı da yetmez *(kitapta bazı rakamsal açıklamalar verilmiştir)*.

Yaratılanlar Tesadüfen mi, Yoksa Belirlemeci Bir Süreçte mi Oluşmuş Ya da Oluşmaktadır?

Yaratılışçılar, oluşumların, insanların aklının almayacağı son derece detayları ihtiva etmesine rağmen, bir o kadar da dâhiyane bir düzen içerisinde olduğuna ve hiçbir zaman bu olayların Darwincilerin savunduğu tesadüf dedikleri olaylarla açıklanamayacağını ileri sürerler. Darwinciler de buna karşılık *(her ne kadar Darwin buna rastlantılar diyorsa da)* yok öyle rastlantı değil, bunlar belirlemeci bir süreçtir

demektedirler. Rastlantı ve belirlemeci süreç tam birbirinin zıddıdır. Darwinciler beyaza siyah adı verip bunun savunmasına çabalıyorlarsa, buna ne denir?

Karmaşık Karakterler Hep Son Halinde mi Yaratılmıştır Yoksa Evrimle Yavaş Yavaş mı oluşmuştur?

Yaratılışçılar, bizim de kitaptaki bölümlerde ısrarla belirttiğimiz üzere, çok karmaşık yapıların vazife görebilmesi için hep son hallerinde olmasını aksi halde görev göremeyeceklerini ve canlının var olamayacağını iddia ederler, bu bize göre de aynen doğrudur. Bunun ispatı neredeyse her canlıda vardır. Buna karşılık Darwinciler ise eğer bu karmaşık yapılar farklı canlılarda farklı iseler, o zaman mutlaka bunların bir derecelendirmesi vardır demektedirler. Derecelendirmenin kabul edilmesi, her organ derece derece oluşacağından, Darwin'in delili olarak sunulmaktadır. Başka bir delile gerek yoktur. Hâlbuki bu sadece yaratıcının her yarattığı canlıya, aynı mantıkla ama tür karakterine daha uygun gelecek bir biçimde sağladığı organ ya da dokularla ilgilidir. Bu yapılanmanın detayı moleküler seviyeye ve bilinmezlere kadar iner. Zaten eğer Darwincilerin söyledikleri doğru olsaydı, şimdiye kadar milyonlarca yıldır, örneğin; gözü olmayan ya da görmeyen ya da az gören canlıların evrimle hepsinin gözü mükemmel görebilecekti. Kimse göz yararsızdır dolayısı ile evrimleşmesi söz konusu değildir diyebilir mi? Darwin bile gözün görme işlemini evrimle bağdaştıramamıştır. Yine Darwinciler pek çok yapının bir görev için hazırlandıktan sonra değiştiğini de iddia etmektedirler. Tabii bu yapıların başlangıcı nedir bunu hazırlayan kimdir? Bu bölümü karanlıkta bırakıp atlarlar. Başka bir organdan, bu kadar detaylara haiz, gören bir gözün oluşabilmesi için dünyanın yaşının yetmeyeceğini bilmezler. Bu organların ya da dokuların tam bir senkronizasyon içerisinde son derece hassas görevlerini yerine getirmeleri konusuna itiraz edemezler ama bu olağanüs-

Rastlantı ve belirlemeci süreç tam birbirinin zıddıdır. Darwinciler beyaza siyah adı verip bunun savunmasına çabalıyorlarsa, buna ne denir?

Darwincilerin açıklaması zekâ özürlülerinin bile komik bulacağı bir açıklamadır. Adama sormazlar mı, aynı çevre şartlarında yaşayan milyonlarca canlı neden aynı değişimlere uğramaz ve çeşitliliğin artması yerine tek tipliğe doğru bir gidiş olmaz?

Eğer Darwincilerin söyledikleri doğru olsaydı, şimdiye kadar milyonlarca yıldır, örneğin; gözü olmayan ya da görmeyen ya da az gören canlıların evrimle hepsinin gözü mükemmel görebilecekti. Kimse "Göz yararsızdır dolayısı ile evrimleşmesi söz konusu değildir" diyebilir mi?

"İnsan gözü sığırcık kuşunun gözünün evrimi sonucu ortaya çıkmıştır, bütün sığırcıklar da bunun delilidir" demek kadar komik bir şey olabilir mi?

tü durumu bile, muhtemelen atalarında bunlar vardı, diye geçiştirirler ve hatta ispatladıklarını iddia ederler. Gerçekten bunlar bakar körlerdir. Yine göz örneğini alırsak, bırakın gözü oluşturan dokuları ve bunların hücrelerinin birbirleri ile son derece hassas ve senkronize halde görev görmelerini, sadece gözyaşı olmasa, göz kurur ve canlı kör olur. Şimdi, insanda da iki göz, sığırcık kuşunda da iki göz var ama bunların görme biçimi ya da göz kapakları farklıdır. O zaman insan gözü sığırcık kuşunun gözünün evrimi sonucu ortaya çıkmıştır, bütün sığırcıklar da bunun delilidir demek kadar komik bir şey olabilir mi?

Neden Aynı Yararlı Organlar Her Canlıda Yoktur?

Yaratılışçılar, neden yararlı organlar ya da yapılar bir canlıda vardır da diğerinde yoktur? Sorusunu sorarlar ve Darwinciler bu soruyu çok aptalca bulur. Bunun cevabının çok basit olduğunu, farklı türlerin farklı ekolojik şartlarda farklı olacağını, zekanın bile farklı olarak geliştiğini söylerler. Yaratılışçıların sorusu ne kadar aptalcadır bilmem ama Darwincilerin açıklaması zekâ özürlülerinin bile komik bulacağı bir açıklamadır. Adama sormazlar mı, aynı çevre şartlarında yaşayan milyonlarca canlı neden aynı değişimlere uğramaz ve çeşitliliğin artması yerine tek tipliğe doğru bir gidiş olmaz? Başka açıklamaya gerek var mı?

Eğer Darwin milyonlarca ara çeşit olması gerektiği halde bunlar ortalıkta yok diyorsa ve bu hâlen de öyleyse, birilerinin çıkıp illa da "Darwin teorisi doğrudur " diye uydurmalara ve saptırmalara kalkışması abestir.

Darwin Teorisine Göre Oluşması Gerekli Ara Türler Nerededir?

Yaratılışçılar, kademeli evrimin olması halinde türler arasında sürekli geçiş tipleri olacağını söylerler. Bu aynen doğrudur. Benzetmeler ve uydurmaların dışında milyonlarcası ortalarda olması gereken canlılar ortalıkta yoktur. Bu gerçeği Darwin hiçbir zaman inkâr etmemiş hatta *"her karşılaştığım bilim adamı bana bu sinir bozucu soruyu soruyor"* diye hayıflanmıştır. Bu sorunun cevabı hiçbir zaman verilememiştir. Darwin teorisinin en zayıf taraflarından birinin bu olduğunu söylemesine karşın, Darwinciler kolları sıvamışlar ve buna da bir kulp bulma gayreti içine girmişlerdir. Şöyle ki, Darwinciler, benzeşmeyen türlerin bile birbirlerine bağlanabileceğini ifade ederek, bazı mutasyonların bu tedriciliği bozabileceğine ve aslında evrimin

tedriciliği diye bir kuramsal zorunluluğun da olmadığını *(Darwin tam tersini söyler)*, bunun sadece deneysel olduğunu söyleyerek, bu soruya da son derece akılcı bir cevap verdiklerini söylemektedirler. Her yerde delil arayan ve deney soranlar bu kez yine topu kelimelerle oynamaya atmıştır. Neyse, gerçek şudur; sınıflamalar tamamen insanlar tarafından konulan kıstaslara göre yapıldığından, kişilere göre değişir, yani sunidir. Dolayısı ile birilerinin kuşla insan arasındaki geçiş türünü, ben deve olarak kabul ediyorum derse, neyi münakaşa edeceksiniz? Bırakın öyle mutlu olsun. Darwinciler kendilerini Darwin'den daha modern görerek onun açıklayamadığı bazı şeyleri açıkladıklarını sanmaktadırlar. Gerçekten de biyoloji ilmi hızla ilerlemektedir. Her gün yeni bir keşif yapılmaktadır. İleride bulunacak bazı keşifler birçok doğmayı yıkabilir, buna bir şey diyemeyiz ancak Darwin belki iyi bir evrim biyologu olamamıştır *(bana göre)* ama iyi bir jeolog olduğu söylenmektedir. Eğer Darwin milyonlarca ara çeşit olması gerektiği halde bunlar ortalıkta yok diyorsa ve bu hâlen de öyleyse, birilerinin çıkıp illa da Darwin teorisi doğrudur diye uydurmalara ve saptırmalara kalkışması abestir.

Birilerinin kuşla insan arasındaki geçiş türünü, "Ben deve olarak kabul ediyorum" derse, neyi münakaşa edeceksiniz? Bırakın öyle mutlu olsun. Darwinciler kendilerini Darwin'den daha modern görerek onun açıklayamadığı bazı şeyleri açıkladıklarını sanmaktadırlar.

Ara Tür Diye Bir Oluşum Var mıdır?

Yukarıdaki noktanın devamı olarak yaratılışçılar, taşıl kayıtlarında geçiş türlerine ait en küçük bir delil olmadığını ifade etmektedir *(Darwin de bunu itiraf etmektedir)*. Tahmin edileceği gibi, Darwinciler hemen sinek uçar, kuş da uçar, bunun ikisinin arasında geçiş türü olarak da kelebekler vardır. İşte ispatı diyeceklerdir. Böyle diyenlerle, ya da çeşitli yakıştırmalar yapanlarla nasıl tartışılır? Hâlbuki işin doğrusu, ara ya da geçiş formu diye bir şey yoktur ve hiç olmamıştır. Canlıların tamamı yaratıldığı kendi türlerine aittir. Ara tür denenlerin tamamı uydurmadır, yoksa bırakın taşılları *(fosilleri)* her taşın altına birisinin hilkat garibesi olarak bulunması gerekirdi. Ben Karaman'ın yaylalarında *(yaklaşık 1.700 metre yükseklikte)* şimdikilerin aynısı ya da benzeri yüzlerce deniz kabuklarına rastladım ama hiç böyle ara tip denen garip fosil ya da varlıklara rastlamadım, rastlayanların da olabileceğini sanmam, çünkü yoklardır. Bakın bu konuda Darwin ne demiştir?

Darwinciler hemen; "Sinek uçar, kuş da uçar, bunun ikisinin arasında geçiş türü olarak da kelebekler vardır. İşte ispatı" diyeceklerdir. Böyle diyenlerle, ya da çeşitli yakıştırmalar yapanlarla nasıl tartışılır?

"Bu türleri doğrudan birbirine bağlayan ara biçimlere rastlamayı beklememiz için elimizde hiçbir neden olmadığını, ancak bunlardan her birini yerinden edilmiş ya da tükenmiş herhangi bir biçime bağlayan türlerle karşılaşabileceğimizi aklımızda tutmak zorundayız"(s.550) gibi, hayali sözler ve buna ilaveten, *"Ne kadar dikkatle incelersek inceleyelim, jeolojik belgelerin eksik olması nedeniyle pek çoğunu bulabilmeyi umamayacağımız aracı halkaların birçoğu elimizde yoksa bir türün değişime uğramış bir başka türün ilk kaynak biçimi olduğunu kabul etmemiz imkânsızdır" (s.551)* demiştir. Darwin bizim söyleyeceğimizi söylemiştir.

Fosil kayıtları Nasıl Bir Zaman Serisi Gösterirler?

Darwinciler, yaratılışçıların, 'Fosil kayıtlarının kayaç tabakalarının ihtiva ettiği organik maddelere göre, Darwinci evrim esasıyla sınıflandırıldığı için, suni olarak yapılan bu sınıflamanın, bir zaman serisi göstermediğini iddia ettiklerini, bunun da yanlış olduğunu söylemektedirler', demişlerdir. Darwin'den önce de bu tip sınıflamaların yapıldığına dikkat çekmişlerdir. Yaratılışa inanan kimler bunu söylemiştir bilemiyorum ama bence de Darwinciler kırk yılda bir doğru laf etmişlerdir. Ama tam aksi, Darwin'in de kabul ettiği gibi, bu kayaç tabakalarının bize sunduğu, türlerin ilk çıkışları ile ilgili bilgileri, Darwin, teorisi için çok büyük güçlük olarak ifade etmiştir, bize göre ise teorinin tümüyle çöpe atılmasını gerektirir. Bir de Darwin'in söylediğine bakalım. O şöyle demiştir:

Bize göre teorinin tümüyle çöpe atılması gerekir.

"Yeryüzünün bugünkü canlıları ile eski tükenmiş canlılarını birbirine bağlayan ve ardışık her dönemde yaşamış olan türleri daha eski biçimlerle birleştiren zincirin sayısı belirsiz halkaların zaman içinde yok olduğu hipotezi yerinde bir hipotez ise peki o zaman neden jeolojik oluşumların her birinde bu ara biçimlere bol bol rastlamıyoruz? Neden fosil kalıntılarından yaptığımız koleksiyonlar yaşayan biçimlerin aşamalanmalarının ve mutasyonlarının net bir delilini vermiyor? Her ne kadar jeolojik araştırmalar hayat biçimlerinin pek çoğunu daha şimdiden birbirine yaklaştıran halkaların geçmişteki canlının karşı çıkılmayacak bir biçimde ortaya sermişse de, gene de zamanımızdaki türlerle eski türler arasında sonsuz sayılardaki belli belirsiz aşamaların hepsini benim teorimin gerektirdiği ölçüde sunmamaktadır. Ve bu, kuşku yok ki, bu hipoteze karşı ileri sürülebilecek en ciddi itirazdır." (s.550-551).

Canlılardaki Körelmiş Yapılar Neyi İfade Eder?

Canlılardaki, körelmiş ya da dumura uğramış yapıları, yaratılışa inanan bilim adamları, bunların görevlerinin bulunduğunu, dolayısıyla Yaratıcı'nın bir tasarı-

mı olduğunu ifade etmişlerdir. Darwinciler bu yapıların evrim sırasında oluşan olumsuzluklar nedeniyle ortaya çıktığını iddia ederler. Biz de yaratılışa inandığımız için, önceleri, hiçbir işe yaramadığı, evrim artığı olduğu Darwinciler tarafından ortaya atılan birçok yapının, hayat için çok fonksiyonel olabildiğinin ispatladığını *(bademcik, apandisit vs. gibi)* söyleyerek yaratılışçıların haklı olduğunu söyleyebiliriz. Ancak bilimsel olarak şunu da belirtmemiz gerekir ki, bazı yeni yapılar da, mutasyonla ortaya çıkabilir. Bu yapılar, bırakın yararlı olmayı zararlı da olabilir. Öyleyse, bu tip yapıların evrimsel değil ama mutasyonel olarak ortaya çıkması, bunların da canlı hayatını doğrudan etkilememesi nedeniyle, canlılarda nesilden nesile geçmesi mümkündür. Bunlar sistemik olmayan ani değişimlerdir, dolayısı ile Darwin'in bahsettiği, teorisindeki yavaş yavaş ve uzun zaman içerisindeki evrim değişimleri ile de alakaları olamaz.

Bunlar sistemik olmayan ani değişimlerdir, dolayısıyle Darwin'in bahsettiği, teorisindeki yavaş yavaş ve uzun zaman içerisindeki evrim değişimleri ile de alakaları olamaz.

Bu delil diye sunulan uydurmaların değil yüzlercesi, bir tekini bile biz görmedik ya da duymadık. Söylenenler, hayalperestliktir ya da uydurmalardır.

Darwinciler Sahtekâr mıdır?

Darwinciler, yaratılışçıların, kendilerini yanlış ve uydurma bilgilerle sahtekârlık yaptıklarını ve bununla da kalmayıp, bu sahtekârlıkları ders kitaplarına dahi koydurabildiklerini iddia etmeleri nedeniyle haksız suçlamalara maruz bırakıldıklarını söylemektedirler. Yaratılışçıların bu iddialarını çeşitli delillerle ispatlamaya çalıştıklarını ifade etmekte ve yaratılışçıların verdiği örnekleri de reddetmemektedirler. Yani Darwincilerin sahtekârlıklarını kabul etmektedirler. Ancak Darwinciler kötü örnekleri her kitap yazarının araştıramayacağını, dolayısı ile bu tip yanlış şeylerin de kitaplara konabileceğini ifade etmektedirler. Hatta bu yanlışların bazılarının, bizzat Darwinciler tarafından da tespit edildiği ve kınandığını söylemektedirler. Sonuç olarak da, yanlışların yanında yüzlerce doğru delillerin de olduğunu ifade etmektedirler. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu delil diye sunulan uydurmaların değil yüzlercesi, bir tekini bile biz görmedik ya da duymadık

Fiziksel olarak da birbirlerine benzeyen canlılarda benzerliğin çok daha yüksek olması zaten kaçınılmazdır. Bu sadece yaratıcının tek olduğunu ve yarattıklarını bir sistem içerisinde yarattığını gösterir. Maymunla insanın ortak atadan geldiği ile hiç alakası olmaz.

söylenenler, hayalperestlik ya da uydurmalar *(sahtekârlık biraz ağır olur)* değilse bile yanlışlardır. Neyse, bilim nasıl olsa haklıları ya da sahtekârlıkları, önceden olduğu gibi, gelecekte de ortaya çıkaracaktır.

Darwin'in Teorisi Hâlâ Teori midir?

Darwinciler, yaratılışçıların, hâlâ Darwin'in sunduğu evrim fikrinin oturmadığını, birçok evrimcilerin de bu fikri artık benimsemediklerini hatta reddettiklerini ileri sürerek, hâlâ tartışılan bir şey gerçekmiş gibi sunulamaz dediklerine değinmişlerdir. Darwinciler buna karşı, diğer alanlarda olduğu gibi bilimsel alanlardaki benzer tartışmaların normal olduğunu, iddia edildiği gibi de hiçbir evrimsel biyologun, evrimin tarihsel bir olgu olduğu, ya da ortak atadan değişim yoluyla türeme konusunda farklı düşünmediğini ancak, tartışmaların daha ziyade, evrimi etkileyen mutasyon ve sonrası doğal seçimin oluşumu konusunda olduğunu ifade etmektedirler. Bizim görüşümüz de şöyledir; Doğal seçilim gerçekten de tarihi bir olgudur. Ama doğal seçilim ile Darwin'in bahsettiği evrimin hiç alakası yoktur. Bu konuyu kitaptaki bölümlerde tekrar tekrar anlattığım için burada tekrar etmeyeceğim. Ortak ata konusuna gelince, bunu da kitapta geniş olarak anlattım, türler arasında Darwin'in anlattığı anlamda, ortak ata diye bir şeyin hiç olmadığını, bunun tamamen o uydurmalardan birisi olduğunu, her canlının geriye doğru mutlaka bir veya birçok atası olduğunu, zaten bunun aksinin düşünülemeyeceğini, bu ataların ise tür içerisinde, yeni oluşabilecek melezleri evrimsel değil, genetik kurallar içerisinde oluşturduğunu anlatmaya çalıştım. Doğrusunu söylemek gerekirse, ben de bilim adamlarının ya da daha spesifik olarak biyologların çoğu gibi Darwin öğretisi ile yetiştirildim. Ta ki, genetik talebesi iken eğriyi doğruyu, ya da mantıklı açıklamaların her zaman doğruyu göstermediğini anlayıncaya, ya da öğreninceye kadar. Kitabı okuyan Darwinciler inanmayabilirler ama gerçekten, benim düşüncelerimin dini inancımla alakası yoktur. Dini inancım, sadece bilimsel verileri ve doğruları teyit etmektedir, o kadar.

Tabii seçilim gerçekten de tarihi bir olgudur. Ama tabii seçilim ile Darwin'in bahsettiği evrimin hiç alakası yoktur.

İnsanın Maymundan Gelip Gelmediği Tartışması Nereye Gelmiştir?

Yaratılışa inanan bilim adamları, insanın maymundan geldiği fikrine atıfta bulunarak *(Darwinciler bunun böyle olmadığını, ancak atalarının aynı olabileceği şeklinde ifade ederler)* bunun yanlış olduğunu, insanla maymun ya da diğer hayvanlar arasında hiçbir zaman kapatılamayacak farklılıklar olması nedeniyle, bunlardan

birinin diğerinden gelmesi, ya da ortak ataya sahip olma ihtimalinin olamayacağını söylemektedirler. Darwinciler de buna karşı çıkarak, bir de uydurulan, insansı denen *(hangi insana benziyorsa)* maymunların kromozom ve diğer bazı benzerlikleri dolayısı ile insanla ortak atadan geldiklerini söylerler. Yine Darwinciler, bir türden, diğer bir türün meydana geldiğini hiçbir zaman, ne Darwin'in, ne de kendilerinin söylemediğini, ancak atalarının aynı olduğunu söylediklerini ısrarla vurgularlar. Bana göre bu tamamen açıklanamayan olayları bilinmeze havale ederek, açıklamış gibi satmaktır, ya da nitelikli sahtekârlıktan öteye değildir. Bir türün ataları aynı demekle, bir tür diğerinden, ya da diğerlerinden meydana geliyor demek arasında hiçbir fark yoktur *(bu husus kitabın ilgili bölümünde bir örnekle açıklanmıştır)*. Sadece kelime oyunuyla bilim adamlığı cakası satılmaktadır. Bunu daha önce açıklamıştım. DNA zincirlerinin, özellikle doku hücreleri bazında, birbirlerine benzemesi birçok canlı tür için varittir. Fiziksel olarak da birbirlerine benzeyen canlılarda benzerliğin çok daha yüksek olması zaten kaçınılmazdır. Bu sadece yaratıcının tek olduğunu ve yarattıklarını bir sistem içerisinde yarattığını gösterir, maymunla insanın ortak atadan geldiği ile hiç alakası olmaz.

Ortak ata konusuna gelince, bunu da kitapta geniş olarak anlattım. Türler arasında Darwin'in anlattığı anlamda, ortak ata diye bir şeyin hiç olmadığını, bunun tamamen o uydurmalardan birisi olduğunu, her canlının geriye doğru mutlaka bir veya birçok atası olduğunu, zaten bunun aksinin düşünülemeyeceğini, bu ataların ise tür içerisinde, yeni oluşabilecek melezlerin evrimle değil, genetik kurallar içerisinde teşekkül ettiğini anlatmaya çalıştım.

Darwincilik Lobisi Ne Kadar Güçlüdür?

Yaratılışa inanan bilim adamları, Darwinciliğin hiçbir delili olmamasına rağmen bunlar varmış gibi, neredeyse bir din olarak, okul kitaplarına sokulduğunu, bunun yanlış olduğunu, her şeye rağmen, bu bilginin yanında diğer bilgilerin de mutlaka öğrencilere öğretilerek hiç olmazsa onların da kendilerine, akıllarıyla, yol çizmelerine yardımcı olunmasını istemektedirler. Darwinciler ise yüzlerce yaratılış efsanesi olduğundan, öğretmenlerin her bir efsaneyi öğrenmek mecburiyetinde kalacakları gibi son derece basit, anlamsız, geçersiz hatta komik bir bahane arkasına sığınarak buna karşı çıkmaktadırlar. Kimse öğretmenlerden dünyadaki her kabile, ya da her din inanışına göre yaratılışın nasıl

Darwinciler için çağdaş bilim önce Darwin'e inanmaktan geçer.

olduğunu anlatmasını bekleyemez. Zaten bunu düşünmek bile son derece aptalcadır. Burada önemli olan, ister bir dine inan, ister inanma, bir yaratıcının var olduğuna inanmaktır. Darwin bile kitabının son paragrafında, bu yaratıcıdan bahsetmektedir.

O zaman Darwin'in yaratıcısı neyi yaratmıştır? Öğretmenin bir yaratıcı olduğunu söylemesi, biyoloji dışında da söylendiği gibi, her bilim dalı içerisindeki açıklanamayan bazı unsurları yaratıcıya bağlaması, *"hikmetinden sual olmaz"* bir şey öğrenmenize gerek de yok, yan gelin yatın demek değildir. Kaldı ki, her bilim dalının da bilinenleri, ya da bilinmeyenleri vardır. Bilinmeyenler, keşifleri yapılıncaya kadar yaratıcı tarafında mahfuzdur. Çoğunun sonucunu biliriz ve nasıl olabildiğini tahmin ederiz. Ancak her yeni keşfettiğimiz şey en az keşfedilen kadar bilinmeyenlere gebedir. Dolayısı ile keşfedilmeyi bekleyenler sonsuza yani yaratıcıya gider. Darwinciler için çağdaş bilim önce Darwin'e inanmaktan geçer. Bu tabii Darwin'in bütün yanlışlarını da içine alır. Darwincilerin, eğer bir yaratıcıyı göremiyorsak, ya da bu delillerle ispat edilemiyorsa, bu öğretilemez demesi cahilliğin dik alasıdır. Bunun ispatı ve delilleri o kadar açıktır ki, Darwinciler bunu bile ısrarla görmezlikten gelirler, gerçeklerle yüzleşmekten acizdirler. Aynada gördükleri kendi varlıklarını bile yok sayıp delil isterler, Darwin kadar bile cesaretleri yoktur. Darwin, gerçekten bunlardan çok daha ileride bir bilim adamıdır, teorisi yanlış da olsa, bilime katkı değil, köstek olmuş da olsa, hiç olmazsa teorisinin çıkmazlarını söyleyebilecek, saygın ve cesur bir bilim adamıdır.

Darwinciler aynada gördükleri kendi varlıklarını bile yok sayıp delil isterler. Darwin kadar bile cesaretleri yoktur. Darwin, gerçekten bunlardan çok daha ileride bir bilim adamıdır. Teorisi yanlış da olsa, bilime katkı değil, köstek olmuş da olsa, hiç olmazsa teorisinin çıkmazlarını söyleyebilecek, saygın ve cesur bir bilim adamıdır.

Darwincilerin Şimdilerde, Teoriyi İspatlamak İçin Sarıldıkları "Darwin-Mendel Görüşleri" Gerçekten Söylenebilir mi?

Şimdiki bazı Darwinciler, Mendel ile Darwin'in görüşlerini birleştirmek isterler hatta Mendel-Darwin görüşleri derler. Bu tamamen yanlış ve birbirine zıt iki ayrı bilimsel yol ve tartışmadır. En azından Darwin bunu böyle yorumlamıştır. Darwin doğal seleksiyon dışında dediği kalıtsal olayların da farkına varmış, bunu, kendiliğinden, ya da bir şekilde olmuş, açıklanamayan ama önemsiz olaylar olarak yorumlamıştır. Darwinciler hemen itiraz edip, Darwin'in de kalıtsallığa inandığını ve önem verdiğini söyleyeceklerdir. Darwin'in önemsediği kalıtsallık, sadece doğa şartlarından meydana gelecek değişiklerin her nasılsa, kalıtsal hâle gelmesi olayıdır. Defa-

larca açıklandığı üzere, tabii ki bu mümkün değildir *(bunun, şimdiki Darwincilerin sarıldıkları mutasyon olayı ile de alakası yoktur)*.

Darwin bu konuda şöyle demiştir:

"Bazı doğa bilimcileri bütün değişimlerin eşeysel üreme eylemlerine bağlı olduğunu savunuyorlar; bu kesinlikle yanlıştır" (s.21).

Bu da gösteriyor ki, zaten Mendel'i zamanında anlasaydı, muhtemelen teorisinden derhal vazgeçerdi. Belki de kendi zamanında yaşamış ve yayınını da yapmış olan Mendel'in açıklamalarını görmüş ya da duymuş ama kendi düşüncelerine tamamen ters düştüğü için üstünü kapatmayı ve bilmiyormuş gibi yapmayı tercih etmiştir. Bu son cümle, genel değerlendirmelere bakarak, tamamen şahsi bir tahmindir.

Darwinciler, yanlış inançlarından vazgeçme yerine, kıyısından köşesinden, bilimsel doğruları deneyleri ile gösteren Mendel'i ve onun genetiğini de bu işe nasıl bulaştırırız diye çeşitli kıvırtma ve adaptasyonlara girişmişlerdir.

Yine Darwin, "Evcil hayvan ve bitki ırklarının kökeni konusuna ilişkin olarak söylenenleri birkaç sözcükle özetleyelim. O şöyle der:

"Varlık şartlarındaki değişiklikler, değişkenliğin nedeni olarak en büyük önemi taşımaktadır, çünkü bu şartlar doğrudan organizma üzerinde etki oluştururlar ve üretim sistemini etkileyerek dolaylı bir biçimde de etkili olurlar"(s.54) ki, bu yanlıştır.

Genel kural ve bütün deliller, çevre şartlarındaki değişimin kalıtsallığa etki etmediğini, üreme sistemine etki etse de, bunun fiziksel sınırlarda kaldığını *(Darwin'in kastetdiği)*, gen mekanizmalarına etkili olmadığını gösterir *(mutasyon gibi özel ve nadir durumlar hariç)*. Darwinciler, yanlış inançlarından vazgeçme yerine, kıyısından köşesinden, bilimsel doğruları deneyleri ile gösteren Mendel'i ve onun genetiğini de bu işe nasıl bulaştırırız diye çeşitli kıvırtma ve adaptasyonlara girişmişlerdir. Hatta bazı Darwincilerin yorumlarını okuyunca insan bunların inancı farklı, yorumları farklı demektedir. Doğa şartlarını, ya da doğal seleksiyonu neredeyse tamamen yok sayarak,

Zamanımızda hâlâ tanıdığım biyologlar bana şu soruyu sormaktadırlar; "Neden tür içindeki çeşitlerin değişeceğine, ya da farklı çeşitler oluşturacağına (melezleme ya da mutasyonlarla) inanıyorsunuz da, cins içindeki türlerin birbirlerine dönüşeceğine, ya da yeni türler meydana getireceğine inanmıyorsunuz?" Bu bana; "Eğer ananın çocuk doğuracağına inanıyorsan, neden babanın da doğuracağına inanmıyorsun" sözü kadar safça geliyor.

hep *(Darwin'in tam tersi)* kalıtsal mekanizmalar üzerinden izahlara girişmektedirler. Bu yapay çabalar gerçekten şaşırtıcıdır.

Şimdi bir de olaya başka yönden bakalım. Mendel'in ne dediğine kulak verelim ve gerçekten Darwin-Mendel görüşleri denebilir mi kendisinden öğrenelim: Mendel *"Gärtner yapmış olduğu transformasyon denemeleri sonuçlarına dayanarak, naturalistlere karşı olan fikri savunmuştur. Naturalistler, bitki species'lerinin kararlı bir formda kalabileceğini kabul etmeyip, devamlı vejetasyon evrimine inanmaktadırlar. Gärtner daha da ileri giderek, bir species'in diğer bir species'e (o zamanki species'ten kasıt çeşit anlamındadır) tamamen dönüşebileceğini, species karakterlerinin belli sınırları içerisinde kalacağını, bunun haricinde değişmeyeceklerini şüphe götürmeyecek delillerle ortaya koymuştur. Bu fikir şartsız olarak kabul edilememekle birlikte, biz de Gärtner'in yapmış olduğu denemelerde, önceden de belirtildiği üzere, kültürü yapılan bitki değişimlerini hedef alan görüşlerin, çok açık olarak doğrulandığını görüyoruz" (Mendel, A. Akyürek, 1982, Meteksan, 5 No'lu yayın).*

Şimdi şu soruyu soralım; Evrim denen şey, fertler üzerinde etki yapacağına göre ve diyelim ki daha önceki bir organizmadan bir inek meydana gelecek, önceki atası memeli olmayan ve süt üretmeyen bir hayvandan süt üreten bir canlının meydana gelmesi için kaç yüz ya da bin generasyon geçmesi gereklidir? Bütün bu generasyonlar boyunca, eğer oluşursa, oluşacak yavrular gerekli sütü nereden bulacaklardır?

Bu sözlerden Mendel ve Gartner'in Darwin teorisi, ya da benzeri fikirleri savunan, o zamanın bilim adamlarından haberdar oldukları ve o fikirlerin kesin karşısında oldukları ve bunu da denemeleriyle ispat ettikleri sonucu çıkmaktadır.

Neden Bazı Türler Değişir de Diğerleri Değişmez?

Darwin'in anlayamadığı hatta teori bile üretemediği, üzülerek ifade ettiği hususlardan biri de, *"Neden bazı türler değişiyor da diğerleri değişmiyorlar?"* sorusudur. Burada değişmeden ne kastedildiği önemlidir. Darwin'in kastettiği tabii ki, bir türün başka türe dönüşmesi durumudur. Darwin sorusunun cevabını bulabilseydi, zaten teorisiyle ortaya da çıkmazdı. Zamanımızda hâlâ tanıdığım biyologlar bana şu soruyu sormaktadırlar; *"Neden tür içindeki çeşitlerin değişeceğine, ya da farklı çeşitler oluşturacağına (melezleme ya da mutasyonlarla) inanıyorsunuz da, cins içindeki türlerin birbirlerine dönüşeceğine, ya da yeni türler meydana getireceğine inanmıyorsunuz?"* Buna cevap dahi vermeye gerek yok, zaten şimdiye kadar anlatılanlardan bunun cevabını kolayca bulacaksınız. Ama bana, *"eğer ananın çocuk doğuracağına*

inanıyorsan, neden babanın da doğuracağına inanmıyorsun" söylemi kadar safça geliyor.

Canlı Telef Olmadan Bir Türden Diğerine Geçebilir mi?

Bilindiği üzere, memeli hayvanlarda, yavru doğduktan sonra, belirli bir müddet anne sütüyle beslenir, genelde başka besin alamaz. Şayet beslenemezse de ölür. Yani bu hayvanların nesli devam edemez. Darwin'in söylediğine göre, bu memeli hayvanlar da memeli olmayan başka hayvanların evrimi ile oluşmuştur, ya da belli ortak atalardan oluşmuşlardır.

Şimdi şu soruyu soralım;

Darwinciler "Doğal seleksiyonun bireyler üzerinden olduğunu ancak popülasyonda gözlendiğini" iddia ederler. Bu tabii yine çok bilimsellik adına uydurma kaydırma sözlerden biridir.

Evrim denen şey, fertler üzerinde etki yapacağına göre ve diyelim ki daha önceki bir organizmadan bir inek meydana gelecek, önceki atası memeli olmayan ve süt üretmeyen bir hayvandan süt üreten bir canlının meydana gelmesi için kaç yüz ya da bin generasyon geçmesi gereklidir? Bütün bu generasyonlar boyunca, eğer oluşursa, oluşacak yavrular gerekli sütü nereden bulacaklardır? Böyle bir durumda, bu ve benzeri hayvanların nesillerini evrim teorisine göre devam etmesi mümkün olabilir mi? Buna bir de şunu ilave edelim, doğal seleksiyon var oluş şartlarına bağımlıdır ve sadece içinde bulunduğu ferdi etkiler, herhalde doğal seleksiyon çok akıllıdır, sadece içinde bulundurduklarını değil, gelecekte olacak olayları da etkiler denemez. Örneğin; ineğin sütünün eğer birisi sağıp ona içirmezse ki, doğada bu olmaz, kendisine hiç yararı yoktur, sadece gelecekteki yavrusu için bir yararı vardır. Kendisine hiç yararı olmayan bir organın gelişmesi Darwin teorisine terstir. Darwin;

"Her türün değişikliği bağımsız bir özelliktir, doğal seçim, ancak, birey için, karmaşık yaşam savaşında bir yarar, bir üstünlük sağlayabildiği ölçüde bu özelliği ele alır, işler" (s.434) demektedir.

Herhalde Darwinciler bunu, *"Doğal seleksiyon o kadar akıllıdır ki, yalnız canlının kendi üzerinde değil, gelecek nesilleri de düşünerek yeni organlar ve görevler yaratırlar"* şeklinde yorumlayacaklardır. Buna inananlar da çıkacaktır!

Darwincilerin Söylediği; *"Doğal Seleksiyon Bireyler Üzerinde Olur. Ancak Popülasyonda Gözlenir"* Fikri Doğru mudur?

Darwinciler *"Doğal seleksiyonun bireyler üzerinden olduğunu ancak popülasyonda gözlendiğini"* iddia ederler. Bu tabii yine çok bilimsellik adına uydurma kaydırma sözlerden biridir. Bütün değişimler fertler üzerinde olacağı için, bu değişimlerin tamamı, er ya da geç fertler üzerinde görülür. Örneğin; kırmızı çiçekli lalelerin arasında mavi çiçekli tek bir bitki bile görülse, bu net bir şekilde fark edilir. Bu Mendel genetiği ile geçen birçok karakterler için böyledir. Diyelim ki, Darwinciler popülasyon genetiğinden bahsediyorlar, bunun için de az ya da çok değişimin fertlerde olması gerekir. Bunların fiziksel olanları fertlerde gözlenebilir ama kimyasal ve moleküler seviyede olanları dışarıdan bakıldığında gözlenemeyebilir. İsterseniz popülasyon genetiğinin temelini atan Hardy-Weinberg'in bu konuda ne dediğine bir bakalım. Onlara göre popülasyon genetiğinde kanunlarının geçerli olabilmesi için;

a. Popülasyonun yeteri kadar büyük olması gerekir ki, örnekleme hatası sıfıra yakın olsun ve nazara alınmasın. *"p"* ve *"q"* değerleri *("A" ve "a" allel gen frekansları)* kararlı ve bir önceki gibi olmalıdır.

b. *"A"* dan *"a"* ya ya da tersi mutasyonların olmaması *(ya da aynı oranda olmaları)* gerekir ki, gen frekanslar değişmesin.

c. Popülasyonda seçici bir seleksiyon yapılmaması gerekir.

d. Özellikle *"A"* ya da *"a"* allelerinin fertlerin üreme hücreleri üzerine farklı etkisi olmaması gereklidir.

Popülasyon genetiğinde olaylar matematiksel modeller üzerinden incelendiği için pratikte mümkün olmasa da teoride, popülasyondaki genlerin frekanslarının değişmediği kabul edilir *(fenotipik olarak, birbirlerine benzeyenlerin "positive assortive mating-positif seçim eşleştirmeleri " halinde gen frekansının değişmediği ancak bunun tersi olduğunda, yani "negative assortive mating" sonucu gen ve genotip frekansının değişebileceği de iddia edilmektedir)*. Bu handikaplar nazara alınarak, bir popülasyonda yapılan incelemelerin ve varılan sonuçların diğer popülasyonlarda aynı olacağı söylenemez. Emin olmak için de incelenen popülasyonla sınırlı olduğu sık sık vurgulanır. Pratikte dışarıdan popülasyona gen girişi yoksa var olan potansiyel genetik varyasyonlarının dışında, değişimi yapacak şey yeni oluşabilecek mutasyonlardır.

Meydana gelecek mutasyonların Darwin'in söylediği gibi, yavaş yavaş ve hissedilmeden olabilmesi, bunun da evrime dayalı bir değişim meydana getirebilmesi

için, çoklu allel *(bir karaktere birçok genin etki etmesi)* ya da pleiotropik *(bir genin birçok karaktere etkili olması)* genlerin, aynı yönde belki yüzlerce defa mutasyona uğraması gerekir. Daha önceleri de izah ettiğimiz gibi, buna dünyanın yaşı yeterli olmaz. Onun için de, ileri ya da geri mutasyonların birbirlerini dengeleyebileceği, ya da ihmal edilebilecek azlıkta olacağı inancıyla, popülasyon genetiğinde mutasyonlar nazara alınmaz.

Kaldı ki mutant denen tiplerin gerçekten mutasyonla mı, yoksa zaten var olan genetik ve çevre etkileşimleriyle mi oluştuğunu tespit de ancak özel suni tekniklerle anlaşılabilir, tabiatta bu hiç anlaşılmayabilir de.

Teorideki Tabii Seleksiyonun Yüzü Arkaya mı Yoksa Öne mi Dönüktür?

Darwincilerin tekerleme halinde söyledikleri şudur; *"Tabii seçilimin yüzü arkaya dönüktür, ileriye değil"* ya da *"Tabii (Doğal) seçilim rastgele değildir, fakat ilerletici de değildir."* Görüldüğü gibi, bunlar önemli yanlışlardır. Darwin'in dahi bunu kabul etmesi düşünülemezdi. Neden? Birincisi, Evrim *(Evolution)*'in anlamı, gelişme, tekâmül etmedir. Darwin de bunu böyle almıştır. Darwin teorisinde yarar esasıyla gelişme esastır. Bu gelişmenin geriye dönük olması demek ilkelliğe doğru gidiş demektir ki, bunun kabul edilmesi mümkün değildir. İkincisi, yeni fertler meydana geldikleri ana babaya, yani bir önceki jenerasyona benzedikleri için genetik anlamda 'geriye dönük' terimi kullanılmış olabilir ancak bu da doğru olamaz. Zira her yeni oluşan fert bir öncekinden farklıdır. Çünkü gen ve çevre etkileşimleri sonsuz denecek farklılıklar gösterir. Genelde popülasyondaki gen frekansları sabit kalsa da, yeni şartlara, ya da oldukları şartlara daha iyi adapte olabilmeleri için, aynı tür içerisindeki çeşitler arasında, içinde bulunulan şartlara göre, frekanslarda az da olsa, ileri-geri değişimler olabilir.

Şimdi Darwinci arkadaşlarım bunu okuyunca yine "Aslında Darwin öyle demek istemiyor" diye, birçok konuda yaptıkları gibi, Darwin'le hiç alakası olmayacak yakıştırmaları, biraz da cafcaflı kelimelerle süsleyip, çok bilimsel olduklarını iddia edeceklerdir. Etsinler, mutlu da olsunlar. Bazen, hatta birçok kez, yanlışlar da insanları mutlu eder.

Eğer doğal seçilim ilerletici değilse, Darwin'in evrim teorisini çöpe atmak gerekmez mi? O zaman Darwin ne söyleyip duruyor? Üçüncü bir husus, eğer doğal seçilim arkaya dönükse, organik canlıların Darwin'e göre, nasıl olup da tek hücrelilikten bu duruma geldiklerini bir tarafa bırakalım, ya da diyelim ki böyle yaratılmış-

lardır, er ya da geç ataya dönüş olacaktır. Yani tek hücreliliğe doğru bir evrim olacaktır. Bu aklın alacağı bir şey midir? Şimdi Darwinci arkadaşlarım bunu okuyunca yine *"aslında Darwin öyle demek istemiyor"* diye, birçok konuda yaptıkları gibi, Darwin'le hiç alakası olmayacak yakıştırmaları, biraz da cafcaflı kelimelerle süsleyip, çok bilimsel olduklarını iddia edeceklerdir. Etsinler, mutlu da olsunlar. Bazen, hatta birçok kez, yanlışlar da insanları mutlu eder.

Güçlü bir serçenin daha zayıf bir serçeyi kovması ya da onun ağzındaki yemi alması, "İşte zayıflar güçlüler tarafından böyle yok edilir ve dünya güçlü yeni oluşan türlere kalır" gibi, bilimsellikten öteye, ideolojik ve yanlış bir yorumu getirmez.

Türler İçerisinde veya Arasında Darwin'in Bahsettiği, Birbirini Tüketici ve Birinin Diğerinin Yerine Geçici Boyutunda Bir Rekabet Var mıdır?

Darwin'in iddiası ve teorisini dayandırdığı esaslardan birisi, tabiatın yardımıyla, güçlünün tür içerisinde ya da türler arasında zayıfı zamanla yok edeceği, zayıfların yerini alacağı ve farklı türler oluşturacağı varsayımıdır. Kitap metni içerisinde zaman zaman söylediğimiz gibi bu doğru değildir. Çok nadiren, belirli mahallerde bir tür diğerini gerçekten de yok edebilir, ancak bu son derece seyrek olabilecek, ya da yok sayılabilecek olay, hiçbir zaman evrimi oluşturacak ölçüde bir rekabet ortamına ve kuralına dönüşmez.

Bunun anlaşılabilmesi için burada gerçek bir gözlem sunmak isterim. Eşim, özellikle evimizdeki yaşlı köpeğimiz öldükten sonra, bahçemizdeki bitkiler üzerine konan kuşlar yesin diye neredeyse her sabah mutfak penceremizin önüne ekmek kırıntıları ve bazı yemek artıkları bırakır, yanında da su kabı vardır. Bıraktıktan sonra, biz hem kahvaltımızı yaparız hem de yemleri yemeye gelen kuşları seyrederiz. Gerçekten çok güzel bir görüntü oluştururlar. Bahçemize dört tür kuş gelmektedir; yabani güvercin, kumru, ala karga *(saksağan)* ve serçe. Yemler atıldıktan yaklaşık 5 dakika sonra kuşlar gelmeye başlarlar. Örneğin; serçeler gelmeye başladı diyelim; atılan yiyecek hepsine yetecek kadar olmasına rağmen, erkek serçeler, ya da büyük serçeler, hatta sıradan serçeler birbirlerini kovalayarak, aynı yemleri gagalayarak bunları diğer serçelerden kaçırmak isterler, birbirlerinin ağzından yemleri çalıp kaçırmaya çalışırlar. Biz de bunlara güleriz. Hepsine yetecek yem olmasına rağmen, birilerinden yem kaçırmaya çalışmaları bir çocuğun, aynı oyuncaktan kendinde de olmasına rağmen kardeşinin ya da arkadaşının oyuncağını da elinden alma çabasına benzer içgüdüsel, yani bir ilham-ı İlâhi ile alakalı bir durum.

Biraz sonra güvercinlerle, kumrular gelir, kumruların serçelere pek bir şey yaptığını görmeyiz ama güvercinler hem serçeleri hem de kumruları yemleri yemesinler diye kovalamaya çalışırlar. Bu arada ala kargalar gelmeye başlar, bunlar gerçekten yırtıcı hayvanlardır. Hem güvercinleri, hem kumruları, hem de serçeleri kovalarlar. Önceleri biz pencereyi açıp kızdığımız ala kargaları kovuyorduk ancak kovmadan vazgeçtiğimizde ya da daha fazla beklemeye sabrımız olunca, ne görelim? Ala kargalar yerde yemlerini yerken, önce güvercinler, sonra kumrular, sonra da serçeler bahçeye yavaş yavaş temkinli ve korkak bir şekilde inerek, aynı sofradan hep birlikte yemlerini yemeye başlarlar.

Bir gün bizimle kahvaltı yapan bir misafirimiz, bunların böyle hep birlikte, uyumlu bir biçimde yemlerini yemelerini resmi çekilecek güzel bir manzara olarak niteledi. Bu söylediğim olayı evinin yakınında bahçe olan meraklı her kişi deneyebilir.

Ben burada neyi anlatmak istiyorum? Her canlı, ister tür içinde olsun, ister türler arasında olsun, diğerleri ile rekabet halinde olup önce kendini düşünür. Bu bencillik yaratıcı tarafından verilen İlâhi bir ilhamdır. Bu içgüdüyü *(İlâhi ilhamı)* veren yaratıcı aynı zamanda bu İlâhi ilhamın, hayati tehlike olmadığı ve tamamen çaresiz olunması hali dışında, hiçbir canlıya, ister tür içinde, ister türler arasında olsun, kendi varlığını sürdürebilmek uğruna, Darwin'in söylediği anlamda, illa da diğerlerini boğazlayarak yok etme ve onun yerine geçme, ya da yeni türler üretme içgüdüsünü ya da kabiliyetini vermemiştir. Yani güçlü bir serçenin daha zayıf bir serçeyi kovması ya da onun ağzındaki yemi alması, işte zayıflar güçlüler tarafından böyle yok edilir ve dünya güçlü yeni oluşan türlere kalır gibi, bilimsellikten öteye, ideolojik ve yanlış bir yorumu getirmez. Bu gerçek dışı olayları, zorla gerçeklerin yerine ikame etme çabasıdır. Yaratıcı, rekabet içgüdüsünü verirken, bunun yanında acıma, şefkat ya da diğer olağanüstü duygularla o duyguyu törpülemiş, sonsuz ve katı bir acımasızlığa dönüştürmemiş, yeryüzünde yaşayan her yarattığı canlının belli kurallar içerisinde yaşamasına, çoğalmasına, çeşitlenmesine ve yerini döllerine bırakmasına ortam sağlamıştır. Darwin'in de bunu bilmemesi mümkün değildir. Zaten onun için de çelişkili ifadelerle işin içinden sıyrılmak istemiştir, Şöyle ki; Darwin;

"Bununla birlikte, takımadaya has, ya da dünyanın başka kesimlerinde bulunan türlerden kimileri değişik adaların ortak türleridirler ve bu türlerin bugünkü dağılımından bir adadan ötekine geçmiş olmaları gerektiği sonucunu çıkarmaktayız. Gene de öyle sanıyorum ki, birbirine yakın hısım olan türlerin birbirleriyle serbestçe ilişkiye geçebilseler de, gene de birbirlerinin alanlarını ele geçireceklerini varsaymakta yanılıyoruz" (s.483) demektedir.

Yine, *"Şurası kesindir ki, bir tür bir başka türe karşı bir üstünlüğe sahip olduğunda, kısmen ya da bütün bütüne onu yerinden etmekte gecikmez; ama her ikisinin de karşılıklı konumlarını çok uzun zaman korumaları mümkündür. Yeter ki her ikisi de içinde bulundukları duruma eşit oranda uyum sağlayabilmiş olsun" (s.483)* demiştir. Hem öldüresiye rekabet olacak, hem de bulundukları duruma eşit olarak uyum sağlayacaklar. Kitapta izah edildiği gibi, son derece tutarsız ve yanlış yorumlar.

Popülasyonlarda Gen Frekans Farklılaşmaları ve Yeni Dengeler Evrimi, Bugünkü Darwincilerin Söylediği Gibi Yönlendiren ya da Etkileyen Ana Mekanizmalardan Birisi midir?

Popülasyonlarda Gen Frekans Farklılaşmaları ve Yeni Dengeler; İngilizcesi *"Genetic Drift"*, Türkçeye *"Genetik Sürüklenme"* diye tercüme edilmiştir. Bize göre hem İngilizcesi, hem de Türkçesi muhtevayı tam olarak kapsamamaktadır.

İnsan gerçekten bazen kendisinden şüphe etmeye başlıyor. Ya da, bilim adamlarının çoğu bu kadar aptal diyemeyeceğim ama kör ya da bilinçsiz olabilir mi? Diye hayıflanıyor. Sırf bilimsel bir şeyler yapıyormuş ya da söylüyormuş desinler, ya da sözde modern görünmek adına ipe sapa gelmez saçmalıkları nasıl yazarlar anlamıyorum.

İnsan gerçekten bazen kendisinden şüphe etmeye başlıyor. Ya da, bilim adamlarının çoğu bu kadar aptal diyemeyeceğim ama kör ya da bilinçsiz olabilir mi? Diye hayıflanıyor. Sırf bilimsel bir şeyler yapıyormuş ya da söylüyormuş desinler, ya da sözde modern görünmek adına ipe sapa gelmez saçmalıkları nasıl yazarlar anlamıyorum.

Başlıktaki konu benim ABD'de olduğum yıllarda da *(1968-1971)* popüler bir konuydu ama, bizler daha çok bu konuya popülasyon genetiğindeki gen yığılmalarının nasıl olabileceği, ya da gen frekanslarının hangi faktörlerle değişebileceği açısından bakar matematiksel simülasyonlar yapardık. Darwinci sözde bilim adamları, bunu da getirip evrimin en önemli unsuruymuş gibi empoze etmeyi başardılar. Bununla da kalmayıp, sanki gerçek bir bilimsel analiz yapıyormuş havasında, aslında evrim konusu ile hiç alakası olmayan, matematiksel örnekler vererek açıklamaya kalkışmaktadırlar. Yani son derece basit olayları alıp nasıl kompleks, ya da anlaşılmaz hâle getirir de bilim yapıyoruz diye yuttururuz havasındalar.

Neyse biz sorumuzu cevaplayalım. Önce Popülasyonda Gen Frekans Farklılaşması nedir ona bakalım. Basit olarak; belli bir bölge popülasyonunda, çeşitli nedenlerle *(hastalık, deprem, ani iklim değişiklikleri, kuraklık, meteor çarpması, savaşlar vs.*

gibi doğal ya da suni olabilir) belli bir canlı grubunun popülasyondan ayrılması, ayrılırken de üzerlerinde bulundurdukları karakterlere ait genleri popülasyondan dışarı çıkarmaları nedeniyle, popülasyonda kalan fertler üzerindeki gen frekanslarının, ileriki jenerasyonlarda artı ya da eksi yöne kaymasıdır. Bu kayma, takdir edilir ki, frekans *(%'si)* açısından, küçük popülasyonlarda büyük popülasyonlardan, çok daha etkili olacaktır. Canlılar var olduklarından beri çeşitli olumlu, ya da olumsuz olaylar nedeniyle popülasyonlardaki gen oranlarında önce iniş çıkışlar olmakta, sonra da popülasyonlar yeniden dengeye ulaşmaktadır. Dikkat ettim, literatürde bu olay anlatılırken, çok ince matematiksel örnekler de veriliyor. Matematiksel örneklerin tamamı doğrudur ve hiç itirazımız da olmaz.

Ancak basit olarak, popülasyonda var olan genlerin frekanslarının değişmesinin ve yeniden dengeli hâle gelmesinin evrime ne katkısı olur bunu anlamak mümkün değildir. Birisi tamamen gen giriş çıkışıyla ilgili kalıtıma dayalı bir mekanizmanın matematiksel izahıdır. Diğeri hayat şartlarının ya da tabiat şartlarının, yavaş yavaş değişimi ile yarar esasına göre, bir türün diğer bir türe *(her nasılsa)* dönüşüvereceği anlayışıdır. Kitapta geniş olarak izah edildiği gibi, biri gerçektir diğeri, gelmiş geçmiş örneği olmayan bir hayal ürünüdür.

Çeşitler mi Türleri Doğurur Yoksa Türler mi Çeşitleri?

Darwin teorisine göre, çeşitler, zamanla karakterlerini daha da belirginleştirerek ve stabl hâle getirerek, daha genel karakterlere sahip farklı türlere dönüşür. Lütfen etrafınıza bakın; hiç özel karakterlerden genel karakterlere ulaşmış, türleşmiş çeşit gördünüz mü? Ya da, uzun uzun anlatılanlardan sonra, böyle bir ihtimal olur mu? Bir de tür içerisindeki çeşitlenmelere bakın *(çelişkili de olsa, Darwin nadiren doğruları söyler)*, aynı türün binlerce çeşidinin, çeşitli yollarla elde edilmesine. Lütfen bir daha bakın!

Darwin'in teorisinin tamamen çöpe atılmasını gerektirecek en büyük oluşum nedir diye sorarsanız, benim cevabım; ***Tek bir hücrenin çoğalması ve aniden, çoğalan hücrelerin farklılaşarak tam bir senkronizasyon ve düzen içerisinde dokuların ve organların maketlerinin yapılmaları ve hücrelerin daha sonra canlıyı oluşturacak embriyo haline dönüşmesidir, derim.***

Yaratılış Mucizesini Hiç Tereddütsüz %100 Destekleyen ve Darwin Teorisini Tereddütsüz %100 Çöpe Gönderebilecek Bir Olay Var mıdır?

Evet vardır. Bu, konuyla ilgili bilim adamlarının bakışlarına göre de değişebilir. Yüzlercesini önceki açıklamalarda gördük, her insanın yakın çevresinde gördüğü

gibi, neredeyse her oluşum ya da olay, bu iki zıt olayı *(yaratılış ya da Darwin'in anladığı anlamda evrim)* ayan beyan sergiler. Ancak hem yaratılış mucizesi olarak, hem de Darwin'in teorisinin tamamen çöpe atılmasını gerektirecek en büyük oluşum nedir diye sorarsanız, benim cevabım biyolojide BAŞKALAŞIM dediğimiz olaydır derim.

Tek bir hücrenin çoğalması ve aniden, çoğalan hücrelerin farklılaşarak tam bir senkronizasyon ve düzen içerisinde dokuların ve organların maketlerinin yapılması ve hücrelerin daha sonra harika bir sanat eseri olarak canlıyı teşkil edecek embriyo haline dönüştürülmesidir. Bu olay ve oluşumun talimatları ve programları da diğer birçok olay ve karakterlerin oluşumu gibi, hücre kromozomlarına yerleştirilmiştir.

Ancak böyle bir olayın başlangıcının, nasıl dâhiyane, ya da ilahi bir güç tarafından planlandığını, oluşturulduğunu ve kromozomlara talimatları verecek şekilde yerleştirildiğini düşünmek bile insanın tüylerini ürpertir. Akıl ve duyu sahiplerini kesin bir dahi yaratıcıya götürür.

Böyle bir mucizeyi Darwin'in, ferde yararlıysa, yavaş yavaş ve zamanla birikerek *(böyle bir mucizenin oluşmasına kim karar verecek ve bu nasıl birikecekse)* ya da kendi kendine, ya da tesadüfen, ya da her nasılsa oluşmuştur, ya da Darwincilerin sıkıştıklarında, *"başlangıcını bilmek mecburiyetinde değiliz"* safsatalarıyla izah etmeye çabalamak, cahillikten öte tanımlarla bile açıklanamaz.

Darwin Teorisi, Bilimsel Çalışmaları İlerletmiş mi, Yoksa Geriletmiş midir?

Darwinciler her platformda Darwin teorisinin biyoloji bilimini geliştirdiğini iddia ederler. Ben de bunun tam aksini iddia ediyorum. Delil olarak da, Mendel'in, teori değil, kanun niteliğinde uygulamalı sunduğu bilimsel araştırmalara, zamanında *(35 yıl)* hiç değer verilmemiş olmasını gösteriyorum. O devirde bilim adamları Darwin'i tartışmaktan, ya da Darwincilerin yaygarasından, Mendel'e zaman ayıramamışlardır, ya da onun buluşlarını küçümsemişlerdir.

Darwincilerin bahsettiği bilimsel gelişmelerin Darwin teorisi ile hiç alakası yoktur diyemeyeceğim *(sadece fikir jimnastiği açısından bir yararı olmuş olabilir)* ama en azından Mendel'in yaptığı katkılar nazara alınırsa, ihmal edilebilecek düzeyde olduğunu söyleyebilirim. Mendel zamanında yaşamış olan bilim adamlarından Naudin 1865-1869 yılları arasında yaptığı araştırmaları yayınlamıştır. Mendel'e benzer sonuçlar aldığı için bazı bilim adamları Mendel-Naudin kanunları diye konu başlıkları atmıştır ama, Darwin'le en küçük bir ilişkilendirilme yapılmamıştır. Zaten bu mümkün de değildir. Zamanımızın Darwincileri de bunu pek ala bildikleri halde,

büyük bir çarpıtma, ya da birçok konuda olduğu gibi, kelime cambazlığı *(sahtekârlık demeyeceğim)* ile neredeyse Darwin'in teorisine, Darwinci-Mendelci görüş diyecek kadar ileri gitmişlerdir. Hatta *"doğal seleksiyonun genetik temelli bir mekanizma"* olduğunu dahi iddia ederler. Bilindiği gibi bu iki bilim adamının inanışları birbirinin tam zıddıdır. İsterseniz bir kez daha Darwin'in kendi sözlerine bakalım;

"Şartlarda meydana gelen değişiklikler, çoğu kez belirli bir değişim değil daha çok belirsiz bir değişim meydana getirir. Bu birincisi, yani belirsiz değişim, bizim evcil ırklarımızın oluşmasında ikincisinden yani belirli değişimden daha önemlidir. Bu belirli olmayan belirsiz değişkenlik aynı türün bireylerini birbirinden ayırt eden sayısız küçük özelliklerde kendisini ifade eder. Bu özellikleri, soya çekim gereğince, ne babaya, ne anaya, ne de daha uzak bir ataya bağlayabilirsiniz" (s.19–20) demiştir.

Yine, Darwin; *"Kimi tabiat doğa bilimcileri bütün değişimlerin eşeysel üreme eylemlerine bağlı olduğunu savunuyorlar; bu kesinlikle yanlıştır" (s.21)* demektedir.

Son bir kotlama daha yapalım; Darwin, *"Ayrıca çaprazlama yoluyla birbirinden ayrı ırklar oluşturma imkânı da çok abartılmıştır" (s.31)* der ki, bilindiği gibi bu hiç abartılmamıştır. Darwin teorisine ters de olsa, en önemli ırklar, doğa şartlarıyla değil, melezleme ve seleksiyon yoluyla elde edilir ve bu zamanımızda tartışılmaz. Mendel ve Darwin'in söylediği zıt ve son derece açık görüşler *(kıvırtmaya da müsait değil)*, nasıl aynı pota içerisinde sunulabilir? Darwinciler kendi savundukları fikirlerin saçmalığını gördükleri için Mendel'e sarılmak istemektedirler, bu yanlıştır. Çünkü Darwin karakterlerin doğa şartları ile değiştiğini, kendi deyimiyle Hippocrates'e benzer olarak, değişen organların çıkardığı minik zerreciklerin kana geçtiğini, oradan da üreme hücrelerine geçerek etki yaptığına inanmıştı. Ancak sonraları kuzeni Galton'un tavşanlar üzerinde kan aktarımı suretiyle yaptığı denemeler sonunda bunun böyle olmadığını şaşkınlıkla görmüştür, yine de pangenesis fikrinden vazgeçmemiştir. Yani değişen her organa ait cisimciklerin kan vasıtasıyla değilse bile bir şekilde üreme hücrelerine geçerek etkisini gösterdiğine inanmıştır.

Burada en önemli problem, Darwin'in bile kabul ettiği, son derece açık ve kabul edilmeyecek yanlışlarına rağmen, bilim dışı yaklaşımlarla, biyolojideki bilimsel çalışmaların, illa da Darwin teorisine uydurulma gayreti içinde, bir dogma haline getirilmesi, tartışılmasına bile tahammül edilememesidir.

Görüldüğü gibi, bu Mendel'in inandığı ve hiç şüphe götürmeyen delillerle ortaya koyduğu, kromozomların, ya da zaten var olan, çeşitli varyasyonlardaki kalıtımla geçen maddelerin canlı karakterleri üzerindeki etkisiyle tam zıttır. Kanaatimce Darwinci mes-

lektaşlarım, *"Darwin ne yaptığını ya da söylediğini bilmiyordu, biz onun söylediklerini ondan daha iyi biliyoruz ve analiz ediyoruz"* edasıyla, Darwin'le Mendel'i bir potaya koyabilmektedirler. Hatta neredeyse Darwin'in ne kadar da büyük bir genetikçi olduğunu, teorisini de genetiğe, hatta popülasyon genetiğine *(Hardy-Weinberg, 1908'den bile önce)* dayandırdığını anlatma aymazlığı içine düşmektedirler.

İşte bu aymazlıklar biyoloji biliminin ilerleyişini yavaşlatmayı sürdürmektedir. İnanıyorum ki, bilim adamları bu prangadan kurtulunca daha tarafsız kalacaklar ve biyoloji biliminde çok daha yararlı gelişmelere ön ayak olacaklardır. Burada en önemli problem, Darwin'in bile kabul ettiği, son derece açık ve kabul edilmeyecek yanlışlarına rağmen, bilim dışı yaklaşımlarla, biyolojideki bilimsel çalışmaların, illa da Darwin teorisine uydurulma gayreti içinde, bir dogma haline getirilmesi, tartışılmasına bile tahammül edilememesidir.

Aslında, Darwincilere benzemek istemem, yani konuyu bilim dışı kulvarlara ve ideolojilere çekmek istemem ancak yakın sayılabilecek bir zamanda yaşanmış bir olayın özet açıklamasını yapmak da yararlı olur sanırım. Eski Sovyetler Birliği'nde, Trofim Lysenko'nun, 1920'li yılların sonundan başlayarak, sosyalizm ideolojisine ilmi uydurmak için, devleti ve hatta Stalini de arkasına alarak, Vavilov gibi dünyanın en iyi buğday genetikçilerinden birini, sırf kalıtıma ve kalıtsallığa inandığı, bunu savunduğu ve kullandığı için hapse attırmaya muvaffak olmasıdır. Lysenko, Darwin ve Lamarckian teorisine yakın bir yorumla, genetik yapının önemli olmadığını, bunun çevre şartları ile değiştirilebileceğini savunmuş ve buğday ve diğer bazı bitkilerde vernalizasyonu *(kitapta anlatılan, bitkilerin düşük ısıda kalma ihtiyacı)* örnek alarak, yaptığı programlamalar ve çiftçilere uygulatmalarla, ülkede buğday veriminin düşmesine, ülkenin açlıkla boğuşmasına neden olmasına rağmen, yıllarca yaptığı şarlatanlık alkışlanmış ve ülkesinde çok önemli bir kişi haline gelmiştir *(ilgilenenler bu çok bilinen olayın detaylarını literatürlerden bulabilirler)*. Geç de olsa, bu adamın yaptığı hatalar ve ülkesine verdiği tahribat anlaşılabilmiştir. Bu konuda yapılan yanlışlıklar, sapkın düşünce ve uygulamaları *(Lysenkoism)* Sovyetler birliği ve diğer bazı sosyalist ülkelerde, 1964 yılına kadar geriletme etkisini sürdürmüştür.

KAYNAKLAR

1. Darwin, C. R. "Theorigin of speciesby means of natural selection, or the preservation of favoure draces in the struggle for life,"London: John Murray. 6th edition, with additions and corrections amended version of 1876).
2.Türlerin Kökeni, 2009, Alter Yay. Rek.0rg. Tic..Ltd.Şti., 1. Cadde Elif Sok. No:7/145, İskitler, Ankara.
3. 1000 Darwin Çıkmazı, Prof. Dr. Ahmet Akyürek. 2013, Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim, Danışmanlık, Tic.Ltd. Şti., Sertifika Nu. 20779, 1. Basım, Ankara.
4. Mendel, A. Akyürek, 1982, Meteksan, 5 No'lu yayın, Ankara.

TÜRKİYE'DE EVRİM VE YARATILIŞ GÖRÜŞÜNÜN TARİHÎ SEYRİ

Prof. Dr. Âdem TATLI
Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Kütahya/TÜRKİYE,
adem.tatli07@gmail.com

Kâinatın ve insanın yaratılışı, ilk insandan itibaren hep insanlığın üzerinde durduğu en önemli konulardan birisi olmuştur. Bu mesele Semavî kitapların beyanı yanında, tamamen akla ve ilme dayalı olarak da değerlendirilmiştir.

Dünyada evrim ve yaratılış düşüncesi muhtelif devreler geçirmiştir. Türkiye ve İslâm dünyası da bu düşünce akımlarından farklı şekillerde etkilenmiştir.

Evrim ve yaratılış konusundaki görüş ve düşünceleri birkaç devreye ayırmak mümkündür. Bunlar:

I. Antikçağ Dönemi: *(M.Ö. VIII. yüzyıl- M.S. V. yüzyıl)*.

II. Orta Çağ Dönemi: M.S. V. yüzyıldan Rönesans'a kadar *(XIV.)*

III. Rönesans'tan Tanzimat Fermanı'na kadar olan *(1300-1839)* dönem.

IV. Tanzimat Fermanı'ndan 1923'e kadar olan *(1839-1923)* dönem.

V. 1923'den 1980'e kadar olan dönem.

VI. 1980'den sonraki dönem.

I- ANTİKÇAĞ DÖNEMİNDE EVRİM VE YARATILIŞ (M.Ö. VIII. yüzyıl- M.S. V. yüzyıl)

M.Ö. VIII. Yüzyılda başlayıp, M.S. V. yüzyıla kadar devam eden çağ **Antikçağ** olarak isimlendirilir. Bu medeniyet; Makedonya, Trakya'nın doğusu, Yunanistan, Anadolu'nun batı kıyıları, Ege adaları ve İtalya'yı içine almaktadır. Bu Çağ, genelde Eski Yunan ve Roma kültürlerine ait felsefeyi yansıtır.

Bilimsel çalışmalar ilk defa Antikçağ'da teorik bir temel üzerine kurulmaya çalışılmıştır. Antikçağ'daki bilim ve felsefe sahasında ulaşılan başarılar ve çalışmalar, sonraki çağlara tesir etmiştir. Her şeyden önce bu çağ, felsefesindeki soruların

çok zengin ve verilen cevapların birbirinden çok farklı oluşuyla dikkati çekmektedir. Antikçağ'da bilimsel çalışmalarla felsefe iç içedir. Bu özellikler, Antikçağ'ı diğer çağlardan büyük oranda ayırmaktadır.

Bu karakterler, Antikçağ'daki düşünce zenginliğini doğurmuştur. Felsefî görüşlerin bilimsel çalışmalarla birlikte olması, farklı bilimlerin ortaya çıkmasına ve gelişmesine sebep olmuştur. Soruların ve cevaplarının farklılığı da değişik problemlerin tartışma gündemine girmesini sağlamış, bu süreç, verimsiz tartışmalar olarak kalmamış, aksine gelişen bir seyir izlemiştir. Bu gelişim, Aristo ile zirveye ulaşmıştır.[1]

Antikçağ'da filozofların üzerinde durduğu problem '*varlık ve oluş'*tur. Her türlü fiziksel nesnenin kendinden çıktığı ilk varlık, yani 'arke'nin araştırılmasıdır. Oluş problemi ise, arke olarak kabul edilebilecek varlıktan fiziksel nesnelerin görünen çeşitliliğinin ne şekilde meydana geldiğinin açıklanmasıdır. Zira arke tek olduğu hâlde fiziksel nesneler birbirinden farklı ve çeşitlidir.

Fiziksel nesnelerin basit gözlemlerle tespit edilebilen özelliklerinden birisi, sürekli değişim içinde olmalarıdır. Her türlü nesne kısa ve uzun zaman içinde farklılaşır, gelişir, olgunlaşır, çürür. Yani, şu ve bu şekilde bir değişiklik geçirir. Her türlü değişikliğin bir düzen içerisinde gerçekleşmiş olması dikkat çekicidir. Bir ağaç hep aynı şekilde çiçek açar, aynı meyveleri verir. Canlılar doğduktan sonra hep aynı safhaları geçirir. Süreklilik ve düzenlilik arz eden bu değişimler, fizikî nesnelerin temel özellikleri olarak alınmıştır

M.Ö. 625'li yıllarda Thales, varlıkların ezelî olduğu görüşünü ileri sürüyordu. Anaximander, M.Ö. 425'de, bütün varlıkların balıktan evrimleştiğini, bunların beslenme kabiliyeti gelişince karadan suya geçtiklerini iddia ediyordu.

Bu çağda bütün varlıkların ateşten meydana geldiği görüşünü Heraklit, toprak, su, ateş ve hava'dan meydana geldiği görüşünü de Empedokles dillendirmişti.

Fizikî nesneler dünyasının açıklanmasında arke olarak birden çok varlığı kabul eden düşünürler atomculardır. Bu görüşün ilk temsilcileri; Demokrit ve Leukippos'dur. Demokrit'e göre atomlar, duyu organlarımızla algılanmayacak kadar küçüktür. Sayı itibariyle de sonsuzdur. Atomlar bölünemez parçacıklardır. İlksiz ve sonsuz bir hareket içindedirler. Demokrit kâinatın işleyişini mekanist bir şekilde atomların hareketleriyle açıklar. Ona göre, bitki ve hayvanlarda ruh vardır. Allah yoktur. Her şey bilinç ve maddî şeylerden meydana gelmektedir[2].

M.Ö. IV. yüzyılda düşünce sahasında Aristo yer almıştır. İki bin yıl boyunca *filozof* denince, ister Doğu'da olsun, ister Batı'da, hep Aristo anlaşılmıştır.

Aristo'ya göre, canlılar mevcut halleriyle kâinattaki son biçimlerini taşırlar. O, kompleks canlıların daha basit canlılardan teşekkül ettiği düşüncesini reddeder.

II- ORTA ÇAĞ DÖNEMİNDE EVRİM VE YARATILIŞ (M.S. V. Yüzyıl- XIV. Yüzyıl)

Orta Çağ, Yunan-Roma kültüründen sonra başlayan ve Rönesans'a kadar devam eden, yaklaşık bin yıllık uzun bir devreyi içine alır.

Orta Çağ'daki felsefe, temelde Aristo felsefesini esas almıştır. Bunun metot bakımından yapmaya çalıştığı, aklı vahyin doğruluğuna uygulayarak, inanç konularını mümkün olduğu kadar kavranılır ve anlaşılır kılmaktır.

Orta Çağ, düşünce sistemi ve felsefesi bakımından iki gruba ayrılabilir. Birisi Orta Çağ'da Hıristiyan, diğeri de İslâm düşüncesidir.

1- ORTA ÇAĞ'DA HIRİSTİYAN DÜŞÜNCESİNDE EVRİM VE YARATILIŞ

Hıristiyan Orta Çağ felsefesinin temeli dindir ve Rönesans'a kadar yaklaşık bin yıl sürecek olan bu felsefede hâkim din Hıristiyanlıktır.

Orta Çağ Avrupa'sında felsefî yaklaşımlar din eksenli olduğu gibi, belli bir zaman sonra, herkesin Hıristiyan dininin çerçevesinden kâinata bakması istenecek, bu dinde olmayan kâinatla ilgili pek çok telâkki ve değerlendirmelerde Aristo felsefesi ve mantığı, din adına kabul edilerek, bu çerçevenin dışında yaklaşımlara hayat hakkı tanınmayacaktır.

*İslamiyet'in doğuşu ve gelişimi yıllarında sosyal alanda olduğu gibi, bilim sahasında da insanlık altın çağını yaşamış ve bu devre **Asr-ı Saadet**,* **yani Saadet Asrı olarak tarihe geçmiştir.**

Dördüncü asırdan on ikinci asra kadar, Papa'nın fizik ve tıp eğitimini kilise mensuplarına yasaklamasıyla, Batı âleminde bilimsel faaliyetler, XI. asrın sonuna kadar, sekiz asır adeta dondurulmuştur.

2- ORTA ÇAĞ'DA İSLÂM DÜŞÜNCESİNDE EVRİM VE YARATILIŞ

İslamiyet'in doğuşu ve gelişimi yıllarında sosyal alanda olduğu gibi, bilim sahasında da insanlık altın çağını yaşamış ve bu devre Asr-ı Saadet, yani Saadet Asrı olarak tarihe geçmiştir.

Bu devirde yaratılış bilim sahasında en geniş şekliyle ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Özellikle tıp, matematik ve astronomi sahasında çok değerli bilgiler ve eserler ortaya konmuştur. İslâm âlemindeki bu ilmî çalışmaların, Avrupa'nın içine düştüğü skolastik bataklığından kurtulmasında çok büyük rolü olmuştur.

Tasavvufî bakış açısında, tıpkı bir ağacın bütün programının bil kuvve çekirdeğinde mevcut olduğu gibi, İlk Akıl'da da bütün akıllar, felekler, yıldızlar, unsurlar, madenler, bitkiler ve hayvanların özellikleri potansiyel olarak mevcuttur.

Kelam âlimleri ise, akıl yoluyla İslâm inançlarını savunmuşlardır. Ele aldıkları konuların başında; İlâhi irade, insan iradesi ve hürriyeti ile kader yer alır. Kelamcıların gerek İslâmiyet ile ve gerekse bazı felsefe konularına ait görüşleri, Batılı filozoflar üzerinde çok uzun süre etkili olmuştur.

Selçuklular ve Osmanlılar devrinde yaratılış konusu yaklaşık bin yıl, o zamanın eğitim müesseselerinde genelde İslâmî açıdan nazara verilmiştir.

Selçuklular ve Osmanlılar devrinde yaratılış konusu yaklaşık bin yıl, o zamanın eğitim müesseselerinde genelde İslâmî açıdan nazara verilmiştir. Kâinat Allah'ın bir kitabı olarak kabul edilmiş, her bir varlığın dünyaya gelişi ve dünyadan gidişi, sonsuz ilim, irade ve kudret sahibi bir Yaratıcının eseri olarak ele alınmıştır.

İslâm âleminde bir grup düşünür de Aristo felsefesini savunmuştur. Bunlar, Meşşâî düşünce akımını meydana getirmiştir. Bu düşünce sisteminde, akıl ve mantık çıkış noktası olarak alınmaktadır. Bu grup, Antikçağ felsefecilerinden olan Aristo, Eflatun ve Plotinus'tan etkilenmişlerdir. Bu ekol, temel meselelerde İslâm'a dayanmakla birlikte, metot olarak Aristoculuğu seçmiş, bazı meselelerin açıklamasında ve yorumunda Ehl-i Sünnet itikadına aykırı görüşler ileri sürmüştür. Bu mektebin önde gelen düşünürleri; El-Kindi, Ahmet el Serahsi, Farabi, İbn Miskeveyh, İbn Sina, İbn Bacce, İbn Rüşt ve Nasireddin Tusi'dir.

İbn Rüşt, Batı'da Orta Çağ'ın en büyük filozofu kabul edilir. Hıristiyan Orta Çağ'ı, tıp ilmini papazlara yasaklamışken, O, anatomi ilmiyle uğraşmanın, Allah'a imanı arttıracağını belirtmiştir.

İbn Rüşt'e göre, âleme ilk hareketi Allah vermiştir. Allah âlemin nazımıdır ve bütün sebeplerin sahibidir.

İbn Sina *(980-1037)*, Feyz Teorisi ile Allah'ın varlıkları bir feyz ile derece derece meydana getirdiğini belirtmiştir. Bu teoriye göre, ilk Bir, Vacibu'l Vücud olan Allah'ın var olması zaruridir. O, cisim değildir ve bir kuvve olarak da tanımlanamaz.

Ondan ilk çıkan akıldır. Bu akıl, zat ve sayı bakımından birdir. Akıldan da nefis çıkar. Bundan da cisim hâsıl olur.

Bîrûnî *(973-1051)*, Aslen Türktür. Matematik, fizik, astronomi, felsefe ve eczacılık gibi dallarda 180'e yakın eser vermiştir. O da kâinatın yok iken *(Yoktan)* yaratıldığını kabul eder ve yaratılışı, Allah'ın hür iradesinin bir eseri olarak görür. Bîrûnî;

*"İnsan, köpeklikten domuzluğa, sonra maymunluğa yükselerek insanlaşacak şekilde kendi nevilerinden yükselerek insanlığa ulaşmadı"*der.

Canlı ve cansız âlemdeki gelişim ve farklılaşmalara, İslâm dünyasında dokuzuncu yüzyıldan itibaren dikkat çekilmiştir. Bu asırda, İslâm düşünürlerinden bazıları, varlıkların ortaya çıkışı ve günümüze ulaşmasıyla ilgili değişime dayanan bir yaratılış görüşünü ileriye sürmüşlerdir. Bunların başında; Nazzâm, İbn Haldun, İbn Tufeyl, Ihvân us-Safâ, Biruni, İbn Miskeveyh ve Câhız gelir.

III- RÖNESANS'TAN TANZİMAT FERMANI'NA KADAR OLAN DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ (XIV-XIX yüzyıl;1300-1839)

Rönesans'ın kelime manası, *"Yeniden doğuş"*tur, Antikçağ üzerindeki incelemelerin yeniden ele alınması ve yenilenmesidir. Rönesans, bir bakıma Avrupa kültürleri arasında geçiş dönemidir. Orta Çağ ile Yeni Çağ'ın arasında bir dönemi kapsar.

XIV. asırda başlayan Rönesans, XVII. asrın ortalarında, modern bilimin doğuşu kabul edilen Newton'un çalışmasına kadar, yaklaşık üç asır devam etmiştir. Bilimsel metot bakımından Newton'un çalışmaları, yeni bir dönemin başı, Rönesans'ın ise sonu olarak alınmıştır. Çünkü Newton'la birlikte günümüz anlamında bir fizik sistemi kurulmuş ve yeni bir felsefî anlayış ortaya çıkmıştır.

Aydınlanma Çağı ile birlikte, bütün dünyada düşünceye pozitivizmin gölgesinde materyalist felsefe egemen olmuştur. Biyoloji felsefesi, Evrim Teorisi ile bu Çağa damgasını vurmuştur.

Orta Çağ felsefesinin ana teması din idi. Felsefeye düşen görev, kilisenin öğretilerini desteklemekti.

Hâlbuki Rönesans'ta çok seslilik egemendir. Artık doğruya ulaştıran yol bir değildir. Bu devrede, Antikçağ'da olduğu gibi, insan ve kâinata ilişkin bütün problemler ele alınır. Bunları çözmek için türlü yollar denenir. Ancak, bütün bu farklı yaklaşımda olanlar, Skolastik metod ve anlayışa karşı olmakta birleşirler. Hepsi de

Skolastiği reddetmede elbirliği içindedirler. Bilim ve felsefe, Rönesans'ta Kilisenin otoritesine karşı ayaklanınca, Aristo düşüncesinden de kurtulmak istemiştir.

Felsefî açıdan bakıldığı zaman, Antikçağ'dan beri süre gelen *"***Varlık problemi***"* ya da **Varoluş** yerini, bilginin mahiyeti, kaynağı, değeri ve özelliklerinin ele alındığı *"***Bilgi problemi***"*ne bırakmıştır. Artık Rönesans ve Yeni Çağ'ı içine alan bu ortak problemin adı *"***Bilgi problemi***"*dir. Gerçi Rönesans ile varlık problemi ortadan kalkmış değildir. Ancak, bilimsel çalışmalar asıl gaye olmuş, böylece önceliği bilgi problemi almıştır.

On sekizinci yüz yıl felsefesine, *Aydınlanma felsefesi*, bu döneme de Aydınlanma Çağı adı verilir. Burada aydınlanan insan, aydınlatılması istenen de insan hayatının mânâ ve düzenidir.

Aydınlanma Çağı ile birlikte, bütün dünyada düşünceye pozitivizmin gölgesinde materyalist felsefe egemen olmuştur. Biyoloji felsefesi, Evrim Teorisi ile bu Çağ'a damgasını vurmuştur.

Bu devredeki ateist düşünce ve pozitivist felsefeye dayalı düşünce ve teorilerin bilgi seviyesinde kaldığı, Türkiye'deki eğitim kurumlarına henüz intikal etmediği anlaşılıyor.

IV- TANZİMAT FERMANI'NDAN 1923'E KADAR OLAN DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ (1839-1923)

Tanzimat Fermanı'ndan *(1839)* itibaren 1923 yılına kadar olan yaklaşık yüz yıllık süreye dördüncü devre denebilir. Avrupa'da 1789 Fransız İhtilalı ile Hıristiyanlığın Yaratıcı ve İlah anlayışı bilim sahasından çekiliyor ve yerini pozitivist felsefenin düşünce sistemi tabiat ve tesadüf alıyor. Bizde bunun yansıması genelde Tanzimat Fermanı'ndan sonradır.

On dokuzuncu yüzyıl Avrupasında pozitivist felsefeye dayalı ateizm ve evrim düşüncesi hâkimdir. Bu asrın başlarında Lamarck'ın Zooloji Felsefesi ile asrın ortalarında Darwin'in Türlerin Kökeni kitabı Avrupa'nın gündemindedir.

Bu asrın ortalarından itibaren Avrupa'ya eğitim için Türkiye'den gönderilen öğrenciler, bu pozitif felsefe tartışmalarının etkisinde kalmıştır. Bu felsefede yaratılış sorgulanmakta, bir Yaratıcının ve ahiret hayatının varlığı inkâr edilmektedir. Yurt dışından dönen bu aydınlar, başta Tıp ve Veteriner Fakülteleri olmak üzere, Öğretmen okulları gibi eğitim kurumlarında da görev alarak bu felsefeyi yaymaya başlamışlardır. Ayrıca, Türkiye'deki eğitim müesseselerinde görev alan bazı yabancı eğitimcilerin de bu inkârcı pozitivist felsefenin yerleşmesinde önemli rolleri olmuştur.

V- 1923'DEN 1980'E KADAR OLAN DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ

Bu devre, 1923'den 1980'e kadar bir dönem olarak ele alınabilir. 1923'ten sonra Osmanlı Medreseleri kapatılarak tamamen Batı eğitim sistemi benimsenmiştir. Bu sistemde bir Yaratıcının varlığı devreden çıkarılmakta, O'nun yerine, varlıkların yaratılışı sebeplere, tabiata veya tesadüfe verilmektedir.

Bu devrede Türk Yükseköğretiminin şekillendirilmesinde Yahudi asıllı bilim insanlarının büyük rolü olmuştur. İkinci Dünya Savaşı ve sonrasında, yani 1940-1950'li yıllarda Almanya'dan sınır dışı edilen Yahudi asıllı profesörler Türkiye tarafından kabul edilmiştir. Bunların bazıları İstanbul Üniversitesi'ne yerleştirilmiş, bazıları da Ankara Üniversitesini kurmak üzere görevlendirilmiş ve 1946 yılında Ankara Üniversitesi kurulmuştur. Daha sonraki yıllarda kurulan üniversiteler de bu inkârcı pozitivist ruhla büyük oranda şekillendirilmiştir.

İnsanın özel yaratıldığı ve kâinatın meydana gelişinin tabiatın eseri olamayacağı zaman zaman bazı İslâm düşünürleri ve bilim insanları tarafından dile getirilse de, bu görüş ve düşünceler gerek ortaöğretimde ve gerekse yükseköğretimde, kabul görmemiştir. Bu konuda hep Batı âleminin ne düşündüğüne bakılması gerektiğine dikkat çekilmiştir.

VI- 1980'DEN SONRAKİ DÖNEMDE EVRİM VE YARATILIŞ

1980'li yıllar yaratılışı savunan görüş ve düşüncelerin sesinin daha berrak ve gür çıktığı yıllardır. Özellikle 1985 yılında Vehbi Dinçerler'in kısa dönemlik Millî Eğitim Bakanlığı devresi, evrim ve yaratılış görüşlerinde adeta bir milat, bir dönüm noktası olmuştur. Bunun iyi anlaşılabilmesi için, o günkü ortaöğretim eğitiminde evrim görüşünün nasıl ve hangi oranda takdim edildiğine, daha sonra ise hangi seviyeye geldiğine bakmak genel bir fikir verecektir.

1-BİYOLOJİ KİTAPLARI İLE İLGİLİ RAPOR

1985 yılında Millî Eğitim Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler idi. Özal Başbakan, Kenan Evren de Cumhurbaşkanıydı. O zaman Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde idim. Millî Eğitim Bakanlığı'nın kitapları değiştireceği söylentisi vardı. Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler'e, Ortaöğretim biyoloji kitaplarında değişiklik yapılacaksa, evrim konusunun dikkate alınması gerektiğini, zira bu konunun tek taraflı işlendiğini ve özellikle insanın yaratılışının ateist bir düşüncede verildiğini belirten kısa bir mektup yazdık. Mektubu Tıp Fakültesinden Biyokimya Anabilim Dalından Prof. Dr. Münip Yeğin, Fen-Edebiyat Fakültesi biyokimya bölü-

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı'na gönderilen 31 Ocak 1985 tarihli mektup.

münden Doç. Edip Keha da imzaladı. Buna, liselerde okutulan biyoloji kitapları ile ilgili iki sayfalık rapor da eklendi.

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı'na gönderilen 31 Ocak 1985 tarihli mektup.

Sayın — 31.1.1985
Vehbi Dinçerler — ERZURUM
Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı,
ANKARA

Muhretem Bakanımız,

Millî Eğitimin özüne dönük olumlu çalışmalarınızdan dolayı sizi tebrik ediyor, başarılarınızın devamını diliyoruz.

Atatürk Üniversitesi öğretim üyeleri olarak bizler, liselerde okutulan Biyoloji Ders Kitapları ile akalı birkaç hususu, zat-ı âlinize iletmeyi kendimize vicdanî bir görev saydık.

Muhtelif vesilelerle belirtmiş olduğunuz üzere, bir milletin geleceği, gençlerine vereceği eğitime bağlıdır. Bunun idrakinde olan şer kuvvetler, gençlerimizi materyalist ve dinsiz yetiştirmek için her türlü gayreti göstermekte ve bu vadide biyoloji ilminden büyük oranda istifade etmektedirler.

Bu çevreler biyoloji kitaplarında, kâinatta meydana gelen hadiseleri tesadüf ve tabiata bağlamak suretiyle bütün canlıların ve bilhassa insanın tesadüfen ve diğer canlıların evrimleşmesiyle ortaya çıktığını, kasıtlı olarak ve ısrarla tekrarlamaktadır-

lar. İnsanın maymundan evrimleşme yoluyla meydana geldiğine dair tatmin edici bir delil bulunmamasına rağmen, sadece tahmini ve hayal mahsulü olan hipotezlerini bir kanun gibi takdim ediyorlar. Bundan maksatları, genç dimağlara, ilimle dinin çatıştığı imajını yerleştirmekten ibarettir. Aslında çatışan ilimle din değil, hayal ile dindir.

Geçmiş yıllarda Millî Eğitim Bakanlığınca tercüme edilen ders kitaplarında bu kasıtlı ve menfi ruhun hâkim olduğunu geniş çapta görmekteyiz. Hâlbuki evrim inancı, gerek Amerika ve gerekse Avrupa'da, artık yeni boyutlar kazanmış, evrim teorisine ilim adamlarınca büyük hücumlar başlamıştır. Hal böyle olunca, tartışmalı ve çoğu zaman polemik konusu yapılan bir teoriyi, gençlere kanun gibi tatbik etmek, en azından tarafsız ilim anlayışıyla asala bağdaşamaz.

Konuyu daha müşahhas hale getirmek için, Bakanlıkça bastırılmış ve hâlen liselerde okutulan iki ders kitabından bazı örnekleri ekte takdim ediyoruz.

Arz etmeye çalıştığımız bu kitaplar her yıl, yüzlerce genç dimağı tahrip etmektedir. Durumun ıslahı ile memleket ve millete büyük bir hizmet verilmiş olacağı kanaatindeyiz.

Böyle bir tanzim ve tadilatta, bizlere düşecek görevi, memnuniyetle yerine getirmeye çalışacağımızın bilinmesini ister, bu vesileyle en derin selâm ve hürmetlerimizi arz ederiz.

Prof. Dr. Münip YEĞİN
Tıp Fakültesi, Biyokimya Anabilim Dalı Başkanı

Doç. Dr. E. Edip KEHA
Fen-Edebiyat Fakültesi,
Biyokimya Anabilim Dalı Başkanı

Doç. Dr. Âdem TATLI
Eğitim Fakültesi, Biyoloji
Anabilim Dalı Başkanı

Bizim 31 Ocak 1985 tarihli bu mektubumuza Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler tarafından 6 Şubat 1985 tarihli teşekkür yazısında konunun inceletileceği bildiriyordu.

Mektuba eklenen ve liselerde okutulan Genel Biyoloji kitaplarıyla ilgili örneklerden bazıları şöyleydi:

Ek-1

Örnek I: **Genel Biyoloji Millî Eğitim Ders Kitabı**

Yazarı: Claude A. Ville.

Tercüme: Prof. Dr. Nihat Şişli, Prof. Dr. Nihat Bozcuk, Prof. Dr. Suna Bozcuk.

Baskı tarihi: 1979

Bu kitapta aşağıdaki hususlar dikkat çekmektedir:

1-Bu kitap evrim ve tesadüf üzerine bina edilmiştir.

2-Bu kitapta uydurukça kelime çok kullanılmıştır.

3-Tercümede uzun ve anlaşılması güç cümleler fazlaca mevcuttur.

Bu kitaptan bazı pasajlar takdim edelim:

Sahife 10:

"O zaman atmosferdeki ve denizlerdeki durumlar da bugünkünden çok farklıydı ve canlıların ***kendiliğinden oluşması*** *olanağı vardı değil, büyük bir olasılıkla bu olmuştur diyebiliriz."*

Sahife 705:

"Küçük populasyonların çoğalmasında gelecek kuşağın kalıtsal bileşimini tayin etmede şans tek başına büyük rol oynar."

Sahife 715:

"Moleküller arası çekme güçleri ve bazı moleküllerin sıvı kristaller yapma eğilimi, büyük karmaşık moleküllerin ***kendiliğinden oluşma*** *yollarını açıklamaktadır."*

Sahife 716:

"Bir kez basit yapılı bir ototrof (yeşil bitki) evrimleşince, bugün dünyada yaşayan korkunç bir çeşitlilik gösteren bitki, bakteri, mantar ve hayvanların ***evrimleşme*** *yolu açılmıştır."*

Sahife 716:

"Yeni türler yaşamakta olan en ileri ve özelleşmiş formlardan çok basit, özelleşmemiş formlardan ***evrimleşir****."*

Sahife 759:

"Maymun adamdan başlayarak evrim süreci içinde boyca büyük bir artış olmamış ancak vücut çatısı daha hafifleşmiştir. Şimdi tam anlamıyla dik durmakta... Böylece ağaç üzerinde tek tek bulunma şeklindeki ***atasal*** *yaşamdan, yerde yaşayan* ***uygar insan*** *yaşamına geçiş tamamlanmıştır."*

Muğlak cümlelerden bir tanesi:

Sahife 709:

"Bir populasyonda, doğal seçme sürecinin en yüksek uyum değerini veren özelliği tayin eden allel çifti bakımından tamamen homoloğ bireylerin oluşturduğu bir populasyonu meydana getireceğini bekleyebilirsiniz. Bazı evrimci hatlarında bu, gerçekten görülmekle beraber, diferansiyel üreme olasılığı karşısında olanaksızdır."

Adı geçen kitapta evrime dört bölüm tahsis edilmiş olması gayet manidardır.

Bölüm 32: Evrimin İlke ve Teorileri: 701-718.

Bölüm 33: Evrimin fosil kanıtları: 719-735.

Bölüm 34: Evrimin kanıtları: 738-745.

Bölüm 35: İnsanın evrimi:746-767.

Örnek II: Modern Biyoloji Millî Eğitim Ders Kitabı

Hazırlayanlar: Prof. Dr. Sevinç Karol, Prof. Dr. Özden İnceoğlu, Prof. Dr. Cevat Ayvalı.

Baskı tarihi: 1979.

Bu kitapta da evrime geniş yer verilmiş ve bu teori bir kanun şeklinde takdim edilmiştir.

Sahife 424:

"İnsanın bilinen en eski atası, Afrika ve Hindistan'da bulunmuş olan çene ve diş fosillerinden tanınan Ramapithecus (Kuyruksuz maymun)'dur."

Sahife 427:

"... Australopithecus robustus büyümemiştir. Günümüzün bitkilerle beslenen gorilleri gibi soyu tükeninceye kadar değişmeden kalmıştır. İnsanın büyük amcası olarak düşünülebilir. Australopithecus africanus (Afrika maymunu) zamanla değişmeye devam etmiş ve sonunda insansı olmuştur. Böylece en ***eski büyük babamızdır.***

Kitapta evrimle ilgili iki bölüm yer almaktadır:

1- Evrimin anlamı ve kanıtları: 74-91.

2- İnsanın evrimi: 421-440.

2- EVRİM TARTIŞMASINI BAŞLATAN RAPOR

5 Mart 1985 Pazartesi günü Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakan'ın müşaviri aradı. Bakan Beyin, evrimin lehinde ve aleyhinde, Rusya ve Amerika da dâhil olmak üzere bütün dünyadaki görüşleri ihtiva eden bir raporu bir hafta içerisinde hazırlamamızı istediğini belirtti.

Ben şöyle düşündüm: Bakan bunu der, bir hafta sonra unutur, aradan birkaç ay geçer, bir daha ya sorar, ya sormaz. Bu yüzden çok önemsemedim.

Bakan Müşaviri Çarşamba günü bir daha aradı: *Bakan Bey, çalışmanızın ne safhada olduğunu soruyor* dedi. Bakan'ın işi ciddiye aldığını anladık. Hafta sonuna kadar 45 sayfalık bir rapor hazırladık ve hafta sonu 9 Mart 1985 tarihinde raporu postaya verdik.

Pazartesi günü Bakan Müşaviri tekrar aradı: *Bakan Bey bu çalışmanızı beğendi, buna bir önsöz yazıp 10.000 adet bastırmak istiyor, müsaadeniz var mı?* dedi. Biz de bu konudan çok memnuniyet duyacağımızı ve teşekkürümüzü beyan ettik.

Bakan Bey bu rapora bir önsöz ekleyerek, *"***Evrim Raporu***"* adı altında bastırttı ve bütün Ortaöğretim biyoloji ve fen bilgisi öğretmenlerine gönderttі. Bir de yazı ekletti. Bütün ortaöğretim Fen Bilgisi ve Biyoloji öğretmenlerinden bunun hakkında rapor yazmalarını istedi.

Burada tahdis-i nimet kabilinden bir hususu da belirtmek isterim. 1984 yılında *"***Fosiller ve Evrim***"* adı altında İngilizceden bir kitap tercüme etmiştim. Bu kitapta, bütün dünyadaki evrimcilerin kendi dillerinden evrim meselesinin ciddi bir dayanağı olmadığı, eldeki fosillerin türlerin birbirinden meydana geldiği iddiasını doğrulamadığı ve üstelik bu konu ile ilgili fosillerin hemen hepsinin, bu iddiayı doğrulamak için uydurulduğu, delilleriyle anlatılıyordu. İşte istenen raporun kısa sürede hazırlanmasında bu kitabın büyük faydası oldu.

Zamanın Millî Eğitim Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler Beyefendi, evrim konusunu gündemine almıştı. Nisan ayında Bakanlıkta, Bakanlık personeline evrim hakkında panel tarzında açık oturum düzenleneceği, bu konuda kim ne söylemek istiyorsa gelip tebliğ sunması, bütün üniversitelere yazı ile bildirilmiş.

Biz Atatürk Üniversitesi'nden 5-6 tebliğ hazırladık. Benimki Fosiller hakkında idi. Doç. Dr. İsmet Hasenekoğlu'nun tebliği Mutasyonlar ve Evrimle ilgili idi. Doç. Dr. Cafer Marangoz, Doç. Dr. Edip Keha birer tebliğ hazırlamışlardı. Prof. Dr. Münip Yeğin hoca da genel bir değerlendirme yapacaktı.

Toplantı tarihinden bir gün önce Ankara'ya geldik. Bakan Beyle görüşmek için Millî Eğitim Bakanlığına gittik. Akşam vakti oldu. Bakan Bey geç vakit geldi.

Tanışmadan sonra, gecikme sebebini anlattı. Meclis'te evrim raporu ile ilgili soru önergesi verilmiş. Evrim raporunu kimlerin hazırladığı sorulmuş. Biz raporun takdiminde üç isim yazmıştık. Nasıl olmuşsa, o isimler matbaada konmamış. Bakan Bey, bu broşürün bilim adamları tarafından hazırlandığından bahisle, bu konunun bütün dünyada tartışmalı bir mesele olduğunu, bir kanun şeklinde algılanmaması gerektiğini belirtmiş.

Bütün üniversitelere sempozyuma davet yazısı yazıldığını, onlardan iştirak eden olmadığını ifade etti.

Bir Değil, Bin Vehbi Koltuğu Feda Olsun

Ertesi gün için neler yapılması gerektiği değerlendirildi. Bizim neler hazırladığımızı sordu. O arada ben şöyle bir ifade kullandım:

"Sayın Bakanım! Bu evrim meselesi dinsizliğin üçayağından birisidir. Birisi Freudizm, birisi Marksizm, birisi de Darwinizm'dir. Siz bu üçayaklı masanın ayaklarından birini kaldırmaya çalışıyorsunuz. Korkarım bu sizin koltuğunuzu götürür. Darwinizmin arkasında dünya çapında çok kuvvetli bir güç var. Öyle göründüğü gibi, sıradan bir teori değildir."

Bunun üzerine Bakan Bey şöyle dedi:

-Âdem Hoca, ben omuzumda on beş milyon vatan evladının manevî mesuliyetini taşıyorum. Ben anladım ki, bu mesele ilmî platformundan çıkarılmış, tamamen dinsizliğe alet edilmeye çalışılıyor ve gençleri dinsiz ve imansız yetiştirmek için gayret gösteriyorlar. Bu konunun anlaşılması için bir değil, bin Vehbi koltuğu feda olsun".

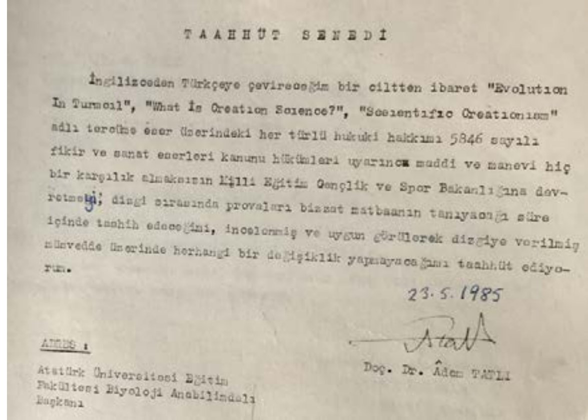
-Dedim ki: Siz bunda muvaffak olursunuz, çünkü bu işe ihlâsla giriyorsunuz.

Konu basın-yayın organlarında haftalarca tartışıldı. Bazısı Bakan'ın yanında yer alarak evrimin aleyhinde yazdı, bazıları da evrimin lehinde.

Evrimle İlgili Kitapların Tercümesi Bize Veriliyor.

"Evolution in Turmail", *"What is Creation Science?"*, *"Scientific Creationism"* adlı kitapların Türkçeye tercümesi, Millî Eğitim Bakanlığının 8 Mayıs 1985 tarihli yazı ile tarafımıza tevdi edildi.

Kitapların tercümesinde görev alanlara ayrı ayrı taahhüt senedi imzalatıldı.

TAAHHÜT SENEDİ

İngilizceden Türkçeye çevireceğim bir ciltten ibaret "Evolution In Turmoil", "What Is Creation Science?", "Scientific Creationism" adlı tercüme eser üzerindeki her türlü hukuki hakkımı 5846 sayılı fikir ve sanat eserleri kanunu hükümleri uyarınca maddi ve manevi hiç bir karşılık almaksızın Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına devretmeyi; dizgi sırasında provaları bizzat matbaanın tanıyacağı süre içinde tashih edeceğimi, incelenmiş ve uygun görülerek dizgiye verilmiş müsvedde üzerinde herhangi bir değişiklik yapmayacağımı taahhüt ediyorum.

23.5.1985

Doç. Dr. Âdem TATLI

ADRES :

Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Biyoloji Anabilimdalı Başkanı

Taahhüt Senedi

Taahhüt Senedi

İngilizceden Türkçeye çevireceğim bir ciltten ibaret, *"Evolution in Turmail", "What is Creation Science?", "Scientific Creation"* adlı tercüme eser üzerindeki her türlü hukuki hakkımı 5846 sayılı fikir ve sanat eserleri kanunu hükümleri uyarınca maddî ve manevî hiçbir karşılık almaksızın Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığına devretmeyi, dizgi sırasında provaları bizzat matbaanın tanıyacağı süre içinde tashih edeceğimi, incelenmiş ve uygun görülerek dizgiye verilmiş müsvette üzerinde herhangi bir değişiklik yapmayacağımı taahhüt ediyorum. 23.05.1985.

Doç. Dr. Âdem Tatlı

Kendilerine kitap tercümesi için Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından taahhüt senedini düzenlenenler;

Doç. Dr. Edip Keha, Doç. Dr. Kemal Solak, Yard. Doç. Dr. İsmet Hasenekoğlu, Doç. Dr. Âdem Tatlı, Doç. Dr. Cafer marangoz.

Evrim Teorisi ve Yaratılışla İlgili Bir Mektup

1980 ve 1990'lı yıllarda evrim teorisi ve insanın yaratılışıyla ilgili zaman zaman gelen mektuplarda, daha ziyade evrimin alternatifi görüşlere yer veren yeterli kaynağın olmadığı yönündeydi.

Bunlardan lise 2. sınıf öğrencisi Erhan Merdanoğlu'nun mektubu çok dikkat çekiciydi. Ankara Seyranbağları Fen lisesi 5. sınıf öğrencilerinden Erhan Merdanoğlu'nun, evrim hakkında ödevi olduğunu ve bunun için kaynak istediğini belirten 12 Şubat 1990 tarihli mektubu.

Bu gencimiz mektubunda şöyle diyor:

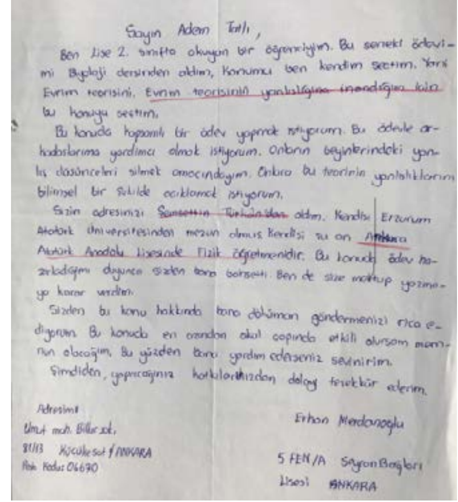
"*Ben lise 2. Sınıf öğrencisiyim. Ben yanlışlığına inandığım için Evrim teorisini ödev olarak seçtim. Bu konuda kapsamlı bir ödev yapmak istiyorum. Bu konuda*

arkadaşlarıma yardımcı olmak istiyorum. Onların beyinlerindeki yanlış düşünceleri silmek amacındayım. Onlara bu teorinin yanlışlıklarını bilimsel bir şekilde açıklamak istiyorum…

Sizden bu konu hakkında bana döküman göndermenizi rica ediyorum. Bu konuda en azından okul çapında etkili olursam memnun olacağım. Bu yüzden bana yardım ederseniz sevinirim…"

Erhan Merdanoğlu.

5 FEN/A. Seyranbağları Lisesi, Ankara.

Sayın Adem Tatlı,
Ben lise 2. sınıfta okuyan bir öğrenciyim. Bu seneki ödevimi Biyoloji dersinden aldım, Konumu ben kendim seçtim. Yani Evrim teorisini. Evrim teorisinin yanlışlığına inandığım için bu konuyu seçtim.
Bu konuda kapsamlı bir ödev yapmak istiyorum. Bu ödevle arkadaşlarıma yardımcı olmak istiyorum. Onların beyinlerindeki yanlış düşünceleri silmek amacındayım. Onlara bu teorinin yanlışlıklarını bilimsel bir şekilde açıklamak istiyorum.
Sizin adresinizi ~~Şemsettin Türkân'dan~~ aldım. Kendisi Erzurum Atatürk Üniversitesinden mezun olmuş. Kendisi şu an Ankara Atatürk Anadolu Lisesinde Fizik öğretmenidir. Bu konuda ödev hazırladığımı duyunca sizden bana bahsetti. Ben de size mektup yazmaya karar verdim.
Sizden bu konu hakkında bana döküman göndermenizi rica ediyorum. Bu konuda en azından okul çapında etkili olursam memnun olacağım. Bu yüzden bana yardım ederseniz sevinirim.
Şimdiden, yapacağınız katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Adresim
Umut mah. Billur sok.
81/13 Küçükesat / ANKARA
Posta Kodu: 06690

Erhan Merdanoğlu
5 FEN/A Seyranbağları Lisesi ANKARA

Lise 2. sınıfta olan bu gencimiz, bilim insanlarını senelerdir meşgul eden ve yanlışlığına inandığı bir teoriyi, sadece kendi sınıfına değil, en azından okuldaki bütün öğrencilere anlatmak istiyor.

Böyle bir himmet ve gayret sahibinin hedefine ulaşmasına her hangi bir şey mani olabilir mi? Bence olamaz.

Boşuna söylenmemiş: *"Kimin himmeti milleti ise, o tek başına küçük bir millettir."* Diye. İşte bu sözün manasını lise 2. sınıf öğrencisi Erhan Merdanoğlu'nun mektubunda görüyoruz.

Evrim Konusunda Yükseköğretim Öğrencileri de Kaynak İstiyordu

Üniversite öğrencileri de evrimi doğru şekilde anlatan kaynaklara ihtiyaç duyuyorlardı. İşte bunlardan bir tanesi:

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin *(ODTÜ)* Muhtelif bölümlerden öğrencilerin evrim ve yaratılış hakkında kaynak isteyen mektubu.

Muhterem Âdem Bey,

Bizler O.D.T.Ü. I. sınıf öğrencileriyiz. Bölümlerimiz değişik. Fen Bilimleri Eğitimi, Biyoloji, Sosyoloji, Bilgisayar, Elektrik, Makine, Petrol, Kimya, Jeoloji, Maden Mühendislikleri gibi. Geçen günkü İnkılâp Tarihi dersinde Okutman, "Her ne ilgisi varsa", şöyle bir kronolojik datalar yazdırdı:

1- İnsana benzeyen canlılar 40 milyon yıl önce yeryüzünde görünmeye başladı (Bu doğru mu?). 2-Yüzbin yıl önce ilk düşünce ürünü yumruk taşı görüldü(?) ,3-Bizim soyumuzdan olan insan 30 bin yıl önce görüldü (?). 4-İlk din düşüncesi 30 binli yıllarda ortaya çıktı (?). 5-On beş bin yıl önce animizm (çok tanrıcılık) ortaya çıktı. 6- İlk din kitabı Vedizm-Rig Veden 4000 yıl önce ortaya çıktı. 7-Musa 3200 yıl önce Tek tanrı düşüncesini yalnızca İsrail oğulları için gerçekleştiriyor. 8-İsa 2000 bin yıl önce Tek Tanrı düşüncesini bütün insanlığa mal ediyor. 9-Mani 1700 yıl önce bütün dinlerin birleşmesi için çalışıyor.10-1400 yüz yıl önce iyilik çerçevesinde evrensel din İslamiyet çıkıyor. Yukarıdakiler okutman tarafından yazdırılan maddeler. 1 ve 3. tarihler hakkındaki düşünceleriniz, öncelikle olmak üzere, diğer maddeleri de, inanmamız ve cevaplayabilmemiz gerektiğince yazabilir misiniz? Bu arada; 1-İlk insan fosili (?) veya ilk insan ne zaman görüldü? 2- İlk maymun fosili veya ilk maymun ne zaman görüldü? ... ODTÜ öğrencileri adına Etem Solakoğlu.

***Not**: Cevabı acele posta servisi ile gönderirseniz memnun oluruz. Çünkü ilk tarih dersine yetişmesi gerekiyor. İlk ders 17.4. 1986'da. APS ücretini de affınıza sığınarak zarfa koyuyorum.* 10. Nisan. 1986.

İlk Kitap Bastırılıyor

Önce, **Yaratılış, Evrim ve Halk Eğitimi** adında bir kitap tercüme edildi ve hemen Bakanlık tarafından bastırıldı. Bu kitap, yapılmak istenin ne olduğunu anlatmak için Bakanlık tarafından önce Meclis üyelerine dağıtıldı. Tahmin edildiği gibi, kitap Efkar-ı umumiyede büyük yankı meydana getirdi ve basında geniş yer aldı.

Yaratılış, Evrim ve Halk Eğitimi adlı kitabın kapağı

Bu kitabın arkasından *"Scientific Creationism"* adlı kitap, **Yaratılış Modeli** adı altında iki ay içerisinde tercüme

edildi. Tercüme, Doç. Dr. Kemal Solak, Doç. Dr. Edip Keha, Doç. Dr. Cafer Marangoz, Doç. Dr. İsmet Hasenekoğlu ve tarafımızdan yapıldı.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 1985 Haziran'ında bu kitaptan elli bin adet bastırıp okullara ve kütüphanelere gönderildi.

Milli Eğitim'de olumlu bir adım

"Yaratılış Modeli" kitap haline getirildi

Bugüne kadar insan ve canlıların varlığını Darwin ve onun "Evrim" teorisi içinde öğrenmeye mecbur tutulan öğrenciler, olayı bir başka açıdan izah eden "Yaratılış" teorisini de öğrenebilme şansına kavuşuyor

"Yaratılış"la ilgili Araştırma Enstitüsü tarafından yayınlanan bir kitabı Türkçe'ye çeviren bakanlık, kitapları ücretsiz olarak öğretmenlere dağıtacak

HABERİ 9. SAYFADA

*Tercüman gazetesinin, "**Yaratılış Modeli**"nin kitap haline getirildiğine ait haberi.*

Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Vehbi Dinçerler Görevden Alınıyor

Üçüncü kitap **Evrim Anaforu** idi. Onun tercümesi bitmeden Bakan Bey, 13 Eylül 1985 tarihinde görevden alındı. Dolayısıyla bu tercüme elimizde kaldı. Hâlbuki Bakanlıkla aramızda protokol yapılmıştı. Ama Bakanlıkta konuyu sahiplenen olmadı.

Tercüme ile ilgili durumu zamanın Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Metin Emiroğlu'na bildirdik ama müspet bir cevap alamadık.

Lise Biyoloji ders kitaplarının hazırlanmasında bizim fiili bir görevimiz olmadı. Sayın Prof. Dr. Turan Güven bu kitapların yazımında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından görevlendirilmiştir. 1985 öncesi liselerde okutulan yedi sekiz yüz sayfalık Modern Biyoloji ve Genel Biyoloji kitaplarının yaklaşık yüzde sekseni tamamen evrimden bahsediyor ve insanın atasının maymun olduğunun ispatlandığı ileri sürülüyordu. Sayın Vehbi Bey'in gayretiyle, evrim konusu kitaplarda ancak gerektiği kadar ve sade bir üslupla ele alınmış, özet olarak verilen evrimin yanında yaratılış görüşü de ilk defa kitaplara girmiş ve bugüne kadar genelde o çerçevede devam etmiştir.

Sayın Vehbi Bey'le dostluğumuz o günden sonra da devam etti. O, kitapların yeniden yazılması hususunda Sayın Vehbi Dinçerler Beyefendi tamamen Cenab-ı Hak tarafından istihdam edilmişti. Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığından alınıp Çevre Bakanlığına verildiğinde, zaman zaman görüşmelerimiz olurdu. Kendisi de Millî Eğitimde yaptığı o çalışmaya hayret eder ve *"Şimdi olsa ben onları yapamazdım. O zaman nasıl yaptığıma şimdi şaşıyorum"* derdi.

Millet, memleket ve İslâm dini için sırf Allah rızasını düşünüp, makam, mevki ve koltuğu hiçe sayarak yaptığı ve her yıl milyonlarca gencin imanını kurtaran o hayırlı hizmetleri için Cenab-ı Hak, Sayın Vehbi Dinçerler Beyefendiyi ahirette Cema-

liyle müşerreflendirip Habibine komşu eylesin, âmin[1].

Vehbi Dinçerler'den Sonra Ders kitaplarında Evrim

Evrimin ortaöğretimde hangi muhtevada ve üslupta verileceği, devamlı gündemde kalmış ve zaman zaman tartışma konusu olmuştur ve halen olmaya devam etmektedir.

---

[1] Bu yazıyı hazırladıktan sonra Sayın Vehbi Dinçerler'e görüşlerini almak üzere aşağıdaki notu gönderdim.

Sayın bakanım
"II. Uluslararası Bilimler IşığındaYaratılış Kongresi"nde sunduğum tebliğde, M.E. G.S. Bakanlığınız sırasında gösterdiğiniz fedakârlık ve gayrete temas ettim. Bu tebliğler kitap haline gelmeden sizin görüş ve düşüncelerinizi de almak istedim. Aşağıdaki yazıda tashih, tadil ve ilaveleriniz bizi son derece memnun edecektir. 12. Kasım. 2018.

Selam Âdem Hoca,
İlginize teşekkür ederim.
Gönderdiğiniz yazıları okudum, değişiklik teklifim bulunmamaktadır.
Baştan beri sizin ve dava arkadaşlarınızın "gerçeğin" ortaya çıkarılıp yayılması, zihinlerin esaretten kurtulması alanındaki mücadelesi şükürler olsun hayırlı sonuçlarıyla belirginleşti. Yüce Yaratıcının, zamanın mekânın ve içindekilerin sahibi ve maliki olanın, yaratılışta koyduğu kuralları (sünnetullahı) görmek istemeyen, yok sayan, istismar ve/veya tahrif eden görüşlerin körpe dimağları yönetip yönlendirmesi bir tuğyan idi. Sizler eşkıyalığın, inkârın son bulmasına yiğitçe emek verdiniz. Rabbime şükrederim, bir teşehhüt miktarlık görev dönemimde sizlerle beraber çalışmayı bize nasip etti.
Karşımızda kimler olduğunu yazınızda ifade etmişsiniz. Dışarıdan ve içerden çok güçlü ve köklü odaklar bütün silahlarıyla saldırdılar. Ama ödeyeceğimiz bahanın sadece "Bakanlıktan atılmak" gibi bize göre bu âlemde pek de değeri olmayan bir kayıp olacağının idraki içinde olduğumuzu bilemediler (Sizi de görevden attılar, zorlu günler yaşattılar ki daha da ağır idi). Evren Paşanın 6 ciltlik "Anılarına" fırsatınız olursa göz atmanızı isterim. 1987 de basılmış ama çok değer vermediğim için, ben de ancak iki üç ay önce göz attım, gördüm ki bendenizi bakanlıktan atma iştiyakının çok erken başlamış olduğunu ispat ediyor. Sizi teyid eden belge ve bilgiler işe yarayabilir.
O dönemde Bakanlığın üst düzey görevlilerinden birisinin Cuma Hutbesinde Hatibin; "Rabbimize şükürler olsun soyumuzun maymun olmadığını bilen ve ilan eden bir Maarif Bakanını da görebildik" dediğini aktarmıştı.
Sizler, bizler hak için bir şeyler yapıyoruz, ama biliyoruz ki bir yaptıran var. Siz kendi alanınızda bendeniz de siyaset ve idare alanında inanılmaz saldırılara uğradık, ben yazmayı bile düşünmüyorum. Sizin kısmen içeriden ve dışarıdan görüp yazdıklarınıza katılmamak mümkün değil.
Konuya ilgi duyan, takip eden, o dönemin Erzurumlu siyaset ve akademi âlemindeki tüm dostlarımı hayırla yad ediyorum, rahmetli olanlara mağfiret diliyorum.
Tasavvurumuzun, idrakimizin, istikametimizin ve bunlarla uyumlu gayretlerimizin makbul olmasını Rabbimizden dilerim.
Sizlere ve programa başarılar nasip olsun, duamı eksik etmeyeceğim.
Allah emanet olun.
Vehbi Dinçerler.
12.Kasım. 2018

Sayın Bakanım,
Şahsımla ilgili layık olmadığımız hüsn-ü zannınız İnşaallah dua yerine geçer. Müsaadeniz olursa bu değerlendirmenizi dip not olarak koymak isterim.
Selam ve saygılarımla.

Olur, Âdem Hoca
Gerçek usulüne uygun olarak bilinmelidir. Belki notlarının arasına şu cümleyi de yerleştirebiliriz.
* Dönemimde öncekilerin yaptığı gibi ideolojik ve peşin fikirli yaklaşım sergilenmedi. Madem siz, "Darwinizmden başkası müfredat programında olamaz" dediniz öyleyse ben de; "Yaratılış Teorisinden başkasını okutmam" demedim. Müfredatta iki teoriye de yer verildi. Okuyanların beğenme, akla uygunluk konusunda tercih yapma haklarına saygı gösterildi. Eski tutum değil bizim tutumumuz bilim yoluna ve objektifliğe uygun diye karar verdik*. Vehbi Dinçerler. 12.Kasım. 2018.

Evrimin ortaöğretim kitaplarında 1985 öncesi şekliyle yer alması için evrimciler Millî Eğitim Bakanlığı ve Talim Terbiye nezdinde olağanüstü gayret göstermişlerdir.

Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Turan Tayan zamanında evrimin 1985 öncesine dönüleceği şeklinde çalışmalar yapılırken kendilerini muhtelif üniversitelerden öğretim üyeleri ile 1996 yılında ziyaret ettik. Bu konunun ortaöğretimi aşan çok geniş ve derin muhtevasının olduğu, konunun anlaşılması için bir takım temel bilgilerin alınmış olması gerektiği, en geniş muhtevasıyla ancak üniversitelerin ilgili bölümlerinde tartışılıp değerlendirilebileceği ifade edildi ve bununla ilgili bir rapor sunuldu. O şekilde bu konu gündemden kaldırılmış oldu.

Muhtemelen 1998 yılında Ecevit Hükümetinin Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Hikmet Uluğbey'in de evrimin geniş manasıyla ortaöğretim kitaplarında yer alması şeklinde çalışması oldu. Muhtelif üniversitelerden bir grup öğretim üyesi kendisinden randevu talep ettik. Bakanlıktan yetkili birisine yönlendirildik. Müsteşar veya Genel Müdür olabilir. Tam hatırlamıyorum. Ona da bu konunun or taöğretimin konusu olmadığı genişçe anlatıldı. Bakanlık yetkilisi, bu konuda Eğitim Fakültelerinden rapor talep edeceğini ve ona göre karar verileceğini bildirdi. Zannediyorum 7-8 Eğitim Fakültesinin gerekli raporu üzerine o teşebbüsten vazgeçildi.

Anadolu'da Evrim ve Yaratılışla İlgili Konferans ve Paneller

1985 yılı ve sonrasında gerek üniversitelerde ve gerek ortaöğretim kurumlarında ve gerekse umuma ait yerlerde halka açık pek çok konferans ve paneller yapıldı. Buralarda konuşmacı olarak yer alanların ahirete intikal edenlerini rahmetle yad ediyor, hayatta olanlarına da uzun ve bereketli ömürler diliyorum. Yaratılış ve evrim konusunda 1985-1990 yılları arasında katkı sağlayan ve evrim düşüncesinin ateist ideolojiye alet edildiğini belirtenlerin başında gelenlerden hatırlayabildiklerimi burada zikretmek isterim[2].

Evrim ve yaratılışla ilgili katıldığım; panel, açık oturum, sempozyum ve konferansların hiç unutamadığım birisinden kısaca bahsetmek istiyorum. Yaşadığım bu hadiseyi, evrimin ilmî platformundan çıkarılıp ideolojiye nasıl alet edildiğinin de bir göstergesi olarak değerlendiriyorum.

---

2 Prof. Dr. Alâeddin Başar, Prof. Dr. Asaf Ataseven, Prof. Dr. Ayhan Songar, Prof. Dr. Cafer Marangoz, Prof. Dr. Edip Keha, Prof. Dr. Fahrettin Tosun, Prof. Dr. Haluk Nurbaki, Prof. Dr. Hikmet Akgül, Prof. Dr. İsmail Kocaçalışkan, Prof. Dr. İsmet Hasenekoğlu, Prof. Dr. Kemal Solak, Prof. Dr. Münip Yeğin, Prof. Dr. Orhan Düzgüneş, Prof. Dr. Orhan Kavuncu, Prof. Dr. Recep Doksat, Prof. Dr. S. Hayri Bolay, Prof. Dr. Şener Dilek, Prof. Dr. Turan Güven, Prof. Dr. Zekeriya Altuner.

Bilimsel Sempozyum Fanatik Evrimciler Tarafından Basılıyor

Yıl 2012. Marmara Üniversitesi'nde evrimle ilgili, oradaki Bilim kulübü öğrencilerinin organizesiyle *"Bilim Türler Arası Evrimi Neden Kabul Etmiyor?"* konulu bir sempozyum düzenleniyor. Bizim de konuşmacı olarak davetli olduğumuz sempozyum duyurusu yapılınca Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri, bu sempozyumun yapılmaması için kampanya başlattı. Bunun için 500 imza topladıklarını basından duyurdular. Marmara üniversitesi Rektörüne de bu toplantının yapılmaması için bir heyet göndermişler. Rektör Bey; *"Bilimde yasaklama olmaz. Sizin aleyhe görüş ve fikriniz varsa gelir beyan edersiniz veya siz de ilmî bir toplantıda görüşlerinizi dile getirirsiniz"* deyip onların teklifini geri çevirmiş. Üniversiten bu konuda red cevabı alınca, internet ortamından öğretim üyeleri ve öğrencilerle üniversiteyi basacaklarını ve bu toplantıyı yaptırmayacaklarını duyurdular.

Toplantı günü üniversiteye gittik. Çok sıkı güvenlik tedbirleri alınmıştı. Üç-dört yerde arama yaparak ve davetiyelere bakarak içeriye alıyorlardı. Kulüp belli sayıda ve belirli kişilere davetiye göndermişti. O davetiyelerin başkalarının ellerine geçer düşüncesiyle, davetiye gönderdikleri isimleri güvenlik birimine vermişlerdi. Onun için sadece listede ismi olanlar içeriye alınıyordu.

Toplantının başlama saatlerine doğru bir grup öğretim üyesi ve öğrenci toplantıyı yaptırmamak için içeriye girmek istiyorlar. Buna muvaffak olamayınca, fakülte bahçesinde basın bildirisi okuyup dağılıyorlar.

BİLİM, TÜRLER ARASI EVRİMİ NEDEN KABUL ETMİYOR?
SEMPOZYUMU
16 - 17 MAYIS 2012
Ord. Prof. Dr. Reşat Kaynar Salonu
Marmara Üniversitesi, Haydarpaşa Kampüsü

1. OTURUM (16 MAYIS 2012)
Prof. Dr. Turan GÜVEN - Tür İçi Evrim Mi, Türleştiren Evrim Mi? (10:00 - 10:50)
Dr. Nihat Buğra AĞAOĞLU - Zaman Tünelinde Darwin Karmaşası (11:00 - 11:50)

2. OTURUM (16 MAYIS 2012)
Prof. Dr. Adem TATLI - Evrim'in Manası ve Evrim Teorisi'nin Bilimsel Değeri (14:00 - 14:50)
Prof. Dr. İsmail KOCAÇALIŞKAN - Evrim Sınırsız Mıdır? (15:00 - 15:50)

3. OTURUM (17 MAYIS 2012)
Prof. Dr. Zekeriya ALTUNER - Hayat Bir Mücadele Midir? (10:00 - 10:50)
Prof. Dr. İbrahim PİRİM - Evrimsel Rubicon (11:00 - 11:50)
Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk NOYAN - Jeolojik ve Paleontolojik Veriler Işığında Tabiat Tarihi ve Evrim Teorisi (12:00 - 12:50)

4. OTURUM (17 MAYIS 2012)
Fizik Yük. Müh. Taşkın TUNA - "Big Bang" Teorisi Karşısında Evrim Tezi'nin Çıkmazı (14:00 - 14:50)
Altuğ Revnak Eti - Biyomimetik: Canlılardaki Teknoloji ve Mühendislik Bize Ne Anlatıyor? (15:00 - 15:50)

18 Mayıs 2012

Evrim teorisini savunanlar, bilimsel sempozyumu bastı

Şekil. 16–17 Mayıs 2012 tarihleri arasında yapılacak olan **"Bilim Türler Arası Evrimi Neden Kabul Etmiyor?"** *konulu sempozyumun ilânı ve 18 Mayıs 2012 tarihli gazetede bu sempozyumun basıldığı haberi.*

İlmîn Verilerini Yaratılış Açısından Yorumlama

Evrimcilere reddiye yerine, yaratılış hakikatinin doğrudan ve bütün yönleriyle ele alınmasına ihtiyaç vardır. Bunun için yaratılış konusunda özellikle gençlere doğruları gösterecek ve kaynaklık edebilecek ilmî ve akademik çalışmaların yeterli seviyeye çıkarılması ve kaynakların zenginleştirilmesi gerekmektedir.

Burada esas yapılması gereken, bilimin ortaya koyduğu hakikatlerin yaratılış gözüyle verilmesi ve yorumlanmasıdır. Mesela bir proteinin teşekkülünü evrimciler tamamen tesadüf, tabiat ve sebeplerle açıklamaktadırlar. Onların tesadüf ve tabiatla açıkladıkları değerler yaratılış açısından ve bir yaratıcının eseri olarak ifade edilip yorumlanacaktır.

Gençlerde bilim adamlarının yanlış yapmayacakları ve hep doğruları söyledikleri şeklinde bir algı vardır. Dolayısıyla fennin ve bilimin ortaya koyduğu hakikatlerin, bir yaratıcıyı kabul eden akademik unvan sahibi bilim insanlarının dilinden ifade edilmesinin, gençler bakımından çok önemli olduğunu gördük.

Bu ihtiyaç üzerine, *"***Bilimler Işığında Yaratılış***"* kitabının hazırlık çalışmalarına 2000 yılında başlandı. Yaratılış ve evrim konusuna alaka duyan öğretim üyelerinden, kendi sahalarında yaratılış konusunda yazılar talep edildi. Otuzun üzerinde öğretim üyesi bu teklifimize olumlu cevap verdi ve bu çalışmanın sonunda 2015 yılında bu kitap Üsküdar Üniversitesi tarafından neşredildi. 2017 yılında yeniden düzenlenerek ikinci baskısı yapılan bu kitapta yazısı olan bilim adamlarının isimlerini bir şükran borcu olarak burada vermek isteriz[3].

Yukarıda ismi zikredilen *"Bilimlerin Işığında Yaratılış"* kitabı bir bakıma *"Milletlerarası Yaratılış Kongresi"*nin alt yapısını teşkil etmiştir.

2017 yılındaki *"I.Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongresi"*, evrim ve yaratılış konusuna yeni bir bakış açısı kazandırmıştır.

Harran ve Üsküdar Üniversiteleri tarafından 30 Kasım-02 Aralık 2017 tarihleri arasında Şanlıurfa'da *"***I.Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongresi***"* düzenlenmiş ve bu kongrede yaratılış bütün yönleriyle ele alınmıştır. Her yıl yapılacak

3 Prof. Dr.Alâeddin Başar, Prof. Dr. Ali Akmaz, Prof. Dr. Alparslan Açıkgenç, Prof. Dr. Alparslan Özyazıcı, Prof. Dr. Cafer Marangoz, Prof. Dr. Edip Keha, Prof. Dr. Hasan Acar, Prof. Dr. İbrahim Özdemir, Dr. İdris Görmez, Prof. Dr. İdris Mehmetoğlu, Prof. Dr. İsmail Kocaçalışkan, Prof. Dr. İsmet Hasanekoğlu, Prof. Dr. Kazım Uysal, Doç. Dr. Köksal Pabuçcu, Prof. Dr. Mehmet Çiftçi, Mehmet Kırkıncı, Prof. Dr. Metin Bülbül, Prof. Dr. Murat Sarıcık, Prof. Dr. Musa Kâzım Yılmaz, Prof. Dr. Mustafa Nutku, Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Prof. Dr. Orhan Erdoğan, Prof. Dr. Osman Çakmak, Prof. Dr. Ömer İrfan Küfrevioğlu, Prof. Dr. Ramazan Biçer, Prof. Dr. Selahattin Çelebi, Dr. Selçuk Eskiçubuk, Prof. Dr. Turan Güven, Prof. Dr. Veysel Güllüce, Prof. Dr. Yunus Çengel, Prof. Dr. Zeki Eker.

olan bu kongrelerini ikincisi 2018 yılında Erzurum'da yapılmış, üçüncüsü de, 2019 yılında Iğdır Ünüversitesi'inde yapılacaktır.

1980'li yıllardan beri evrime bir reaksiyon şeklindeki karşı çıkışlar, kısır ve verimsiz tartışmalar artık yerini tamamen bilimlerin ışığında yaratılışa bırakacaktır.

Bundan sonra yapılacak olan, kâinattaki nizam ve intizamın varlığı ve bunun sistemli ve düzeli şekilde değişmesinde görülen prensip ve kanunların işleyişi ile bunun yaratıcı ve yaratılış açısından değerlendirilmesi olacaktır. Yani esere bakıldığı zaman doğrudan müessiri hakiki nazara çarpacak, pozitif felsefenin ateizme dayalı görüşleri, bilimin önüne perde olamayacaktır. Bir bakıma bilimlerin kendi dillerinden yaratılışı ve yaratıcıyı anlatmaları sağlanacaktır.

İşte bunun için birinci kongreden lise seviyesinde *"Bilimlerin Dilinden Yaratılış"* serisi teşkil edilerek dört kitap bastırılmıştır. Bunlar; 1-Biyolojinin ve Kimyanın Dilinden Yaratılış, 2-Fiziğin, Mühendisliğin, Matematiğin, Ziraatın ve Tıbbın Dilinden Yaratılış, 3-Felsefenin Dilinden Yaratılış, 4-Ayet ve Hadislerin Dilinden Yaratılış kitaplarıdır.

İkinci kongreden de üç kitap baskı için hazırlık safhasındadır. Bunlar; 5- Hayatın Dilinden Yaratılışın Sırları, 6- Ayet ve Hadislerin Dilinden Yaratıcı'yı ve Yaratılışı Anlama, 7- Bilimin Işığında Evrimci Görüşün Sorgulanması.

Böylece hem yaratılış konusunda zengin bir kaynak meydana gelecek ve hem de konu ilmi bir temele oturtulmuş olacaktır.

KAYNAKLAR

1-Tatlı, Â. İnsanlık Tarihi Boyunca Evrim. Ufuk Yayınları, İstanbul, 2010, 263 s.
2- Gökberk, M: Felsefe Tarihi. Remzi Kitabevi, 6. baskı, İstanbul, 1990.

TÜR İÇİ DEĞİŞİMİN SINIRLARI

Prof. Dr. Turan GÜVEN

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara/TÜRKİYE, turandanismend@gmail.com

Her canlı türü, zamana bağlı bir değişim süreci içinde kendi sonuna doğru gitmektedir. Bu değişim, bugün iddia edildiği gibi, rastgele ve kontrolsüz değildir. Her şeyde olduğu gibi, değişimin de dayandığı temel yasalar vardır. Bir popülasyondaki değişimlerin temeli, mutasyonlara ve yeni gen kombinasyonlarına dayanır. Bunlar tür içinde bireysel farklılıklara sebep olurlar; ama yeni türleri oluşturamayacak kadar sınırlı, küçük ve doğrusal olmayan değişimlerdir.

Hâlbuki Darwinci evrimcilerin hipotetik düşüncelerine göre, varyasyonlar *"Tabiî seçilim"* yoluyla doğrusal olarak birikir ve yeni türleri meydana getirir. Tabiatta, şimdiye kadar bu hipotezi destekleyen bir gözlem yapılamamıştır. Bugünkü pozitivist-materyalist paradigmanın dayandığı *"evrim"* anlayışının temelinde, hayatın gerçekleriyle çelişen *"biyolojik determinizm"* düşüncesi yatmaktadır.

Genetik Potansiyele Uygun Çevre

İster ateist olsun ister dindar olsun, bütün biyolog bilim adamlarının üzerinde birleştikleri önemli konulardan biri, türlerin değişebilir esnek bir donanıma sahip olmalarıdır. Tabiatta yaptığımız gözlemler, bu gerçeği bariz bir şekilde doğrulamaktadır. Eğer böyle olmasaydı, hiçbir canlı bugünkü dünya şartlarında yaşayamazdı. Çünkü her canlı hemen her gün, içinde yaşadığı habitattaki çevresel değişiklikleri algılar ve gelişmişlik derecesine göre buna uyum sağlayarak hayatını devam ettirir. Her canlı organizmayı biyolojik bir sistem olarak tanımlarsak, bu biyolojik sistem, varlığını ancak belirli esneklik sınırları içinde kalarak sürdürebilir. Uyum yeteneği, potansiyel olarak canlı organizmanın biyolojik donanımında mevcuttur. Bu ona ya-

Uyum yeteneği, potansiyel olarak canlı organizmanın biyolojik donanımında mevcuttur. Bu ona yaratılışında, bir yaratıcı tarafından gen potansiyeli olarak verilmiştir.

ratılışında, bir yaratıcı tarafından gen potansiyeli olarak verilmiştir. Şayet, biyolojik donanımın esneklik sınırlarını aşan ekstrem çevresel değişmeler olursa, türün habitat içindeki hayatı tehlikeye girer.

Darwinci evrimciler, türlerin esnek bir donanımla yaratıldıklarını kabul etmezler. Bilakis, bu donanımın popülasyondaki varyasyonlar üzerinde etkin olan doğal seçilimle kazanıldığını savunurlar. Canlının veya biyolojik sistemlerin verili özelliklerle yaratıldıklarını temelden reddederler. Dahası, varyasyonların -ki bunu değişim olarak da anlayabiliriz- birikerek bardağı taşıran son damla gibi, belirli bir süre sonra yeni bir türe geçiş olduğunu düşünürler. Yani değişimin sonsuz olduğunu, tür geçişlerinin de bu değişimle gerçekleştiğini savunurlar.

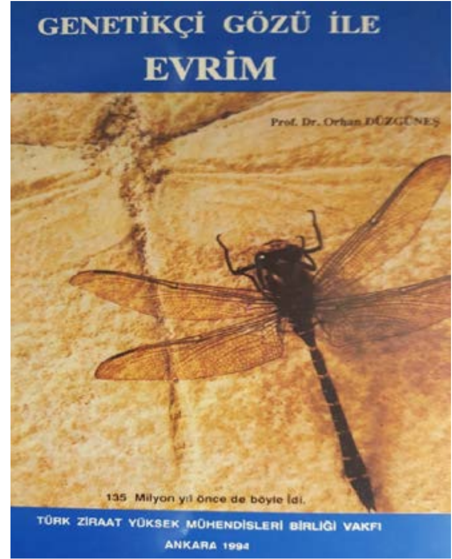
Hâlbuki tabiatta tür içi varyasyonların lineer olarak birikimine dair bir gözlemimiz söz konusu değildir. Mutasyonlar ve yeni gen kombinasyonları, tür içinde varyasyon dalgalanmalarına sebep olurlar ama hiçbir zaman *"bardağı taşıran son damla"* gibi başka bir türe geçişi sağlayan bir birikim oluşturmazlar. Diğer taraftan, tabiatta gözlemlediğimiz bazı türlerin, milyon yıllarla ifade edilen fosillerine baktığımızda *(Omurgalılardan balıklar, böceklerden de Odonat türleri)*, bunların çok az bir değişmeye uğradıklarını görürüz *(Şekil 1)*.

Bugüne kadar yapılan gözlemlerimiz, dünyada hiçbir olayın kontrolsüz, başıboş ve sınırsız olmadığını göstermiştir. Canlı organizmalardaki değişim süreçleri de bu temel ilkenin dışında tutulamaz. Belirli aralıklarda esnek dalgalanmalar gösterse de bunun bir alt ve üst sınırı vardır.

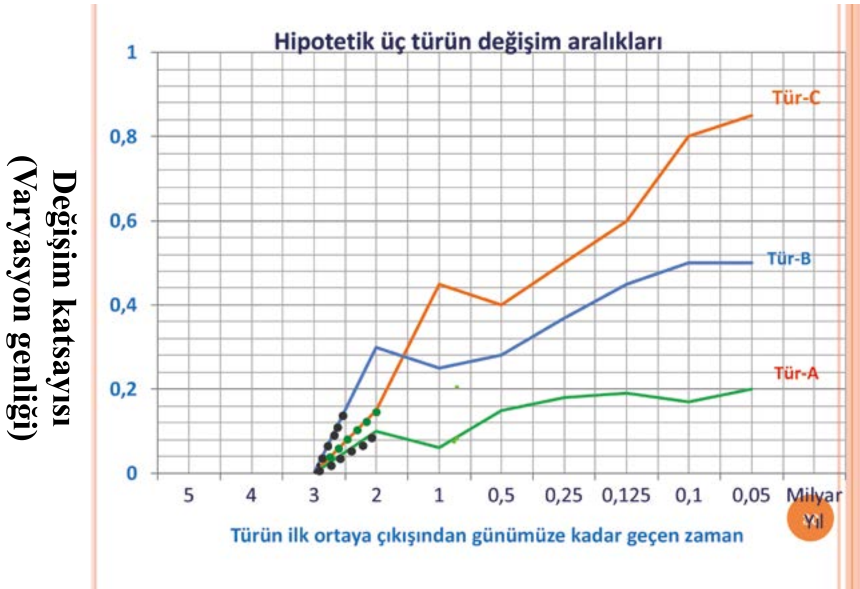
Büyük taksonların *(kök, sınıf, takım gibi)* birbirine yakınlık durumuna göre bir ağaç gibi tasavvur edilmesi *(kladogenez)* mantıklı görülebilir. Ama bunların evrimle birbirinden türediklerini gösteren bilimsel deliller inandırıcı değildir. Biyosferdeki tür çeşitliliği Darwinist evrimcilerin dedikleri gibi sonradan oluşmamıştır. Sonradan oluşan çeşitlilik -ki o da Allah'ın koyduğu yasalar çerçevesinde- tür içi varyasyonların sağladığı çeşitliliktir.

Bugüne kadar yapılan gözlemlerimiz, dünyada hiçbir olayın kontrolsüz, başıboş ve sınırsız olmadığını göstermiştir. Canlı organizmalardaki değişim süreçleri de bu temel ilkenin dışında tutulamaz. Belirli aralıklarda esnek dalgalanmalar gösterse de bunun bir alt ve üst sınırı vardır. Nasıl ki, demirin, çeliğin ve plastiğin esneklik katsayıları *(veya esneklik sınırı)* varsa, biyolojik donanımlarındaki ince farklılıklardan dolayı türlerin de kendilerine özgü değişebilirlik katsayıları vardır. Bir başka ifadeyle tür içindeki varyasyon dalgalanmalarının bir alt ve üst sınırının olduğunu düşünüyoruz.

Bu teorik sınırı, *"0 (sıfır) ila 1 (bir) arasında (0-1) "değişebilirlik katsayısı" veya "varyasyon genliği*" olarak tanımlıyoruz. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, türlerdeki varyasyon genliğinin sıfırla bir arasındaki değerini belirleyen faktör, o türün biyolojik donanımıdır. Bazı türler fazla bir değişim göstermediği için katsayı düşük olabilir *(mesela 0,1 gibi)*; bazı türlerde ise, değişim fazla olduğu için katsayı *(mesela 0,9 gibi)* yüksek olabilir. Dikkat ediniz bunlar zaman içinde meydana gelen varyasyon dalgalanmaları olup, hepsi de değişebilirlik sınırları *(0-1)* içindedir. Bu teorik düşüncelerimiz iki farklı grafikte *(Şekil 2 ve 3)* daha anlaşılır hale getirilmiştir.

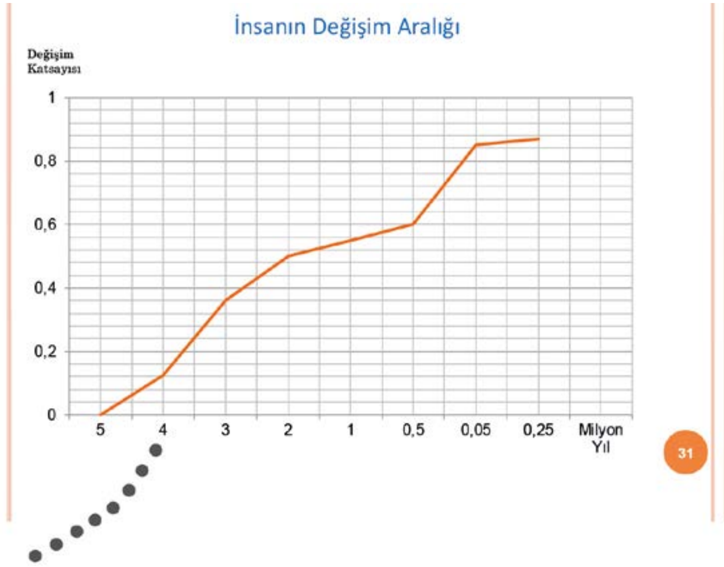
Şekil 1. *Günümüzde yaşayan bir Odonat'ın, 135 milyon yıl önceki fosili ile neredeyse aynı olduğunu gösteren resmini evrimle ilgili kitabına kapak yapan bir bilim adamı.*

Şekil 2. Hipotetik üç türün farklı varyasyon genliklerini gösteren grafik

Tür-A, düşük düzeyde bir varyasyon genliğine sahip olduğu için biyolojik donanımı daha az esnektir. Tür-B, orta düzeyde varyasyon genliğine sahip olduğu için Tür-A'ya göre daha esnek bir donanımı vardır. Tür-C ise, Tür-A ve Tür-B'den daha esnek biyolojik donanıma sahip olduğu için yüksek bir varyasyon genliği gösterir. Burada dikkat edilmesi gereken konu, türlerin varyasyon genliğinin sıfırla bir arasında olmasıdır

(**Not**: *Grafikte noktalı olarak gösterilen yerler, türün ne zaman ortaya çıktığının tam bilinmediğini gösterir).*

Şekil 3. *İnsanın değişim aralığı da (varyasyon genliği de) sıfırla bir arasındadır. İnsanın evrimi üzerine yapılan spekülasyonlar 5 milyon yıllık bir geçmişe dayandırılmaktadır. Eldeki fosiller ise 2 milyon yıldan öteye geçmemektedir (Grafikte noktalı olarak gösterilen yer, türün ne zaman ortaya çıktığının tam bilinmediğini göstermektedir).*

SONUÇ

Biyosferdeki türlerin biyolojik donanımları, Darwincilerin iddia ettikleri gibi, sınırsız bir değişim potansiyeline sahip değildir. Tabii seçilime dayalı böyle bir sınırsız değişim öngörüsü, gözlemlenen gerçeklerle örtüşmemektedir. Türün bireylerindeki değişim, türün kendi içindeki varyasyon sınırını aşamaz. Bu da ancak, belirli sınırlar içinde dalgalanan bir esneklikte olduğundan yeni bir tür oluşumuna yol açmaz. Yani, Darwincilerin dediği gibi, doğrusal bir varyasyon birikimi yoktur.

BİLİMİN ÖZGÜRLEŞTİRİLMESİ

Prof. Dr. Osman ÇAKMAK
Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul/TÜRKİYE, ocakmak@yildiz.edu.tr

Bir yazıya baktığımızda dikkatimizi harflere ve kâğıda değil, harflerin birleşmesinden ortaya çıkan manalara yöneltiriz. Yazılmış bir mektup gibi düşündüğümüz varlığın manası, ilahi isimlerin yansıma ve tecellileridir ve *"Bilimsel gerçekler"* aslında Allah'ın *"Hak"* ismine işaret eder.

Tüm doğru bilimlerin kaynağı Allah'ın 'Hakim' ve 'Alim' isimleridir. Din ile bilim birbirinin muhalifi değil, birbirine destek veren ve birbirine güç veren iki taraftır.

Hâlbuki materyalizme ve ateizme alet edilen bilim dikkatleri manaya değil, harflere yöneltmektedir. Bilimsellik kılıfına girerek, bilimsel açıklamalar adı altında algı yanılmaları yolu ile bilim inançsızlığa, özellikle ateizme alet edilmektedir.

Bu yüzden, günümüz biliminin materyalizmin sulta ve hegemonyasından kurtarılması ve bilimin özgür bir kimliğe kavuşturulması en önemli bir mesele hâlini almıştır.

SEKÜLER BİLİM

Algı yanılmalarına maruz kalarak ideoloji ve felsefe ile karışık bir şekilde sunulan bilimi kısaca *"seküler bilim"* olarak tanımlayacağız. Seküler bilim, yaratılışı tabiata ve sebeplere verir. Seküler bilim yaratılışı açıklarken *"usturuplu ifadeler"* kullanır. Örneğin *"Açıkladık, nasıl olduğunu izah ettik"* zan ve algısı oluşturur. *"Tabiât, tesadüf, mekanizma, kanun"* gibi hariçte *(zihin dışında)* eşya üzerinde te'sir yapabilecek sebeplere bir isim verir. Anladık veya çözdük havası oluşturulur.

SÜBLİMİNAL MESAJLAR VE İNKÂRCILIK

Burada şu konular/sorular merkeze alınmıştır:

I- Bilimin ateizme alet edilmesinde kullanılan vasıtalar.

II-İnkârcılık ve ateizm propagandasının gizlenme metotları.

III-Bilimsel bilgiyi *(hakikat)* gerçek boyutları ile görebilmek için hangi çözüm yolları bulunmaktadır?

I- Bilimin Ateizme Alet Edilmesinde Kullanılan Vasıtalar

İlk önce bilimin ateizme alet edilmesinde bilinçaltımıza sessizce fısıldanan *"subliminâl mesajları"* ele alıyoruz. Bilindiği gibi fiil failsiz ve eser ustasız olmaz. Seküler bilim, fiilin sahibine *(Allah)* gerek yokmuş gibi ve failden hiç bahsetmeden, *"Şu, bu, o sebeplerden oluyor"* der, dikkatleri sebeplere yöneltir. Bu ifade tarzı, *"Bu işi Allah yapmıyor"* demekten çok daha te'sirli ve ikna edici olmaktadır. Bu dolaylı ve üstü örtülü inkâr metodu açıkça *"Tabiattaki işleyişe Allah karışmıyor"* demekten çok daha aldatıcı olmaktadır.

Anlatımlarda maksada uygun bilimsel ve teknik terimler üretilmektedir. *"Bu eserlerin ve fiillerin sahibi kimdir?"*Sorusu daha önceden verilen mesajlarla susturulur. *"Allah yoktur; varsa bile, evrenin(kâinatın) işleyişine etki ve müdahalesi yoktur. O'na ihtiyaç ve zaruret de yoktur (!) O'na inanmak için, hiçbir mantıkî gerekçe ve aklî ve gözleme dayalı delil bulunmaz (!)"*

Seküler bilim, "Allah'nın varlık – yokluğu ve evrenimizde etken olup – olmadığı, Bilim'in konusu değildir" der. Diğer yandan da "yaratıcı'nın olmadığı veya kâinatla münasebeti ve içindeki maddeye etki ve illiyetinin olmadığına" dair sürekli propaganda içine girer.

Bu tür mesajlar *"alt ve arkadan"* empoze edilir. Çünkü doğrudan, inkâr ve şirkin reklâm ve propagandasının gizlenmesi gerekmektedir. Mesajlar, farkettirilmeden, direkt şuuraltımıza ilka ve şırınga edilir. Bu yüzden de kişide herhangi bir tepki ve itiraz, savunma ve cevap verme ihtiyacı doğmaz. Açıkça yapılan propaganda mukabil cepheyi oluşturacağından, *"münafıkane ve nifak perdesi altında"* yürütülmesi maksada daha uygundur.

Seküler bilim, *"Allah'ın varlık – yokluğu ve evrenimizde etken olup – olmadığı, Bilim'in konusu değildir" der. " Bilimsel olarak da ispatlanamaz; bizim konumuz, sadece deney – gözlem yapabildiğimiz 'madde"* demeye getirir. Diğer yandan da *"yaratıcı'nın olmadığı veya kâinatla münasebeti ve içindeki maddeye etki ve illiyetinin olmadığına"* dair sürekli propaganda içine girer.

Seküler bilim bir yandan inanç ve dinden bağımsız hareket ettiğini söyler. Diğer yandan da keşif ve gözlemlerini, **"ateizm"***(küfür ve şirk)* lehine tanzim eder. Samimi davranmaz. *"Yaratıcı"*ya, sadece evrenin başlangıcında *(domino taşlarında ilk hareketi veren gibi)***"İlk Neden"** olarak küçük bir rol verir.

"Seküler Bilim; *artık evrenin ihtiyacı kalmadığı, şimdi âtıl ve gereksiz olan bu "***İlk Neden Tanrısı***"na, kerhen küçük bir rol verir. Bu İlk Neden Tanrısını bir süreliğine reddetmez görünür. İleride Bilim; evrenin başlangıcını da çözüp "karanlık noktanın" aydınlanacağı mesajını vermek ister. Bu İlk Neden Tanrısı'na inanmak için de mantıkî bir zorunluluk ve aklî bir gerekçe kalmayacak"* der!

Görüldüğü gibi, seküler bilim duruma göre*"***Alenî deist"** davranır. Ama aslında **"gizli ateist"** dir. Sıkışınca ise, *"agnostistizme"* kaçar. *"Gözleyip – bilemediğimiz Tanrının varlık – yokluğu gibi meseleler Bilim'in konusu ve sahası değil"*der.

II- İnkârcılığın İç Yüzü

"Tanrı yok, varsa bile işleyişe karışmıyor" derken bir taraftan da asıl Fail ve Sani olan Canab-Hak yerine başka failler ikame eder. İma edilen şudur aslında:

Bilimsel ifade, denklem ve formüllerinde Allah'ın bulunmadığı bir kâinat tasavvuru ortaya çıkmaktadır. *Zaten evren kendi başına işleyebilmektedir. Tanrı olsa da zaten işleyişe karışmıyor. O yüzden O'na ihtiyaç da bulunmuyor. İ*nsanlar kanaatlerini pek sorgulamadığından bu kanaatler zamanla benimsenir. Kişi içine düştüğü *"şirk"* düşüncelerinin farkına bile varmaz.

Bir hipnoz uzmanının, dikkatimizi belli bir noktaya veya sese yönlendirmesi gibi, dikkatlerimiz evrendeki bazı "Sebep ve maddî nesnelere" yönlendiriliyor. Her seferinde yapılmak istenen şey gerçek Yaratıcıyı ve Kâinatın sahibini görüş alanından kaçırmak ve gizlemektir.

Bilimin en temel amacı; gözlem ve deneylere dayanarak, geçmiş ve gelecek hakkında bilgi ve bulgular elde etmektir. Somut gördüklerinden, soyut kanun ve prensiplere ulaşmaktır.

İnkârcılığın iç yüzünü deşifre eden çalışmaları ile tanıdığımız yazar Ayhan Küflüoğlu bilim üzerindeki bu tasarrufu bir illüzyonistin, ya da hokkabazın el çabukluğuna benzetir [1]. Dikkatiniz belli bir yöne çekiliyor. Asıl gerçek gözünüzden kaçırılıyor ve bir hipnoz uzmanının, dikkatimizi belli bir noktaya veya sese yönlendirmesi gibi dikkatlerimiz evrendeki bazı *"Sebep ve maddî nesnelere"* yönlendiriliyor. Her seferinde yapılmak istenen şey *Kâinatın gerçek sahibini görüş* alanından kaçırmak ve gizlemektir

Bu zihnen uyutulma sonucu*, "Âlem nasıl Yaratıcısız ve Sahipsiz olabilir!?"* sorusu akla bile gelmez! Gelse de, merak edilmez. Merak edilse de; Bilim *(!)* ona da *"Failsiz, yani otomatik, yani kendi kendine, yani çeşitli madde ve sebep ve kuvvetlerin etkisi ve itme – çekmesiyle, yani çeşitli tabiî ve deterministik fizik – kimya kanun ve mekanizmalarıyla işleyen" "Güya bilimsel"* açıklamalar sunar *(!)*.

Bilim adına olmayanı olur gibi gösterme **hokkabazlığının sonu gelmez.** Sonraki aşamada; sözde bilimsel cümle ve tasvirler kanalıyla, bilinçaltımıza gönderilen *"***subliminâl mesajlar***la"* bilinçaltımız kodlanır ve programlanır! Bu arada seküler bilim objektif ve dinden ve inançtan bağımsız hareket ettiğini sürekli vurgular. Bu yüzden de ülke ve milliyet, din ve inanç fark ettirmeden, her yerde fikirlerini kabul ettirir.

Bilim adına, eğitim adına yapılan bu tekrar ve telkinler; bu tür zihinsel bombardımana dünyaya gözümüzü açtığımızdan beri maruz kalmaktayız. Okullar ve ders kitapları yolu ile yapılan zihinsel manipülâsyon ve programlama işlemine medya da katılır. Özellikle dışarıdan transfer edilen belgeseller bunun en etkin araçlarından birisidir.

III. İlimden İrfana ve Marifete Geçiş Hattının Kapanması

Seküler bilim, evren gözlem ve araştırmalarında **"Kim? Niçin? Niye? Anlam ve amacı ne?***"* sorularını dışlar. Bu tür soruları spekülâtif kabul eder. Bunları, *"Bilgi ve araştırma, delil ve gözlemin"* değil; *"felsefe ve inançlarınkonusudur"* der.

Hâlbuki bilimin en temel amacı; gözlem ve deneylere dayanarak, geçmiş ve gelecek hakkında bilgi ve bulgular elde etmektir. Somut gördüklerinden, soyut kanun ve prensiplere ulaşmaktır. Varlık ve işleyişten *(teorinin öngördüğü)*; *"Teoriye göre, evrende şöyle bir şey de olması gerekir"* deyip, henüz göremediği o varlık ve boyutları keşfetmeye çalışmaktır.

Bilgi mekanik boyuttan malumattan tek boyutlu açıklamaya bürününce ve indirgenince sadece imtihan için geçme aracı haline gelir. Öğrenilenler malumat boyutunda kalınca ilimden irfana ve marifete geçiş hattı kapanır.

Eğitim esasen bir kemalat yolculuğu ve insanın kendini ve kâinatı keşif yolculuğu halini alması gerekir. İnsan, var olan potansiyellerini ve fıtratını/kendisini keşfetmekle yükümlüdür. Çekirdekler misali kendisine lütfedilen latifelerini uyandırmak ve işletmek asli vazifesidir.

Ne var ki materyalist bilim ve eğitim insanın asli ihtiyaçlarını ve fıtratını, ebede açılan duygularını görmezden gelir. İnsanın sonsuzluğu arzulayan duygularından bihaberdir.

Bilgi mekanik boyuttan malumattan tek boyutlu açıklamaya bürününce ve indirgenince sadeceimtihan için geçme aracı haline gelir. Öğrenilenler malumat boyutunda kalınca ilimden irfana ve marifete geçiş hattı kapanır.

Bilimi maddî ve bir araç olarak görmenin sonucu bilim materyalizmin *"malı"* zannedilir. Eşyanın/varlığın sır ve hikmeti gizlenir. O yüzden okul kitaplarından başlamak üzere her türlü yazılı, sesli ve görüntülü yayın, bizi, *"gafil"* bir nazarla kâinata bakmaya şartlandırır.

Materyalist ya da seküler bilim, laboratuvarlarda denenmeye uygun olmayan ve dolayısıyla doğruluk veya yanlışlığı ölçümlere dayalı olarak belirlenemeyen bilgileri bilim-dışı ilan eder. Örneğin; gözlem ve deneye dayalı fen bilimleri için pozitivizmi sosyal ve duygu temelli *(psikoloji gibi)* ve inanca dayalı bilimler *(teoloji gibi)* tatbik ederek işine geldiği gibi hareket eder. Ancak beş duyu ile idrak edemediğimiz manevî duygularla idrak ettiğimiz gerçekleri kabule yanaşmaz.

Seküler bilimce yapılan yanlışlık bu kadarla sınırlı kalmaz. Beş duyu ve deneycilik *(empirisizm ve bilhassa pozitivizm)* yöntemlerinin bilgi edinme mekanizmalarından sadece birisi olduğunu nazarlardan saklar. Bilimsellik adına böylece ön yargı, hatta taassup içine girer. Bilgiyi sadece maddede yansıyan miktarıyla sınırlar.

BİLİMİ ÖZGÜRLEŞTİRME ÇABALARI

Bilimi ateizmin malı gibi kabul eden ve onu ateizme alet etmeye çabalayan gizli niyetleri ve metotları ifşa eden çabalar bilimin özgürleşmesi adı altında batıda sürdürülmektedir. Batı derken, felsefe ve bilimde ileri görülen bir kısım Avrupa ve kuzey Amerika ülkelerini kastettiğimiz bilinmelidir.

Batıyı ikiye ayırmalıyız. Birbiri içinde iki Batı vardır aslında. Birinci Batı ikinci Batı'nın başarılarının arkasına sığınarak bilimi ateist ideolojiye alet etme çabası içindedir. Seküler bilim ve eğitim anlayışının savunucusu İkinci Batı, Metafizik boyuttan uzak ideolojik bilim *(İkinci Avrupa)*, çoğunlukla zekice kurgulanmış *(bazen zekâdan da yoksun)*, belli bir hedefi olmayan, hakikatten kopmuş ve dolayısıyla hikmeti olmayan entelektüel bir oyun görüntüsü verir.

Sebeplerin yaratıcı ve fail olduğu faraziyesinin işleyip işlemeyeceğine dair birbirinden farklı çok sayıda görüş ortaya çıkmıştır. Bunların tutarsızlıkları üzerine de çok sayıda tartışmalar bulunmaktadır. Bu tartışmalarda, tabiata veya tabiat kanunlarına yaratıcı bir güç isnat etmenin objektif bir ilmî araştırmanın sonuçları olmayacağı ve şahsî kanaatlerden ibaret kaldığı dile getirilmektedir.

Gittikçe artan sayıda ilim adamı, geçmişin mekanik teorilerinin artık savunulamayacağı noktasında birleşmektedir. Kâinattaki güzellik, ihtişam, düzen, ahenk, simetri ve maksatlar karşısında, sebeplere ve tesadüfe dayanarak varlıkları açıklama teşebbüsleri, gittikçe müdafaa edilemez hâle düşmektedir.

Buna rağmen çoğu ilim adamları; var oluşun kör, aciz ve cahil sebeplerle hiç bir şekilde izah edilemeyeceği gerçeğini açık açık beyan edemiyorlar.

Çünkü Evrim anlayışının katı bir doktrin halini aldığı gözlerden kaçmamaktadır. Çoğu bilim adamı bu teoriye inanmasa ve saçmalığını bilse de bağlılıklarını ifade etmek zorunda kalmaktadır. Çoğu bilim adamı oluşturulan tabudan dolayı sesini çıkaramamaktadır.

ÇÖZÜM TEKLİFİ

Seküler bilimde Kâinattaki düzen ve ahenk inkâr edilmez. Ne varki, bu düzen ve ahengin tesadüf sonucu ortaya çıktığına inanmamız istenir. Bundan sonra inanmamızı istedikleri şey ise, sebepler arasındaki mekanik münasebetler ile kâinatın varlığını devam ettirdiği iddiasıdır. Bunun ne mânâya geldiğini kendileri de bilmez. Onlara göre, kendileri yaratılmış, âciz, câhil, fâni ve başıboş sebepler, hiç yoktan ortaya çıkan kanunlar aracılığıyla, etrafımızda görüp işittiğimiz o hârikulâde ahenk ve muvâzene *(denge)* içindeki sanat eserlerini icad etmektedirler. Yapılması gereken kast ve iradeyi, ilim ve kudreti ve hikmeti onlara göstermektir. İnkârın nasıl bir cehalet ürünü olduğunu ortaya koymaktır.

İnkârcı materyalist felsefeye karşı yaratılış gerçeklerine dair açıklamaları ile dikkatimizi çeken Bediüzzaman hem akli muhakemeye dayalı genel bilimlerin hem de gözlem ve deneylere dayalı fen bilimlerinin önemini anlatır. Gelecekte bilimin hâkimiyetine vurgu yapar:

"Elbette nev'-i beşer, âhir vakitte ulûm ve fünuna dökülecektir. Bütün kuvvetini ilimden alacaktır. Hüküm ve kuvvet ise, ilmin eline geçecektir." [2]

O, İşarat-ül İcaz eserinde; *"İslâmiyetin menşei ilim, esası akıl"* olduğunu söyler ve *"Hakikati kabul ve safsatalı evhamı reddetmek"* islâmiyet'in şânından olduğunun altını çizer. [3]

Kur'an-ı Kerim'de yer alan *"'Akıl etmezler mi'[Yasin suresi, 68.], "Tefekkür etmezler mi"[En'am suresi, 50], "Düşünmezler mi'*[Nisa suresi, 2] ifadeleri de İslamiyetin aklı ve ilmi esas aldığının açık göstergeleridir.

MANA-YI HARFİ METODU İLE FEN VE DİN İLİMLERİNİN MEZCİ

Bu hikmet dünyasında Cenâb-ı Hak varlıkları sebeplerle yaratmaktadır. Bunun en açık örneği insanın yaratılışına anne ve babasını sebep kılmış olmasıdır. İlk insan

Hz Âdem'in topraktan yaratılması, kavun ve karpuzun ağaç olmaksızın ince bir saptan çıkarılması gösteriyor ki, anne baba gibi ağaçlar da sadece birer basit sebepten ibarettir. Yaratılışta olaylara bir müdahaleleri yoktur.

Bir yazıya baktığımızda dikkatimizi harflere ve kâğıda değil, harflerin birleşmesinden ortaya çıkan manalara yöneltiriz. İnkârcılığa alet edilen seküler bilim ise dikkatleri yazıdaki *"manaya"* değil, *"harflere"* yöneltir. İnsanlara gözden kaçırılan şeyi inkâr ettirmek bu şekilde kolaylaşmaktadır.

Bediüzzaman, mana-yı ismî ve mana-yı harfî kavramlarının İslam düşüncesindeki köklerine işaret etmiştir. Eserlerinde bu iki kavramı kullandığı yerlerde ne tür manalar yüklediğine dikkat çekmiştir. O, sebeplere bakıldığı zaman *"Müessir-i Hakikî zihne ve fikre gelmelidir."*[4] der.

"Evet her şeyin iki ciheti vardır. Bir ciheti Hakk'a bakar. Diğer ciheti de halka bakar. Halka bakan cihet, Hakk'a bakan cihete tenteneli bir perde veya şeffaf bir cam parçası gibi, altında Hakk'a bakan cihet-i isnadı gösterecek bir perde gibi olmalıdır."[4]

Örneğin bitkilerin bez parçasını andıran basit görünümlü yaprakları aslında su ile havadaki karbondioksit gazını hammadde olarak kullanarak güneş enerjisini arabalarda sıvı yakıt olarak bile kullanılabilecek olan kimyasal enerjiye dönüştüren sessiz ve atıksız birer kimya fabrikasıdır. Fotosentez denen bu mekanizmanın tüm inceliklerinin ve değişen şartlardan fotosentezin nasıl etkilendiğinin ortaya konması, fen bilimlerinin çalışma konusudur. Keza, bir tavuk yumurtasının hangi şartlarda ve hangi sürede bir civcive dönüştüğünün veya karanlık bir toprağa gömülen bir karpuz çekirdeğinin, hangi şartlarda ve hangi aşamalardan geçerek bir bitkiye dönüşüp koca karpuz halini almasının arka planında hükmeden kanun ve prensiplerin belirlenip ortaya konması yine fen bilimcilerinin işi olmaktadır.

Hatta tavuk yumurtası ve karpuz çekirdeğindeki genlerde değişiklikler yaparak farklı özelliklerde tavuk ve karpuz elde etmeye çalışmak yine fen bilimlerinin çalışma alanına girer.

Fen bilimcilerin faaliyet alanı, fizik âleminde gözlenebilen kısımla ilgilidir ve varlıklar ve olaylar için *'Nedir?'* ve '*Nasıl olmaktadır?*' gibi sorulara cevap aramaktır. Bunu yapmayıp, olayları ve mekanizmaları tabiata veya evrime mal etmek hakikati örtme ve manadan dikkatleri kaçırmadan ibarettir. Evrim ve evolusyon gibi isimler takarak yaratılışı tesadüfe vermekle fen alanının dışına çıkılmakta; bilim ateizme alet edilmiş olmaktadır.

Bediüzzaman, Kur'an'ın *"büyük bir Kur'an"* mahiyetindeki kâinatın *"en âli bir müfessiri"* ve *"en beliğ bir tercümanı"* olduğuna dikkat çeker. Kâinata Kur'an'ın vasfettiği tarzda bakıldığında zamanın yapraklarında nakşedilen varlıklar manalı kelimelere dönüşmektedir. Kur'an, nazarları varlık kelimelerinden manaya ve oradan da yaratıcıya yöneltir.

Dinsizliğe alet edilen seküler bilim ise, varlıkları onların sadece maddi şekil, suret ve özellikleri ile anlatır.

"Manayı Harfî" yaklaşımı anahtar bakış açıları sunmaktadır. Mesela şu *"anahtar"* cümleyi ele alalım.

"Tabiat dedikleri şey, bir matbaadır, tâbi' değildir. Tâbi',ancak kudrettir. kanundur, kuvvet değildir. Kuvvet, ancak kudrettedir."[5]

Bu anahtardan ifadelerden yola çıkarakşu misali verebiliriz: Mutfakta tezgâh üstünde dizilmiş yemekleri gören bir kişi, bu yemeklerin raftaki yemek tarifi kitabının hazırladığı fikrini saçma bulur ve anında karşı çıkar. Bu yemeklerin arkasında maharetli bir aşçının olduğundan hiç şüphe etmez. Çünkü zihnindeki hayat boyu gözlem ve tecrübelere dayalı veri tabanına göre, ilim, irade ve kudretten yoksun ve kendini okuma ve anlamadan aciz cansız bir mürekkepli kâğıt tomarının ilim, irade ve kudret gerektiren bu yemekleri yapması mümkün değildir.

Bir misal daha verelim: Tüm yaprak ve meyveleriyle bir ilim ve sanat harikası olan bir ağacın, harfler yerine atomlarla yazılmış olan gen sayfalarının bir kabukla ciltlenmiş bir kitabı olan o ağacın çekirdeğinin yapması düşünülemez.

Yukarıda verdiğimiz örnekten de anlaşılacağı üzere, inançsızlık akıl ve ilim dışıdır. Tabiat kanunları, dünyanın görünmeyen anayasası gibi çalışır. Bediüzzaman fen bilimlerini 'genel kaideler manzumesi' olarak tarif eder ve hikmet gözü ile muhtelif fen bilimi dallarının varlığını düzenin varlığına, düzenin varlığını da bir düzenleyenin varlığına delil olarak görür. Eğer dünya bir insan olsaydı, fenler onun hisleri olurdu" demektedir.

"İnsanların telâhuk-u efkâr denilen fikirlerinin birleşmesinden doğan ve nev-i beşerin havassı (duyguları) hükmünde olan fünun ile kâinata bak ve sahifelerini oku ki, akılları hayrette bırakan o yüksek nizamı göresin. Evet, kâinatın herbir nev'ine dair bir fen teşekkül etmiş veya etmektedir. Fen ise kavaid-i külliyeden (genel kaidelerden) ibarettir. Kaidenin külliyeti ise, nizamın yüksekliğine ve güzelliğine delâlet eder. Fünun-u kevniyeden (fizik, kimya, biyoloji gibi tabiî bilimler) her birisi, kaidelerinin külliyetiyle kâinatta yüksek bir nizamın bulunmasına bir delildir. Ve her bir

fen nurlu bir burhan olup, mevcudatın silsilelerinde salkımlar gibi asılıp sallanan maslahat semerelerini (faydalı meyvelerini) ve ahvalin değişmesinde gizli olan faideleri göstermekle Sâniin kast ve hikmetini ilân ediyorlar. Âdeta vehim şeytanlarını tard etmek için her bir fen, birer necm-i sâkıptır (karanlığı delip geçen parlak yıldız). Yani, bâtıl vehimleri delip yakan birer yıldızdırlar."[6]

Kanunlar, arkasındaki ilim, irade ve kudret sahibi bir makama işaret eder: Yaratılışta ilerleme ve mükemmelleşme kanunları caridir. Her şey gibi bilimde de birlik esastır, ancak insan aklı bu 'büyük bir'i bütünüyle kavrayamamaktadır. Bilim insanları ilgi alanlarına göre bu parçaların bir-ikisini anlamaya ve bütünün diğer parçalarıyla ilişkisini ortaya koymaya çalışmaktadırlar. Burada yönlendirici ve anlam kazandırıcı olan, zihinlerdeki bütünün o alana yansımasıdır.

Enerji ve mekanik-makine alanında dünya çapına ünlü ders kitapları yazarı Yunus Çengel, felsefe biliminin yanlış mecralara sürüklendiği dile getirir. Hâlbuki kişilerin zihinlerinde var olan bu *"batıl fikirler"* ne felsefe, ne de fen bilimlerinin parçasıdır [7].

Hikmet ve yaratılış sırlarını anlatması gereken İleri sürülen fikirler bilim değil, materyalist görüşlerdir. Bu materyalist görüşlere göre, insan dâhil her şeye eksik ve kusurlu tesadüfî varlıklar olarak bakılır ve insan aklı ve araştırmalarının meyvesi olan bilim ile güya daha iyisi yapılmaya çalışılır. Geçmişte bu yanlış yönlendirmelerin sonucu olarak anne sütünden daha iyi bir bebek maması yapmaya çalışıldı; menapoz dönemine giren bayanlara östrojen hormonu vererek yaratılıştaki güya tasarım hatasını gidermeye kalkışıldı.

Zihinlerin arka planında insan dâhil, her şeyin ilim ve hikmet sahibi tek bir elden çıktığını ve yaratılışta hayır, adalet, yardımlaşma, güzellik ve mükemmelliğin esas olduğunu ön gören tevhidî bir bilim anlayışı hükmediyor olsaydı, araştırmalar bu mükemmel mekanizmanın sırlarını ve inceliklerini keşfetme ve mükemmelliği bozan unsurları tespit edip gidermeye matuf olurdu.

Yine bu anlayışladır ki, yaratılışa dair sır ve hikmetler tam tersine evrime dayalı bir anlayışla izah edilir. Yaratılıştaki mükemmellik ve sırlar tesadüf ve tabiatın eseri olarak görülür. Bu bakış açısı ile yaratılışta var olan adalet, hayır güzellik, kemalat, israfsızlık, denge, program, sanatlı olma gibi hakikatler görülmez hale gelir.

Sonuç olarak, varlığın hikmet ve hakikatini yansıtacak, varoluştaki mükemmelliği nazara verecek yeni ve doğru bir bilim felsefesi ve yorumlama tarzı geliştirilmelidir.

Allah'tan bahsetmiyor gibi görünen fen kitapları ve belgeseller de aslında mütemadiyen Allah'tan bahsetmektedirler – aynen bir yağlı boya eseri hakkında yazılan her kitap veya makalenin dolaylı da olsa, o eserin ressamından bahsediyor ve onu tarif ediyor olması gibi. Dolayısıyla önemli olan insanlara bu bakış açısını kazandırmaktır.

Kanunlarda, nizam, terbiye, sanat konusunda kesinlik ve görüş birliği vardır. Bu yüzden adı geçen hakikatlerin fen konusu haline gelmesi elzemdir. Çünkü tüm bunlar gözleme dayalı tabiat bilimleri dâhilindedir.

BİLGİNİN ÖZGÜRLEŞMESİ

Bilimin materyalizme ve ateizme alet edildiği konusu Batıda da tartışılmaktadır. Batıda tartışılan şekliyle konu *"bilimin özgürleşmesi"* dir. [8]

Bilimin ateizmin tahakkümünden kurtarılması konusu, *"bilginin islâmîleşmesi"* adı ile tartışılan bir konudur. Bilimin Bilimin İslamileşmesi konusunu kavram boyutunda inceleyen iki düşünür dikkatimizi çekmektedir: Muhammed Al-Attas ve Mustafa Faruqi. Her iki araştırmacı da bilginin tarafsız ve objektif kalmadığına dair çalışmalar yaptılar. Al-Attas'ın çalışmaları yüzlerce kişiye ilham kaynağı oldu. Malezya'da Uluslararası İslam Üniversitesi bu çalışmalara merkezlik yaptı.

Allah'ın eserleri seküler anlatımla dile getiriliyor. Sonunda yaratılışı Allaha veren ifadeler kullanılıyor. Bu ifade tarzını, zehirli ve tuzlu suya şeker katmaya benzetebiliriz. Şeker tuza da zehire de bir etki yapmamaktadır.

Ateizmin iç yüzünü ortaya koyan yazı ve kitapları ile tanıdığım yazar *(Furkan Aydıner)* ve akademisyen Necati Aydın bu çalışmalar hakkında bazı değerlendirmeler yapmıştır.

Aydın değerlendirmesinde özetle şunları söylemektedir:

Öncelikle Allah'ın eserleri seküler anlatımla dile getiriliyor. Sonunda yaratılışı Allaha veren ifadeler kullanılıyor. Bu ifade tarzını, zehirli ve tuzlu suya şeker katmaya benzetebiliriz. Şeker tuza da zehire de bir etki yapmamaktadır. Sonuçta şekerle karışık zehirli suyu içmeye devam ediyorsunuz. Seküler bilgi zehirli yemeği andırıyor. Zehirli yemeği tatlı ile beraber ikram etmekle zehir etkisini yine gösterecektir [9].

Aydın'a göre söz konusu araştırmacılar sorunun teşhisini net bir şekilde yapmışlardır. Ne var ki bu metodun uygulanması ile seküler bilginin mahiyetinde bir değişme olmamaktadır. Seküler bilginin içine ayet ve hadis yerleştirmekle bilginin

İslamileşmesi söz konusu olmamaktadır. Böyle bir müfredatla yetişen öğrenciler seküler bilgi ile yetişenlerden pek farklı olmayacaktır.

Seküler bilginin içine ayet ve hadis yerleştirmekle bilginin İslamileşmesi söz konusu olmamaktadır. Böyle bir müfredatla yetişen öğrenciler seküler bilgi ile yetişenlerden pek farklı olmayacaktır.

Önemli olan zehri çıkarıp alacak bir yöntem bulmaktır. Seküler bilgiyi gözü kör eden zararlı ışığa da benzetebiliriz. Bilim adamları çalışmalarıyla ilâhî ayetleri gün yüzüne çıkarıyorlar. Ancak, seküler bilimle beslenenler gözü kör olunca *(basiret gözü) "açık ayetler"* bile okunmaz oluyor. Ya da pislik karışmış suyla temizlik yapmak gibi, temizlik geçerli olmuyor. Önce necaseti çıkarıp atacak bir metoda ihtiyaç bulunmaktadır.

Aydın'a göre bir çözüm yolu var:

Bediüzzaman Said Nursi bir yol haritası sunmuş bulunuyor. Bilginin tabiat, esbab ve tesadüf tanrılarından arındırmakla işe başlamıştır. O, fen ve felsefe yolu ile bilim adına gelen etkili dinsizliğin yıkıcı etkisini görmüş, din ve fen bilimlerinin ayrı ayrı verilmesinin her iki taraf için tehlikesine dikkat çekmiştir.

Bunun çözümünü de, iki ilmin mezcinde *(birleşik)* görmüş ve şöyle ifade etmiştir:

"Vicdanın ziyası, ulûm-u dîniyedir(Dini ilimlerdir) Aklın nuru, fünun-u medeniyedir(medeniyet fenleridir). İkisinin imtizacıyla hakikat tecellî eder. O iki cenah ile talebenin himmeti pervaz eder(uçar). İftirak ettikleri vakit(ayrıldıklarında), birincisinde taassup, ikincisinde hile, şüphe tevellüd eder."[9]

O, *"Mana-yı"* Harfi" adı verilen bu metodun uygulanacağı eğitim kurumlarının açılması için her dönemde teşebbüslerde bulunmuştur. *Medreset-üz zehra* adını verdiği bu projesini vasiyet olarak bıraktı. Risale-i Nur eserlerinin serbest bir okul halinde bu amaca hizmet ettiğini de belirtmiştir. [10]

Bediüzzaman'ın bu amaçla geliştirdiği yeni metodu hem *"Epistomolojik"* açıdan hem de *"Ontolojik"* açıdan ele alacağız?

Bu yeni yolun özelliği, bilgiye bütün boyutları ile baktıracak, yani hakikati olduğu gibi gösterecek çözüm sunmasıdır.

Bilginin Altı Temel Boyutu

Burada Bediüzzaman'ın ele aldığı şekliyle bilginin altı temel boyutunu sunacağız.

1- Bediüzzaman, *(ene bahsinden hareketle)* işe tevhidi ve seküler fenomenolojiden başlar. Ene vahid-i kıyası olması hasebiyle alfabe hükmüne geçmektedir. Bununla hem kendini hem de kâinatı okumanın anahtarlarını elde edersiniz. Filozof Husserl'e ait olan fenomenolojide olgular dünyasını algılamada *"numen"*ler ve *"fenomen"*lerden yararlanır. Kâinata *"mana-i harfi"* ve *"mana-i ismi"* cihetiyle bakılır. Elimdeki kalem numendir ve somuttur ama ben onu her boyutuyla bilemem. Gördüğüm kadarıyla olana da fenomen denir. Numen kelimesi somutun görünmeyen yanlarıyla anlatımıdır. Onun görünmeyen yanlarının olmaması onun soyut olduğunu göstermez. [11]

Bediüzzaman'ın dikkat çektiği gibi, ene ölçeğinin iyi işletilmesi, insanın kendisinde olduğu kadar kâinatta tezahür eden güzellikleri kendisine mal etmekten kurtarmaktadır. İnsanın kendisinde tezahür eden şeyleri kendisine vermesi haksız bir şekilde temellüktür. Ayna kendisinde yansıyana sahip çıkamaz.

Diğer yandan enenin/benlik duygusunun doğru bir şekilde işletilmesi ile tevazu ve mahviyet gibi, kemalat meyveleri hâsıl olmakta, faziletin yolu açılmaktadır. Kibir ve gurur gibi şirke götüren kapılar kapanmaktadır.

2- Bediüzzaman, tevhidi ontoloji ve seküler ontoloji farkını ortaya koymuştur. Böylece bilginin fıtrat boyutu ortaya konulmaktadır. *"Varlık nedir? Nasıl var olur? ve "Nasıl varlığını devam ettirir?"* konusuna açıklık getirilmektedir.

Bediüzzaman, varlığın yaratılış sırlarını ortaya çıkaran metotlar geliştirmiş ve böylece varlığın fıtrat boyutu ile görünmesi sağlanmıştır.

Madde/eşya, hayat, insan, dünya ve kâinatla ilgili bilgiler *(sırlar)* bir bütünlük içinde verilince, cüz'den küll'e küll'den cüz'e sürekli geçilir ve Vahidiyet ve Ehadiyet tecellileri tezahür eder.

Bediüzzaman'ın çalışmaları ile Ontoloji bilimi yeni bir çerçeveye ve çehreye sahip olmuştur; sağlam bir zemine oturması sağlanmıştır. Bu yeni bakışla hayat ve kâinat hakkında doğru ilkeler görülmeye başlanmıştır. Bilime yol gösterici görüşlere ve hipotezlere kapı aralanmış ve genişletilmiş/zenginleştirilmiştir.

3- Bilgi nedir? Hangi şartlarda bilgi gerçekleşir? Doğruluk bilgi için bir şart mıdır? Şart ise nelere doğru denir? Bilgi göreceli mi, değil mi? *(mutlak mı)* türü sorulara cevap arayan felsefe dalı epistemolojidir.

Bediüzzaman tevhidi ve seküler epistemoloji farkını ortaya koymuştur. Böylece eşyanın ya da olayın hakikati belirgin hale gelmektedir.

Epistemoloji şu tip sorulara cevap arar: *"Bu şeyi gerçekten biliyor muyuz?"*, *"Eğer biliyorsak, bildiğimiz bu şey nedir?"* ve *"Onu nasıl bilebiliyoruz?" "Bu şeyin hakikati nedir?"*

Bediüzzaman, bilginin hakikat boyutunu özellikle, varlıkların esma-i ilahiye ile bağlantısının gösterilmesi alanında büyük açılım yapmıştır. Eşyanın hakikati ilâhî isimler gerçeğini şöyle ifade eder;

"Belki, bütün hakaik-ı kâinat, o mahiyetin Esma-i Hüsna'sından olan Hak isminin şualarıdır."[12]

Eşyanın hakikat yönü Cenâb-ı Hakka bakan vecihtir. Bu şöyle ifade edilmektedir:

"Çünkü onda cilvesi görünen esma-i bakiye var. Mâdum değil; çünkü sermedî bir vücudun gölgesini taşıyor. Hakikati vardır, sabittir, hem yüksektir. Çünkü mazhar olduğu bâki bir ismin sabit bir nevi gölgesidir."[13]

Varlığın iki yüzü vardır. Bir yüzü Hakk'a, diğer yüzü halka, yani varlıklara bakmaktadır. Bediüzzaman'a göre varlıklara bakan yüz, Hakk›a bakan yüze *«tenteneli perde»* ya da *«şeffaf cam»* gibidir. Nimete bakıldığında Mün›im ismi, sanata dikkat edildiğinde Sani ismi, sebeplere bakıldığında ise Müsebbib-i Hakiki görülür.

"Hakikat ilmini, hakiki hikmeti istersen, Cenab-ı Hakk'ın marifetini kazan. Çünkü bütün hakaik-i mevcudat, ism-i Hakk'ın şuaatı ve esmasının tezahüratı ve sıfatının tecelliyatıdır."[14]

Bilginin Hikmet Boyutuna Kavuşturulması

4- Dördüncü mertebe, *bilginin hikmet boyutuna kavuşturulmasıdır. T*evhidi teoloji hikmet boyutunu göz önüne alarak hikmetleri Usta ve Faile mal eder. Yaratana bağlar. Seküler Teoloji ise eşyanın faydasına sadece kendisi açısından bakar. Ustasına *(Sani)* bakan yönleri ve hayata bakan yönleri görmezden gelir.

Tevhidi teoloji eşyanın yaratılış hikmetlerine ve faydalarına dikkat çeker. Örneğin her uzvun bir yaratılış gayesi ve gereği vardır. Akıl eşyanın arka cephesinde duran manaları okur; tevhide işaret eden delilleri tefekkür ile okuyup Allah'ın isim ve sıfatlarını istihsan ve tesbih eder.

5 -Bediüzzaman, eşyanın tevhidi ve seküler antropoloji karşılaştırmasını keşfetmiş ve açığa çıkarmıştır. Yani, insan fıtratında iyiye ve kötüye istimal edilebilecek temel latifelerin portreleri çıkarılmaktadır. Yaratılış gerçekleri ve fıtratın gereği gözler önüne serilmektedir.

Fıtrat delili insanın asli vazifesinin ne olduğunu, yaratılışın gereğini anlamada en etkili bir yol olmaktadır. İnsanda hakikati farkeden akıl dışında başka latifeleri vardır. Bunların başında kalb ve sır duyguları gelmektedir.

İlimden irfana giden yol vardır. Marifet buna işaret eder. İrfan, kalbîdir... ilim ise aklîdir. İrfan, kalbin eylemi olmaktadır, ilim ise aklın. Demek ki kalp hareketi olmadan irfana ve marifete ulaşmak mümkün olmaz.

Bir şeyi sadece aklen bilmek yeterli değildir. Zira *"İlimde iz'an-ı kalb olmazsa cehildir."*[15]

Yani, aklın gördüklerini kalp tasdik etmelidir. Meselâ, akıl *"Âlem yaratılmıştır"* derken kalp bunu kesin olarak onaylamıyor, meseleye tereddütle bakıyorsa, henüz iz'an mertebesine ulaşılmamış demektir. Kalbin de gözü *(basiret)* gözü vardır. Bu durumda kalp onu gerçekte değil, ancak takliden kabul edebilir. Kalbin harekete geçmesinde; uyanmasında birinci amil ise, tevhide dayanan imandır. İlimden irfana giden yol vardır. Marifet buna işaret eder. İrfan, kalbîdir… ilim ise aklîdir. İrfan, kalbin eylemi olmaktadır, ilim ise aklın. Demek ki kalp hareketi olmadan irfana ve marifete ulaşmak mümkün olmaz.

Bilgi veya ilim, içten gelen, gördüğümüzde tanıdığımız şeylerden biridir. Ancak bilgiyi tam olarak tarif etmek ve onun tam bir tarifini sunmak kolay değildir. Çünkü bilgi ancak madde-dışı akıl gözü tarafından görülebilen madde-dışı görünmez bir ışıktır ve onu kelimelerle ihata etmek mümkün olamayabilir

Tevhid ve Seküler Aksiyoloji Farkı

6- Son olarak, Bediüzzaman tevhidi ve seküler aksiyoloji farkını ortaya koymuştur. Risalelerde iyi ve kötünün ne olduğu ve hayatın nasıl yaşanması gerektiğine ilişkin ahlaki değerler ortaya konulmaktadır. Hayır-şer meseleleri kötülük problemi ele alınmaktadır. Tüm değerlerde sırat-ı müstakim gösterilmekte ve her şeyin ahlakla bağlantısı, fazilet değeri ortaya konmaktadır. Âlemdeki yüksek düzen nazara verilerek terbiye, temizlik düzen, israfsızlık ve denge gibi yüksek ahlaka kaynaklık eden gerçekler nazara verilmektedir. Böylece insanı fıtratı ile tabiatın ahlak açısından okunması sağlanmaktadır.

Aksiyolojinin iki bölümü vardır:

1-İnsan hareketleri *(tüm yapıp etmeleri)* ve ahlaki değerlerle ilgilenen kısmı ahlak *(etik)* denir

2-Tabiattaki ve sanattaki güzellikleri, bu güzelliklerin niteliklerini ve güzel takdir yargılarını inceleyen kısmına ise estetik denir.

Ahlak doğru hareketlere temel olacak değerlerle ilgilenirken; estetik, hayal gücü ve üretkenliğe dayanan tabiatın ve sanatın güzellikleriyle ilgilenir.

Bediüzzaman, süreklitabiatta işleyen mekanizmalarınazara vermesi ile onları takdireden insanda estetik duygular sürekli gelişmektedir. Kâinat kitabının doğru okunması böylece insanın kemalatında ve fazilet duyguları ile bezenmesinde en etkili bir vasıta olmaktadır. Böylece kâinat kitabının doğru okunması ve fen tahsili kişiyi sadece aklıselim *(tefekkür)* ve kalbi selim *(marifetullah)* sahibi kılmıyor. Aynı zamanda kişiyi zevki selim sahibi hale getiriyor. Sanat ve estetikten anlayan, adab ve ahlak sahibi faziletli bir kişilik kazandırıyor.

Seküler bilgi ile kazanılan materyalist bakış açısı var oluştaki harikalıkları, sanatı, düzeni ve hikmeti görmek istemez ve göstermez. Olaylara menfaati açısından bakar. Egoyu besler. Bilimi çevresine hükmedeceği bir araç olarak görür. Sonuçta, tabiatçı seküler eğitim, inançsızlığın *(deizm ve ateizm)* olduğu kadar ahlaksızlığın da bir kaynağı olur.

Kendi değer ve inançlarımızın düşünce, sanat ve hayat tasavvuru ekseninde bir eğitim ve okul yapısı teşkil ettiğimizde, "Kendi referanslarımızla" bilimi ve eğitimi inşa dönemine girmiş olacağız. Bu takdirde insanımız bir medeniyet fikri, ruhu ve iddiasına kavuşacaktır.

Kısaca söylemek gerekirse, Risale-i Nur; sanatı ve nizamı, ahengi sürekli nazara veren keşfettiği Kurani dil ve metod ile çevremizdeki güzelliklere karşı gözümüz açılır. Olumlu ve yapıcı bir bakış açısı *(pozitif bakış)* gelişir. Estetik duyguları ve güzelliği algılama duyguları açılır. Sonuçta, insanın tabiatla bağı güçlenir. İnsan için mutlu ve huzurlu bir hayatın kapısı açılır. Böylece tevhidi aksiyoloji, eğitimin bir medeniyet meselesi haline gelmesini sağlar.

SONUÇ

Bilimin ve Aklın gösterdiği yolda ilerlediğimizde; bilimler ve eğitim rotasına oturacak, kendi insan ve âlem tasavvuru doğrultusunda kendine has bir eğitim idrak ve anlayışı gelişecektir. Geliştirilen bu bilim idrakine bağlı olarak eğitim *"bilgi"* meselesi olmaktan çıkacak bir *"medeniyet meselesi"* halini alacaktır.

Kendi değer ve inançlarımızın düşünce, sanat ve hayat tasavvuru ekseninde bir eğitim ve okul yapısı teşkil ettiğimizde, *"kendi referanslarımızla"* bilimi ve eğitimi inşa dönemine girmiş olacağız. Bu takdirde insanımız bir medeniyet fikri, ruhu ve iddiasına kavuşacaktır. Üstelik her alanda kendi referans sistemlerimizi oluşturmaya başlamakla özgün ve orijinal eserler ortaya çıkacaktır.

Müfredattaki doğru yapılanmalarla olayların hakikati ve özü görülecek; ilmî hadiseler hakîkî boyutları ile kavranabilecektir. Bilim niceliksel alanda yatay olarak gelişirken, dikey olarak ruhanî boyutla irtibatı kurulmaya başlayacaktır. Bu irtibat sayesinde niceliksel bilginin ötesine geçilecek ve fiziksel âleme ilişkin bilginin ruhanî âleme irtibatı sağlanacaktır.

Varlığın hikmet ve hakikatinin fen derslerine yansıtılması; öğrencide hem bilim merakını geliştirecek, hem sanat ve estetik duyguların neşv-ü nema bulmasını sağlayacaktır. Yardımlaşma, temizlik, düzenli ve programlı olmak gibi yüksek ahlaki meziyetler ve sanat sevgisi gibi estetik duygular insan tabiatında da yer etmeye başlayacaktır.

Her alanda sağlam ve derin fen ve fen ve matematik eğitimi ile doğru düşünmenin yolu açılacaktır. Doğru düşünmeyi öğrenmesinde kişinin aklını kullanmasında fen eğitiminin büyük yeri bulunmaktadır.

Tabiatta güzel ahlakın menşei olan hakikatler sergilenmektedir. Güzel meziyet ve adetlerin kaynağı tabiatta yer almaktadır. Örneğin çevremizde ve bedenimizde müşahede ettiğimiz yardımlaşma -paylaşma, hayat ve rızık-beslenme, mükemmele gidiş, güzelleşme –süsleme, düzenlilik, denge ve tasarım, temizlik, iktisat-israfsızlık vb. tabiat gerçekleri fen derslerinin ana temel konularıdır.

Doğru bir fen eğitimi ile bu hakikatler güzel ahlak ve değerler halinde kişinin tabiatında yer etmeye başlayacaktır. Aynı zamanda bilim *"marifete"* dönüşecektir.

Sonuç olarak; varlığın hikmet ve hakikatinin fen derslerine yansıtılması ile öğrencide hem bilim merakını geliştirecek, hem de sanat ve estetik yönden kişiliğin gelişmesineyardımcı olacaktır. Yardımlaşma, temizlik, düzenli ve programlı olmak gibi yüksek ahlaki meziyetler ve sanat sevgisi gibi estetik duygular insan tabiatında yer etmeye başlayacaktır.

KAYNAKLAR

[1] Küflüoğlu, Ayhan, **Bilimsellik Felsefesi'nin dayattığı Aksiyomatik Öninançlar** http://www.metabilgi.org/bilimsellik-felsefesinin-dayattigi-aksiyomatik-oninanclar/#more-4111 (20.07.2019)

[2] Nursi, B. S. Sözler. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları-600. Üçüncü baskı, Ankara, 2016, s.313.

[3] Nursi, B. S. İşârat-ül İ'caz. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları-983, İkinci Baskı, Ankara, 2014, s. 446.

[4] Nursi, B. S. Mesnevi-i Nuriye. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları-1182, ikinci baskı, İstanbul, 2106. s.91.

[5] Nursi, B. S. İşârat-ül İ'caz. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları-983, İkinci Baskı, Ankara, 2014,s, 420.

[6] Nursi, B. S. İşârat-ül İ'caz. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları-983, İkinci Baskı, Ankara, 2014, s. 414.
[7] Çengel, Y. Bilim, Felsefe ve İnanç İlişkisi, http://www.yunuscengel.com/bilim-felsefe-ve-inanc-iliskisi/ (20.07.2019)
[8] http://www.sheldrake.org/files/pdfs/explore-Materialism.2013.pdf
[9] Aydın. N. Said Nursi and Science in Islam: Character Building through Nursi's Mana-i harfi 1st Edition Routledge, Published May 24, 2019.
[10] Çakmak, O. Bediüzzaman'ın eğitim modeli, Medresetüzzehra; https://www.yenisafak.com/hayat/bediuzzamanin-egitim-modeli-medresetuzzehra-2477494 (20.07.2019)
[11] Husserl fenomenolojisinin felsefe görüşü şöyle özetlenebilir: Pozitivizmin en büyük hatası, yalnız duyusal ve bireysel verileri ele almış olmasıdır. Oysa fenomenoloji genel objeleri düşünme ile kavramak ister. Yani, fenomenolojinin ele aldığı konu, algısal ve deneysel nesneler dünyası değildir, tersine nesnelerin özüdür.
Pozitivizme ve ampirisizme karşı çıkan fenomenoloji, bilgi, varlık, değer felsefeleri gibi alanların hepsiyle uğraştığı için tümel bir nitelik taşır. Bazılarına göre ise bir felsefe akımı olmaktan çok, bir felsefe yöntemidir. Bu akım da diğer felsefe akımları gibi öz-nesne ilişkisinden yola çıkar. Neden-sonuç ilişkisi içinde ele alınan doğa yasaları, Husserl'e göre, belli bir takım şartlar altında elde edilen sonuçlar ışığında bir kesinlik değeri taşırlar. Şartlar değiştiğinde ise, farklı sonuçlar elde edilecek ve tabiat yasalarının genel geçerlilik iddiaları söz konusu olamayacaktır.
[12] Nursi, B. S. Mektubat. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İkinci baskı, Ankara, 2016, s. 318.
[13] Nursi, B. S. Mektubat. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İkinci baskı, Ankara, 2016, s. 318. s, 78.
[14] Nursi, B. S. Sözler. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları-600. Üçüncü baskı, Ankara, 2016, s. 583.
[15] Nursi, B. S. Mektubat. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İkinci baskı, Ankara, 2016, s. 318. s. 606.

BİLİM TARİHİ YANLIŞ SERÜVENLERLE DOLUDUR

Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK

Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Isparta/TÜRKİYE, hasanozcelik@sdu.edu.tr

İnsanoğlu yaratılışından bu yana kendisine verilen merak sebebiyle tabiatta meydana gelen pek çok olayı araştırmak istemiştir. Merakını giderme ile başlayan serüven zamanla bilime, kanuna ve teknolojiye dönüşmüştür. Bir kısım gayretler ise sadece düşünce safhasında kalmış, yalanlanmış, sadece bilim tarihinin geçmişini anlatan bir malûmat olmuştur. Ancak bu gayretlerin hepsi doğrudan ya da dolaylı olarak yeni bilimlerin doğmasına veya mevcut bilimin gelişmesine katkı sağlamıştır.

İnsanoğlunun en çok merak ettiği konu; canlılık olayı nasıl bir şeydir? Ben neyim ve kimim? Nasıl oldum? Bundan sonra ne olacağım? Neden bu olaylar böyle oluyor, benden istediği nedir? Ben bu olaylar karşısında ne yapmalıyım? Gibi sorulardır.

Hırvatistan'ın Dubrovnik kentinde bulunan önemli bir anıt vardır. Bu anıt insanoğlunun atasının keçiden türediğini anlatmaktadır. Bir kısım bilim adamı insanın atasının maymundan, bir kısmı tarla faresinden, bir kısmı ayıdan, kurttan… meydana geldiğini düşünmüştür. Bir kısmı ise, canlılığın bir tesadüf eseri olarak elementlerden veya bileşiklerden rastgele birden veya uzun zaman içinde meydana geldiğini ileri sürmüştür.

İnsanoğlunun en çok merak ettiği konu; Canlılık olayı nasıl bir şeydir? Ben neyim, kimim, nasıl oldum, bundan sonra ne olacağım? Neden bu işler / olaylar böyle oluyor, benden istediği nedir? "Ben bu olaylar karşısında ne yapmalıyım?" gibi sorulardır.

İnsan beyninin görevi düşünmek ve merak ettiği konuları cevaplamaktır. Doğruyu ararken yanlış yapma ihtimali, bilim insanlarının sıkca karşılaşabileceği bir durumdur. Doğru fikirler gibi, yanlış fikirler de bilimin gelişmesine yardımcı olmuştur. Bu durum sadece biyolojide değil, tüm bilim dallarının gelişmesinde görülmektedir. Bilim tarihi yanlış serüvenlerle doludur.

Darwin'in Evrim Görüşü Ortaya Çıkarken Tereddütlü Çıkmıştır

Darwin'in evrim görüşü ortaya çıkarken tereddütlü çıkmış, fikir bazında birçok değişikliğe uğramış, ana fikri ispatlanamamıştır. Ancak görüşten de bir türlü vaz geçilememiştir.

Hayatın mücadele olduğu; doğal seleksiyon; kullanılan organların geliştiği, kullanılmayan organların körleştiği görüşleri bilimin kuralları ile ispatlanamamıştır. Bu görüş fen bilimlerinin özelliği gereği her yerde herkes tarafından denenip benzer sonuçlara ulaşılabilir olmamıştır.

Bilimde çok sayıda hipotez, teori hatta kanunların yanlışlığı ortaya konulduğunda bilim insanları arasında ciddi bir ayrılık olmazken, evrim teorisi niçin bu kadar önemseniyor ve bilim insanlarını gruplaştırıyor?

Evrim Teorisi, canlıları sadece maddî bir varlık olarak ele almıştır. Oluşma mekanizmasını tesadüfe; yaşama kabiliyetini mücadeleye ve seçilime bağlamıştır. Bu sebeple hayatın doğuşunu, amacını ve canlıları doğru tanımlayamamıştır.

'Türlerin orjini' fikri, tür tanımının revizyona uğraması ile kökünden sarsılmıştır. Bilimde çok sayıda hipotez, teori hatta kanunların yanlışlığı ortaya konulduğunda bilim insanları arasında ciddi bir ayrılık olmazken, evrim görüşünün niçin bu kadar önemsendiği ve bilim insanlarını gruplaştırdığı ayrıca tartışılması gereken bir konudur.

Evrim görüşünün temelini oluşturan gözlemlerin yetersizliği, yanlış yorumlamalar ve o dönemin bilimsel düzeyindeki yetersizlikler teorinin kusurlu olarak doğmasına sebep olmuştur.

Görüşün temelinde Hıristiyanlık inancına karşı çıkmak vardır. İlk başlarda Alfred Russell Wallace gibi *"Doğal seçilim"* fikrini benimsemiş, sonradan vazgeçmiş araştırıcılar yanında Thomas Henry, Huxley gibi evrim fikrine şidb detle karşı çıkanlar da olmuştur. Yaklaşık 160 yıl öncesi doğan bu görüş ispatlanamadığı ve yerine de başka bir görüş konulamadığı için hala tartışılmaktadır.

Bu teori Müslüman toplumlarda ciddiye alınmamıştır.

Evrim Teorisi, canlıları sadece maddî bir varlık olarak ele almıştır. Oluşma mekanizmasını tesadüfe; yaşama kabiliyetini mücadeleye ve seçilime bağlamıştır. Bu sebeple hayatın doğuşunu, amacını ve canlıları doğru tanımlayamamıştır.

Avrupa'da bu teori üzerine kurulmuş olan sınıflandırma sistemleri giderek za-

yıflamış, yerini büyük ölçüde alfabetik sisteme ya da moleküler genetik çalışmalarına bırakmıştır.

Merak İlmin Hocasıdır.

İnsanoğlu kendisine verilen merak sebebiyle tabiatta meydana gelen pek çok olayı araştırmak istemiştir. Bir kısım gayretler ise, sadece düşünce safhasında kalmış, yalanlanmış, sadece bilim tarihinin geçmişini anlatan bir malumat olmuştur. Ancak bu gayretler boşa gitmemiş, yeni bilimlerin doğmasına veya mevcut bilimin gelişmesine katkı sağlamıştır.

KÂİNATTA HER BİR VARLIĞIN BELİRLİ BİR PROGRAMA GÖRE TANZİM EDİLDİĞİ GÖRÜLÜR

Bir eserin veya sanatın kıymeti onun programından doğan bir ruhtur. Bu programın mükemmelliği eserin ya da sanatın farkını ortaya koyar. Kâinata bakıldığında en küçük zerreden yıldız ve galaksilere kadar her bir varlığın belirli bir programa göre tanzim edildiği görülür.

İnsanoğlunun programı ise, bu programları anlamak ve yorumlamak üzerine kurulmuştur. Bu sebeple atomdan kürelere kadar tüm varlıkların programını anlamanın metodu ilimle meşgul olmaktır. İlmin görevi ise, varlıklarla programları arasındaki münasebeti ortaya çıkarmaktır.

Atomdan kürelere kadar tüm varlıkların programını anlamanın metodu ilimle meşgul olmadır.

Her hücre kendi programı bakımından mükemmeldir. Bu sebeple ilkelden gelişmişe doğru ya da tersi değişim şeklinde bir dönüşümden bahsedilemez.

Canlıların temel yapısı hücredir. *Her hücre kendi programı bakımından mükemmeldir. Bu sebeple ilkelden gelişmişe doğru, ya da tersi değişim şeklinde bir dönüşümden bahsedilemez.* Hücreler arasındaki farklılık programlardadır. Bu program da hücrelerin kimyasal-fiziksel yapısıdır, yani DNA'sıdır. Yaklaşık 200 yıl önce Wirchow her hücrenin bir hafızası olduğundan bahsetmektedir. Bu hafıza bahsedilen her canlıya ve hücresine ait mükemmel programdır.[1]

Her canlının hücrelerinde yer alan ve başka canlılardan onu ayıran DNA'daki bu genetik program, o canlının adeta kader defteri gibidir. Bir başka ifade ile bu genetik program, sonsuz ilim sahibi bir Saniin hikmetli bir şekilde yazılmış görünmeyen yazılarıdır.

Bilim, bilinmeyeni açığa çıkarma işlemidir. Bu temel araştırmada, araştırıcıya açıktan yol gösterici yoktur. Araştırmacı aklı, hayal gücü, ilhamı ve meraklarıyla baş başadır. Beklenmedik olaylar olabilir. Araştırıcı bunlardan işe yarar bilgiler üretmeye çalışır. Ortaya çıkan bilgiler birkaç yıl sonra değerlendirilebilir.[2]

Bilgi ve bilginin üretilmesi etik açısından tarafsızdır. Ancak toplumun bilgiyi kullanışı etik açısından çok nadir olarak tarafsızdır. Genelde elde edilen bilgi toplumun inanç ve kültür değerlerine göre şekillendirilir.

Bilgi ve bilginin üretilmesi etik açısından tarafsızdır. Ancak toplumun bilgiyi kullanışı etik açısından çok nadir olarak tarafsızdır. Genelde elde edilen bilgi toplumun inanç ve kültür değerlerine göre şekillendirilir.

İnsanın etrafındaki âlem bir yana, yalnız kendisinin yaratılışı üzerinde düşünmesi bile onu sonsuz kudret sahibi bir zatın (Allah) varlığına götürecektir.

İyiye gidiş, başka bir deyişle insanların acılarını azaltacak, huzur içinde tüm dünya insanlarının *problemlerini* çözecek hızlı bir gelişme için bilim dünyasının elinde çok büyük potansiyel vardır. Ortalama ömrü uzatabilecek, hastalıkları ortadan kaldırabilecek, sefaleti azaltabilecek, güzelliği, neşeyi huzuru yakalayabilecek araştırmalara yönelmeliyiz. Bu potansiyeli biyolojik savaşlara vs. yönlendirip insanlığın huzurunu kaçırmak aklı-selim kişi işi değildir.[2]

İnsanın etrafındaki âlem bir yana, yalnız kendisinin yaratılışı üzerinde düşünmesi bile onu sonsuz kudret sahibi bir zatın *(Allah)* varlığına götürecektir. Bu durum karşısında günümüzde birçok insanın bu sırrı ve hikmeti araştırmak yerine, durup düşünmeme şeklinde bir tepki gösterdiklerine şahit olmak ne kadar üzücüdür.[3]

İlmin pek çok çehresi vardır. **Ne? Nasıl?** Gibi sorulara cevap vermesi ile ilim merak etme ve tatmin aracından öteye geçemez. Mesela, insanlığın en büyük ıstırap kaynağını teşkil eden ölüm gerçeği karşısında, galaksilerin sayısını hesaplamak, yıldızların keyfiyetini bilmek kime ne kazandıracaktır.[4]

Doğruyu Ararken Yanlış Yapma İhtimali, Bilim İnsanlarının Sıkca Karşılaşabileceği Bir Durumdur

Her gün çevremizde olup biten yüzlerce, binlerce olay görür, onlara hayatımızın akışı içinde bakar geçeriz. Güneş her sabah doğar, akşam batar. Newton'un *Yer Çekimi Kanunu*'nu bulduğunu biliriz de ağaçtan düşen elma hikâyesi bize daha cazip gelir. Havadaki 25°C sıcaklığı normal karşılarız da güneşe yaklaştıkça boş uzayda

havasız sıcaklığın -270 ° C soğuk olmasına kayıtsız kalırız. Samanyolu kâinattaki 100 milyar galaksiden sadece bir tanesi. Samanyolu galaksisi içerisinde 200 milyon güneş var ve dünyamız da bu güneşlerden birisinin etrafında dönen küçük bir gezegen deseler önemsizmiş gibi inanır geçeriz. Ama karşı duvar yeni boyanmış deseler parmağımızı sürer, ifadenin doğruluğunu parmağımızı boyaya sürerek kontrol ederiz.

Atom altı küçük bir parçacıktan en büyük galaksilere kadar içinde bulunduğumuz maddi âlemin bir düzen, bir ahenk, bir intizam içerisinde olmasının sebebine çok azımız kafa yorar.

Peki, bu mükemmel sistem bir tesadüf eseri midir? Kim tarafından ve niçin kurulmuştur? Kâinatın yoktan var edildiğine dair ilk ilmi açıklama olan *Big Bang Teorisi*'ne sizce kaç insan kafa yormuştur?[5,6]

Fizik ilmince dünyanın hesaplanan yaşı 4,5 milyar yıldır. Yani yaklaşık 5 milyar yıl öncesi dünyamız yoktu. Bugün var kabul ediyorsak, bunun sebebi bir tesadüf olabilir mi? Yani bir yaratan olduğu anlaşılmaz mı?

Aynı şekilde öncesinden yok olduğunu, bugün var olduğunu bildiğimiz mevcudat nasıl bu günkü hale gelmiştir! Yoktan var, vardan yok olmaz diyen adam önce kendini inkâr etmeli ve yok olmalıdır.

Dünya güneşten 149 milyon km uzaklıktaki yörüngesine bütün fizik prensiplerini alt üst edercesine 23 derecelik bir eğiklikle oturtulmuştur. Dünya bu yörüngede saniyede 30 km'lik hızla yol alırken içindeki canlılar için uygun mevsimleri ve iklim şartlarını yani habitatı, ekosistemi teşkil edildi. İnsanoğlu için aldığı her soluk, yediği her lokmanın, kullandığı enerjinin temeli var oluşundan milyarlarca sene önce atılmıştı. Bütün bu işlemler hakkında ne düşünmeliyiz![7].

İnsanoğlunun en çok merak ettiği konu; canlılık olayı nasıl bir şeydir? Hırvatistan'ın Dubrovnik kentinde bulunan önemli bir anıt vardır. *Bu anıt insanoğlunun atasının keçiden türediğini anlatmaktadır. Bir kısım bilim adamı insanın atasının maymundan, bir kısmı tarla faresinden, bir kısmı ayıdan, kurttan, balıktan… meydana geldiğini düşünmüştür. Bir kısmı ise canlılığın bir tesadüf eseri olarak elementlerden veya bileşiklerden rastgele meydana geldiğini kabul eder.* İnsan beyninin görevi düşünmek ve merak ettiği konulara ve sorulara cevap aramaktır.

Doğruyu ararken yanlış yapma ihtimali, bilim insanlarının sıkca karşılaşabileceği bir durumdur. Bakırdan altın üretebileceğini düşünen Alman menşeili bir bilim kadınının yıllar süren gayretleri boşa mı gitmiştir? Altın ve bakırın farklı elementler olduğu ve birbirine dönüşmediği gerçeği bu gayretlerle anlaşılmıştır. Böyle yanlış

fikirler bilimin gelişmesine yardımcı olmuştur. Bu durum tüm bilim dallarının gelişmesinde görülmektedir. Doğruyu bulmayı amaçlayan bilim tarihi bu yanlış serüvenlerle doludur.

Evrim görüşü üzerine bugüne kadar çok şey yazıldı, söylendi. Bu teori kimilerine göre bilimsel bir kanun olmalıydı, bu görüşün karşıtları bilim dünyasından silinmeliydi. Bazılarına göre ise ciddiye bile alınmayacak yalanlanmış, din karşıtı, bilimsel kisveye sokulmak istenen bir ideolojik fikirdir, maksatlı bir felsefî görüştür. Biyoloji ile ilgisi oldukça zayıftır.

EVRİM GÖRÜŞÜNÜN MODERN BİLİM IŞIĞINDA KRİTİĞİ

Darwin 1859'da evrimle ilgili görüşlerini ihtiva eden '*The Origin of Species by Means of Natural Selection*/ Doğal Seleksiyon Yoluyla Türlerin Kökeni' adlı eserini yayınladı.[8]

Yazdıkları, kilisenin inançlarını altüst ediyordu. Bu görüş büyük tepki gördü. Çünkü İncil'deki, dünyanın altı günde yaratıldığı ve o günden bu yana da değişmediği ifadesi ile çelişiyordu. Yaratılışla ilgili benzer bilgiler Kuran-ı Kerim'de de geçmektedir: *(A'raf,54; Yunus,3; Hûd, 7; Furkân, 59: Secde, 4; Kâf, 38: Hadid, 4 ayetleri)*.

Darwin'in gördüğü yerler ve gözlemleri hakkındaki verdiği bilgiler ve yaptığı yorumlar, Dünya›da hayatın nasıl başladığı ve nasıl geliştiği konusundaki geleneksel inançlara meydan okuma olarak algılandı. Özellikle dini ve felsefi çevrelerce evrim teorisine ağır eleştiriler yapıldı: İngiliz Bilimsel İlerleme Derneği'nin 30 Haziran 1860'ta Oxford'da toplanan yıllık oturumunda Anglikan Kilisesi Piskoposu Samuel Wilberforce çok sert eleştirilerde bulundu. Birçok bilim adamı da '*doğal seleksiyon'* görüşüne karşı çıktılar. Felsefi karşı çıkışların temelinde bu görüşün ırkçılığa varabilecek sonuçlar doğuracağı ön görülmekteydi. Bu görüşler halen tartışılmaktadır.[9]

19. yüzyılın acımasız kapitalizminin; '*Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler'* sloganına da yansıyan bu düşünce, Darwin'in yirmi yıl sonra açıkladığı evrim görüşünün özünü oluşturur. Çünkü Darwin'in görüşünde de;

'*Doğal seleksiyon' evrimin itici gücü, ilerlemenin dayandığı düzenektir.*

Evrim düşüncesinin bu anlayış ve yaklaşımı tüm dünyada çok yadırgandı. Bu çevreler; '*Her şey gibi insan da Yaratıcı gücün ürünüdür'* demişlerdir. Tüm semavi dinlerde evrim düşüncesi yer almamış ve reddedilmiştir.

Darwin incelemelerinden türlerin sabit olmadığını, uzun süreli de olsa, çevre

şartlarına göre değiştiğini söylemişti. Ama *"evrim"* denen bu değişimin düzeneği; Malthus'un yazdığı 'Nüfus Üzerine Deneme' adlı kitapta anlatılan ilginç bir tezdi. Canlılar için hayat; '*Bir var olma ya da yok olma savaşıydı'*. Yani '*Hayat bir mücadeleydi, kuvvetliler yaşar, zayıflar elenirdi'*. Çünkü hemen her çevrede, nüfus artışı beslenme imkânlarını kat kat arttırmaktadır. Bu savaşta güçlüler karşısında zayıf kalanlar yok olup gider; çevresiyle uyumsuzluğa düşenler elenir, uyabilenler çoğalır.[9]

C. Darwin yaratılışa karşı çıkan evrim teorisini ortaya atan bir İngiliz amatör biyolog ve doğa *(tabiat)* tarihçisidir. Modern bilim Darwin'in görüşlerinin tam tersi sonuçlar ortaya koymuş ve evrim görüşünün bilimsel bir delilini ortaya çıkaramamıştır.[10]

Modern bilim Darwin'in görüşlerinin tam tersi sonuçlar ortaya koymuş ve evrim teorisinin bilimsel bir delilini ortaya çıkaramamıştır.

Genel olarak iki çeneklilerin en ilkelleri arasında olabileceği kabul edilen *Ranunculaceae* familyasının Engler, flogenetik pozisyonunun bu duruma tamamen ters olduğunu belirtmektedir.[11]

Zira bu familyada hem gelişmiş, hem de ilkel karakterli bitkiler bir arada bulunur. Yani evrim görüşüne göre yapılmış iki farklı sistemin birisinde Dikotillerin en ilkeli, diğerine göre ise en gelişmişi olarak yer almıştır.

'Flora of Turkey' adlı eser evrimsel sınıflandırmaya göre yazılmıştır.[12]

Bu eserde Monokotiller kapalı tohumluların en gelişmişi olarak kabul edilmişti. Son yıllarda yapılan sınıflandırmalarda ise Dikotiller en gelişmiş bitki grubu olarak görülmektedir.

Aktinomorf çiçekli *(daha ilkel)*, zigomorf çiçekli, serbest karpelli *(daha ilkel)* bileşik karpelli, çok karpelli *(daha ilkel)* birkaç karpelli, bitkiler bu familyanın üyeleridir. Anatomik özellikleri ise Dikotillerden ziyade Monokotillere ve özellikle *Alismataceae*'ye benzemektedir.[13]

İşte evrim görüşüne göre yapılan bir sınıflandırmada *Ranunculaceae* familyasının pozisyonu.

Bundan yaklaşık 30 yıl önce flora çalışmalarını yayınlarken evrim düşüncesine dayalı sınıflandırmaya göre bitki listesi hazırlanmasını isteyen ünlü bilim adamları bugün alfabetik sırayı önemsemektedirler.

DNA parmak izleri ile filogenetik soy ağaçları çıkarılmakla beraber, bu ya-

pılan çalışmaların en azından bir kısmı ilgisiz canlıları birbirine daha yakın akraba göstermiştir. Bu bulguların inandırıcılığı zayıf ve eski sistemleri de anlamsız hale getirmektedir.

Evrim görüşü gelişmiş ve körelmiş karakterlerden bahsetmekle beraber, bu karakterlerin bitkilerde bir sınıflandırmasını yapamamıştır. Hutschinson sisteminde kısmen böyle bir liste verilmekte, ancak bunun da uygulamasında karakterler birbirine karışmaktadır.[14]

Bir bitkide hem gelişmiş ve hem de ilkel karakterler bulunabilmektedir. Aynı şekilde güçlü ve zayıf karakterlerin bir listesi verilmemiş ve sınıflandırılması yapılmamıştır. Dolayısı ile evrim görüşünde yer alan 'güçlü olan yaşar, zayıf elenir' gibi fikirler uygulama safhasına sokulamamış, ne kabul edilebilmiş ve ne de yalanlanabilmiştir. Hangi karakter güçlü ya da zayıf kabul edilirse edilsin, tabiatta her iki grup karakteri taşıyan canlılara rastlamak sıklıkla mümkündür.

Bilim, tanımla başlar. Ölçülebilir ve tekrarlanabilir bilgileri ihtiva eder. Evrim Kuramı'nda geçen terimlerin tanımları net değildir.

'Hayat mücadeledir' görüşüne karşı tabiatta simbiyoz yaşayan, mutualizm örneği yüzlerce canlı türü sayılabilir. Güçlü görülenlerle zayıf görülenler tabiatta birlikte yaşamakta ve hayatlarını devam ettirmektedirler. Nesli kaybolan türlerde tabiata insan müdahalesi söz konusudur. Beşerin bulaşık eli ne zaman tabiata müdahale etse işleri karıştırmıştır. Ahengi bozmuştur. Öte yandan bütün bu anlatılanların Darwin'in ileri sürdüğü evrim görüşü ile ne kadar ilgili olduğu da ayrı bir tartışma konusudur. Çünkü Darwin'in ölümünden bu yana evrim üzerine yapılan yayınlar arasındaki çelişki de Darwin'e mal edilmektedir.

Meydana getirilen bilgi kirliliğinde Darwin'in gerçek görüşlerinin ne olduğunu ayıklamak da neredeyse imkânsızdır. Bunun en güzel örneğini 'Türlerin Orjini' kitabı oluşturur. Darwin'in ölümünden sonra yayınlanan kitapların farklı yayınevi ve tarihlerdeki baskıları birbirlerinden oldukça farklıdır.

Bilim, tanımla başlar. Ölçülebilir ve tekrarlanabilir bilgileri ihtiva eder. Evrim görüşünde geçen terimlerin tanımları net değildir. Ölçülebilirlik özellikleri zayıf, tekrarlanabilir oluşu ise yoktur.

Tabiat olaylarına ilgisi çok yüksek olan Darwin'in topladığı biyolojik malzemeyi kim teşhis etti ve yorumladı! Bu işlemleri yapan bir branşlaşmış paleontologlar var mıydı? Darwin'in topladığı fosilleri teşhis edip jeolojik zaman spektrumuna doğru şekilde yerleştirmesi beklenebilir mi? Günümüzde bile paleontolog bulmakta

zorlandığımız bir gerçektir. Belki de tüm dünyada paleontolog eksikliği sebebiyle evrim tartışması bir türlü sonlandırılamıyor. *Uzman bilim adamı konuşursa herkes susar ve susmalı. Bilen konuşur, dinletir; bilmeyen tartışır.*

SONUÇ

Evrim görüşü denildiğinde insanların aklına farklı kavramlar gelebilir. Materyalist çevrelerden bazı kişiler evrim kuramının bilim adamları tarafından ispatlanmış gerçekler olduğunu sanırlar. Bu görüşü şiddetle savunur, karşı fikirleri şiddetle reddederler.

Son iki yüzyıldır dünyayı kan gölüne çeviren, insanlar arasındaki farklılıkları 'çatışma' sebebi sayan materyalist felsefenin her sahada izlerini bulmak mümkündür. Her teori belirli bir bilim dalına münhasır iken bu teori biyolojiden, jeolojiden, tıptan başlayıp ilahiyat ve felsefe gibi sosyal bilim dallarını bile etkilemiştir. Komünizmin kurucusu Karl Marx'ın ifadesiyle, Darwin'in evrim teorisi materyalizmin 'doğa bilimleri açısından temeli'dir.[15]

Darwinizm'i geçersiz kılan en güçlü delil; proteinlerin tesadüfen ortaya çıkmasının imkânsız olmasıdır.

Darwinizm'i Geçersiz Kılan Proteinlerin Tesadüfen Ortaya Çıkmasının İmkânsızlığıdır

'Darwinizm *(evrim görüşü)* hayatın tesadüfen ortaya çıktığını ve bir mücadele olduğunu iddia eder. Marksizm, faşizm ve kapitalizm gibi sapkın ideolojileri ortaya çıkarmıştır. Karl Marx, evrim görüşü ve Darwin'in kitabı hakkında; *"Bizim görüşlerimizin doğa tarihinde temelini ihtiva eden kitap budur"* demiştir. Darwinizm'i geçersiz kılan en güçlü delil; proteinlerin tesadüfen ortaya çıkmasının imkânsız olmasıdır. Tabiattaki Biyogenez Kanunu yani hayat aynı türdeki başka bir canlıdan gelir.

Hayat, ancak hayat sahibi varlıktan gelir. Her canlı hücresi bir başka canlı hücre tarafından üretilir. Dolayısıyla dünyada ilk hayat, ancak bir başka hayat sahibi varlıktan gelmiş olabilir. Bu Allah'ın 'Hayy' *(Hayatın Sahibi)* isminin tecellisidir. Hayat ancak O'nun dilemesiyle başlar, devam eder ve sona erer.

Mutasyonlar Genelde Biyolojik Yapıyı Bozucu ve Öldürücüdür

Modern dünyada en tanınmış biyoloji ders kitabı Campbell and Reece'dir. Bu kitapta evrim savunulmakla beraber mutasyonlar bölümünde bir benzetme yapılır.

Mutasyonların yararlı olması iddiası, arabanın kaportasına ateş edilmesine benzetilir. Arabaya ateş edilmesinin motorun daha iyi çalışmasını sağlamayacağı belirtilir.

Watson-Crick DNA Modeli'ni ortaya koyan Crick'e göre; DNA bir mükemmel bir mühendislik tasarımıdır. Kimyasal bileşiklere canlının her türlü özelliğini *(doğumundan ölümüne kadar)* yükleyebilmek tesadüfi bir olay olamaz. Ölüm olayı da canlının DNA'sında kodlanmıştır.

Mikro mutasyonlar canlıları daha güçlü olmaya değil; yok olmaya doğru sürüklemektedir.

'Bir canlının DNA'sındaki değişiklik o canlı açısından zararlıdır. Ömrünü kısaltma yönünde etki yapar. Bir benzetme yapalım: Shakespeare'nin oyunlarına rastgele eklenen cümlelerin oyunu daha iyiye götürmesi ihtimali oldukça zayıftır.

Araştırmalar kansere sebep olan virüsün DNA'sını alıp bakteri DNA'sına yerleştiriyorlar. Hücreleri bu virüsle kolayca kansere dönüşebilen farelere bu bakteriler veriliyor. Ama fareler kansere yakalanmıyorlar. Sonuç; kuzu kılığında kurt DNA'sı işlemiyor'.[2]

Bu bilgiler ışığında evrim görüşünün ileri sürdüğü mikro mutasyonlar canlıları daha güçlü olmaya değil; yok olmaya doğru sürüklemektedir. Prensip olarak zaten mutasyonlar öldürücüdür. Mutantların hayatta kalma başarısı %0'dır. Ancak mutlak sıfır değildir, Onbinde, Yüzbinde gibi daha düşük oranlarda hayatta kalma ihtimali vardır. Tarım bitkilerinde ıslah yollarından birisi olan mutasyon, belirli bir dereceye kadar insanlar için verimi arttırırken canlıyı zayıflatmaktadır. Sonunda apomiksis görülebilir. Mutasyonlar evrim kuramının ileri sürdüğü gibi canlıyı kuvvetlendirmemekte, aksine zayıflatmaktadır.

Homo sapiens (sapiens Latincede 'akıllı' anlamındadır) türünün yaklaşık 10.000 yıllık tarihindeki sessiz ve sakin ilerleyen yaşantı tarzı hızlı bir şekilde genişlemeye ve güçlenmeye başlamıştır. Günümüzde 'yapay seleksiyon' denilen 'evcilleştirme/ıslah/mutasyon' işlemi ayrı bir metot olarak karşımıza çıkmıştır. Yapay seleksiyon ve mutasyon ıslahı günümüzde tarımda önemli bir yer tutar. Ancak bu metot insanların işine yaramakla beraber ıslaha maruz kalan canlıları zayıflatmakta, hatta apomiksise *(neslin bitmesi)* bile sebep olabilmektedir.

EVRİM SOY AĞACI, MİTOLOJİK BİR SEMBOLDÜR

'Mitolojik tarihte de görüldüğü üzere, bir olgunun meydana çıkışında bileşenlerin farklılığa uğramaları ile ilgili süreç kavramının felsefi bakımdan 'evrim' söz-

cüğü ile belirginleşmesi çok eski dönemlere dayanmaktadır. Darwin'in '*Türlerin Kökeni'* adlı kitabında bulunan 'Hayat Ağacı' canlıların evrimini anlatırken kullandığı mitolojik bir semboldür ve bu sembol birçok eserde ve fikirde yer almaktadır. Sağlam ve doğru bir biyolojik altyapısı yoktur. Aristo'dan Konfüçyüs'e kadar pek çok önemli şahsiyet evrime benzer yazılar yazmıştır'. Bu bilgiler evrim teorisine temel oluşturmuştur[17].

'Hayat Ağacı' canlıların evrimini anlatan mitolojik bir semboldür ve bu sembol birçok eserde ve fikirde yer almaktadır. Sağlam ve doğru bir biyolojik altyapısı yoktur.

Lamarck, 19. yüzyıl'da evrim görüşünün mekanizması olarak kazanılan karakterlerin kalıtımı konusunda bir hipotez ortaya atmış, ancak bilim dünyası bu hipotezi reddetmiştir.

Teoriyi Ortaya Atıp İspatı Sonraya Bırakma Bilim Anlayışına Terstir

Darwin, Galapagos Adaları'nda yaptığı gözlemler sonucunda, doğal seçilimle evrimin mekanizmasını açıklamıştır[18].

Buradan varılacak sonuç şudur;

Evrim görüşü sabit, ancak belirtilen bilimsel temel çürütüldüğü için evrimin mekanizmasını bilimsel temellere dayandırabilecek yeni fikirlere ve bulgulara ihtiyaç duyulmuştur.

Hâlbuki modern bilim bulgulardan hareketle hipoteze ve teoriye gider. Bilim bize ışık gösterir, yolumuzu aydınlatır. Teoriyi ortaya atıp ispatı sonraya bırakma uygulaması modern bilim anlayışına uygun değildir.

'Önce görüşü yazarım, sonra delillerini bulur, savunurum' anlayışı bilimsel bir bakış değildir. Etik açısından da doğru değildir. Toplumlar bilim insanlarına aşırı derecede önem verir, fikirlerini doğru olarak sorgulamadan benimser. Bu anlayış, bilim insanlarının her hareketinde dikkatli olması gerektiği sorumluluğunu da bilim insanlarının omuzlarına yüklemiştir. Dünyanın ve insanlığın geleceğine yürüyen geminin kaptan köşkünde bilim insanları oturmaktadır. Evrim teorisinin ortaya atılışı bu günkü bilimsel kurallarımız ve anlayışlarımız açısından fevkalade eksiklerle doludur. Alelacele yazılmıştır.

Teoriyi ortaya atıp ispatı sonraya bırakma uygulaması modern bilim anlayışına uygun değildir.

Orta çağda Hıristiyanlık âlemi tarafında din her şeye hükmedip bilimin gelişmesini engellediği bir dönemde. İslam âleminde tam tersi bir durum görülür. Din *(İslâm)* bilimin gelişmesini teşvik eder. XIV. yüzyılda İtalya'da başlayan Rönesans hareketi ile batı dünyası ilim ve sanat dünyasına tekrar katılır. XVII. yüzyılda kilisenin bilimsel bulgulara karşı kesin tavır koyması ile Galile gibi bilim adamlarını mahkemeye taşır, kitaplarını yasaklatır ve din-bilim ayrılığı derinleşir. İşte böyle bir dönemde; yani din düşmanlığının ve baskıcı politikaların; ayrıca kuzeyde doğmaya çalışan ve dinsizliği dava edinen bir yeni ideolojinin piyasaya sürülmeye başladığı bir döneme rastlaması bütün olayların özetidir.

Gregor Mendel'in 1930'lu yıllarda ortaya koyduğu kalıtım teorisi ile evrim teorisi birleştirilerek modernleştirilme yoluna gidilmiştir. Güncel evrim teorisinin adı ise '*sentetik evrim kuramı'dır*. Bu kuram üzerine kuramsal biyoloji uzmanı Theodosius şöyle demektedir: '*Biyolojide hiçbir şey, evrimin ışığıyla aydınlatılmadığı sürece bir anlam ifade etmez'*.[18]

'Önce görüşü yazarım, sonra delillerini bulur, savunurum' anlayışı bilimsel bir bakış değildir. Etik açısından da doğru değildir.

Görüşlerin doğruluğu yanlışlığı bir yana, kilisenin ve sosyal çevrenin baskısına isyan eden bir kesimin zamanla fikirlerini hür dünyaya dayatması ilginçtir. Üstelik bu baskıcı anlayışın demokrasinin beşiği kabul edilen İngiltere'de, Avrupa'da olması şaşırtıcıdır.

Evrim kuramı nihayetinde bir görüştür. Fen bilimlerinde kanunlara karşı çıkanları bilim dünyasından çıkarıyor muyuz? Kanunları yüzde yüz doğru kabul etmek bile bilimsel olarak doğru bir yaklaşım değildir. 'Mendel Kanunları' biyoloji tarihinde çok önemsenmiştir. Kanun olmasına rağmen Mendel Kanunları'ndan sapmalar kanunlardan daha çok sayıdadır. Bilimin kuralı; demokrasiyi benimsemek, aykırı fikirlere saygılı ve hoşgörülü olmaktır. Aykırı fikirlerin de bilime katkısı göz ardı edilmemelidir.

Zayıfken bize yapılan dayatmaları güçlü olduğumuzda zayıflara yapmamalı, zayıfları himaye etmek için gayret sarf edilmelidir. Bilim insanları bu özellikleriyle toplumlara örnek olmalıdır.

Evrimden ilk söz edenler, M.Ö. 6. yüzyılda yaşayan İyonya›lı filozoflar olmuştur. Thales tüm nesneler gibi canlıların da sudan oluştuğunu savunmuştur. Kur'an'da da bu düşüncenin ifadesi vardır: *Enbiya, 30.* Bu görüş yaratıcıyı kabul etme şartı ile kutsal kitap Kur'an ile barışıktır.

Milattan önce dördüncü yüzyılda yaşamış Anaximander'e göre; 'Canlıların kaynağı denizdir. Başlangıçta balık olan atalarımızdan bugünkü formumuza tesadüfen evrimleşerek ulaştık' demektedir.[19]

Aynı dönemin bir başka filozofu Herakleitus, canlıların gelişmesinde aralarındaki çatışmanın rolüne değinir. Bunlardan iki yüz yıl sonra gelen antik çağın ünlü filozofu Aristoteles de evrim düşüncesini savunmuştur. Onun görüşünde aşağıdaki ilginç noktaları bulmaktayız:

a. Canlıların en ilkel düzeyde kendiliğinden oluştuğu,
b. Organizmaların basitten daha karmaşık formlara doğru geliştiği,
c. Organların canlının ihtiyacına göre oluştuğu' şeklinde idi.

Evrim kuramı oluşurken keşke bir bilimsel toplantıda sunulsaydı, tartışılsaydı, daha sonra gün yüzüne çıkarılsaydı bilim insanları gruplaşmazlardı diye düşünülebilir. Zira fen bilimlerindeki diğer kuramlar, multidisipliner bilimsel toplantılarda sunulduktan ve tartışıldıktan sonra bilim dünyasına önerilmişlerdir.

Ünlü botanikçi Linnaeus›un modern sınıflama yöntemine ilişkin çalışmaları ve türlerin belirli bir çerçevede değişmeden sabit kalışı evrim düşüncesine karşı bir düşünce olarak görülebilir. Modern sistematiğin babası kabul edilen Linnaeus, *Genera Plantarum* ve *Species Plantarum* isimli iki kitabıyla yeni bir sistemi bilim dünyasına tanıttı. Bu tarihten yaklaşık yüz yıl sonra C. Darwin de bu sistem üzerine filogenetik sınıflandırmayı kurmaya çalıştı. Ancak hangi sınıflandırma olursa olsun sistemin temeli tür kavramı üzerine kuruluydu. Bugüne kadar üç farklı tanımı yapılan türün kesin kabul görmüş bir açıklaması yoktur.

Nominalistikçilere göre ise tür diye tabiatta bir şey yoktur. Sadece işimizi kolaylaştırdığı için varlığını kabul edip inanılmaz derecede çeşitliliğe sahip olan canlıları tespit etmiş oluyoruz.[14]

İşte biyolojide tüm sınıflandırma sistemlerinin temelinin sağlamlığı. Bu durum biraz da işin tabiatında vardır. Biyoloji ile çalışma diğer bilimler kadar net sonuçlar vermez. Bu sebeple aynı canlı materyale bakanların yorumları çok farklı olabilir.

Dönemin bilginlerinden T.H. Huxley ise; '*Türlerin oluşumu doğruluğu olgusal olarak yoklanabilir. Aradığımızı Türlerin Kökeni'nde bulduk. Kutsal kitabın masalımsı açıklaması geçerli olamazdı. Bilimsel görünen diğer açıklamaları da yeterli bulamıyorduk. Darwin kuramı her yönüyle bilimsel yeterlikte idi'* demektedir.20

Evrim Görüşünün yansımaları sadece biyoloji biliminde değil, çok farklı sahalarda da etkili olmuştur. Darwin, Gallapagus adalarındaki dev kaplumbağalar ile

kuşlar üzerindeki gözlemleri, değişik çevre şartlarında türlerin nasıl oluştuğu konusunda gözlemlerde bulunmuştu. Bu gözlemleri; kimi türlerin çevreyle uyum kurarak sürdürdüğü, kimi türlerin ise değişen şartlarda uyumsuzluğa düşerek yok olduğu şeklinde yorumladı. Gözlemler elbette önemlidir.

Ancak yorumları doğru yapabilmek için mesleki disiplin içerisinde yeterli bilgi ve deneyime sahip olmak ve bu yorumları yazar dışından ehli vukuf hakemlerin süzgecinden geçirmek şarttır. Gözlemler ne kadar ilginç de olsalar ciddi bilimsel bulgular değildir. Denemeler kurup birkaç tekrarlı denemek ve analizleri istatistiksel olarak güvenilirlik testine tabi tutmak gerekir.

Modern ilim bugün bu şekilde çalışmaktadır. Bu kuralların evrim teorisinde uygulanması çok zayıf olarak görülmektedir. Darwin'e yol gösterenlerin de yeterince meslek disiplini almamış olduğu anlaşılmaktadır. Ancak fikri ve bulguyu içinde bulunduğu şartlara göre değerlendirmek gerekir. Bu açıdan bakılırsa Darwin, kabuğunu kıran, atılgan, tabiatı ve canlıları önemseyen, dikkatli gözlem yapan ve gözlemlerini kaydeden amatör bir biyologtur. Okuduğu kitapları iyi inceler ve oradan kurallar çıkarmaya çalışır.

Ancak her bilimsel eserde yazılan fikirler doğru olmayabilir. İşte örneği; *"Evrim"* denen değişimin düzeneği nedir? Bu soruya cevap halen bulunamamıştır. Darwin, 1838'de okuduğu Thomas Malthus'un yazdığı '*Nüfus Üzerine Deneme'* adlı bu kitapla ilginç bir tez ortaya koyuyor. Bu kitap; canlılar için hayat bir var olma ya da yok olma mücadelesidir. Çünkü hemen her çevrede, nüfus artışı beslenme imkânlarını kat kat aşmaktadır. Bu mücadelede güçlüler karşısında zayıf kalanlar yok olup gider; çevresiyle uyumsuzluğa düşenler elenirken, uyum sağlayanlar çoğalır.

Modern bilimde adaptasyon konusu yer almakla beraber muhtevası farklıdır. Adaptasyon tüm canlıların ortak özelliğidir. Adaptasyonu bir hayat mücadelesi, bir savaşma gibi görmek hatalı bir bakıştır. Modern dünyada giderek artan devlet, ulus, aşiret ve birey bazlı boğuşmaların temelinde evrim görüşündeki 'hayat bir mücadeledir; güçlü olmak için ben tok olayım başkası açlıktan ölse bana ne; sen çalış ben yiyeyim' anlayışının varlığı inkâr edilemez.

Evrim fikri, sadece canlılar için değil, özellikle Charles Lyell'ın araştırmaları ile Dünya'nın kendisinin de bir değişim, bir gelişim halinde olduğu fikrine sebep olmuştur. Şimdi tüm bilim insanlarının ve aklıselim insanların bu günkü geldiğimiz durumda durup düşünmesi gerekir.

Teşekkür

Ayetlerle ilgili bilgileri veren ve bildiriyi eleştiri süzgecinden geçiren ilahi-

yatçı, emekli öğretim üyesi sayın Doç. Dr. Mustafa ÖZCAN'a katkılarından dolayı teşekkür ederim.

KAYNAKLAR

1- Nurbaki, H., 1983. İnsan ve Hayat, Yeni Asya Yayınları Ticaret ve Sanayi A.Ş., İlim ve Teknik Serisi: 19, Yeni Nesil Web Ofset Tesisleri, İstanbul.
2- Hoagland, M.B., 1998. Roots of Life / Hayatın Kökleri (Çeviri: Ş. Güven), TUBITAK Popüler Bilim Kitapları: 1, Nurol Matbaacılık, Ankara.
3- Özyazıcı, A., 1979. Hücreden İnsana, Yeni Asya Yayınları, İlim ve Teknik Serisi: 2, Ekol Ofset, İstanbul.
4- Demirkan, H., 1978. Yıldızların Esrarı, 13. Baskı, Yeni Asya Yayınları Ticaret ve Sanayi A.Ş., İlim ve Teknik Serisi: 1, Nurtan Matbaası, İstanbul.
5- Tuna, T., 1982. Uzay ve Dünya, Yeni Asya Yayınları Ticaret ve sanayi A.Ş., İlim ve Teknik Serisi: No: 14, Kuşak Ofset, İstanbul.
6- Muslu, Y., 1980. Yaşayan Gezegen, Yeni Asya Yayınları, İlim ve Teknik Serisi: No: 8, Ekol Ofset, İstanbul.
7- Songar, A., 1979. Enerji ve Hayat, Yeni Asya Yayınları, İlim ve Teknik Serisi: No: 6, Ekol Ofset, İstanbul.
8- Darwin, C., 1998. The Origin of Species, Penguin Classics, Penguin Science Philoosophy, Oxford.
9- Anonim, 2018a. http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=1212; Erişim tarihi: 25.8.2018.
10- Anonim, 2018e. https://eodev.com/gorev/4238125#readmore, E. tarihi: 25.08.2018.
11- Lawrence, G.H.M., 1954.Taxonomy of Vascular Plants, The Macmillan Company, New York.
12- Davis, P.H., 1965-1988. Flora of Turkey and the East Aegean Islands, Vol.I-X, Edinburgh Univ. Press.
13- Medcalfe, C.R., Celak, L., 1957.Anatomy of the Dicotyledons , I., II., Oxford Clerondon Press.
14- Seçmen, Ö., Gemici, Y., Leblebici, E., Görk, M.G., Bekat, L., 2008. Tohumlu Bitkiler Sistematiği (Ders Kitabı), E.Ü. Fen Fak., Kitaplar Serisi No: 116, İzmir.
15- Anonim, 2018k.https://evrimteorisi.com/neden-evrim-teorisi, E. Tarihi: 3.11.2018.
17- Anonim, 2018c. Charles Darwin Kimdir? Darwin'in Hayatı ve Teorileri. http://www.bilgibaba.org/yazi/charles-darwin-kimdir-darwin-in-hayati-ve-teorileri, E. tarihi: 31.10.2018.
18- Alpagut, B., 2018. https://aaspot.net/charles-darwin-kimdir-kisaca-bilgi-charles-darwin-kisa-biyografisi/ E. tarihi: 31.10.2018.
19- Tatlı, Â., 2014. Evrim ve Yaratılış, Hilal Ofset, Isparta.
20- Anonim, 2018f. http://icatlarvebuluslar.blogspot.com.tr/2010/12/charles-darwin.html; www.bilimadamlari.net. E. tarihi: 25.08.2018.

YARATILIŞIN MÜKEMMELLİĞİ EVOLÜSYONU REDDEDİYOR

Prof. Dr. Murat ÜNAL
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi Bölümü, Van/TÜRKİYE

Assoc. Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE
Tuşba Belediyesi, Van/TÜRKİYE, muratunalyyu@gmail.com

Bir hücreliler nasıl yaratılmış ise çok hücreliler de farklı bir programda birden bir plan ve proje sahibi bir yaratıcı tarafından yaratılmıştır.

Canlıların taksonomik kategorilere ayrılarak incelenmesi ve birbirine benzeyen türlerin cinslerde, birbirine benzeyen cinslerin familyalar içinde gösterilmesi tüm yaratılmış canlı türlerinin tanınması ve bilinmesi için sun'i olarak yapılmıştır.

Canlı türlerinin birbirinden meydana geldiği izlenimini vermek için değildir. Tüm canlıların tesadüfen, rastgele, plansız, programsız ve o ondan oda ondan meydana geldiğini ileri sürmek, en başta moleküler biyoloji, genetik, biyokimya, morfoloji, fizyoloji, ekoloji, sistematik ve diğer bilimleri inkar etmek demektir.

MÜKEMMELLİĞİN TANIMI VE YARATILIŞTAKİ YERİ

Mükemmellik; kusursuz, tam, yetkin olma, mükemmeliyet.[3]

Arapça 'kml' kökünden 'kemal' tam olgun mükemmellik sözcüğünden alıntıdır.

Evolüsyon; Bir türden bir başka türün meydana geldiği görüşüdür.

Bir canlının meydana gelmesinden popülasyon oluşturarak kainatta varlığını devam ettirmesine kadar geçen aşamalar o canlının tüm yönleri ile mükemmel olduğuna delildir. Canlının hayatında, atomik aşamadan moleküler aşamaya daha sonra hücre aşamasına hücre aşamasından doku, organ ve organizma aşamalarına kadar sıralı ve hedef *(mükemmelliği)* gözeten bir inşaat hareketi görülmektedir.

Canlılar âleminde, her bir varlığın organının şeklinden yapısına, yerinden görevine kadar sonsuz ihtimaller söz konusudur. Bu ihtimaller içerisinde hep en uygunu ve en mükemmeli yapılmakta ve doğrudan en son şekli ile yaratılmaktadır. Etrafımızda olup biten ve kâinatın ilk başlangıcından günümüze kadar gelen tüm canlılarda bu mükemmelliği görüyoruz.

Bir mevcut vücuda gelirken uğradığı yaratılış basamakları ile sona ulaştığındaki nokta arasında son derece sistemli, ölçülü, program ve bağlantı söz konusudur.

Bir tohumun içerisindeki canlılık şifresi, tohumdaki hayatın harekete geçişinden olgun bitki olarak ortaya çıkışına ve hayatının sonuna kadar etkin bir şekilde canlının hayatında rol oynamaktadır. Başlangıç ile son aynı anda kodlanmakta ve bitkinin hayatı boyunca karşısına çıkan stres ortamlarında nasıl hareket edeceği, çevresel sorulara vereceği cevaplar bulunmaktadır.

Bu düzenliliğin, ilk yaratılıştan günümüze kadar değişmeden ulaştığı, yapılan bütün paleobotanik verilerle desteklenmektedir. Paleobotanik çalışmalarda bulunan diasporların ve bitki kalıntılarının binlerce hatta milyonlarca yıl değişmeden kalmış olması, bu konuda delillerden bazılarıdır.

Evrimciler tarafından bütün canlıların hayat formlarının gelişigüzel ortaya çıktığı ve her canlının çevreyle uyum için çaba gösterdiği ve bunu gerçekleştirmek için ortak atadan köken aldığı iddia edilmektedir.

Çevreye uyumda ise mutasyon, doğal *(tabii)* seleksiyon, adaptasyon ve kalıtım değişikliği mekanizmalarının iş gördüğü ileri sürülür.

İleri sürülen bu mekanizmalara yakından bakıldığında bunların, mevcut moleküler ve genetik kurallara uymadığı görülmektedir.

Mutasyon

Mutasyon, bir canlının genetik yapısında meydana getirilen ve nesillerine geçen ani değişiklik olarak tarif edilir. Mutasyonlar türün gen havuzunda hiçbir zaman iyileştirici etki yapmamaktadır. Her zaman bozucu ve yıkıcı rol oynamaktadır. Organizmanın genetik yapısında mutasyona uğratılmış genler, hikmetin eseri olarak, tamir edilerek bozucu etkisi ortadan kaldırılır. Mutasyonlar ya canlının ölümüne, ya da canlıda büyük yıkımlara ve aksaklıklara sebep olmaktadırlar. Var olan özellik ve karakter, mutasyonla bulunduğu noktadan daha geriye ve kötüye doğru götürülmektedir.

Mutasyonla canlı kesinlikle daha avantajlı duruma geçmemektedir. Mutasyona çeşitlik açısından bakıldığında ise, çeşitliliği sağlayacak bir potansiyele sahip olmadığı da görülmektedir. Nitekim bunu Muller şöyle dile getirir:

"*Mutasyonların yüzde 99'undan fazlası kesin olarak zararlıdır. Tesadüfî olaylardan da ancak böyle olması beklenir*" H. J. Muller

Doğal (Tabii) Seleksiyon

Evrim görüşü, mutasyondan sonra ancak tabii seleksiyon ile o çevre şartlarına uyabilen türlerin hayatına devam ettiğini, diğerlerinin ise bu süreçte yok olduğunu ileri sürmektedir. Oysaki en basit olarak görülen canlıdan en kompleks görülen canlıya kadar hepsi aynı zamanda ve aynı mekanda görülebilmektedir. Bu da gösteriyor ki, canlılar âleminde tabii seçilim diye bir mekanizma işlememektedir.

Tabii seleksiyonun çıkmazlarından birisi de, güçlü olanın sürekli hayatta kalacağı iddiasıdır. Ancak günümüzde de görüldüğü gibi, zayıf olarak adlandırdığımız canlıların da hayatları diğerleriyle birlikte devam etmektedir.

İleri sürülenin aksine doğal seleksiyon, birçok canlı türünde, hikmetin ve rahmetin gereği olarak, türün gen havuzundaki zayıf ve popülasyona zarar verebilecek özellikleri azaltılmakta, o türün daha güçlü bir yapı kazanması sağlanmaktadır.

Adaptasyon

Adaptasyon, canlının çevreye uyumu olarak tarif edilir. Evrimciler, canlının, değişen çevre şartlarına uyum göstererek yeni bir türün meydana geldiğini iddia etmektedirler. Hâlbuki çevre şartları canlıları değiştirmemekte, canlının genetik yapısında mevcut olan ve uykuda olan bazı karakterler, değişen çevre şartlarında faaliyete geçirilmekte ve o canlının hayatta kalması sağlanmaktadır.

Bir canlının sahip olduğu genetik özelliklerin tamamına, o türün gen potansiyeli veya gen toleransı denir. Bir alanda bir tür yaşayabiliyorsa, bu o türe verilen genetik yapının özelliğindendir. Canlılar, genetik yapılarının müsait olmadığı ortamlarda yaşayamazlar.

Canlının bulunduğu veya maruz kaldığı çevre şartları, onun genetik özelliklerine uygun bir ortam değilse, daha uygun bir ortama göç ederek tür hayatta kalabilmektedir. Tolerans sınırları içerisinde olan farklı habitatlarda tür, kendisine inayetin gereği olarak verilmiş genetik potansiyelinin elverdiği şekilde cevap vermekte ve fenolojik olarak değişiklik göstermektedir. Ancak ortam eski haline geldiğinde tekrar bir önceki fenotipik görüntüye ulaşmaktadır.

Mesela şartlar uygun olmadığında bazı bitki tohumları bekletilmekte, uygun ortamı bulduğunda gelişmesi sağlanmaktadır. Başka bir türe dönüştürülmemektedir.

Kalıtım Varyasyonu

Gerek mutasyon, gerekse tabii seleksiyon, ya da adaptasyon ile makanizma-

ların bir türden başka bir türe dönüşümü mümkün değildir. Ancak tür içi çeşitlilik, mayoz bölünme sonucundaki krosing-over ile canlı türünün gen havuzu sınırları içerisinde kaldığı kesinlikle faklı bir tür meydana gelmediğini genetik ve moleküler kurallar göstermektedir. Çünkü türlerin birbirine geçişli olması demek, türün genotipik ve fenotipik karakterizasyonunun yapılamaması anlamına gelmektedir. Taksonomi biliminin varlığı da bu gerçeği göstermektedir.

Biyolojik Çeşitlilik

Yeryüzünde yaşayan canlılar oldukça çeşitlilik gösterir. Günümüzde yaşayan ve daha önce yaşadığı bilinen türlerin belli bir sistem içinde ele alınıp sistematize edilmesine çok eski yıllarda başlanmış olup, bugün de devam etmektedir. 1996 yılı verilerine göre Dünyada şimdiye kadar tanımlanmış tür sayısı 1.700.000 civarındadır. Dünyada yaşamakta olan fakat henüz tanımı yapılmamış pek çok türün varlığı ileri sürülmektedir. Fakat kesin olarak ne kadar canlı türünün yaşadığı bilinmemektedir.

Hiyerarşik Görüntü

Bitki taksonomisi canlıları sınıflandırırken, ***türü temel kategori alır***. T***ürden sonraki taksonomik kategoriler***, birbirine benzeyen canlılar***ın*** bir araya getirilmesiyle sağlanır. Dolayısıyla gerçek olan tür'dür.

Bitkiler *Âlemindeki Soy Ağ*acı ve Orta Ata Arayışlarının Mükemmeliyet Kavramı İle İlişkisi

Evolüsyon delili olarak kullanılmaya çalışılan soy ağaçları polifletik *(çok atalılık)* kavramının ortaya çıkmasıyla geçerliliğini yitirmiştir. Çünkü tüm canlıları bağlamaya çalıştıkları ortak ata ile açıklayamadıkları durumları çok atacılık denilen polifiletik kavramı ile açıklamaya çalışmaları ortak ata düşüncesinin iflası olarak görülmektedir.

Yapılan soy ağacı çalışmaları moleküler ve genetik biliminin gelişmesi ile farklı boyutlar kazanmış ve canlılar sadece dış görünüşlerinin benzeyişleriyle değil, aynı zamanda moleküler benzeyişleri ile de tanımlanır ve sınıflanır olmuştur. Bu gelişmeler benzerlik indeksleri ile çalışan soy ağaçlarının fenotipik benzerlikleri izah edememesinden dolayı çok atalılığı, yani her bir türün kendine has bir atasının varlığını tanımlama mecburiyeti ortaya çıkmıştır.

Hz. Nuh Aleyhisselam ve türlerin orijinal hallerinin muhafazası; Yaratıcının yarattığı canlıların eğer adetullahında birbirinden dönüşme olma ihtimali olsa neden peygamberine her bir canlıdan birer çift almasını söylesin ki? Dolayısıyla Nuh Tufanı

olarak bilinen ikinci yaratılış olarak nitelendirilen kıssada türlerin ilk yaratıldığı gibi tüm özellikleriyle günümüze taşındığını peygamber kıssası ile yaratıcı bize öğretmektedir.

Bir cinsin içerisindeki türlerin birbirine benzemesi, birbirinden türedi***ği*** anlamına gelmez. Bilakis aynı cinsin içerisine girebilecek benzerlikte farklı özellikte türlerin bütün cinsi bilen ve birbirinden ayırt edebilen bir sanatkârın varlığını göstermektedir.

Sonuç olarak; organ ve dokuların zamanla mükemmele gitmesinde rollerinin olduğu ileri ***sürülen, tabii seçilim,*** mutasyon, adaptasyon ve kalıtıma ait varyasyon gibi mekanizmaların yeni türün ortaya çıkmasında rollerinin olmadığı anlaşılmıştır. Her bir canlı türü, kendine has genetik özellikleriyle doğrudan ve en mükemmel şekilde yaratılmaktadır. Organların veya dokuların zamanla mükemmele ulaşarak farklı türleri hâsıl ettiği iddiasının bilimsel bir dayanağı yoktur. Her bir doku ve organ, en mükemmel şekliyle yaratılmamışsa onun canlı vücudunda faydalı iş görmesi mümkün değildir.

KAYNAKLAR

1- Muller, H.J. 1950. Radiation Damage to the Genetic Material. American Scientist. Vo1.37.p.3.
2- Morris, H. and Parker, G. E. 1985. What is Creation Science? Master Book Publishers. California. 1982. Terc. Âdem Tatlı ve ark. Yaratılış Modeli. M.E.B.
3- TDK, 2018; Türk Dil Kurumu, (**www.tdk.gov.tr**)

ÖLÜMÜN HAKİKATI NEDİR?

Prof. Dr. Kâzım UYSAL

Dumlupınar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Kütahya/TÜRKİYE,
kazim.uysal@dpu.edu.tr

Ölüm her canlının başına gelen değişmez bir hakikat olmasına rağmen, mahiyeti insanlık tarihi boyunca gizli kalmıştır. Materyalist evrimciler ölümü canlının hayatını sonlandıran, tesadüflere dayalı, zararlı ve pasif bir olay olarak değerlendirmişler ve tabiatın canlılara kurduğu bir tuzak olarak görmüşlerdir. Ölümün çürüme, dağılma ve yok olma olduğunu zannetmişlerdir. Bazı filozoflar da, yaşlanmayı ve ölümü kötü bir kader olarak yorumlamışlardır.

Peki, hakikatte ölüm kütü müdür? Tabiatın bir eseri midir?

Ölüm tesadüfen meydana gelen amaçsız bir olay değildir. Ölüm kasıtlı olarak canlıya yerleştirilmiş bir program çerçevesinde meydana gelmekte, yani yaratılmaktadır. Bundan dolayı ölüm, aslında yok olmak için değil, hayat bulmak ve hayatı sağlıklı devam ettirmek için lüzumlu bir mekanizmadır.

Ölüm, aslında yok olmak için değil, hayat bulmak ve hayatı sağlıklı devam ettirmek için lüzumlu bir mekanizmadır.

Robert Browning 'Hayatın anlamını ölünceye kadar bilemezsiniz, hayatı yaşanılır kılan ve ona önemini veren ölümdür' der. Dr. Mak ise hücre ölümü olmadan hayatın da olmayacağını ifade eder.[4]

John Owen ise 'Biz ölümlüler binlerce şekilde ölüyoruz, ama bir şekilde doğuyoruz. Binlerce çeşit insan hastalığı var, ama sadece bir sağlık var' der. İnsan ve çok hücreli canlıların binlerce farklı şekilde öldüklerinin yanında, günümüzde hücrelerin de binlerce farklı şekilde öldükleri anlaşılmıştır. Yani canlıda programlı hücre ölümünün binlerce sebebi ve farklı şekilleri vardır.[5]

Bu dünyada aslında hayat ölümle kaimdir, ölüm hayattan daha zahirdir.

[4] Mak T.,BialBlaadMarrawTransplant 2003, 9: 483-8.
[5] Banfalvi G.,Apoptosis, 2017, 22, 169–174.

Kur'an-ı Kerim'de ölümle ilgili bir ayet-i kerimede şöyle buyrulur:

"Şüphesiz Allah, tohumu ve çekirdeği çatlatandır, ölüden diriyi çıkaran, diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. O halde (haktan) nasıl dönersiniz!" (Enam/95). İlgili ayet-i kerimeler ve hadis-i şerifleri yorumlayan müfessirler ölümün Yüce Allah'ın takdiri ile meydana geldiğini, tıpkı hayat gibi yaratıldığını ve yeni bir hayatın başlangıcı olduğunu ifade ederler.[6]

ÖLÜM ÇEŞİTLERİ

Biyoloji ilminde hücre ölümü; temelde programlanmış *(Apaptoz ve otofaji)*ve programlanmamış *(Nekroz)* hücre ölümü şeklinde ikiye ayrılabilir. Ancak son yıllarda yapılan çalışmalarda apoptoz, otofaji ve nekroz tipi ölümlerden farklılıklar gösteren başka ölüm tiplerinin de olduğu bildirilmiştir.[7,8,9]

PROGRAMLI ÖLÜM (APOPTOZ VE OTOFAJİ)
APOPTOZ

Programlı hücre ölümünde *(Apoptoz)*; sitoplazma yoğunlaşır, hücre küçülür ve büzülür, komşu hücreler ile bağlantı kopar. Çekirdek DNA'sı nükleozomal bölgelerden intizamlı olarak kırılır. Sitokrom c mitokontri zarından stoplazmaya salınır. Kaspazlar olarak isimlendirilen proteolitik enzimlerin faaliyetleri artar. Hücre iskeleti elemanları parçalanır ve hücre yüzeyinde tekrar düzenlenir. Ribozomlar küçük gruplar halindedir ve endositik veziküllerin çoğu hücre zarı ile birleşir. Programlanmış hücre ölümünde mitokondriyal görev kaybolur. Hücre zarı değişiklikleri sonucunda zar vezikülleri meydana gelir. Çekirdek materyali ve organelleri ihtiva eden sitoplazmik veziküller *(Apoptotik cisimler)*fagositik hücreler tarafından ortamdan kaldırıldığı için inflamasyon görülmez.[10,11,12]

Bir yaratılış harikası ve kudret mu'cizesi olan hücrenin programlı ölümü üç safhada gerçekleştirilir:

1- Ölüm sinyalinin alınması *(Uyarılma)*,

2- Kaspaz aktivasyonu *(İşlem)*,

3- Oluşan kalıntıların ortamdan kaldırılması.

---

6 Nursi, B.S.,Mektubat, RNK neşriyat, Istanbul, 2018. s. 7 ve s. 151.
7 Coşkun G. ve Özgür H., Arşiv 2011, 20, 145-158.
8 Tomatır A.G.T.,Klin J MedSci, 2003, 23, 499-508.
9 Yanık ve ark., Marmara Fen Bilimleri Dergisi, 2018, 1, 157-166.
10 Sharma ve ark., World Journal of PharmaceuticalResearch, 2014, 3 (4), 1854-1872.
11 Öniz H., SSK Tepecik HcwtDerg, 2004, 14 (1), 1-20.
12 Wyllie A.H.,CancerMetastasRev., 1992, 11, 95-103.

Programlı hücre ölümünde öncelikle;

a- Hücre içinden veya dışından gelen ölüm sinyali alınır.

b- İkinci adım olarak proteazlar *(Kaspazlar)* aktive edilir.

c- Aktif hale gelen kaspazlar ise hedef proteinleri yıkar.

d- Programlı ölümün son safhasında ise apoptotik cisimler oluşur ve oluşan apoptotik cisimler fagosite edilir.

OTOFAJİ

Programlı olup, ancak apoptoz'dan farklılıklar gösteren bir ölüm çeşidi de otofajidir. Fonksiyonu bozulmuş organellerin, hasarlı makromoleküllerin ve patojenlerin yok edilmesinden sorumlu, kaspazlardan bağımsız meydana gelen ve kaspaz aktivitesi görülmeyen fizyolojik programlı bir hücre ölüm çeşididir. Otofaji, canlıda kalite kontrol sistemi olarak çalışan mu'cizevî bir olaydır. Otofaji '*kendi kendini yeme' anlamında bir kelimedir. Hücre aç kalınca enerji elde etmek için kendi içindeki yapıları parçalar*.[13],[14] Hücre muhtevasına bağlı olarak apoptozun yetersiz kaldığı şartlarda otofaji devreye girer ve hücre öldürülür. Tümör baskılayıcı bir mekanizma olarak da bilinir.

Otofajik hücre ölümü, özellikle açlık ve diğer tüm stres faktörlerine karşı hücre içi moleküllerin geri dönüşümünü sağlayarak homeostaziyi korur. Böylece sağlıklı kalmada ve hayatın devam etmesinde önemli bir görev yaptırılır.

Hücre besin temin edememesi durumunda, otofaji devreye girerek kendini içten yer ve varlığını sürdürür. Ayrıca otofaji patojen enfeksiyonu, toksin maddeler, hipoksi gibi hücresel stres faktörleri ile de tetiklenebilir. Otofaji aslında hücreyi zor şartlarda korumak için lüzumlu bir mekanizmadır. Ancak strese neden olan şartların baskısı artarsa hücreyi tüketerek ölüme götürür. Otofaji mekanizmasının bozulması ise; kanser, erken bunama, alzheimer ve çeşitli enfeksiyonların oluşmasına sebep olur.

Otofaji ayrıca canlıların gelişiminde de *(Metamorfoz, kuşlarda kanat ve memelilerde damak oluşumu gibi)* etkili bir mekanizmadır.[15]ATGs *(Autophagyrelatedgenes)* otofajik hücre ölümünde görevlendirilen genlerdir.[16] Bazı özellikler bakımından apoptoz ve otofajiye *(Programlı hücre ölümü)* benzeyen, ancak bazı özellikler bakımından benzemeyen farklı hücre ölüm tiplerinin de olduğu anlaşılmıştır. Mesela nekroptozis tipi ölüm programlı olsa da, bazı özellikler bakımından nekroza benzer.

---

13 Mizushima ve ark., Nature, 2008, 451, 1069-1075.
14 Karadağ A., Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi, 2016, 15 (2), 19-26.
15 Anding A. L. ve Baehrecke E.H.,Curr Top Dev Biol. 2015, 114, 67-91
16 Michaeli ve ark.,Trends in PlantScience, 2016, 21 (2), 134-144.

Her Canlı Ölüme Programlanmıştır

Çok kabaca bir bakışla bile, her canlının ölüme programlandığı görülür. Canlıların hayat süreleri farklı olsa da, hiçbir canlı yaşlanma ve ölümden kurtulamaz. Hayatı tadan her canlı, bir gün mutlaka ölümü de tadar. Dünyamızda sayısız canlı yaşamış olmasına rağmen, hiçbiri ölüm gerçeğinin dışında kalmamış, yüce Yaratıcı tarafından takdir edilen sürelerde yaşamış ve ölmüştür. Her canlının takdir edilmiş bir hayat süresi olduğu gibi, türlerin de hayat süreleri takdir edilmiştir. Mesela bazı türlere ait bireyler birkaç gün yaşarken, bazı türlere ait bireyler ise birkaç yıl veya birkaç yüz yıl yaşayabiliyorlar. İnsan da bu gerçeğin dışında değildir. Bilimde ve teknolojideki baş döndürücü ilerlemeye rağmen, insanın ölümü ötelense de önlenememiştir.

Programlı hücre ölümü ile ilgili 25'den fazla gen tanımlanmıştır. İnsanda bu genlerin en önemlilerinden birisi 393 aminoasitli bir protein olan p53 genidir.

Bu gerçekler karşısında insanoğlu canlının ölüme programlandığını eski zamanlardan beri zaten bilmekte ve inanmaktaydı. Ancak ilmî metotlarla da canlının ve hücrelerin ölüme programlı olduğu 1970'lerden sonra anlaşılmıştır. Konunun tıp ve biyoloji alanındaki öneminden dolayı 'programlanmış hücre ölümü ve organ gelişiminin genetik olarak düzenlenmesi' konusunu çalışan ilim adamlarına 2002 yılında Nobel ödülü verilmiştir.[17]

Programlı Ölümde Genlerin Rolü

Hafîz isminin tecellisine ayna olan ve bir gen haritası tarzında yaratılmış bulunan kromozomların belirli bir kısmını oluşturan, bir RNA veya DNA parçalarına gen denir. Kromozomların belirli bir kısmını oluşturan, bir RNA veya DNA parçalarına gen denir. Her bir canlının sahip olduğu genetik yapı bir kütüphaneye benzetilirse, kromozom kütüphane içindeki bir kitap, gen de kitap içindeki bir sayfa veya bölümdür. Genler tüm organizmaların canlılık görevleri ve biyolojik gelişmeleri için gerekli yazılım veya programlardır. Kromozomlar adeta paketlenmiş gibi DNA'lardan meydana gelmiştir. Dolayısıyla bir kromozomda çok sayıda gen, yani program var demektir.

Canlının yapısını teşkil eden bütün proteinler nasıl sentezlenir?

İşte bu genler üzerinde bulunan özel şifrelere, yani yazılıma göre hücrelerde sentezlenir.

Peki, akılsız ve şuursuz madde kendi başına tesadüfen bir araya gelip gayet hikmetli bir yazılım veya program yapabilir mi?

---

17 Coşkun G. ve Özgür H., Arşiv 2011, 20, 145-158.

Elbette yapamaz. Bir program varsa, programcı da mutlaka olacaktır. İşte materyalist evrimciler programı ve programın harikulade olduğunu kabul edeler. Lakin programcıyı kabul etmezler. Tüm canlılardaki mükemmel yazılım ve programların akılsız ve şuursuz atom, element ve moleküllerin tesadüfen bir araya gelip organize olmaları ile oluştuğunu iddia ederler.

İçinde yaşadığımız bu mükemmel sistem, sistem içindeki sanat harikası canlılar ve canlılardaki karmaşık yazılım ve programlar ancak sonsuz ilim, irade ve kudret sahibi bir Yaratıcı'nın varlığıyla mümkündür.

Programlı hücre ölümü ile ilgili 25'den fazla gen tanımlanmıştır. İnsanda bu genlerin en önemlilerinden birisi 393 aminoasitli bir protein olan p53 genidir.

Programlı Ölümde P53 Geni ve Görevleri

p53 geninin en önemli görevlerinden birisi çevre şartları ve hücrenin durumuna göre hücre döngüsünü kontrol etmektir. p53 ayrıca DNA tamiri ve sentezinde, hücrelerin farklılaşmasında, genomun şekillenmesinde ve programlı hücre ölümünde görev alır.[18],[19]

p53 geninde yazılan program, bir programcının varlığını gösterir. Programın şartlara göre bazen çalışıp, bazen çalışmamak, hangi şartlarda ne yapılacağına karar vermek gibi iradeyi gerektiren özellikleri ise programcının her an görev başında olması ile mümkündür.

p53 bir transkripsiyon regülatör genidir. p53 genindeki ölüm programı mutasyona uğrarsa veya hücre ölümünde p53 görevlendirilmezse, yani aktive edilmezse çalıştırılmaz. Dolayısıyla rahmet eseri olarak hücre de ölüm sürecine sokulmaz. Böylece hücre hayatı uzatılmış olur. Hücrelerdeki p53 geni, genelde hücre hasarı ile aktive edilir. p53 genindeki yazılımın kontrolünde sentezlenen protein, DNA'ya bağlanarak hasarı tanır. Hasar tespit edildikten sonra p53 geninde iki ihtimalli bir yol izlenir.

Birinci yol; DNA hasarı az ise, hücre döngüsü G1 safhasında durdurulur ve hasarlı DNA tamir edilir. DNA tamir işlemi hücre S fazına geçmeden önce G1 safhasındayken yapılmalıdır. Çünkü S fazında hücre DNA'sı çoğaltılır. Hücre bölünmesi esnasında döngü G1 fazında durdurulmasaydı ve hasarlı DNA üretilmeye devam etseydi, mutasyonlarla oluşan hasarlı DNA'lar genomu, yani canlının gen yapısını değiştirirlerdi.

---

[18] De Senedetti ve ark.,Med Pediatr Onca., 1996, 1, 2-11.
[19] Öniz H., SSK Tepecik HcwtDerg, 2004, 14 (1), 1-20.

Demek ki, rahmet ve inayet böyle bir olumsuzluğa müsaade etmiyor.

İşte p53 geniyle, genomu değiştirici etkiye sahip olan mutasyonlardan temizlenene kadar hücrenin S fazına geçişi engellenir. Bundan dolayı p53 geni *'genom gardiyanı'* olarak da bilinir.

İkinci yol ise; DNA hasarı çok ise, p53 genindeki ölüm programı işletilerek hücre öldürülür.[20]

Görüldüğü gibi p53 genindeki program, klasik bir bilgisayar yazılımı gibi değildir. p53 geni öncelikle şartlara göre çalıştılmaktadır.

İkinci olarak zamanlama çok mükemmel yapılmaktadır.

Üçüncü olarak da hangi şartlarda nasıl davranılacağı çok iyi bilinmektedir. En önemlisi de, yaptığı işin canlı için hayati öneme sahip olmasıdır. Hâlbuki p53 geni, akılsız ve şuursuz bir proteindir ve bunları bilmesi mümkün değildir.

İşte p53 geninde yazılan program, bir programcının varlığını gösterir. Programın şartlara göre bazen çalışıp, bazen çalışmamak, hangi şartlarda ne yapılacağına karar vermek gibi iradeyi gerektiren özellikleri ise, programcının her an görev başında olması ile mümkündür.

p53 geninin DNA'daki hasarı tespit etmesi basit bir iş değildir. Bu olayı idrak terazisi ile tartalım. Mesela otomobillerdeki arızayı tespit eden cihazları düşünelim.

Birinci olarak, arıza tespit cihazları teknoloji ve bilgi birikiminin neticesidir ve otomobildeki donanımları çok iyi bilen bir mucidin tasarımıdır.

İkinci olarak, arıza tespit cihazı kendi başına çalışmaz. Çalışması için akıllı ve işi bilen birisine ihtiyaç vardır.

Üçüncü olarak, arızaya göre ne yapılacağına karar vermek ve tamir işini yapmak veya tamir edilemeyecek derecede hasar büyük ise otomobili hurdaya çıkarıp geri dönüşüme göndermek de bilgi ve irade sahibi birisinin yapabileceği işlerdir.

Hal böyle iken, p53 geninin DNA *(Çok küçük ve çok karmaşık)* hasarını tanıması, ne yapılacağına karar vermesi ve gereğinin yapılması *(Tamir edilmesi ya da hücrenin öldürülerek ortamdan kaldırılması)* tesadüflere dayalı evrim mekanizmaları ile açıklanamaz.

İşte yapılan bu harika işlerden Yaratıcı'nın varlığını ancak sağlıklı akıl ve idrak sahipleri anlayabilirler. Yoksa kendi yaptığı küçük eserlere bile telif hakkı isteyen

---

20 Offer ve ark.,Careinagenesis, 2002., 23(6), 1025-32.

veya patent alan bir insanın, canlıdaki harika işleri tesadüflere vermesi akıl ve idrak ile izah edilemez.

Programlı Ölümde Bcl-2 Gen Ailesi ve Görevleri

Hücre içi antiapoptotik ve proapoptotik zar proteinlerden oluşan Bcl-2 gen ailesi de programlı ölüm mekanizmasının düzenlenmesinde önemli görevler üstlenirler. Ayrıca Bcl-2 gen ailesi hücre döngüsünün G0'dan G1'e ilerlemesini baskılama ve bazı nöronların yenilenme kabiliyetlerini arttırıcı özelliğe de sahiptirler.

Bcl-2 gen ailesi ile ilgili proteinler yapı ve görevlerine göre 3 grup altında incelenebilir.

1. Bcl-2 alt grubu *(Bcl-2, Bel-XL ve Bcl-w)*:

Antiapoptotik aktiviteye sahiptirler. Mitokondri dış zarına yerleşirler.

2. Bax alt grubu *(Bax ve Bak)*:

Proapoptotiktirler, hücre hasarı ve stres algılayıcıları olarak görev yaparlar ve genelde sitoplazma içinde bulunurlar.

3. Bik alt grubu *(ProapoptotikBik ve Birn)*.

Hücredeki Bcl-2 dağılımı hücre tipine göre değişir. Hücrenin programlı ölüme eğilimli olması bulundurduğu Bcl-2 çeşidine bağlıdır. Hücrede proapoptotik proteinler fazla ise hücre programlı ölüme daha çok, antiapoptotik proteinler fazla ise daha az eğilimlidir. Bel-2 en fazla mitokondri, düz endoplazmik retikulum ve çekirdek çevresindeki zarlarda yerleşir. Bcl-2 her hücre ölümünü önlemez.[21],[22],[23]

Akılsız ve Şuursuz Madde Kendi Başına Program Yapamaz.

Programlanmış hücre ölümünde; Çekirdek DNA'sı nükleozomal bölgelerden intizamlı olarak geri dönüşümsüz bir şekilde kırılır. Hücrede DNA'nın parçalanması, çekirdek endonükleazların *(Bir nükleik asit zincirini belirli yerlerden kesen enzimler)* faaliyetine, çekirdek endonükleazların faaliyeti ise hücre içinde Mg ve Ca elementlerinin artmasına bağlanmıştır. Bu elementler akılsız ve şuursuzdur. Ölüm programının oluşturulması ve işletilmesinde ancak birer görevli olabilirler. Bir kitabın veya bir bilgisayar programının yazımını harfler ve rakamlar kendi başlarına yapamadığı gibi,

---

21 Earnshaw ve ark.,Annual Review of Biochemistry, 1999, 68, 383-424.
22 Denault, ve ark.,Chemical Reviews, 2002, 102, 4489-4499.
23 Öniz H., SSK Tepecik Hcwt Derg, 2004, 14 (1), 1-20.

bir kitap hükmündeki canlıyı ve canlıdaki harika programları da akılsız ve şuursuz elementler yapamazlar.

Hücrede bütün bu olaylar bilinçli ve şuurlu yapılır. Hücre sanki başına geleceklerі önceden bilmekte ve ona göre hareket etmektedir. Programlı ölüm mekanizmaları kusursuz işletilir ve hücre ölüme götürülür. Küçücük hücrelerde harika programların varlığı ve tam zamanı gelince çalıştırılması ve tüm elementlere akıllıca işler yaptırılması elbette, materyalist evrimcilerin iddiası gibi, tesadüflere verilemez. Bu harika işlerin yapılması tüm elementleri alfabemizin harfleri gibi kullanan bir yaratıcının varlığını ve her an tasarruf ettiğini gösterir.

Bu gerçek de İslam dininin Yaratıcı tanımına uyar. Çünkü İslam dininde Yaratıcı; İsim ve sıfatları ile *(İlmi, Kudreti vb.)* sınırsızdır. O, hiçbir şeye muhtaç değildir. Her şey O'na muhtaçtır, ezeli ve ebedidir, yaratılan hiçbir varlığa benzemez, misli ve benzeri ikinci bir varlık yoktur. İşte şu muhteşem ve intizamlı kâinatın, kâinat içindeki sayısız acayip canlının, her bir canlıdaki harika sistem ve programların yapılması ve işletilmesi ancak Kur'an-ı Kerim'in tarif ettiği özelliklerde bir Yaratıcı ile mümkündür. Bu, farazi bir kabul değildir. Yapılan işler ve eserlerden akıl ve vicdanın tasdik ettiği bir hakikattir. Yoksa yapılan işlerdeki harikalığı, eserlerdeki mükemmelliği akıl ve şuuru olmayan maddelere, kör tesadüflere vermek akıllı ve şuurlu olan bir insanın işi olamaz.

Ölüm Emrini Kim ve Nasıl Veriyor?

Her canlı ve hücrenin genetik yapısında ölüm programı vardır. Ancak zamanı gelmeden ölüm programı çalıştırılmaz. Ölüm programı normal fizyolojik şartlarda zamanı gelince aktive edilir ve ölüm bu programa göre gerçekleştirilir. Ölüm zamanı her canlı ve hücreye göre değişir. Canlıda ölüm programı nasıl aktive edilmektedir? Yani ölüm emri hangi sebeplerle verilmektedir ve ölüm mekanizması nasıl işlemektedir?

Ölüm emrinin verilmesinde ve ölüm mekanizmasının çalıştırılmasında sebep olarak; büyüme faktörleri eksikliği, sitokinler *(Monositler, makrofajlar ve lenfositler tarafından salgılanan hücreler arası iletişimi sağlayan maddeler)*, hücre içi kalsiyum miktarındaki artış, tümör nekroz faktör *(TNF)*, TGF-B *(Transforming Growth Factor)*, DNA hasarından dolayı p53 geninin aktive olması, Fas/FasL sisteminin aktive olması, viral ve bakteriyal enfeksiyonlar ve glukokortikoidler kullanılır.[24]

Programlı hücre ölümünün en belirgin özelliği, sitoplazma yoğunluğunun artmasıdır. Ancak sitoplazma yoğunluğunun artması hangi mekanizmalarla oldu-

24 King K.L. ve Cidlowski J.A.,AnnualReview of Physiology, 1 998, 60, 601-17.

ğu bilinmemektedir. Programlı ölümden önce sitoplazmada kalsiyum miktarı artar. Kalsiyum hücrede birçok aktivitede, özellikle sinyal iletiminde görev yapar. Hücre sitoplazmasındaki kalsiyum artışı endonükleaz ve transglutaminaz gibi bazı sessiz enzimleri aktive eder. Bu enzimlerin aktive edilmesi de hücrede yapı değişimlerine sebep olur.[25],[26],[27]

Görüldüğü gibi; ölüm emrini verenler de aklı ve şuuru olmayan element veya moleküllerdir. Mesela hücre içi kalsiyum miktarının artması, programlı ölüm mekanizmasının işletilmesinde bir sebep olarak gösterilmiştir. O halde akla şu soru gelmektedir: Hücre içerisindeki kalsiyum miktarının arttırılmasına hangi olaylar neden olmaktadır? Sebepler noktasında bu zincirleme ilişkiler uzar gider. Zaten bilim ilerledikçe, bilinmeyenlerin artması da bundan dolayıdır.

İşte materyalist evrimcileri yanıltan nokta; Yaratıcı'nın sebepleri kullanarak iş yapmasıdır. Manayı göz ardı edip sadece maddeye nazar edenler, elbette sadece maddeyi ve sebepleri görürler, hakikati göremezler. Silahla vurularak öldürülen bir insanı düşünelim. Öldüren, öldürmeyi planlayan ve silahın tetiğine basan akıllı ve iradeli bir insandır. Silah, tetik, barut ve kurşun ise öldürme eyleminin gerçekleştirilmesi için birer sebeptir. İşte materyalist evrimciler sebeplere, yani akılsız ve şuursuz maddeye nazar ederler ve öldürme fiilini maddeye verirler. Hâlbuki akıllı işler yapan akılsız, şuurlu işler yapan şuursuz, isabetli kararlar veren de iradesiz olamaz. Programlı hücre ölümünde akılsız, şuursuz ve iradesiz maddelerin akıllı, şuurlu ve iradeli işler yaptığını görüyoruz. O halde ölüm programını yapan, programın ne zaman ve nasıl işletileceğine karar veren İlahi İlim, Kudret ve İrade'dir. Akılsız ve şuursuz madde ise sadece görevli sebeplerdir veya memurlardır.

En Çok Bilinen Ölüm Reseptörleri

Programlı hücre ölümünde; ölüm reseptörleri, adaptör proteinler ve proteolitik enzimler *(Kaspazlar)* aktif olarak görev alan gruplardır. Hücrede ölüm sinyalinin alıcıları *(Ölüm reseptörleri)* genelde hücre döngüsünde önemli rolleri olan moleküllerdir.

En Çok Bilinen Ölüm Reseptörleri Şunlardır:

CD95 *(APO-1/Fas)*, TRAIL *(TNF RelatedApoptosis-InducingLigand)*-R1, TRAILR2, TNF-R1, DR3 ve DR6.

---

[25] Mason R. P.,Cancer 1999, 85, 2093-102.
[26] Wyllie A.H.,CancerMetastasRev., 1992, 11, 95-103.
[27] Öniz H., SSK Tepecik HcwtDerg, 2004, 14 (1), 1-20.

Ölüm reseptörlerinin görevi adaptör proteinlere bağlanmak ve ölüm sinyalini iletmektir. Ölüm sinyali alan adaptör proteinler ise kaspazlara bağlanır ve onları aktive ederler. Kaspazlar, proteinleri yalnızca aspartik asit bulunan bölgelerden keserler. Ölüm sinyali hücreye gelene kadar, kaspazlar hücre içerisinde aktif değildirler. Hücredeki inaktif kaspazlar aprokaspazlar denir.

Yapı ve görevleri bakımından 3 grup kaspaz vardır.

1.Lenfokin *(Lenfositler tarafından salgılanan ve bağışıklık sistemi hücreleri arasında sinyal görevi yapan, aktive edici maddeler)* yapımında bulunan kaspazlar.
2. Cellat kaspazlar.
3. Aktive edici kaspazlar *(Sinyal iletmede görevlidirler ve cellat kaspazları aktive ederler)*.

Kaspazlarsitokrom c'nin sitoplazma içine salınması ile aktif hale gelir. Ölüm sinyali alan kaspaz geri dönüşümsüz olarak çalışır ve diğer kaspazları da aktive eder. Ölüm sinyali alan ve veren başlatıcı kaspazlar, adaptöre bağlanarak hücreyi ölüme sevkederler. Lakin infazı gerçekleştirmezler. Ancak infazı yapacak kaspazları aktifve ederler. İnfazı gerçekleştiren uygulayıcı kaspazlardır. Aktive olan kaspaz dizisi de DNaz *(CAD) enzimi vasıtası ile DNA yıkımına neden olur. Kaspaz inhibitörleri effektörkaspazlarıinhibe eder ve programlı hücre ölümünü (Apoptoz) engeller.*[28]

Hücrede programlı ölüm mekanizmasının işletilmesi sanki bir aksiyon filmi gibidir. Ölüm emrini verenler, aracılar, suikastçılar, cellâtlar, ölüler ve ölülerin ortamdan kaldırılması.

Görüldüğü gibi; hücrede programlı ölüm mekanizmasının işletilmesi sanki bir aksiyon filmi gibidir. Ölüm emrini verenler, aracılar, suikastçılar, cellâtlar, ölüler ve ölülerin ortamdan kaldırılması… İşte programlı hücre ölümünde görev alan tüm element ve moleküller birer aktördürler. Sadece verilen görevi yaparlar. Hücrede ölüm senaryosunu planlayan ve yazan, farklı aktörlere özel görevler veren ve verilen görevlerin hudutlarını çizen, bazen filmi durduran ve şartlara göre tekrar başlatan ancak İlahi Kudrettir.

Materyalist Evrimcilere Birkaç Soru

Programlanmış hücre ölümü *(Apaptoz)* hem fizyolojik hem de patolojik şartlarda meydana gelir. Fizyolojik şartlarda meydana gelen programlı hücre ölümü; embriyo gelişimi, doku modellenmesi, immun hücre seçimi vb. durumlarda kulla-

[28] Tomatır A.G.T.,Klin J MedSci, 2003, 23, 499-508.

nılır. Programlı ölüm hücrenin genetik yazılımında önceden planlanmıştır. Hücreler fizyolojik şartlar uygunken program gereği ölür. Burada akıl ve vicdan sahibi her insanın aklına şu sorular gelir:

- Program, hele de canlıdaki son derece karmaşık programların, programcısız meydana gelmesi mümkün müdür?

Yazılım çağı olan günümüzde bu gerçek daha iyi anlaşılmaktadır. Her yazılımın arkasında mühendisler ve emek vardır.

- Günümüzde kullanılan sayısız yazılımlardan hangisi tesadüfen oluşmuş olabilir?

Cevap çok açıktır. Hiçbiri.

- O halde insan yapımı en basit programlar bile tesadüfen olamazsa, canlıdaki karmaşık programlar akılsız ve şuursuz maddenin tesadüfen bir araya gelmesi ile oluşmuş olabilir mi?

- Canlının ölüme programlı olması, programı yapan Yaratıcı'nın varlığının açık bir delili değil midir?

Materyalist evrimciler fizyolojik şartlarda meydana gelen programlı hücre ölümünde canlının sağlığı ve faydası için hücrelerin kendi hayatını feda ettiğini, yani intihar ettiğini söylerler. Hücrelerin bu kararı nasıl verdiğini ve başkası için neden kendini feda ettiğini ise izah etmezler. Hücre neden kendinin sonu olacak bir celladı *(Ölüm mekanizması)* geliştirsin ve barındırsın ki.

- Hücredeki programlı ölüm mekanizması hangi tabii seleksiyonla izah edilebilir?

- Hayat bir mücadele ise, neden hücre başkası için kendini feda eder?

Bu sorulara verilecek mantıklı bir cevap materyalist evrimcilerin felsefelerine tamamen terstir. Çünkü onlar mana ile değil, tamamen sebeplerle ve mekanizmalarla meşgul olurlar. Darwinist görüşe göre, hayat bir mücadeledir ve güçlü olan hayatta kalır. Hâlbuki programlı hücre ölümünde, hücre başka hücrelerin faydası için kendini feda eder. Bu fizyolojik olay, kör tesadüflerin ve şuursuz maddenin yapabileceği bir iş değildir. Hücrelerin, hücrelerden oluşan doku, organ veya canlıların yapabileceği bir iş de değildir. Çünkü akılsız ve şuursuz madde böyle akıllı ve şuurlu işler yapamazlar. O halde hücreler ve canlılardaki ölüm programı, Yüce Yaratıcı'nın kasıtlı ve hikmetli işlerindendir. Bizzat O'nun takdiri ile Kader programının bir yansımasıdır.

Programlı Hücre Ölümü Hangi Gayeler İçin Kullanılır?

Programlı hücre ölümü hayatın her safhasında vardır ve yaratılışın önemli bir mekanizmasıdır *(Şekil 1)*.

Şimdi programlı ölüm mekanizmasının önemli gayelerinden birkaçını daha ayrıntılı olarak düşünelim.

Canlı Bünyesindeki Denge *(Homeostazi)* Programlı Hücre Ölümü İle Korunur**.**

Programlı hücre ölümü canlının gelişim safhalarındaki organizasyonunda kullanılır. Sağlıklı çok hücreli canlılarda hücrelerin çoğalması da, ölümleri de kontrol altındadır. Canlıdaki organ ve dokuların şekli, büyüklüğü ve yaptığı görevler dikkate alınarak hücreler yaratılır ve sayıları hassas bir şekilde kontrol edilir. Hücre çoğalmasındaki hassas kontrol mekanizmaları ölümlerinde de yapılmalıdır ki, homeostazi korunsun ve canlı hayatı devam etsin *(Şekil 2)*.

Programlı ölüm, normal şartlarda tüm vücut kısımlarının muhtevası, büyüklüğü ve şeklinin takdir edilen özelikte kalmasını sağlar. Homeostazi sadece hücre sayısının kontrol altında tutulması değil, su, sıcaklık, pH, şeker, iyot, Na, Cl vb. tüm faktörler bakımından iç dengelerin korunmasıdır. Bu bakımdan canlı hayatı tüm bu dengelerin korunması ile mümkündür. Ölümü ise, bir tane hücrenin kural dışına çıkmasıyla ve iç dengelerden bir tanesinin bile bozulması ile meydana gelebilir.

Şekil 1. *Programlı hücre ölümü hayatın tüm safhalarında kullanılır.*

Şekil 2. *Hayat homeostazi ile devam eder. Canlıda homeostazi programlı ölümle mümkündür. Hayatın var olması ve devam etmesinde, hücrelerin programlı öldürülmesi, yaratılması kadar önemlidir.*

Bazı kaynaklarda insan vücudunda yaklaşık 1014 *(100 tirilyon)* hücre bulunduğu bildirilmiştir. Lakin son yapılan bir çalışmada bu sayının yaklaşık 3-4x1013*(30-40 tirilyon)* olduğu tespit edilmiştir. Öncelerde insan vücudundaki bakteri sayısının hücre sayısının yaklaşık 10 katı olduğu tahmin edilmekteydi. Bu bilginin de yanlış olduğu bildirilmiş ve insan vücudunda hücre sayısı ile bakteri sayısının yaklaşık aynı sayıda olduğu tespit edilmiştir.[29]

Normal fizyolojik fonksiyonların sağlanabilmesi ve insan hayatının devam edebilmesi için her gün milyarlarca hücre ölür. Ancak vücut büyüklüğü korunur. Doku ve organların bütünlüğü ve büyüklüğünün korunması ölen hücrelerle yaratılan hücreler arası dengenin sağlanması ile yapılır. Canlıda programlı hücre ölüm *(Apoptoz)* hızı, mitozdan, yani hücre bölünmesinden 20 kat daha hızlıdır.[30],[31]

İşte dengenin korunması, öldürmenin gelişigüzel değil, ihtiyaç durumlarında yapılması ile sağlanmaktadır. İnsan vücudunda bir günde programlı hücre ölümü ile ölen hücre sayısı 8-14 yaş arası bir çocukta yaklaşık 20-30 milyar, erişkin bir insanda

[29] Sender ve ark.,RevisedEstimatesfortheNumber of Human andBacteriaCells in the Body. https://www.biorxiv.org/content/early/2016/01/06/036103 (04.11.2018)
[30] Sharma ve ark., World Journal of PharmaceuticalResearch, 2014, 3 (4), 1854-1872.
[31] Raff M.C., Nature, 1992, 356, 397-400.

ise 50-70 milyar kadardır. Eğer programlı hücre ölümü *(Apoptoz)* olmadan gelişim *(Mitoz)* devam etseydi, 80 yaşındaki bir insanda yaklaşık 2 ton kemik iliği ve lenf düğümü ile 16 km uzunluğunda bağırsak olacaktı.[32]

Öte yandan eritrositler insanda en çok bulunan hücre çeşididir. Eritrositlerin hayat süresi yaklaşık 100-120 gündür. Kanda eritrosit yenilenme hızı yaklaşık 200-250 milyar/gün *(200-250X109/gün)* dür. Eritrositler çekirdekleri ve mitokondrileri olmayan hücrelerdir. Bundan dolayı eritrositlerin programlı ölümleri *(İntiharları)* apoptosise bazı özellikleri ile benzerken, bazı özellikleri ile de farklılıklar gösterir. Eritrositlerin programlı ölümleri için 'Eriptosis' kelimesi kullanılmıştır.[33],[34]

Her bir canlı harika bir saray gibidir. Bu sarayların her bir taşı *(Hücre)* taklit edilemez sanatlarla bezenmiştir. O halde ustanın *(Yaratıcı)* varlığı, sarayın varlığı kadar kesin ve açıktır. Bu muhteşem saraylarda her an eşsiz kıymette olan milyonlarca taşın değiştirilip, yerine yenilerinin konulması ve bu hızlı değişim içerisinde dengelerin *(Homeostazi)* bozulmaması ise ustanın her an iş başında olduğunu gösterir. İşte böylesine sayısız muhteşem sarayların inşa edilip, belli sürelerde harika şekilde idare edildikten sonra planlı ve programlı şekilde yıkılmasından *(Öldürülmesi)* anlaşılıyor ki, işler tesadüflerle olmuyor. Ustanın bu sayısız sarayları özenli inşasında ve programlı yıkmasında önemli gayeleri olduğu anlaşılıyor.

Programlı hücre ölümü; istenmeyen, hasarlı veya anormal hücreleri ortadan kaldıran, normal doku ve organ gelişimini ve görevini sürdüren bir mekanizmadır.

İşte materyalist evrimciler sarayların inşasına ve yıkımına bakarlar. Ustayı ve Ustanın neden böyle yaptığını düşünmezler. Soranlara da verecek cevapları olmadığından kızarlar, bağırırlar, gericilikle itham ederler ve aşağılarlar. Ustanın maksadını izah eden semavi dinleri de tanımazlar. Göstermek istesen, gözlerini kaparlar. Anlatmak istesen, kulaklarını tıkarlar.

Sağlıklı Hayat Programlı Hücre Ölümü İle Mümkündür.

Programlı hücre ölüm mekanizması zararlı hücrelerin ortadan kaldırılmasında ve hastalıkları önlemede de görevlidir. Yaşlanmış, görevini yitirmiş, fazla üretilmiş, düzensiz gelişmiş veya genetik olarak hasarlı hücrelerin organizma için güvenli bir şekilde yok edilmesi programlı hücre ölümü ile olur. Programlı hücre ölümü sin-

32 Sharma ve ark., World Journal of PharmaceuticalResearch, 2014, 3 (4), 1854-1872.
33 Föller ve ark., IUBMB Life, 2008, 60, 10, 661–668.
34 Lockshin R.A. ve Zakeri Z. J., Cell. Mol. Med. 2007, 11(6), 1214-1224.

yalleme mekanizması, hücrenin ölümünden büyümesine, gelişmesine ve stres tepkilerine kadar tüm hücre faktörlerine verilecek cevapları düzenleyen hücre sinyalizasyon ağına entegre edilmiştir. Programlı hücre ölümü; istenmeyen, hasarlı veya anormal hücreleri ortadan kaldıran, normal doku ve organ gelişimini ve görevini sürdüren bir mekanizmadır. O halde programlı hücre ölümü, normal organizma fonksiyonu ve sağ kalımı için lüzumlu bir mekanizmadır. Buradan yola çıkarak 'Hayatın yolu, ölümden geçer' denebilir. Çünkü dengeli hücre büyümesi ve ölümü, sağlıklı organizmaların bir özelliğidir. Canlıda programlı hücre ölüm mekanizması bozulursa ölümcül hastalıklar meydana gelir.[35]

Canlıda programlı hücre ölüm mekanizması bozulursa, ölümcül hastalıklar meydana gelir.

Sağlıklı fertlerde dengede olan programlı ölüm mekanizması, sadece hastalık durumlarında bozulur.[36]

Sağlıklı olma veya sağlığın devamı ancak canlıda programlı ölüm mekanizmasının dengeli çalıştırılmasına bağlıdır *(Şekil 3)*.

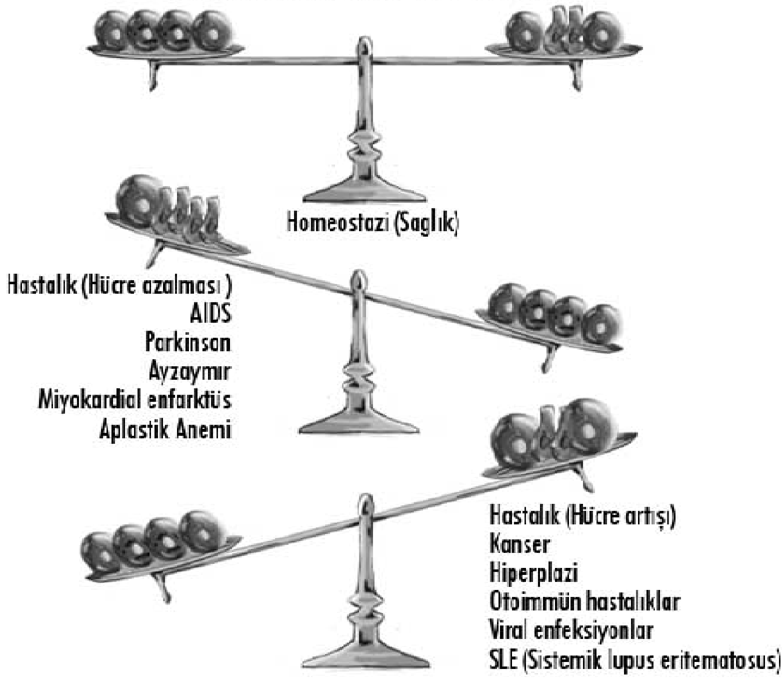
Deri, barsak epiteli ve kan gibi hücre yapım ve yıkımının hızlı olduğu dokularda yaşlanan hücreler de programlı hücre ölümü ile öldürülür, vücutta birikip enflamasyona neden olmadan ortamdan temizlenir ve yeni hücrelere yer açılır. Organizmada zararlı hücrelerin ortadan kaldırılması: Virus ile enfekte olmuş hücreler; sitotoksik T hücreleri ile, immun sistem hücreleri; hücresel bağışıklık sistemleri ile, DNA hasarı olan hücreler; p53 yolu ile, kanser hücreleri ise; kemoterepi ajanları ile olur.

Canlıda yapısı bozulan zararlı hücrelerin programlı hücre ölümü ile imhası hayatın her safhasında aktif olarak yapılır. Zaten canlı hayatının devamı da böyle sağlanır.

Canlıda yapısı bozulan zararlı hücrelerin programlı hücre ölümü ile imhası hayatın her safhasında aktif olarak yapılır. Zaten canlı hayatının devamı da böyle sağlanır. Mesela vücudumuzda her zaman kanserli hücreler meydana gelir. Bundan dolayı

35 Milisav ve ark.,Apoptosis, 2017, 22, 265–283.

36 Mesela programlı ölümün aşırı artması ile nörodejenaratif hastalıklar (Alzheimer, huntington, parkinson vb.), hematolojik hastalıklar (Aplastik anemi, fanconi anemisi, hodgkin hastalığı vb.), otoimmün hastalıklar (Fulminant hepatit, İnsüline bağlı diyabet, multipli skleroz, romatoidartrit vb.), toksinlere bağlı hastalıklar (Alkole bağlı hepatit, sepsis, pulmonarfibrozis vb.), iskemik hastalıklar (Böbrek enfarktüsü, miyokardial enfarktüs, inme vb.), bakteriyal ve viralenfeksiyon (AIDS, ebola virüsü vb.) hasıl olur. Canlıda programlı ölüm mekanizmasının yetersiz kalması ile de kanser, lösemi, lenfoma, sarkom, premalign hastalıklar, otoimmün hastalıklar, ateroskleroz, osteoporozis, Wilson hastalığı ve çeşitli viralenfeksiyonlar, Down sendromu, erken yaşlanma gibi hastalıklar meydana gelir.

Şekil 3. *Hücre sayısının dengesiz artması da, azalması da hastalık sebebidir.*

her zaman kanser hastası olma ihtimalimiz vardır. Ancak normal şartlarda programlı hücre ölüm mekanizması ile yapısı bozulan kanserli hücreler imha edilir ve kanser olmamız engellenir. Eğer programlı hücre ölümü mekanizması düzenli çalıştırılmaz ve yapısı bozulan hücreler imha edilmezse, kanser hastalığına yakalanmış oluruz.

Sağlıklı beslenme ve çevre faktörleri ölüm programının işletilmesinde etkilidir. Ancak şartlar ne kadar uygun olursa olsun, hiçbir canlı ölümden kurtulamamakta ve ölümü tatmaktadır. Ölüm programının ne zaman işletileceği, canlının ne zaman öldürüleceği ise, şartları da hesaba katarak karar veren Yaratıcı'nın iradesindedir.

Programlı Ölüm Üreme Hücreleri Üretiminde de kullanılır

Programlı hücre ölümü sperm üretiminde *(Spermatogenez)* düzenleyici bir mekanizmadır ve hayat boyu devam eder. Sperm üretiminde programlı hücre ölümü şu amaçlarla kullanılır:

a) Sperm sayısını sertoli hücrelerinin destekleyebileceği sayıda sınırlamak,

b) Anormal düşük sperm sayısı durumunda seçici davranmak,

c) DNA yapısı bozuk spermlerin tamirini sağlamak, tamir edilemezse öldürülerek hatalı genetik bilginin embriyoya geçmesini engellemekte.

Memeli yumurtalıklarındaki germ hücrelerinin *(Yumurta hücresinin olgunlaşmadan önceki ilk hali)* % 99'dan fazlasının ortadan kaldırılmasında da programlı hücre ölümü kullanılır. Böylece germ hücrelerinin % 1'inden çok daha azı mayoz geçirerek döllenme ve enbriyonal gelişim için uygun olgun yumurta hücresi olur. Beş aylık bir kız fötüsü ovaryumunda yaklaşık 7-8 milyon olgunlaşmamış yumurta *(Primordiyal folikül içindeki oogonium)* bulunurken, ergenlik yaşına kadar yaklaşık 400-500 bin civarına düşer. Ergenlik döneminden menapoza kadar ise ancak 400-500 tane yumurta atılabilir. İşte ovaryumlardaki yumurta sayısının bu denli azalması atresi, nekroz ve genelde programlı hücre ölümü ile olur. İnsanın var olabilmesi için sebepler noktasında sperm ve yumurta hücrelerine ihtiyaç vardır. Bu hücrelerin sağlıklı üretilebilmesi için ise programlı hücre ölümü mekanizması aktif olarak kullanılmaktadır.[37]

El ve Ayak Parmakları Programlı Ölüm İle Yapılır

Atomlar, elementler, moleküller, organeller, hücreler, dokular, organlar ve sistemler organize edilerek canlı yaratılır. Bu harika organizasyonda hayat ve ölüm iç içedir ve dengelidir. Mesela programlı hücre ölümü ile yapılan organizasyonlardan anne karnında el ve ayak parmaklarının yaratılmasını ele alalım: Programlı hücre ölümü ile el ve ayak parmakları arasındaki perdeler kaldırılarak parmaklar birbirlerinden ayrılır. Aynı zamanda yeni hücreler yaratılarak parmakların mevcut şeklini alması ve görev yapabilecek duruma gelmesi sağlanır.

Hiçbir organizasyon, organizatör olmadan olamaz. Hele de cahil, akılsız ve şuursuz madde ve hücreler kendi başlarına gayeli işler ve harika organizasyonlar yapamazlar. Ancak gözümüzün önünde kendimizde ve tüm canlılarda akılsız ve şuursuz maddenin önemli gayelerle bir araya geldikleri veya dağıldıklarını görüyor, müthiş organizasyonlar yaptıklarını müşahede ediyoruz. O halde bu harika işleri akılsız ve şuuruz madde değil, sonsuz ilim ve kudret sahibi Yaratıcı yapıyor. Aksi takdirde akılsıza akıl, şuursuza şuur, cahile ilim ve iradesi olmayana irade isnat etmek lazım gelecek. Böyle bir durum ise muhaldir, olamaz.

Bitki Gelişiminde de Programlı Hücre Ölümü Kullanılır.

Hayvan embriyosu gibi, bitki embriyosunun yaratılmasında da programlı hücre ölümü kullanılır. Programlı hücre ölümü bitki organlarının normal gelişimleri için de lüzumlu bir mekanizmadır. İncecik bitki köklerinin sert toprak ve kaya içinde nasıl ilerlediğini hiç düşündünüz mü? Kök, bitkiyi toprağa bağlayan vejetatif bir organdır.

---

37 Tiwari ve ark.,Apoptosis, 2015, 20, 1019–1025.

Kök şapkası hücreleri, sert toprağın verebileceği mekanik zararlardan kök uçlarını korur. Programlı hücre ölümü kök şapkasının yaratılmasında da kullanılır.

Zarar gören veya yaşlanan kök şapkası hücreleri programlı hücre ölümü ile hızlı bir şekilde değiştirilir. Bitkilerde ksilem elemanlarından trake-trakeitler de programlı hücre ölümü ile yaratılır. Mezofil hücrelerin trake elemanlarına değişimi, bitkilere mahsus programlı vakuoler hücre ölümü ile yapılır. Hücre muhtevası hızlıca sindirilerek boru şeklinde hücrelere dönüştürülür. Bitkilerde havalandırma parankiması ve sklerenkima oluşumunda, trikom *(tüy)* gelişiminde, yaprak, çiçek ve meyvelerin olgunlaşıp dökülmesinde, üreme organlarının gelişiminde programlı hücre ölümü kullanılır.[38],[39]

Yaratıcı, insanların sanattan sanatkârı görmeleri için de, her ilkbaharda yaptığı muhteşem tabloları ve açtığı eşsiz sanat sergilerini sonbaharda programlı hücre ölümü ile toplayıp kaldırmaktadır.

Bitki gelişimi sırasında görülen programlı hücre ölümü genetik olarak kontrol altındadır. Ancak yaprak ve diğer bitki organlarının yaşlanarak ölümünde görevli genetik kontrol mekanizmasında iklim vb. çevre kaynaklı faktörler de etkilidir.[40],[41]

Bitki ve hayvanlardaki programlı hücre ölümü ortak morfolojik özelliklere sahiptir. Hayvanlarda olduğu gibi bitkilerde de programlı hücre ölümünün başlatılması, devamı ve sonuçlandırılması sırasında gerçekleşen moleküler olaylar ve transkripsiyon faktörleri henüz aydınlatılamamıştır. Bitki gelişimi ve stres faktörleri ile alakalı olan programlı hücre ölümlerinin aynı mı, yoksa farklı mekanizmalar tarafından mı kontrol edildiği de hala tam olarak anlaşılamamıştır.[42]

Netice olarak bitki hayatının var olması ve devamı için programlı hücre ölüm mekanizması lüzumludur. Mesela bitkilerin sonbahar mevsiminde programlı ölümle yapraklarını dökmesi ne kadar faydalı ve manidardır. Bitki programlı ölümle sonbaharda yaprak dökerken, aslında sonraki ilkbaharda misliyle doğuşa hazırlanmaktadır. Ayrıca Yaratıcı her bitkiyi muhteşem bir sanat eseri, her baharı da eşsiz bir tablo mahiyetinde yaratmıştır.

İnsanların sanattan sanatkârı görmeleri için de, her ilkbaharda yaptığı muhteşem tabloları ve açtığı eşsiz sanat sergilerini sonbaharda programlı hücre ölümü ile

38 Munne-Bosch, S.,JournalofExperimentalBotany, 2016, 67 (20), 5885-5886.
39 Vardar F. ve Ünal M.,ActaBiologicaHungarica, 2012, 63(1), 52-66.
40 Van Hautegem ve ark.,Trends in PlantScience, 2015, 20, 102-113.
41 Van Durme M. ve Nowack M.K.,CurrentOpinion in PlantBiology, 2016, 29, 29-37.
42 Yanık ve ark., Marmara Fen Bilimleri Dergisi, 2018, 1, 157-166.

toplayıp kaldırmaktadır. Yaratıcı'nın her yıl bunu yapmasındaki pek çok gayelerinden birisi de, insanın ülfet etmemesi ve gaflete düşmemesidir.

Programlı Hücre Ölümü Tek Hücreli Canlılar İçin de Önemlidir

Çok hücreli organizmalarda hücreler, bütünün yararı için öldürülürler. Mesela doku geliştirmek ve canlıyı hastalıklardan korumak gayesi ile meydana getirilen programlı hücre ölümleri tamamen canlının menfaatinedir. Hâlbuki programlı hücre ölümü tek hücreli canlılarda da görülür. Tek hücreli bir canlıda bütünün yararı düşünülemez. Çünkü canlı zaten tek hücreden yaratılmıştır. O halde tek hücreli bir canlıda neden programlı ölüm mekanizması vardır? Bu soru uzun zaman ilim ehlini meşgul etmiştir. Tek hücreli canlılarda *(Mesela maya hücreleri)* yaşlanma, toksinlere maruz kalma vb. durumlarda programlı hücre ölümü mekanizmasının işletildiği tespit edilmiştir. Buradan öncelikle şu neticeler çıkarılabilir:

1. Hayatı yaratan yüce Yaratıcı, ölümü de yaratmış ve tüm canlılara ölüm programını yerleştirmiştir. Normal şartlarda tüm canlılar takdir edilen sürelerde yaşarlar, ekosistemlerde yüklenen görevleri yaparlar ve program gereği öldürülürler. Tek hücreli canlılarda programlı hücre ölüm mekanizmasının fizyolojik faydalarını maya hücrelerini ele alarak anlatmaya çalışalım.[43]

2. Üreyemeyen maya hücreleri programlı hücre ölümü ile öldürülürler. Maya hücrelerinde eşleşme başarılı olursa, programlı hücre ölümü görülmez. Bu olaya eşleşmenin başarısız veya verimsiz olması halinde düşük dozda salgılanan feromonların *(Aynı türün üyeleri arasında sosyal ilişkileri düzenleyen kimyasal maddeler)* sebep olduğu düşünülmektedir. Programlı hücre ölümü ile üreme bakımından verimsiz *(İnfertil)* hücreler temizlenmiş olur. Üreme zamanında maya hücrelerin yaklaşık % 20'si üreme yeteneği olmadığından programlı olarak ölür ve geri kalan % 80'ni normal üremeye *(Spor üretmeye)* devam eder. Üreme kabiliyeti olmayan maya hücrelerinin tam üreme zamanında öldürülmeleri, aslında neslin devamını garanti altına alan bir mekanizmadır.[44],[45]

Elbette günümüzde ancak anlaşılan, yani neslin devamı için kendisini feda etmeyi, akılsız ve şuursuz tek hücreli bir canlı düşünemez. Günümüzde akıl ve şuur sahibi insanoğlu bile, sürdürülebilir bir nüfus artışı elde etmekte zorlanmaktadır. Akılsız ve şuursuz bir maya hücresinde neslinin devamı için böylesine faydalı bir ölüm

---

[43] Büttner ve ark., 2006. TheJournal of Cell Biology, 175 (4), 521–525
[44] Severin, F.F. ve Hyman AA., 2002. Curr. Biol., 12, 233–235.
[45] Knorre ve ark.,Biochemistry (Mosc.). 70. 264–266.

mekanizmanın olması, elbette kör tesadüflerle ve şuursuz sebeplerle izah edilemez. İşte bir maya hücresinin akıllıca işler yapması, ancak sonsuz ilim, irade ve kudret sahibinin rahmetiyle mümkündür.

3. Maya hücreleri sadece üreme zamanlarında değil, diğer zamanlarda da programlı hücre ölümü ile ortadan kaldırılırlar. Ortamda besin miktarının azalması, yaşlı maya hücrelerinde programlı hücre ölüm mekanizmasını tetikler. Genç bireylerin hayatta kalması için yaşlı bireyler kendini feda ederler.

Mikroorganizmaların çoğu toplu hayat ve biyofilmler oluşturma eğilimindedirler. Bu tür toplu hayatlarda bireyin değil, toplumun faydası düşünülür. Ortamda besin azalınca, yaşlı bireyler programlı ölümle öldürülür. Böylece genç bireylere daha çok besin temin edilir. Genç bireylere daha uzun yaşama ve üreme imkânı sağlanmış olur. Ayrıca Virüslerle enfekte olmuş, yaşlanmış, genetik olarak hasar görmüş *(Mutasyona uğramış)* maya hücreleri de programlı ölümle öldürülürler. Böylece daha sağlıklı bir nesil ve topluluk elde edilmiş olur.

Tek hücreli canlılara yüksek üreme gücü verilmesi ne kadar hikmetli bir iş ise, programlı ölüm mekanizmasının konulması da o kadar hikmetlidir.

Çürüyen bir meyve üzerine yerleşen maya hücreleri, besin azalana kadar hızla çoğalırlar ve büyük bir koloni oluştururlar. Meyve tamamen koloni ile kaplandığında ve besinin *(Meyvenin)* devamının olmadığı anlaşıldığında, öncelikle yaşlı ve hasarlı hücreler programlı olarak öldürülür.[46],[47]

Bu, aslında koloninin hayatta kalması ve devamı için ölüm pahasına yapılan bir fedakârlık ve dayanışma misalidir. Enteresan olan, böyle bir durumda hangi yaşlı veya hasarlı hücrelerin intihar edeceğinin nasıl belirlendiğidir. Bazı çalışmalarda maya hücreleri arası şaşırtıcı bu gibi sosyal etkileşimlerde bazı özel kimyasal bileşikler *(Alkoller)* kullanıldığı bildirilmiştir.[48]

Bu öylesine mükemmel bir mekanizmadır ki; maya hücreleri binlerce kimyasal içinde ölüm emrini ifade eden özel kimyasalı tanır, ölüm emrini alır ve ölür. Tek hücreli bir canlının programlı ölümü için yüzlerce aracı kimyasallar *(Enzimler gibi özel proteinler)* kullanılır ve mekanizma kusursuz işler. Bilim insanlarının bile bilemediği böylesine karmaşık mekanizmaları ve davranış örneklerini küçücük canlıların bilmesi ve uygulaması elbette tesadüflere dayalı evrim mekanizmaları ile kazanılmış olamaz.

---

46 Fabrizio ve ark., 2004. J. Cell Biol. 166, 1055–1067.
47 Büttner ve ark., 2006. TheJournal of Cell Biology, 175 (4), 521–525
48 Chen H. ve Fink GR., 2006. Genes Dev. 20, 1150–1161.

İşte Yaratıcı'nın varlığı ve birliği yaptığı bu gibi harika eser ve işlerden anlaşılmaktadır. Programlı hücre ölümünün yaşlı bireyleri ortamdan kaldırması, ekolojik olarak olması gerekli bir mekanizmadır.

Aynı husus çok hücreli hayvanlar ve insanlar için de geçerlidir. Programlı hücre ölümü ile hayvan ve insanların yaşlı bireyleri öldürülmeseydi, hem ekolojik dengeden ve hem de canlıların sıhhatli varlığından söz edilmezdi. Çünkü yaşlı, hasta ve kusurlu hücrelerin ölümüyle yeni ve sağlam hücrelere yer açılmaktadır.

Maya hücrelerinde kalori kısıtlamasının hayat süresini arttırdığı tespit edilmiştir. Bu hususun tek hücreli canlılardan tut, memeli ve insanlara kadar tüm canlılarda geçerli olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca canlıda glikoza bağlı sinyalleme mekanizmasının programlı hücre ölümü mekanizması ile de ilişkili olduğu tahmin edilmektedir Özellikle yaşlanma sürecinde kalori kısıtlaması programlı hücre ölümünü geciktirmekte ve yaşam süresini uzatmaktadır.[49],[50]

Yeryüzünde canlılar içerisinde en akıllı ve şuurlu olan insanın, kendi bedenindeki hücrelerin ölümünde ve yenilerinin yaratılmasında rolü olmazsa, elbette bitki ve hayvanlardaki programlı ölümde onların rolü hiç olamaz.

İşte bütün bu programlı ölümler sonsuz bir rahmetin ve inayetin eseridir.

4. Maya hücreleri savaş zamanında da programlı olarak ölürler. Rakip maya hücrelerinin salgıladıkları toksinler az düzeyde ise, maya hücrelerinde programlı ölüm tetiklenmekte, salgılanan toksin yüksek düzeyde ise nekrotik ölüm gerçekleşmektedir.[51]

Görüldüğü gibi; tek hücreli canlılarda da hayatın her safhasında programlı hücre ölüm mekanizması işletilir. Ölüm ferdin aleyhine olsa da, türün lehinedir ve güzeldir. Tek hücreli canlılara yüksek üreme gücü verilmesi ne kadar hikmetli bir iş ise, programlı ölüm mekanizmasının konulması da o kadar hikmetlidir. Yapılan tüm bu hikmetli işler de Yaratıcı'nın varlığını göstermektedir.

PROGRAMLANMAMIŞ ÖLÜM (NEKROZ)

1970'lere kadar bilinen tek ölüm çeşidi nekrozdu. Nekroz, canlının genetik programında olmayan fizikî veya kimyevî etkenler *(hipoksi, hipotermi, düşük veya yüksek tuzluluk, radyasyon, zehirli maddeler vb.)* neticesinde meydana gelen ölüm-

---

49 Fabrizio ve ark., 2004. J. Cell Biol. 166, 1055–1067.
50 Koubova J. ve Guarente L., 2003. Genes Dev. 17:313–321.
51 Reiter ve ark. J., Cell Biol. 168, 353–358.

dür. Ölüm sebebi genelde canlı dışı etkenlerdir. Dış kaynaklı fizikî veya kimyevî etkenler hücre zarının hasar görmesine sebep olur. Hücre zarı hasarından dolayı hücre içi ve dışı iyonlar kontrol edilemez, yani hücre homeostazı bozulur. Hücrede su ve iyon dengesinin bozulması ile hücre içi organellerde değişiklikler meydana gelir, hücre şişer ve hücre zarı parçalanır. Zarı parçalanan hücrede, sitoplâzma muhtevası ve lizozomal enzimler hücre dışına salınır.

Nekrozla hücre ölümünde; nükleer kromatin dağılır, rastgele DNA kırıkları oluşur, doku hasarı meydana gelir, enflamasyon oluşur.[52],[53],[54],[55]

Nekrozla meydana gelen ölüm, genelde canlı dışı faktörlerden kaynaklanır ve canlının genetik programı ile ilgisi yoktur. Bundan dolayı materyalist evrimciler nekrozla meydana gelen ölümü Yaratıcı'ya vermezler, sebeplere verirler ve tesadüfî bir olay olarak görürler. Bu hatalarında bir derece mazur sayılabilirler! Çünkü materyalist evrimciler Kuran'ın tarif ettiği gibi bir İlah'a inanmazlar.

Kur'an; Yaratıcıyı tüm Kâinat ve sebepler emrinde olan, İlmi ve Kudreti her şeye yeten ve bu âlemde yaptığı işleri genelde sebeplerle yapan, yaratılan hiçbir şeye benzemeyen, varlığı yaptığı işlerden anlaşılan tabiatüstü yüce bir varlık olarak tarif eder.

İşte böyle bir Yaratıcı telakkisi olmayan materyalistler nekrozla ölümü sebeplerin eseri, tesadüflere bağlı tabii bir olay olarak algılaması gayet normaldir. Hâlbuki Kur'an'nın tarif ettiği şekli ile Yaratıcıya inanan bir Müslüman nekrozla ölümü de Allah'a verir ve canlıyı yaratanın da öldürenin de Allah olduğuna inanır. Bir Müslümana göre atomlar da, gezegenler de; hücre de hücrelerden oluşan canlı da; sebepler de, sebepler neticesinde meydana gelen fiiller de Allah'ın İlmi ve Kudreti ile hareket ederler. Sistem bu sayede dengede durur ve devam eder.

İSLAMÎ BAKIŞA GÖRE ÖLÜMÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kur'an-ı Kerim'e göre ölüm; programlıdır ve güzeldir. Ölüm dünya hayatının sonu, ebedi bir hayatın ise başlangıcıdır. Kur'an-ı Kerim'de ölümün Allah'ın takdiri ile meydana geldiğini, ölümün son olmadığını ve yeni bir hayatın başlangıcı olduğunu bildiren birçok ayet-i kerime vardır[56].

52 Öniz H., SSK Tepecik HcwtDerg, 2004, 14 (1), 1-20.
53 Tomatır A.G.T.,Klin J MedSci, 2003, 23, 499-508.
54 Yanık ve ark., Marmara Fen Bilimleri Dergisi, 2018, 1, 157-166.
55 Coşkun G. ve Özgür H., Arşiv 2011, 20, 145-158.
56 Enbiya/35, Necm/44, Rum/50, Rum/19, Ankebut/57.

Mesela Mülk süresi 2. Ayette hayat ve ölüm ile ilgili olarak şöyle buyrulur:

"Hanginiz daha güzel işler yapacaksınız diye sizi imtihan etmek için ölümü de, hayatı da yaratan O'dur."

Kur'an müfessiri âlimler de Kur'an-ı Kerim'in bakışı ile ölüme nazar ederler. Ölümle ilgili yukarıda verilen ayet-i kerimenin *(Mülk/ 2)* tefsirinde ölümün nimet olarak yaratıldığı şöyle anlatılır:

"Nasıl ki hayatın dünyaya gelmesi bir halk ve takdir iledir. Öyle de, dünyadan gitmesi de bir halk ve takdir ile, bir hikmet ve tedbir iledir'. 'Sizlere müjde! Mevt (ölüm) idam değil, hiçlik değil, fena değil, inkıraz değil, sönmek değil, firak-ı ebedi (ebedî bir ayrılık) değil, adem değil, tesadüf değil, failsiz bir in'idam değil; belki, bir Fail-i Hakim-i Rahim tarafından bir terhistir, bir tebdil-i mekândır, saadet-i ebediye tarafına, vatan-ı aslilerine bir sevkiyattır, yüzde doksan dokuz ahbabın mecmaı olan âlem-i berzaha bir visal kapısıdır[57]."

Ölümün yaratıldığı gerçeği, yaklaşık 50 yıl önce programlı hücre ölümünün keşfedilmesinden sonra anlaşılmıştır. Hâlbuki Kur'an-ı Kerim yaklaşık 1450 yıl önce ölümün yaratılarak meydana geldiğini açıkça ifade etmiş ve binlerce müfessir de bu manayı açıklayan eserler yazmışlardır.

İslami inanca göre ölümle dünya hayatı sona erdirilirken, başka bir âlemde ebedi bir hayat başlar. Tıpkı ölüp çürüyen bir çekirdeğin yeni bir hayatın başlangıcı olması gibi.

Ölüm hakikatine İslamî bakış ile günümüz ilmî bakışın uyumlu olduğu noktalar şunlardır:

1. Her canlının ölüme programlı olması.
2. Ölümün pasif bir olay olmayıp, enerji ve madde sentezini gerektirmesi *(Yaratılması)*.
3. Ölümün güzel olması, yani hayatın devamının aslında ölümle mümkün olması.

Bu üç noktada İslamî ve ilmî bakışlar birbirine benzer. Ancak materyalist evrimciler ilmî gerçekleri farklı yorumlarlar. Onlara göre; her hücrede ölüm programı vardır, lakin programcı yoktur. Her canlının bu dünyadan terhisi *(ölümü)* kararlaştırılmıştır, lakin karar veren yoktur. Programlı ölüm canlının faydasınadır ve güzeldir, lakin programlı ölümle yaşlanmak ve ölmek çirkindir. Materyalist evrimcilerin felsefelerini yansıtan bu gibi anlamsız cümleleri çoğaltmamız mümkündür. İslamî bakışta ise; her hücrede ölüm programı varsa, programcı vardır. Her canlının bu dünyadan

---

[57] Nursi B.S. Mektubat.Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları-605.3.baskı, Ankara, 2016, s.287.

terhisi *(ölümü)* kararlaştırılmış ise, karar veren de olmalıdır. Programlı ölüm canlının faydasına ve güzelse, programlı ölümle olan yaşlanmak ve ölmek de canlının faydasınadır ve güzeldir.

SONUÇ

Çok hücreli canlıların yaratılması ve hayatlarının devam ettirilmesi programlı hücre ölümü ile mümkündür. Canlılardaki ölüm programının yazılmasında ve işletilmesinde başta p53 olmak üzere birçok gen görevlidir. Genler ve genlerde yazılan programlar materyalist evrimcilerin iddia ettikleri gibi tesadüfî mutasyonlar ve doğal seçilim yolu ile oluşmuş olamaz. Çünkü canlılardaki genler ve genlerdeki ölüm programı günümüzde bile anlaşılamayan mekanizmalara sahip son derece karmaşık yazılımlardır. Dahasıönemli faydalar gözetilerek, belli amaçlar için yapılmıştır. O halde canlıya ölüm programını yerleştiren ve programın işletimini elinde tutan bir yaratıcı olmalıdır.

Ölüm programının yapılması ve işletilmesi pasif bir olay değildir. Çünküçok özel yüzlerce bileşik sentezlenmektedir. Bunun için ise enerji gereklidir. Yani normal fizyolojik şartlarda canlıyı öldürmek, aslında aktif bir olaydır. Bunun da İslami literatürde karşılığı yaratmadır. Nasıl ki fiil varsa, fail de olmalıdır. Aynen öyle de yaratılanlar var ise, yaratan da olmalıdır.

Canlıyı yaşatmak da, öldürmek de Yaratıcının elindedir. İşin enteresan tarafı, canlılardaki ölüm programı öyle bir özellikte hazırlanmıştır ki; çevre faktörlerinin de etkisi hesaba katılmıştır. Ancak bu etki, sonsuz bir etki değil, biraz uzatma veya kısaltma şeklindedir. Yoksa çevre faktörleri ne kadar uygun olursa olsun ölüm programı işletilmekte, hücre veya canlı ölüme götürülmektedir. Canlı ölüme programlanmıştır ve ölümün elinden kurtuluş yoktur. O halde canlıların öldürülmesinde önemli hikmetler ve gayeler olmalıdır.

Canlı hayatının her safhasında programlı hücre ölümü yaygın olarak kullanılır. Yani hayatın devamı, ölüm programının dengeli işletilmesi ile sağlanır. Mesela üreme hücrelerinin *(Yumurta ve sperm)* üretilmesi, uterusun *(döl yatağı)* her ay yeniden hazırlanması, anne karnında doku ve organların bu dünya hayatına uygun şekilde yaratılması, dünya hayatında hastalıklardan korunması ve homeostazinin *(İç dengeler)* sağlanması hep programlı hücre ölümü iledir. Canlının normal şartlarda yaşlanması ve ölümü de fizyolojik programlanmış hücre ölümü ile meydana gelir. O halde canlının yaşlanması ve ölümü de canlının lehinedir ve güzeldir denebilir *(Şekil 4)*.

Başta İslamiyet ve tüm semavi dinler, başta peygamberimiz ve tüm hak peygamberler ölümün yaratılarak meydana geldiğini ve neticesinin güzel olduğunu söy-

Hayat geri dönüşü olmayan bir yolculuktur ve her safhası ölüm programı ile kontrol edilmektedir.

Programlı ölümle anne karnındaki hayat geliştirildi ve sonlandırıldı. Sonu güzel oldu!

Anne Karnında
Her ay ortamın hazırlanması,
Üreme hücrelerinin yaratılması,
Tüm doku ve organların yaratılması,
Embriyonun büyümesi ve gelişmesi,

Programlı ölümle dünya hayatı geliştirildi ve sonlandırılacak. Sonu güzel olacak!

Dünyada
Büyümenin dengeli olması,
Homeostazinin ayarlanması,
Hastalıklardan koruma,
Yaşlandırma ve öldürme,

Programlı ölüm iledir

Şekil 4. *Hayat geri dönüşü olmayan bir yolculuktur ve her safhası ölüm programı ile kontrol edilmektedir. İslami inanca göre ölüm dünya hayatını sona erdirirken, başka bir âlemde ebedi bir hayatı başlatır.*

lerler. Materyalist evrimciler ise bir istisna dışında programlı hücre ölümünün canlı için faydalı olduğunu kabul ederler. O istisna da canlının yaşlanması ve yaşlanma neticesinde meydana gelen ölümüdür. Bu da canlıları ölüme programlayan Yaratıcıyı kabul etmemekten ve O'nun yaratılış gayelerini bilmemekten kaynaklanır. Yani dünya ve dünya içindeki şartları hayat için planlayan, akılsız ve şuursuz maddeleri organize ederek canlı yaratan, programlı ölüm mekanizmasını hayatın her safhasında kullananİlahi bir Kudretin varlığını görememenin neticesidir. Hâlbukinasıl ki anne karnında hayatın başlaması, gelişmesi ve sonlanması programlı ölümledir. Canlının anne karnından ayrılmasının neticesi, başka bir âleme *(Dünya)* geçiştir. Yani bambaşka ve yeni bir hayatın başlangıcıdır. Aynı bunun gibi; dünya hayatında canlının sağlıklı kalması, hayatın devamı, sonundayaşlanması ve ölümü de programlı hücre ölümü iledir. O halde programlı ölümle dünya hayatının sonlanması da, yeni ve farklı bir hayatın başlangıcı olacaktır. Ölümle ancak dünya hayatı son bulacak, lakin ebedi bir hayat başlayacaktır. Bu, vicdan ve aklın düsturlarına aykırı değildir. Bilakis, varlık âleminin manasızlıktan kurtulması için gereklidir.

EVRİMCİ GÖRÜŞÜN ZAMAN YANILGISI

Dr. Öğr. Üyesi Kasım TAKIM
Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi Temel Bilimler Bölümü Biyokimya Anabilim Dalı, Şanlıurfa/TÜRKİYE, kasimtakim@harran.edu.tr

Zaman; maddenin hareketi sonucu oluşan izafi bir varlıktır. Canlılıkta zaman önemli bir temel unsurdur. Zira her bir canlının belirli bir zamanı içine alan ömrü ve o canlılığın devamını sağlayan biyokimyasal reaksiyonların, gerçekleşmesi için gerekli belirli ve oldukça kısıtlı bir süresi vardır. Eğer ilgili birim zamanda o reaksiyonlar gerçekleşemez ise; canlılık devam edemeyecektir. Örneğin yeni bir hücre oluşumu sırasında DNA kopyalanırken zincirde oluşan harf hataları belirli bir zamanda tamir edilemezse, oksijenli solunum sonucu oluşan serbest radikaller belirli bir süre içinde baskılanmazsa, vücuda giren virüs ve bakteri gibi yabancı unsurlarla belirli bir zaman içerisinde mücadele edilip karşı konmazsa, proteinler belirli bir süre içerisinde sentezlenmezse vs. hayat devam etmez. Bu listeyi bir hücre için her dakikada gerçekleşen birbirinden farklı 3000 reaksiyon için uzatmak mümkündür. Eğer bu biyokimyasal reaksiyonlar belirli ve kısacık vakitlerde yapılamazsa, canlılığın varlığı ve devamlılığından söz etmemiz mümkün değildir.

> *Hücre içerisindeki her reaksiyonun salise, saniye ve dakika gibi çok kısacık zaman dilimleri içerisinde gerçekleşmesi gerekir. Bazen saatlerle ifade edilecek bir gecikme canlının ölmesine sebep olmaktadır.*

Hâlbuki evrimci görüşte bu zamanlama neredeyse hiç nazara alınmaz ve bu konuda oldukça müsrif bir yaklaşım mevcuttur. Örneğin ilk hücrenin milyonlarca sene içerisinde tesadüfî dönüşümler sonucunda teşekkül ettiği, oksidatif strese ve patojenlere cevap üretmek gibi savunma mekanizmalarının milyonlarca senede ve milyarlarca kere olan deneme yanılmaların sonucunda geliştirilebildiği söylenmektedir. Aslında söylenilen bu zamanı ölçecek gerçek bir zaman belirleyicisi halen mevcut değildir. Fakat ne kadar büyük bir zaman söylenilirse, inandırıcılığının da o kadar artacağına inanıldığı için bu konudaki çömerlikten hiç kaçınmıyorlar.

Ama gözlerinden kaçırdıkları önemli bir nokta var ki; bu yaklaşım bilimsellik ve gerçeklikten çok uzaktır. Çünkü canlının belli bir hayat süresi vardır ve hücre içerisindeki her reaksiyonun salise, saniye ve dakika gibi çok kısacık zaman dilimleri içerisinde gerçekleşmesi gerekir. Bazen saatlerle ifade edilecek bir gecikme, canlının ölmesine sebep olmaktadır. Örneğin oksijenli solunuma başlayan bir hücrenin antioksidan savunma mekanizması 1 saat dahi olmazsa, hücredeki temel bileşenlerden olan DNA, proteinler ve yağlar oksidatif strese maruz kalıp görevsiz hale gelecek ve hücre ölüme sürüklenecektir. İşte tüm bu sebeplerden dolayı, evrimcilerin zamanla ilgili yaklaşımlarının biyokimyasal bir bakış açısıyla yeniden sorgulanması gerekmektedir.

1. CANLILARDAKİ KARARSIZ BİLEŞENLERİN YARILANMA ÖMRÜ NOKTASINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ

Yarılanma ömrü; kimyasal reaksiyonlarda, azalmakta olan bir maddenin baştaki miktarın yarısına düşmesi için gereken zaman dilimidir [1].

Genellikle radyoaktif elementler için kullanılsa da, reaksiyona giren tüm bileşikler için de kullanılabilmektedir. Biyokimyasal bileşikler çoğunlukla ortamdaki reaktif bileşenlerin etkisiyle bozundukları için, her biyokimyasal bileşiğin bir yarılanma ömründen söz edilebilmektedir [2].

Örneğin RNA, labaratuar ortamında yarılanma ömrü oldukça kısa olan bir bileşiktir. Bu yüzden RNA'yı yıkan kimyasallara karşı etkili tedbirler alınması ve izolasyon tamponlarına nükleaz aktivitesi gösteren endojen proteinleri yıkan kimyasallar eklenmesi gerekir. Ayrıca deney ortamının belli bir sıcaklık *(0 ile +4 ˚C arası)* ve asitlikte *(pH;7.2-8.5)* olması gerekir. Aksi takdirde RNA hemen bozunur, stabilitesini kaybeder ve yapılan deney boşa çıkar. Bu durum enzimler, koenzimler, görevli diğer proteinler ve lipidler için de böyledir. Hatta enzim yapısında görev alan Fe+2, Cu+1 ve Mn+2 gibi bazı mineral yapısındaki ko-faktörler için de aynı problem geçerlidir. Zira bu elementler de havadaki oksijenle reaksiyona girerek çok kısa bir sürede okside olur ve artık ko-faktör görevi göremez hale gelirler [3].

Labaratuvarda Yaşamış Bir Tecrübe

Labaratuvarda yaşamış olduğum bir tecrübemi bu konuya örnek olarak verebilirim. Antioksidan aktivite belirleme deneylerinde, hücrede gerçekleşen oksidatif sitresi taklit edebilmek için, hidroksil radikalleri *(OH.)* üretmek gerekir. Bunun için fenton reaksiyonlarından yararlanılır. Yani +2 değerlikli demirin *(Fe+2)*, hidrojen peroksiti *(H2O2)* parçalayıp, hidroksil radikaline dönüştürmesi lazımdır. Bunun için deney ortamına hidrojen peroksit ve çözünmüş halde demir iki klorür eklenmelidir [4].

Ben de bunları hazırlayıp deney ortamına ekliyordum, ancak bir türlü istediğim sonucu elde edemiyordum. Tekrar tekrar deney yapıyor ve bir türlü muvaffak olamıyordum. Tam 5 gün sürdü. 5. günün sonunda +2 değerlikli demirin *(Fe+2)* hava ile temas ettiğinde, havadaki oksijenle reaksiyona girip, yükseltgendiğini, yani +3 değerlikli demire *(Fe+3)* dönüştüğünü ve bu reaksiyon için işe yaramaz bir hale geldiğini anladım. Yani Fe+2'yi hazırlar hazırlamaz deney ortamına ilave etmem gerekiyordu. Hâlbuki ben bu çözeltiyi hazırladıktan yaklaşık yarım saat sonra ilave ediyordum. İşte öğrenmiş olduğum bu küçücük ama çok önemli ayrıntı sayesinde 5 günde başaramadığım deneyi 5 dk'da yapabildim.

Evrimcilerin DNA, RNA ve protein gibi kararsız bileşiklerin atmosferik şartlarda ve milyonlarca yılda evrimleştiği iddiası, en başta bu moleküllerin biyokimyasına aykırılık teşkil etmektedir.

İşte yaşamış olduğum bu başarısız deneyler, müthiş bir işleyişi fark etmeme yardımcı oldu. Evet, canlılarda gerçekleşen pek çok reaksiyonun beklemeye hiç tahammülü yoktu. Başarılı bir biyokimyasal reaksiyon ancak belirli şartlar *(sıcaklık, derişim, pH vs.)* ve kısacık zaman dilimleri altında gerçekleşebiliyordu.

Hâlbuki evrimciler canlılardaki bu hassasiyeti hiç de nazara almayarak, zaman noktasında, iddialarının inandırıcılığının artması için oldukça cömert davranıyorlar. Ancak gözden kaçırdıkları çok önemli bir nokta var ki; biyolojik işleyin bu savurganlığa hiç tahammülü yoktur. Evrimcilerin DNA, RNA ve protein gibi kararsız bileşiklerin atmosferik şartlarda ve milyonlarca yılda evrimleştiği iddiası, en başta bu moleküllerin biyokimyasına aykırılık teşkil etmektedir.

2. BİYOKİMYASAL REAKSİYONLARIN ZAMANA BAĞIMLIĞI NOKTASINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ

Birim zamanda, reaksiyona giren maddelerden veya reaksiyon sonucunda oluşan ürünlerden birinin miktarında görülen değişikliğe o reaksiyonun hızı denir. Her reaksiyonun bir hızı vardır. Bir kimyasal reaksiyonda, reaksiyonun zamanla ilerleyişinin ölçüsü, o reaksiyonun hızıdır ve kimyasal kinetik olarak adlandırılır [5].

Kimyasal kinetik, bir reaksiyonunun nasıl yürüdüğü, ne kadar hızlı yürüdüğü, hangi mekanizma ile yürüdüğü ve hızına hangi faktörlerin nasıl etki ettiği hakkında bilgi veren, kimyanın çalışma alanlarından biridir. Kimyasal kinetik denklemlerinde her zaman bir zaman *(t)* terimi yer alır [6].

Cansız tabiattaki kimyasal tepkimelerde bu zaman terimi saniye olabildiği gibi, seneler hatta asırlar alabilmektedir. Biyokimyasal reaksiyonlarda ise, çoğun-

lukla bu zaman salise ve daha küçük zaman terimlerine denk gelmektedir. Çünkü her canlının belirli ve kısa bir zaman limitini içine alan ömrü ve o canlılığın devamını sağlayan biyokimyasal reaksiyonların, gerçekleşmesi için gerekli belirli ve oldukça kısıtlı bir süresi vardır. Canlılıkta gerçekleşen bu kimyasal reaksiyonları hızlandırmak için enzimler çalıştırılmaktadır. Eğer enzimler olmasaydı canlılar bir nefes alıp vermek gibi en basit görünen faaliyetlerini bile yüz yıllar alacak bir zaman diliminde ancak gerçekleştirebileceklerdi. Hatta denilebilir ki, eğer enzimler olmasaydı canlılık olmayacaktı. Zira bir hücrede aynı anda birbirinden farklı en az 3000 reaksiyon gerçekleştirilmektedir [7].

Eğer canlılardaki reaksiyonlar hızlı bir şekilde, yani çok kısa bir süre içerisinde gerçekleşmeseydi; hücrenin başta enerji ve savunma sistemi olmak üzere hayati ihtiyaçları karşılanamayacak ve hücre bütünlüğü bozulacaktı. Ayrıca biyokimyasal reaksiyonları bozucu etkenler galip gelecek ve reaksiyondan istenen ürünler elde edilemeyecekti.

Eğer canlılardaki reaksiyonlar hızlı bir şekilde, yani çok kısa bir süre içerisinde gerçekleşmeseydi; hücrenin başta enerji ve savunma sistemi olmak üzere hayati ihtiyaçları karşılanamayacak ve hücre bütünlüğü bozulacaktı.

Buna bir örnek verecek olursak; oksijenli solunumun doğal bir sonucu olarak oksidatif stres unsuru olacak olan, süperoksit gibi kimyasal radikaller ortaya çıkmaktadır [8].

Bu radikal bileşikler ise başta DNA ve proteinler olmak üzere hücredeki hayati öneme sahip bileşenleri tahrip etme potansiyeline sahiptir. Ancak hücre içerisine bu radikalleri etkisiz hale getirecek savunma sistemi yerleştirildiği için, çoğunlukla bu zararlı etkiler bastırılmaktadır. Bu radikalik bileşikler baskılanamadığı durumda ise, başta kanser olmak üzere pek çok hastalığın temel nedeni olmaktadırlar.

Bir hücrede sadece DNA'ya her gün 10.000 radikalik saldırı gerçekleşmekte olduğu belirtilmektedir. Ancak bu saldırılar, süperoksit dismutaz, katalaz ve glutatyon peroksidaz gibi enzimler sayesinde önlenmekte ve eğer saldırı başarılı olursa DNA tamir enzimleri devreye girerek zararlı etkiler ortadan kaldırılmaktadır [9][10]oxidative stress is intimately linked to other components of the degenerative process, such as mitochondrial dysfunction, excitotoxicity, nitric oxide toxicity and inflammation. It is therefore difficult to determine whether oxidative stress leads to, or is a consequence of, these events. Oxidative damage to lipids, proteins, and DNA occurs in PD, and toxic products of oxidative damage, such as 4-hydroxynonenal (HNE[11][12].

Şimdi evrimcilerin iddia ettiği gibi, bu savunma sisteminin milyonlarca yıl-

da geliştirildiğini kabul etsek, hücrenin hayatta kalmasına ve kendini nesilden nesile sağlam bir şekilde aktarabilmesine ne ile hükmedeceğiz? Bir hücrenin hayat süresi ne kadardır? Bu kadar kısa bir ömrü olan bir varlık her gün on bin defa gerçekleşen saldırılardan kendini nasıl ve ne ile koruyabildi? Bir mu'cize mi gerçekleşti? Yoksa bu savunma sistemleri ile beraber mi varlık sahasına çıktı? Akla, mantığa ve bilimsel işleyişe en uygun yaklaşım, elbette rahmetin ve hikmetin bir tecellisi olarak, hücrenin savunma enzimleri ile beraber yaratılmasıdır. Bu yaklaşımı, hücre içerisinde gerçekleşen birbirinden farklı üç bin reaksiyonun her birisi için düşünebiliriz. Zira bütün canlılık biyokimyasal reaksiyonlar üzerine kurulmuştur. Bu yüzden evrimcilerin canlılıktaki zaman boyutu ile ilgili söylediği iddialar bilimsel değil, ideolojiktir. Biyokimyada temeli olmayan, evrimci görüşteki bu iddiaların gerçekleşmiş olması beklenemez. Beklendiği takdirde, tabiata olağanüstü güçler atfedilmesi ve mu'cize kavramına inanılması gerekmektedir. Halbuki evrimci görüş, tam da böylesine ''mu'cizevî bir şeye iman''dan kaçmak istemektedir. Ne hazindir ki; kaçtığı şeyin içine düşmüş, iman etmeyeyim derken, bağnazca bir inaç sisteminin aracı olmuştur.

Evrimcilerin canlılıktaki zaman boyut ile ilgili söylediği iddialar bilimsel değil, ideolojiktir.

3. GENETİK DEĞİŞİMLERDEKİ İHTİMAL HESAPLAMALARI NOKTASINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ

Bir türün başka bir türe dönüşüm ihtimali oldukça büyük bir değişiklik gerektirdiği için, evrimciler bu değişimin aniden değil milyonlarca sene gibi çok uzun zaman dilimlerinde mutasyonlar sonucu gerçekleştiğini iddia ederler. Aslında ilk bakışta bu kadar uzun zaman diliminde böyle bir değişimin olabileceği hayalden çok da uzak bir ihtimal değildir. Ancak bu ihtimal sadece hayali bir ihtimaldir. Çünkü böyle bir ihtimalin akli ve gerçek bir ihtimal olabilmesi için, genetik bir temelinin olması gerekmektedir. Zira bahse konu olan değişikliğin genlerde gerçekleşen mutasyonlar sonucu teşekkül ettiği iddia edilmektedir. Hâlbuki genetik yöntemlerle ihtimaliyet hesapları yapıldığında böyle bir ihtimalin değil dünyanın, kâinatın bile ömrüne sığmayacağı görülmektedir. Bu kadar gelişmiş teknoloji ve birikmiş tecrübe ile kullanılsa bile, mutasyonla bir türü diğer bir türe dönüştürmek imkânsızdır.

Örneğin insana genetik olarak en yakın canlı olan şempanzenin, mutasyonlarla bir insana dönüşmesi imkânsız bir ihtimaldir. Zira aralarında en iyi ihtimalle % 96›lık bir benzeyiş, % 4'lük bir fark vardır [13]

Genlerinde ise; toplam üç buçuk milyar genetik harf *(nükleotid)* vardır [16]

Yani iki tür arasında 3.5000.000.000 x 4/100=140.000.000 nükleotidlik *(gen)* bir fark vardır. Yani eğer genetiğe vakıf bir mühendis tarafından yapılmak istense, o mühendisin 140 milyon harfin yerini dikkatli bir şekilde değiştirmesi gerekiyor. Ancak eğer bu iş tabiat ve tesadüf gibi, mühendislik kabiliyeti olmayan kör ve maksatsız araçlardan beklense; aradaki farkın tesadüfî mutasyonlarla kapatılma ihtimali; DNA zincirinde bulunan 4 farklı genetik harfin *(Adenin, Guanin, Sitozin ve Timin)*, 140 milyon değişik pozisyona girme ihtimalinden= $1/4^{140.000.000}$'dur.

Daha kolay anlamak için onlu rakamlara çevirdiğimizde bu mutasyonun başarı şansı; $1/10^{84.000.000}$'dir. Yani 10'un yanına 84 milyon tane sıfır koyun, ne elde edersiniz? İşte o sayıda bir ihtimaldir. Bu ihtimali isterseniz bir de evrimcilerin sıklıkla sarıldıkları zamana göre de hesaplayalım. Evrimci görüşün iddiasına göre bu dönüşüm mutasyonlar sonucu, 100 milyon senede gerçekleşti. Peki, eğer yüz milyon senede gerçekleşmiş olsaydı, acaba 1 yılda ne kadar mutasyon olması gerekiyordu? Hesaplayalım.

$10^{84.000.000.000}$ /100.000.000 yıl = $10^{84.000.000.000}/1*10^{8} = 10^{84.000.000.000\text{-}8}$

Yani 1'in yanına 83 milyon 999 bin 992 tane sıfır koyacaksınız. İşte o kadar da 1'lik bir ihtimalle düşüyor. *(1/100000000............(83 milyon 999 bin 992 adet 0 yazılacak)*). Şöyle de anlamak mümkün; Yani bir yılda 10 üzeri 83 milyon 999 bin 992 adet DNA tesadüfen oluşacak, işte onlardan sadece bir tanesi, bu günkü insanın DNA'sı olabilir. Bakın 83 milyon 999 bin 992 adet değil, 10 üzeri 83 milyon 999 bin 992 adet diyorum. Bu ayrıntı çok önemli zira, bırakın milyonu, sadece son küsuratı yanı 92 sayısı bile, 10 sayısının üzerine geldiğinde, ortaya çıkan rakam bizim adlandıramadığımız kadar büyük bir sayıdır. Kentrilyonda bir değil, sentrilyonda bir değil, 10 üzeri 92'de bir'lik bir ihtimal bile olsaydı bu imkânsız olacaktı.

Dolayısıyla 100 milyon sene= 10 üzeri 8 ettiği için zamanın bu ihtimal üzerinde hiçbir tesiri bulunmuyor. Dünyanın ömrü 100 Milyar sene olsaydı = 10 üzeri 11 edecekti ki yine hiçbir tesiri olmayacaktı. Böyle bir ihtimalin gerçekleşmesi için dünyanın sonsuza yakın bir ömrünün olması gerektiği kabul edilmelidir. Bu ise akla, fenne ve matematiğe aykırı bir iddia olduğu için hiçbir kimse tarafından kabul edilemez.

Yani aslında milyonlarca yıl böyle bir düşük ihtimali hiç zayıflatmıyor. Hatta milyarlarca yıl bile deseler bile milyarda 10 adet sıfır olduğundan, 84 milyon sıfırdan sadece 10 sıfır eksilecek. Milyondan on çıksa, yüz çıksa ne eksiltebilir ki? Üstelik her bir yılda, bu kadar mutasyonların **düzenli bir şekilde** olması gerekiyor.

Matematikte on üzeri 40 imkânsız manasındadır.

Şu anda bir canlının, bir yılda hücrelerinde olan toplam mutasyon sayısı bir elin parmak sayılarını geçmezken, geçmişte bu kadar çok mutasyonun bir yılda ger-

çekleşmiş olduğuna neden hükmedelim ki?

İşte böyle imkânsız bir ihtimale mümkündür diyene akıllı denilebilir mi?

4. DÜNYA ATMOSFERİNİN CANLILAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ BAKIMINDAN EVRİMDE ZAMAN PROBLEMİ

Evrimcilere göre gelişmiş organizmalar yaklaşık 250 milyon yıl kadar önce ortaya çıktı. Doğrulanmış herhangi bir deneye dayanmayan bu uzun zaman dilimi iddiası, yalnızca basit kabuller ve tahmini hesaplamalarla ortaya çıkmaktadır. Nitekim bu hesaplamalarda kullanılan en önemli tekniklerden biri olan radyokarbon *(C-14)* tarihleme metodunun yanlış sonuçlar verdiği ve yapılan deneysel çalışmalar sonucunda güvenilir bir teknik olmadığı anlaşılmıştır [17][18].

Ayrıca bu iddiaların sadece kuramsal hesaplamalarla değil, fosil kayıtlarıyla desteklenmiş olması da gerekiyor. Dünya çapında şimdiye kadar yaklaşık 200 milyon büyük, milyarlarca da küçük fosil bulundu ve arşivlendi. Bu kapsamlı ve ayrıntılı fosil kaydı, tüm büyük hayvan gruplarının birdenbire ortaya çıktığını ve sonrasında hemen hemen hiç değişmediğini, birçok türün de aniden ortaya çıkıp aniden kaybolduğunu gösteriyor [19].

Bu konu daha çok antropologları ilgilendirdiği için fazla detayına inmeden meseleye sadece biyokimyasal açıdan bakacak olsak bile, aslında iddia edilen şeylerin aşağıdaki sorulara net bir şekilde cevap vermeden ispatlanamayacağı karşımıza çıkmaktadır.

250 milyon yıl önce dünyanın atmosferindeki gazların miktarı ne kadardı ve özellikle de yüksek organizasyonlu hücrelerin hayat şartlarına uygun muydu? Örneğin radon gazı akciğer kanserinin en önemli sebeplerinden birisidir.

Volkanik patlamalar sonucu bol miktarda açığa çıkan bu gaz, atmosferde varken canlıların hayatta kalması nasıl mümkün olabiliyordu?

250 milyon yıl önce atmosferin oksijen miktarı ne kadardı ve bu oksijenli solunum yapan canlılar için yeterli miydi veya aşırı miktarda olup zehirlenme etkisi yapmıyor muydu?

Ozon tabakası tam olarak ne zaman oluşturuldu?

Ozon tabakasının, fotosentezde görev alan canlıların atmosfere saldıkları oksijenden üretildiği iddia ediliyor. Ozon tabakası yokken bu canlılar kendini radyasyondan nasıl koruyordu?

Tüm bu soruların net cevapları verilmeden, o tarihlerde canlılığın var olup olmayacağına kesin bir cevap bile verilemezken, evrimcilerin bu kadar net ve iddialarda bulunması nasıl okunmalıdır?

KAYNAKLAR

[1] E. Eden, N. Geva-Zatorsky, I. Issaeva, A. Cohen, E. Dekel, T. Danon, L. Cohen, A. Mayo, U. Alon, Proteome half-life dynamics in living human cells, Science (80-.). (2011). doi:10.1126/science.1199784.

[2] E. et al. Eden, Proteome Half-Life Dynamics, Science (80-.). (2011). doi:10.1126/science.1199784.

[3] Y.S. Jung, W.T. Lim, J.Y. Park, Y.H. Kim, Effect of pH on Fenton and Fenton-like oxidation, Environ. Technol. (2009). doi:10.1080/09593330802468848.

[4] J.J. Pignatello, E. Oliveros, A. MacKay, Advanced oxidation processes for organic contaminant destruction based on the fenton reaction and related chemistry, Crit. Rev. Environ. Sci. Technol. (2006). doi:10.1080/10643380500326564.

[5] P. Hayes, Reaction Kinetics, in: Treatise Process Metall., 2013. doi:10.1016/B978-0-08-096986-2.00014-X.

[6] F. Acartürk, Reaksiyon Kinetiği ve Stabilite, in: Mod. Farmasötik Teknol., 2007.

[7] B. Alberts, The cell as a collection of protein machines: Preparing the next generation of molecular biologists, Cell. (1998). doi:10.1016/S0092-8674(00)80922-8.

[8] S. Emen, B. Çeken, G. Kizil, M. Kizil, Dna damage protecting activity and in vitro antioxidant potential of the methanol extract of cyclotrichium niveum, Pharm. Biol. 47 (2009) 219–229. doi:10.1080/13880200802435903.

[9] J. Emerit, M. Edeas, F. Bricaire, Neurodegenerative diseases and oxidative stress, Biomed. Pharmacother. (2004). doi:10.1016/j.biopha.2003.11.004.

[10] A.H.V. Schapira, Oxidative stress in Parkinson's disease, Neuropathol. Appl. Neurobiol. (1995). doi:10.1111/j.1365-2990.1995.tb01022.x.

[11] E. Birben, U.M. Sahiner, C. Sackesen, S. Erzurum, O. Kalayci, Oxidative stress and antioxidant defense, World Allergy Organ. J. (2012). doi:10.1097/WOX.0b013e3182439613.

[12] L.A. Pham-Huy, H. He, C. Pham-Huy, Free radicals, antioxidants in disease and health, Int. J. Biomed. Sci. (2008). doi:10.1073/pnas.0804252105.

[13] DNA sequence and comparative analysis of chimpanzee chromosome 22, Nature. (2004). doi:10.1038/nature02564.

[14] M. Somel, H. Creely, H. Franz, U. Mueller, M. Lachmann, P. Khaitovich, S. Pääbo, Human and chimpanzee gene expression differences replicated in mice fed different diets, PLoS One. (2008). doi:10.1371/journal.pone.0001504.

[15] P. Gagneux, A. Varki, Genetic differences between humans and great apes, Mol. Phylogenet. Evol. (2001). doi:10.1006/mpev.2000.0799.

[16] M.M. DeAngelis, M. a. Batzer, Genome Sequence Analysis, Encycl. Life Sci. (2001). doi:10.1038/npg.els.0003028.

[17] H.E. Suess, The Radiocarbon Record in Tree Rings of the Last 8000 Years, Radiocarbon. (1980). doi:10.1017/S0033822200009462.

[18] H.E. Suess, Secular Variations of Cosmogenic 14C on Earth: Their Discovery and Interpretation, Radiocarbon. (1986). doi:10.1017/S0033822200007359.

[19] E.C. Scott, Evolution vs. Creationism, 2006. doi:10.1002/sce.20158.

TABİATTAKİ MADDÎ SEBEPLERİN BİR ARAYA GELEREK CANLILARI OLUŞTURMASI MÜMKÜN MÜDÜR?

Araştırmacı Ediz SÖZÜER

Gelir İdaresi Başkanlığı, Ankara/TÜRKİYE, edizsozuer@gmail.com

On dokuzuncu yüzyılın ortasından itibaren bazı bilim adamları, hem kâinatın ve maddenin varoluşunu açıklamak; hem de canlı ve cansız eşyanın, maddenin hareket ve işleyişine bağlı olarak ortaya çıkan farklı şekil ve çeşitlilikteki oluşumlarını bilimsel sebeplere dayandırmak iddiasıyla bir takım teoriler geliştirdiler. Genel olarak tabiatçı ve materyalist *(maddeci)* felsefe olarak adlandırılan bu iddialarda, maddenin varlığı ve eşyanın oluşumu, üç temel nedene[58] dayandırılarak açıklanmak isteniyordu:

1- Tabiattaki maddî sebepler.

2- Eşya ve maddenin kendinde var olan ve kendinden kaynaklanan özellikleri.

3- Maddenin, belirlenebilir düzenli kanunlara uygun işleyişi. (veya diğer bir deyişle *"mevcut eşyanın tümü ve eşyanın çeşitli durumlardaki davranış şekli"* demek olan tabiat kavramı.

Etrafımızdaki eşyanın işleyişini, tabiatçı düşüncenin iddialarını ve ileri sürülen delilleri zihnimizde daha net kavrayabilmek için temel kavramları ele alalım ve bu meşhur *"tabiat, tesadüf, sebepler ve kanunlar"* denen şeyler gerçekte neymiş, ne değilmiş bilelim ve anlayalım.

Önce en meşhurundan başlıyoruz.

1. TABİAT NEDİR?

İşte kelime anlamı olarak ifade ettikleri: -Kâinat ve içindekiler. -Maddî âlem. -Kâinatın düzenini devam ettiren kanunlar. -Bir cismin mahiyeti, temel özellikleri.

Açıkça görülüyor ki, tabiat denilen şey, etrafımızda gördüğümüz canlı ve cansız nesnelerden farklı ve ayrı bir varlığı bulunan bir şey değildir. Sadece tüm bunların toplamını ifade etmek için kullanılan, gözle görülmeyen soyut bir kavramdır. Benim tabiat, sizsiniz tabiat, etrafınızda gördüğünüz ne varsa odur tabiat. *"Gel tabiat gel, bana elma ver"* diyebileceğiniz bir tabiat yok.

58 Nursî, 1996.

Kâinatın kendisinden bahsediyorsunuz. Peki, bu ne demektir?

Üçüncü maddedeki tabiat tarifimizi hatırlayalım: Tabiat, mevcut eşyanın tümü ve eşyanın çeşitli durumlardaki davranış şekli demektir. Tüm insanları ifade etmek için kullanılan *"insanlık"* kelimesi gibi. *"İnsanlık"* kavramı, insanların toplamından oluşur ve tek başına haricî ve somut bir gerçekliği yoktur.

Temel kavramları anladığımızda mesele çözülmeye ve kendini belli etmeye başlıyor. Şöyle ki: Etrafımızdaki maddenin varoluş ve işleyişini tabiat kavramına dayandırarak izah etmek, izah etmeye çalışmak veya izah ettiğini zannetmek; *"Bu neden böyledir"* şeklindeki bir soruya, *"Öyle olduğu için"* diye cevap vermekten daha anlamlı değildir. Yani bir şeyin sebebini, yine kendisi ile izah etmektir. Haricî bir sebep aramamaktır. Bu da ne kadar anlamlı bir şeydir? Bir şey hem *"yapılan"* olacak, hem *"yapan"* olacak. *"Bir şey kendisi henüz yokken, yok olduğu bir zamanda, kendini 'kendi kendine' yine kendisi yapmış!"* Böyle bir cümle kulağa ne kadar mantıklı geliyor siz hesap edin. Bu safsatanın bütün insanlığa gerçek olarak gösterilmesinde gerçekten çok başarılı bir propaganda yapıldığını ifade etmeliyiz. İşte reklamın, propagandanın ve spekülasyonun gücü.

2. TABİAT KANUNLARI

Diğer taraftan tabiat kanunları için de durum çok farklı değildir. Bu konuyu Birinci Yaratılış Kongre sunumumuzda[59] detaylı olarak ele aldığımızdan yalnızca şunu söylemekle yetineceğiz: Tabiat kanunları demek, sürekli olarak belli bir düzenlilikte hareket eden maddenin, bu hareketindeki düzenliliği nedeniyle belirlenebilen hareket prensiplerine verilen isimler demektir.

Tabiat kanunları, maddî bir vücudu olmayan bir kavram olmakla beraber, maddenin nasıl hareket ettiğini ifade etmeye yarar sadece.

3. AKILLI TASARIM

Bir yaratıcının meydana getirdiği kâinat modelinde akıllı tasarım önemli bir argüman ve kavramdır. Bir nesnenin tasarlanıp tasarlanmadığını nereden bilebiliriz? Tasarım, birden çok parçanın belirlenmiş bir maksada yönelik olarak düzenli biçimde bir araya getirilmesidir. Bu özelliğe sahip olan her ne ise ona akıllı tasarım deriz, tesadüfî olmaz çünkü. Bu şekilde bakıldığında bir yolcu gemisi, denizde; bir hızlı tren, karada ulaşım maksadına yönelik olarak düzenli biçimde bir araya getirilmiş birçok parçadan oluşan karmaşık tasarımlardır. Tüm canlılara baktığımızda da bir tasarımın temel özelliklerini aynen ve mükemmelen görüyoruz.

---

59 Sözüer, 2015.

İşte bir kuşun kanatları: Uçmak gibi bir gayeye yönelik olarak içi boş hafif kemikler, bu kemikleri hareket ettirecek güçlü göğüs kasları ve havada tutunmayı sağlayan tüyler, aerodinamik yani planlanan şekilde hareketini hava içerisinde devam ettirebilen kanatlar ve yüksek enerji ihtiyacını karşılayacak metabolizma. Kuşların göçlerini biliyorsunuz. Nasıl uzak mesafelerde gidiyorlar, hiç yakıt ikmali yapmadan, yemeden, içmeden sürekli havada bulunuyorlar. Neresinden bakarsanız bakın, bu sistemin bir tasarım ürünü olduğunu kabul etmek, en mantıklı olandır bizce. Bizim kanaatimiz budur.

Tasarım ise, bir tasarımcıyı arattırır. Ayrıca, tasarımcı olarak kabul edilecek kim veya ne ise, onun o tasarımı yapabilecek özelliklere sahip olması beklenir. Yoksa ciddiye alınmaz iddianız.

"Ben yaptım bu resmi!" diye iddia etseniz, gelecek ilk soru şudur:

"Resim kabiliyetiniz var mı?" Eğer kabiliyetiniz yoksa, iddianız manasız bir sözden ibaret kalır. Bir tasarım oluşturmak için ise ilim, irade, kudret üçlüsü lâzımdır. Yani nasıl yapacağını bilecek, yapmayı tercih edecek ve bunu gerçekleştirecek güce sahip olacak.

4. MADDÎ SEBEPLER VE TESADÜF

Şimdi eşyanın varoluşu, kendilerine dayandırılmaya çalışılan maddî sebepler ve tesadüf kavramlarının sahip oldukları temel özelliklere bakalım. Meşhur *"tesadüf"*ümüz, en az tabiat kadar şöhret sahibi bir kavram. Bu kavramlar yaratıcının yerini almışlar. Kelime anlamına bir bakalım: Rast gelme, rastlantı, hiç hesapta yokken planlanmamış bir olayın gerçekleşmesi. Yani, tesadüfte önceden plan yok. Bir gaye yok. Dolayısıyla elde edilmesi düşünülen bir fayda da yok. Yani, meşhur tesadüfümüzün iradesi ve şuuru yok. Görerek, bilerek ve birileriyle haberleşerek, bir araya gelerek ortaklaşa iş yapmak gibi özelliklere de sahip değil. Bana bir şey söyleseniz duyarım, elinizi kaldırsanız görürüm. Ama meşhur tesadüfümüz kör, sağır ve cansız. Yani *"vah, yazık!"* diyeceğiniz kadar aciz. Tıpkı tabiat ve sebepler gibi.

Allah'ın her şeyi yaratabileceğine inanmayanlar ve O'na inanmakta zorlananlar; bu aciz sebeplere, tabiata, tesadüfe veriyor. Sanki onlar daha lâyık! Onların yapması daha kolay sanki! Şimdi öne sürülen maddî sebeplere bakalım. Bunlar su, güneş, rüzgâr, çekim kuvveti, elektromanyetik kuvvet, toprak, sıcaklık, soğukluk gibi şeylerdir. Tüm bu sebeplerin de temel özelliklerine baktığımızda ise şuursuz oldukları, bilerek iş yapma özelliğine sahip olmadıkları, herhangi bir tercihte bulunabilecek iradelerinin olmadığı, karmakarışık, hedefsiz ve cansız oldukları açıkça görülüyor.

Hâlbuki ne kadar ilginçtir ki, bu sebeplere bağlı olarak meydana gelen neticelere baktığımızda farklı bir tablo ile karşılaşıyoruz. Düzenli, sanatlı, insanı hayran bırakan tasarım harikası ürünler ortada görülüyor. Hayret! Nasıl oluyor ki bu iş acaba?

Demek yol temel olarak iki görünüyor. Ya eşyanın varoluş ve işleyişini izah etmek için kâinatın içinden bir sebep arayacağız ya da eşyanın haricinde bulunan bir etki edici ve gizli bir işleyicinin varlığına hükmedeceğiz.

“Tesadüfen Oluşum” Kavramı Hakkında Önemli Bir Ara Not:

Denilirse ki: *“Fakat bilimsel teorilerde ve açıklamalarda canlılığın tesadüfen olduğu söylenmiyor. Her şey belli kavramlar ve mekanizmalara dayandırılıyor.”* Eğer bu yönde bir itiraz olursa, buna karşı cevabımız şu olacaktır:

İsmi veya öne sürülen mekanizması ne olursa olsun; ister tabiat, ister evrim, ister mutasyon.. Bunlar bilerek, planlayarak, tercih ederek iş yapma özelliğine sahip ve şuurlu bir varlığı olan maddî nesneler değildir ki; bunlarla izah etmek, tesadüf dışı bir izah olsun. Maddî sebeplerin ise cansız olmaları nedeniyle yine aynı şekilde şuursuz, iradesiz, bilgisiz, plansız hareket eden şeyler oldukları malumdur. Meselemiz bu kadar nettir. Kaldı ki, canlılığın tesadüfen ve kendiliğinden oluştuğu ifadesini açıkça kullanan ve araya başka bir vasıta koymaya bile ihtiyaç hissetmeyen birçok görüş sahibi de mevcuttur. Fakat ne kadar zorlarsanız zorlayın, hayalî kurgulara gerçekliğin rengini veremezsiniz... Süreçler veya maddî sebepler ya da mekanizmalar denilen şeylerin ortaya çıkan neticeleri yapma kabiliyetinden yoksunlukları, başka haricî ve gerçek bir etki edici sebebi aratır ve o cahil, şuursuz, iradesiz maddelere ve hatta ortaya çıkan hadisenin sırf bir tarifi olmaktan başkaca maddî bir vücudu olmayan tabiat kanunlarına veya evrim süreçlerine dayandırılması; elbette rastgelelik, kendiliğindenlik ve tesadüfîlikden başkaca bir anlam taşımayacaktır.

Şimdi tabiattaki maddî sebeplerin bir araya gelerek canlıları ve canlılığı oluşturması mümkün müdür, bunu inceleyeceğiz.

5. MADDÎ SEBEPLERİN BİR ARAYA GELEREK CANLILARI VE CANLILIĞI OLUŞTURMASI MÜMKÜN MÜDÜR?

Meseleyi en genel şekliyle ele alırsak, *“Şu eşyanın veya olayın meydana gelmesinin gerçek sebebi nedir?”* şeklindeki bir sorunun cevabını temellendirecek bir iddianın, öncelikle üç noktayı ortaya koyması gerekir.[60]

[60] Sözüer, 2015.

BİRİNCİ NOKTA:

Meydana Gelen Olay veya Eşya Hangi Özelliklere Sahiptir?

Basit bir şey midir? Yoksa karmaşık bir şey midir? Ölçülü bir şey midir, yoksa öyle rastgele oluşabilecek alelade, sıradan bir şey midir? Bu nokta önemlidir. Tıp, biyokimya, biyoloji gibi bilimler, canlıların yapıtaşları olan elementlerin ne kadar ince ve özel ölçülerde bir araya geldiklerinin ve ne derece sistematik düzenlerle çalıştıklarının yazılı ve onaylı ifadeleridir.

Ciltlerle anlatılabilecek bu konuda bilimsel verilerin teknik detaylarına çok fazla yer vermemize gerek yok. Ancak yine de siz internetin başına geçip, bir arama sitesine **“Canlıların Temel Bileşenleri”** veya **“Canlı Kimyası”** yazın ve canlıların yapılarının ne kadar karmaşık, detaylı, hassas, sistematik ve belli ölçülerde bir araya gelmiş olduğunu gözlerinizle görün isterseniz. Bunu hararetle tavsiye ediyoruz. Sonuçlar gerçekten çok ibret verici.

Neyle uğraştığınızı, ne hakkında bir karar vermeye çalıştığınızı çok iyi anlayacaksınız. Canlılığın kendiliğinden ve tesadüfen ya da tesadüfle çalışan evrim mekanizmalarıyla oluştuğunu söyleyen insanların bu sözlerinin, nasıl bir cüretkârlık manasını ifade ettiğini ve bilim adına yalan söylediklerini çok daha iyi anlayacaksınız. O yüzden bir bakmanızı arzu ediyoruz. Oturduğunuz yerden düşünmeyin istiyoruz. Sizlere bir fikir vermek için bunu da aktaracağız: Bedenimizdeki dokular oksijen, hidrojen, karbon ve azottan oluşur. Dişler ve kemiklerdeyse yoğun olarak kalsiyum vardır. Bu beş element beden ağırlığımızın %98'ini oluşturur. Bakır, demir ve çinko gibi başka elementler yalnızca düşük miktarlarda vardır ama sağlıklı kalmak açısından hayati önemdedirler. İnsan bedeni element yüzdeleri: Oksijen % 65, karbon % 18, hidrojen % 10, azot % 3, kalsiyum % 2, fosfor % 1, öteki elementler % 1.

İKİNCİ NOKTA:

Meydana Gelen Olay veya Eşyanın Gerçek Sebebi Olarak Gösterilen Şeyde Bu Eşyayı Meydana Getirecek Özellikler ve Kabiliyet Mevcut mudur?

(Tabiat, tesadüf, kanunlar ve sebeplerin, incelediğimiz temel özelliklerini ve bu iş için gerekli kabiliyete sahip olmadıklarını hemen hatıra getirelim).

Şimdi meseleyi çözümlemeye çalışıyoruz. Bir sebebin neticeyi meydana getiren özelliklere sahip olması, tek başına yeterli değildir ve o sebebin o neticeyi vücuda getirdiği anlamına gelmez. Mesela bir resmi yapanın kim olduğunu arıyor olalım. Rastgele bir ressamı seçip, sırf o resmi yapma kabiliyetine sahip diye onun yaptığını kabul edemeyiz. Acaba bir ressamın tuvalin başında durması, tuvalde sergilenen

resmi yapmış olması için yeterli midir? Değildir değil mi? Çünkü onu resmin yapanı olarak kabul etmemiz için, gerekli resim kabiliyetiyle beraber, o resim yapılırken resmin başında olması, bizzat resmi yapması ve yaparken görülmesi de gereklidir. Fakat bu kaide maddî sebepler için geçerlidir. İlahî kudret gibi temassız etki edebilen sebeplerin istisnaî durumlarını üçüncü noktada ayrıca inceleyeceğiz. Bunlara bu maddî âlemde de örnekler var. Yani dokunmadan işleyen, göze görülmeyen, gözlemleyemediğimiz etki sahibi sebepler vardır ve bu özelliğe sahip olan sadece yaratıcı değildir.

Resim kabiliyeti olan herhangi birinin resim yapılırken tuvalin başında durması, o resmi yapmış olduğuna delil olmaz demiştik. Peki ya resmin başında duran kişi, ressam da değilse ve sanattan anlamayan, resim kabiliyetinden mahrum, elleri olmayan kötürüm ve kör bir adamsa! Böyle bir şey düşünün. Bu kötürüm, kör ve cahil adamı, sadece resmin yapılması esnasında tuvalin yanında duruyor ve tuvalle birlikte görünüyor diye, ısrarla resmin yapıcısı olarak gören ve bunu hararetle iddia eden bir adam çıksa! O kör ve cahil adamı âdeta elinden tutup getirse ve *“Bu yaptı bu resmi!”* dese.

Sanatlı olarak yaratılan her bir canlı, beraberinde bir takım sebeplere bağlı olarak, yan yana meydana geliyorlar. Fakat sırf aynı anda birlikte bulunmaları ve o canlının meydana gelmesinin o sebeplerle birliktelik şartına bağlanmış olması, o sanatlı eşyanın sebepler tarafından icat edildiğine tek başına delil olamaz.

Acaba bu adamın sırf gerçek ressamı kabul etmemek için ve belki de ressama olan düşmanlığı ve kıskançlığı sebebiyle, delice bir inatla böyle bir iddiayı ortaya atmış olabileceği, eğer böyle değilse yani kastı yoksa ve masumsa, aklının noksanlığına hükmedilebileceği düşüncesi acaba herkesin aklına gelmez mi ve bu gülünç durum aynen birilerinin *“Kör ve cahil tabiat yaptı bunu!”* demelerine benzemez mi?

İşte aynen bu misal gibi, sanatlı olarak yaratılan her bir canlı, beraberinde bir takım sebeplere bağlı olarak, yan yana meydana geliyorlar. Fakat sırf aynı anda birlikte bulunmaları ve o canlının meydana gelmesinin o sebeplerle birliktelik şartına bağlanmış olması, o sanatlı eşyanın sebepler tarafından icat edildiğine tek başına delil olamaz.

Evet, bir eşyanın varlığı, çok sayıda şartın bir arada olmasına bağlı olabilir. Bir tek şartın yokluğu, o eşyanın yokluğunu netice veriyor diye; o tek şartın eşyanın var olması için yeterli sebep olduğu söylenemez. Yani, bir şeyin *“basit şartı”*, o şeyin *“gerçek sebebi”* ile aynı şey değildir. Bir televizyondaki görüntülerin ortaya çıkması, açma düğmesine basma şartına bağlıdır. Ama böyle diye televizyonu yapan ve çalıştıranın o sihirli düğme olduğuna inanmak; ancak televizyon üreten fabrikalardan,

elektronik mühendislerinden ve televizyon içindeki çok sayıdaki elektronik parçanın varlığından yani medeniyetten habersiz ilkel bir insanın veya en iyi ihtimalle bir düşüncesizin işi olabilir.

Misalimizle İlgili Ara Not

Dr. Yamina Bouguenaya Mermer, *"Risale-i Nur'da Sebep-Sonuç İlişkileri"* isimli makalesinde[61] aynı misalimizi bakınız nasıl ele almıştır:

"*Bir televizyon cihazının düğmesine basıldığında, ekranda bir görüntü belirir. Ne zaman düğmeye bassak, karşımıza görüntü çıkar. Düğmeye basılmadığında ise, ekranda hiçbir görüntü belirmez. Materyalist bilimcilerin olumsuz yaklaşım mantığına göre, 'Ekrandaki görüntüyü düğme yapar.' Bunun 'ispat'ı ise, düğmeye basılmazsa ekranda görüntü çıkmamasıdır. Düşünmezler ki, yayın dışarıdan yapılmaktadır, görüntüyü neşreden düğme değildir. Düğme yalnızca televizyon cihazındaki düzenin bir parçasıdır. Televizyonu yapan, düğmeyi, ekranda görüntünün belirmesi için kasdî olarak cihaza yerleştirmiştir.*

Birisi size, 'Düğmenin görüntüyü sağladığını kabul etmiyorsan, düğmeye basmadan görüntüyü çıkart da görelim' derse, bu ne kadar mantıklıdır? Televizyon cihazının düzeni, onu düğmesiz çalıştırmayı imkânsız kılmaktadır. Çünkü o şekilde yapılmamıştır. Siz düğmeyi kullanmadan televizyonu çalıştıramayınca, o kişi size 'Gördünüz mü, görüntüyü sağlayan düğmedir' dese, bu kişiye yalnızca gülünür."

Bizim hiç bir ateiste şahsen düşmanlığımız yok. Bu fikirlerin insan onuruna ve insanın yüksek idrak kabiliyetine yakışmadığına inanıyoruz sadece. Ayrıca eşyayı sebepler ve tabiatla izah etmeye çalışmanın, o ilkel ve medeniyetten habersiz insan konumuna düşmek olduğunu ifade ediyoruz.

Çünkü o muhteşem ilahî kudretin karşısına pervasızca dikilip; göz önünde işleyen, muazzam bir ilim ve teknolojiyle yapılan ve ruh programıyla çalışan canlı makineleri basit ve şuursuz sebeplerle açıklamaya cesaret etmek; o sihirli düğme safsatasına inanmaktan bin kat daha fazla bir cehaleti ve düşünce, sanat, bilim ve teknoloji ürünlerinin tamamını ifade eden medeniyet kavramından uzaklığı ifade etmez mi ve o misalden çok daha ilkel bir tavır sayılmaz mı?

Belki de böyle asılsız bir iddianın bilim adamı olan bazı insanlarca ileri sürülebilmesinin gerçek psikolojik nedeni *(bilimsel nedeni değil)*, sanatkârı kabul etmemekteki ısrarları nedeniyle o kör, kötürüm ve cahil sebeplere mecburiyetle yaratıcılık vermelerinden kaynaklanan hezeyanlardır diye aklımıza geliyor.

---

[61] Mermer, 2002.

ÜÇÜNCÜ NOKTA:

Eşya veya Olayı ortaya Çıkarken Sebep ve Neticenin Göz İle Görünen Eşzamanlı Bir Birlikteliğinin Olup Olmadığı Konusunun İncelenmesi

Normal şartlarda bir maddî sebebin bir şeyi netice verebilmesi için, göz ile görülebilen eşzamanlı bir birlikteliklerinin bulunması lâzımdır. Fakat iki özel durumda olay böyle gerçekleşmez:

Birinci Durum

Zaman/mekân birlikteliği tek başına yetmez ve her durumda neticeyi oluşturan etki sahibi bir sebep olmayı gerektirmez, belki sadece yan yana bulunuyorlar. Bu durum yukarıda ikinci noktanın içinde incelenmişti *(Bir resim yapılırken yanında bulunan ressamın, o resmi yapan ressam olma şartının bulunmaması gibi)*.

İkinci Durum

Bazı sebeplerin, netice ile aynı mekânda bulunduğu ve eşyaya doğrudan etki ettiği gözlemlenemeyebilir. Siz bunu çıplak gözle göremeyebilirsiniz. Gama ışınları, elektrik akımı, yerçekimi kuvveti, elektro manyetik kuvvet gibi. Böyle özel durumlarda, eşzamanlı ve gözle görünen bir birlikteliğin olmaması, etki sahibi gerçek bir sebep olmaya mani değildir. Belki gerçek sebep, perde arkasındadır ve görüş sahanızın dışında olan gizli bir işleyicidir! Böyle sebeplerin varlığını nasıl anlarsınız? Örneğin elektrik akımının varlığını nasıl bilirsiniz? Etkisiyle değil mi? Bakın bilgisayarınız, televizyonunuz, elektrikli sobanız çalışıyor. Bir şey var ki bunları çalıştırıyor. Neden *"Ben elektriği görmüyorum, o zaman elektrik diye bir şey yoktur"* demiyoruz? Çünkü eşya üzerindeki eserlerini, tesirlerini görüyoruz.

Bilindiği gibi her organın görmesi farklıdır. Gözün görmesi ayrı, kulağın görmesi ayrı, dilin görmesi ayrı, aklın görmesi ayrıdır. *"Çorbanın tuzuna bak"* denildiği zaman, kimse gözüyle bu tuza bakmaz, diliyle bakıp görür. Elektriğin varlığı da akıl gözüyle görülür, kafadaki maddî gözle değil.

Her organın görmesi farklıdır. Gözün görmesi ayrı, kulağın görmesi ayrı, dilin görmesi ayrı, aklın görmesi ayrıdır. "Çorbanın tuzuna bak" denildiği zaman, kimse gözüyle bu tuza bakmaz, diliyle bakıp görür. Elektriğin varlığı da akıl gözüyle görülür, kafadaki maddî gözle değil.

Ateizm taraftarı Richard Dawkins, bir yaratıcı fikrini neden beğenmediğini ve bir yaratıcı düşüncesinden bile rahatsız olduğunu şu gerekçeyle anlatıyor[62]:

"Bir yaratıcı düşüncesi kabul edilemez. Çünkü görünmüyor. Bir yaratıcı düşüncesini kabul ettiğimizde, biz tekrar başladığımız noktaya geri dönüyoruz ve bilinmeyen ve daha karmaşık bir sebep ile izah etmeye çalışıyoruz. O yüzden kabul edilemez."

Fakat bilimsel izahlara bir bakın nasıl şekillenmişler? Mesela bir oluşumu elektromanyetik kuvvet ile izah etmeye çalıştığımızda da tekrar geri dönüyoruz ama. Dikkatinizi çekti mi? Üstelik elektromanyetik kuvvet de hem görünmüyor, hem gerçek mahiyeti bilinmez bir meçhul, hem de elektromanyetik kuvvetin bilimsel açıklamaları, başladığımız noktadan daha karmaşık noktalara götürüyor bizi!

Peki, bu nasıl bilimsel oluyor diye sormamız gerekmiyor mu? Dawkins'in bu gerekçesinin bilimsellikten ne kadar uzak olduğunu biraz dikkat eden herkes anlayabilir ve eşyanın bir yaratıcısının olduğu düşüncesi kabul edilebilir mi, edilemez mi ve bilimsel düşünceye yatkın mıdır, değil midir açıkça görebilir.

Örneğin bu yazdığımız satırlar bilgisayar ekranında görünüyor. Fakat yazıları o ekran yazmıyor. Ekranın dışında bulunan ve klavye kullanan bir insanın elleriyle o yazı yazılıyor. İşte bakınız, ekran ve yazıların eşzamanlı ve gözle görünen birlikteliklerine rağmen, aralarında gerçek bir sebep-netice ilişkisi bulunmuyor. O yazıları, ekran kendisi yazmıyor! Hâlbuki bundan iki yüz sene önce, birine o ekranı gösterebilseydiniz, ekranı etki sahibi bir sebep zannedecekti. Ondan beklenir böyle bir şey. Teknolojiden haberi yok çünkü. Bir ateistin de ilahî teknolojiden haberi yok! Peki, neden öyle zannediyor? Çünkü o yazılar, ekranda meydana çıkıyor ve üzerinde görünüyor!

Olayı bilimsel olarak, akıl ve mantık temelinde incelemek istersek ne yapmamız gerekir? Bu noktada yapılması gereken, o ekranda yazı yazma kabiliyetinin olup olmadığına bakmak ve bunun çıkarımını yapmak. Bu kadar basit. Bunu -günümüzde yaşayan- en basit zihinli bir insan yapamaz mı? Elbette yapabilir. Fakat iki yüz sene öncesinden gelmiş bir profesör yapamaz. Modern teknolojiden anlamıyor çünkü. Günümüzde yaşayan ve modern teknolojiden anlayan beş yaşında bir çocuk bu çıkarımı yapar ama. Böyle çarpıcı bir farklılık var bakın. Yazının kaynağının ekranın dışında olması ve yazıların bilgisayardan gönderilen, maddî bir vücudu olmayan ve gözle görülmeyen elektrik sinyalleri aracılığıyla ekranda belirmesi, hâdiseyi ekranın içinden seyreden birine göre sebebi manevî olan bir olaydır denilebilir. Çünkü gerçek sebep, maddî gözle görünmüyor. Böyle bir şey hayal edin, çizgi filmlerdeki gibi

62 Dawkins, 2017.

ekranın içinde küçük adamcıklar olduğunu düşünün. Bu çok ince noktaya dikkat rica ediyoruz.

Demek ki, maddî bir âlemde olduğumuz halde, çıplak gözle görünmediğinden ancak eserleri ve etkileri ile ve yaptığı işle tespit edilerek varlığına hükmedilen elektrik sinyalleri gibi manevî sayılabilecek bir sebebin eşyaya maddeten etki etmesiyle, eşyanın maddî şekli değişebiliyor.

Elektrik diye süslü bir isim verilerek, bu kuvvetin yaptığı her şey izah edilmiş. Bunun doğruluğunu nereden biliyoruz? Eserleri var, etkileri var, yaptığı somut bir iş var. Bu tespit ediliyor. Dolayısıyla varlığına hükmediliyor. Neden yaratıcı için aynı şey söz konusu olmasın ki? Yaratıcının varlığı en azından bir bilimsel model olarak veya alternatif bir bilimsel yorum olarak bilim dünyasında neden yer etmesin? Bu kadar mı akıl ve mantık dışı yaratıcı çıkarımı?

O halde, maddiyat cinsinden olmayan ve kâinatın içinde maddeten bulunmayan ilahî bir kudret elinin maddenin parçacıklarına etkisi de, maddî eşyanın oluşumunun ve şekillenmesinin manevî ve gerçek sebebi olabilir. İşte o ekran, nasıl ki yazıların sadece bir görünme yeri ise; kâinat da, ilahî kudret kaleminin yazılarının göründüğü üç boyutlu, yüksek çözünürlüklü dev bir ekrandır. Ekrandaki yazılar ise, düzenli ve sanatlı olarak şekil verilen tüm eşyadır. Maddenin temel parçacıkları ve atomlar ise, kalemin ucundaki mürekkep gibidir. İlahî kudretin yönlendirmesiyle şekil alır.

Denilebilir ki: *“Evet, olabilir, mümkündür. Fakat her mümkün, gerçekleşmez. Bunun böyle olduğuna nasıl hükmedeceğiz?”*

Tabiattaki fiziksel unsurlar, eşyanın tabiatı ve maddî sebepler, ortak özellikleri nedeniyle kendi kendilerine belli bir düzen altına girme özelliği göstermiyorlar. Sel gibi akıp istila etmek mizacında görünüyorlar. *(Rüzgâr, güneş, hava, toprak, deprem, yağmur, ısı, ateş, buz, kaya, dağ, nehir vb.)*

6. TABİATTAKİ BÜYÜK UNSURLARIN VE MADDÎ SEBEPLERİN ORTAK ÖZELLİKLERİ

“Körlükleri”, yani görerek iş yapma kabiliyetinden mahrum olmaları.

“Sağırlıkları”, yani diğerinin ne yaptığını bilerek hareket etmek için birbirleriyle haberleşme imkânlarının olmayışı.

“Cahillikleri”, yani bilerek iş yapmaktan aciz olmaları.

“Cansızlıkları”, yani kendi varlıklarından dahi habersiz olanların, önceden var olmayan ve kendilerinde bulunmayan özelliklere sahip bir oluşumu meydana getirmeyi öngörememeleri.

"Şuursuzlukları", yani düşünme kabiliyetleri olmadığından, *"fayda ve zararları gözeterek karar verme ve tercihte bulunma"* anlamındaki iradelerinin yokluğu.

Denilse ki: Siz tabiattaki sebeplerin eşyayı yapmadığını iddia ediyorsunuz. Hâlbuki biz gözümüzle görüyoruz ki, eşya o sebeplerden yapılıyor. Biz de deriz ki: Bu sorunun hakikî cevabı, ikinci cümlenizde gizlidir. Evet, biz de aynı şeyi söylüyoruz: *"Eşya o sebeplerden yapılıyor"*.

Fakat buna ilave olarak diyoruz ki: *"Eşyayı o sebepler yapmıyor, başkası o sebepleri kullanarak eşyayı yapıyor."* Bu iki ifade arasında ciddî fark var.

"Ben yaptım bu resmi!" şeklindeki bir iddiaya karşı *"Delilin nedir? Resim kabiliyetin var mı? O resim yapılırken bizzat başında mıydın? Şahidin var mı?"* diye sorular hemen arkasından gelir. Ya da *"Bu resmi filanca kişi yapmıştır!"* diye iddiada bulunduğunuz zaman hemen sorulması gereken ilk soru şudur: *"Bu resmi yaptığını iddia ettiğin kişinin, resim yapma kabiliyeti var mı? Resmin yapılma anında yanında mıydı ve resmi yaparken görüldü mü?"* Eğer kabiliyet mevcut değilse nasıl iddia edilebilir? Resim kabiliyeti olmayan bir insan, tuvalin başında duruyor. Kör, sağır, topal, resim kabiliyeti olmayan, cahil bir insan. Bu insanı elinden tutup getiren biri iddia ediyor ki: *"Bu resmi, bu adam yapmıştır!"* Neden? *"Resmin yanında bulunuyor!"* Yanında bulunması yetmez. Yapabilecek kabiliyete, bilgiye sahip mi biz ona bakarız. Eğer yoksa başka sebep ararız.

Tabiatın ve maddî sebeplerin de eşyanın yanında bulunması yetmez ve o eşyayı yapabilecek kabiliyet ve bilgiye sahip olmadıkları halde, sırf eşyanın yanında bulunuyorlar diye eşyaya mucitlik iddiasında bulunamazlar. Demek onları çalıştıranın bir başkası olduğu mecburiyetle kabul edilecektir.

Bu basit kıyastaki resimden milyonlarca kat daha harika olan ve ancak ileri bir teknoloji ve yüksek bir bilgi ürünü olabilecek ve büyük bir aklın tasarım kabiliyeti ile vücuda gelebilecek gelişmişlikte ve sanatlı olarak yapılan bu canlıları, *"Önüne aldığını dağıtan ve karıştıran büyük tabî unsurlar yapmıştır"* diye kabul etmek büyük bir hezeyan ve mantıksız bir iddiadır.

Birden çok parça bir araya gelerek düzenli tek bir yapı oluşturmuş ise, elbette bir elden, bir tek merkezden, bir tek fabrikadan, bir tek plandan çıkmıştır[63]. Buradaki *"bir tek elden çıkması"* ifadesini, bir tek iradenin hükmetmesi ve birbirinden bağımsız çalışan birden farklı elden çıkmaması anlamında anlamak gerektir. Bir arabanın üretimi esnasında pek çok kişi çalışmıştır. Fakat arabanın gerçek manada üreticisi bir tek firmadır. Üretimde çalışanlar, tek bir firmanın altında ve emrinde çalıştırılmaktadırlar.

---

63 Sözüer, 2015.

Aynen bunun gibi, bir canlının oluşumunda birbirinden bağımsız ve farklı maddî sebeplerin birbirleriyle uyum içinde çalışmaları şöyle dursun, her birinin diğerinden farklı hareket etme meyilleri sebebiyle, beraber bulundukları her yerde, içinden çıkılmaz bir karmaşıklığı netice vermeleri gerekir. Çünkü içlerinden hiçbirinin, bir hedefe yönelik olarak çalışmak maksadıyla diğerlerini bir araya getirme ve yönetme özelliği yoktur. Dolayısıyla birlik içinde ve ekip olarak çalışmaktan uzak olduklarından, eşyaya rastgele müdahale edeceklerdir. Bu durumda ise, bütünlük içindeki bir canlıyı meydana getirip çalıştırmaktan aciz olacaklardır.

Denilebilir ki: *"Siz neden bahsediyorsunuz ki! Gözümüz önündeki canlıları o maddî sebepler gayet de düzenli bir şekilde yapıyorlar ve mevcut organizmaları sürekli çalıştırıyorlar gibi görünüyor. Bir de nasıl oluyor diye soruyorsunuz. Oluyor işte!"*

Bu büyük eserini hayranlıkla seyretme şerefini bize vermesine, bizi kendisine anlayışlı birer muhatap kılmasına ve eserleriyle kendini bize tanıttırmasına karşılık O'nu tanımak ve tanıttırmakla karşılık vermeyi en temel insanlık görevimiz olarak görüyor ve kabul ediyoruz. İncelikli ikramları karşısında minnet ve memnuniyetle, ihtişamlı saltanatı önünde "Hayret ve muhabbetle secde" ediyoruz.

Cevabımız şu olacaktır: Evet! Yüzeysel ve ilk bakışta öyle görünüyor. Fakat hayır! Öyle olmamalı ve olamaz! Çünkü o sebeplerin böyle düzenli bir canlıyı yapabilme ve çalıştırabilme kabiliyetinden mahrum oldukları, dikkatle analiz edildiğinde açıkça anlaşılmaktadır ve bir tek merkezden emir alan fabrika işçileri gibi emir altında çalıştırıldıkları ve kendi başlarına işlemedikleri kesin olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu sonuç, maddî gözle görülen bir gerçeklik değil. Tamamen teorik ve yorum. Fakat kuvvetli bir kanaat ve mantıkî bir çıkarım. Hem aklın gördüğü ve kesin olarak hükmettiği bir kanaat.

Bizim de şunu sormamız gerekmektedir: Temel özellikleri kör, sağır, cahil, cansız, şuursuz olmak olan ve tek tek gözlemlendiklerinde rastgele ve düzensiz hareket ediyorlarmış gibi zannedilen tabiî sebeplerin, bir araya getirildikleri ve birbirlerine karıştırıldıkları bir ortam içindeki vaziyetleri, normal şartlarda acaba ne şekilde olmalıdır?

Madem madde parçacıklarının ve maddî sebeplerin değişik tarzlarda birleşmesiyle meydana gelebilecek muhtelif şekil, vaziyet ve durumların, ihtimal hesaplarıyla ifade edilebilecek neredeyse sonsuz sayıda mümkün şekli ve çeşitli muhtemel varyasyonları vardır.

Yapılan analiz sonucunda; eşyanın oluşumunu maddî sebeplerle ve tabiatla veya kendi kendine meydana gelmesi ile açıklamaya çalışmanın, bilimsel nitelikten uzak, çok zor ve içinden çıkılmaz bir yol olduğu bulgusu, temel olarak ortaya konmuştur.

O halde bilerek, görerek ve birbirleriyle haberleşerek iş yapma özelliği olmayan madde parçacıklarının ve tabiî unsurların,

* Sınırsız sayı ve çeşitlilikteki karışık ihtimaller ve sonuçsuz kalacak yollar karşısında şaşkınlıklarıyla beraber,

* Birdenbire o çıkmaz yollardan sıyrılarak neticeli bir yola maharetle girmeleri,

* Ve belli bir ihtimali tereddüt etmeden tercih etmeleri,

* Ve her seferinde kararlılıkla, doğru ve isabetli adımlar atmaları,

* Ve her şeyde en kısa yolu, en kolay tarzı ve en faydalı şekli rahatlıkla seçerek, maddenin görünen kararlı halini netice vermeleriyle beraber düzgün ve sanatlı bir canlıyı yapmaları,

*Ve o canlının vücudunu sürekli çalıştırmaları nasıl mümkün olabilir ve gözümüz önünde nasıl gerçekleşir ve bu durum nasıl devam eder?

Ve soruyoruz: Herkes gibi bizim de aklımızın hayret içinde kaldığı ve devasa büyüklükte, ihtişamlı ve canlı bir tablo olan bu güzel kâinat, acaba güzelliğine ve mükemmelliğine yakışan bir açıklamayı hak etmiyor mu?

İnsanlığın yüksek ruhu, bu şaşırtıcı kâinatı açıklayan doğru ve tatmin edici bir cevap istiyor. Bizler olağanüstü olayların açıklamalarının da *"Olağanüstü"* olmasını gayet *"Olağan"* görüyoruz ve bu büyük soruların cevabını tabiat tuvalinde, zerreler mürekkebiyle, aklın daha mükemmelini hayal edemeyeceği bu güzel kâinat tablosunu resmeden ilahî sanatkârın varlığında buluyoruz ve O'nu hürmetle takdir ediyoruz.

Bu büyük eserini hayranlıkla seyretme şerefini bize vermesine, bizi kendisine anlayışlı birer muhatap kılmasına ve eserleriyle kendini bize tanıttırmasına karşılık O'nu tanımak ve tanıttırmakla karşılık vermeyi en temel insanlık görevimiz olarak görüyor ve kabul ediyoruz. İncelikli ikramları karşısında minnet ve memnuniyetle, ihtişamlı saltanatı önünde *"hayret ve muhabbetle secde"*[64] ediyoruz!

[64] Nursî, 1996.

SONUÇ

Şimdi detaylı çözümlememizin neticesi olarak, bütün bu bilimsel verilerden, incelemelerimizden, tabiatta gördüklerimizden ve detaylı araştırmalarımızdan kendi çıkarımımızı, yorumumuzu ve kendi kanaatimizi şöyle ortaya koyuyoruz:

Maddenin bu hayran bırakan şaşırtıcı, kararlı ve Newton mekaniği boyutlarında belirlenebilir, ölçülebilir ve sürekli halinin ve düzenli faaliyetinin, dışarıdan bir müdahale olmadan kendi kendine meydana geldiğini tasavvur etmeye çalışmak bile akıl ve hayal sınırlarının çok ötesinde saçma bir fantezidir. Tek kelimeyle başarısız bir bilim kurgudur, bilim namına hikâye anlatmaktır! Bizler böyle hatalı düşüncelerin, *(yani sanatlı ve tasarımlı eşyanın cansız, bilgisiz, şuursuz maddî sebeplerle ve soyut kavramlar olan tabiat kanunlarıyla kendi kendine meydana geldiği düşüncesinin)* ancak eşyanın varoluşunun gerçek sebebi olan olağanüstü bir yaratıcıyı kabul etmek istememekteki ısrardan kaynaklanabileceğini ve hakikatlerin arayıcısı olan bilimsel düşünceye, böyle asılsız fikirlerin yakışmadığını ve onlarla bu kâinatın izah edilemeyeceğini düşünüyoruz.

Yapılan analiz sonucunda; eşyanın oluşumunu maddî sebeplerle ve tabiatla veya kendi kendine meydana gelmesi ile açıklamaya çalışmanın, bilimsel nitelikten uzak, çok zor ve içinden çıkılmaz bir yol olduğu bulgusu, temel olarak ortaya koyulmuştur.

Eşyanın oluşumunu bir yaratıcı ile izah etmenin, bilimsel düşünceye daha uygun ve akla yatkın, çok daha makûl ve kabul edilebilir bir yol olduğu ve içinde zorunluluk derecesinde kolaylıklar barındıran bir alternatif ihtimal olduğu ve eğer bilimsel olarak kabul edilecek bir model varsa, bu modelin bilimsel nitelikte kabul edilmeye çok daha lâyık olduğu açıkça tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

Mermer YB, Bilimin Marifetullah Boyutları. 2. Baskı. Karakalem Yay. 2002
Sözüer E, Tabiat Risalesi Açılımları, Google Books 2015
Sözüer E, Olağanüstü Bir Hazinenin Keşif Yolculuğu: Risale-i Nur Eğitim Programı temel/kaynak kitabı ve akademik ders müfredatı, Cinius Yayınları. 2017
Nursî S. Tabiat Risalesi. s.677 Nesil Yayıncılık 1996.
Nursî S, Sözler. s.9 Nesil Yayıncılık 1996.
Dawkins R, Tanrı Yanılgısı, Kuzey Yayınları, 2017.

EVRİMCİ GÖRÜŞÜN KÖRELMİŞ ORGAN YANILGISI

Dr. Öğr. Üyesi KASIM TAKIM
Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi Temel Bilimler Bölümü Biyokimya Anabilim Dalı, Şanlıurfa/TÜRKİYE, kasimtakim@harran.edu.tr

Körelmiş organ tanımı evrimci bir bakış açısının sonucudur. Genellikle canlıların daha önceki atalarında görevli olup, çevre şartlarının değişmesi ve canlıların ona ayak uyduramaması sonucu vazifesiz kalan ancak hala vücutta varlığı devam eden organlara verilen isimdir. Körelmiş organ tanımını, kabül olmanın ötesine götürecek bilimsel bir çalışma yapılamamış, aksine yapılan yeni deneyler ve araştırmalar sonucunda bu kabuller yok olmak durumunda kalmıştır. 1900'lü yılların başlarında 100'den fazla körelmiş organın var olduğu iddia ediliyordu. Ancak şimdi o organların % 98'inin çok önemli vazife ve görevlerinin var olduğunu biliyoruz.

Bunun yanında genetik biliminin inkişafıyla "somatik hücrelerde meydana gelen değişiklikler sonraki nesillere aktarılamaz. Sadece eşey hücrelerde bulunan genetik materyaldeki değişiklikler aktarılır'' gerçeğinin ortaya çıkmasıyla organlardaki bu körelme iddiası esasından bozuldu. Bundan sonra bu iddiaların tamamen ortadan kalkması gerekiyordu. Ancak ne yazık ki öyle olmadı. Çünkü evrim görüşü dogmatik bir inanç sistemi halini aldığı için değişime ayak uyduramadı.

Körelmiş organ kabulü, aslında basit bir yanılgıdan ibarettir. Zira bu kabulün temelinde "vazifesi bilinmeyen organ körelmiştir'' mantığı yatmaktadır. Gerçekte bu mantık bilimsel yaklaşım metodundan çok uzaktır. Zira bir organın görevsiz olup olmadığını belirlemek için onu tüm boyutlarıyla araştırmak gerekmektedir.

İlk başta zaman boyutu var ki; bir zamanlar hiçbir şeye yaramadığına inanılan pek çok şey, bu gün insanlığın en çok kullandığı eşya haline gelebilmektedir. Örneğin; 1800'lü yıllarda, doğada *(tabiatta)* petrol ve canlılarda bademcikler gibi görevi bilinmeyen pek çok madde ve organ bu gün hayatın devamı için en temel varlıklar haline gelmiştir. Hatta 1900'lü yılların başında insanda 100'den ziyade körelmiş organ tanımlanmışken bu gün bu sayı 3'e kadar gerilemiştir. Bu yüzden fonksiyonu belirlenememiş bir organa, körelmiştir diye değil, "Görevi anlaşılamamıştır ve bir görevinin olup olmadığını anlamak için daha ileri çalışmalara ihtiyaç duyulmakta-

dır'' gibi bir yaklaşım daha isabetli olacaktır. Körelmiş organ yanılgısında verilecek örnekler 100'den fazla olmakla birlikte bu çalışmada 20'lik dişler, epifiz bezi, troid bezleri, bademcikler ve apandis gibi sadece birkaç örnek ayrıntılı olarak incelenecektir.

Robert Wiedersheim 1893 yılında; atalarımızdan bize kaldığı ve şu anda da bize faydası olmadığını iddia ettiği organlar listesini açıkladı. Bu listedeki organları *"Körelmiş Organ"* olarak niteledi. *"Wiedersheim"*a göre bu organlar evrim kalıntısıydı. Ve atalarımızdan bize kalmıştı, herhangi bir görevi yoktu. R.Wiedersheim tam 86 tane böyle organ olduğunu iddia etti[1].

Ancak literatürde bulunan bilimsel çalışmalar bu iddiaları tek tek ortadan kaldırdı.

Kuyruk ve Kuyruk Sokumu

Körelmiş organ iddialarından en meşhuru; daha önceleri kuyruklu olduğu varsayılan insanın ekolojik şartların etkisiyle kuyruğunun kopması ancak kuyruk sokumu kemiğinin halen vücutta görevsiz olarak devam etmesine ait kabuldür.

Evvela kuyruk sokumu kemiğinin vazifesiz olduğunu iddia etmek, ancak anatomi bilmemekle izah edilebilecek bir yaklaşım olabilir. Çünkü bu kemiğin insan bedeninin sağlıklı hareket edebilmesi, omurga yapısının sabitlenmesi ve bölgesinde bulunan kasların bir arada durabilmesi için oldukça önemli görevleri vardır. Körelmiş olma ihtimali ise; Weismann'ın fareler üzerinde yapmış olduğu kuyruk kesiminin, gelen nesillerdeki kuyruk yapısı üzerine etkisinin araştırıldığı çalışma sonucunda bu varsayım çürütülmüştür. Zira Weismann farelerin kuyruklarını kesip çiftleştirerek, yavrularının kuyruksuz olmasını bekliyordu. Fakat doğan her bir sıçan onu hayal kırıklığına uğrattı. Bu şekilde 20 nesil üretti, ancak kuyruksuz bir nesil elde edemedi.

Yirmilik Dişler

20'lik dişler evrimciler tarafından körelmiş organa verilen en önemli örneklerden birisidir. Onlara göre; ''Sözde insanın atası olan ırklar; otlar, bitki kökleri ve çiğ etle beslendikleri için daha büyük çene yapısına sahiptiler. Zira bitkilerde insanın sindirebileceği besin miktarı az olduğundan dolayı, bu besinlerin daha çok parçalanması gerekiyordu. Bunun içinde en avantajlı durum, daha büyük bir çene yapısı ve 20'lik diş adı verilen bu dişlerin var olmasıydı. Ancak zamanla beslenme şekli değiştiği ve insan pişirilmiş et gibi besin muhtevası daha yüksek besinler tüketebildiği için, artık büyük çene yapısına ve 20'lik dişlere ihtiyaç kalmadı. Zamanla çenesi küçüldü, an-

cak yirmilik dişler bir türlü doğal seleksiyona uğrayamadı. Bu yüzden de çoğu insan için hala problemli bir yapı olarak kalmaya devam etmektedir.''

Öncelikle bu çıkarımlar gerçek bir bilimsel çalışma ile desteklenmesi gerekmektedir. Hâlbuki antropolojik bir çalışmaya dayanmayan ve sadece tahminlerden ibaret olan bu kabuller artık geçerliliğini yitirmek üzere. Çünkü aksini iddia eden birçok bilimsel çalışma yayınlanmaya başladı. 2007 yılında yayınlanan bir araştırmada, ''insanların üçte ikisinin yirmilik yaş dişini aldırılmasına gerek olmadığı açıklandı[2].

Araştırmada, birçok insanın yirmilik dişlerinin çenedeki diş dizilimine uyum sağlayarak çıktığı söyleniyordu.'' Birçok insanda yirmilik diş düzgün çıkıyor ve daha az bir kısım insanda problemli çıkıyorsa, bu problem körelmiş olma gibi bir genelleme ile avunularak değil, problemin kaynağına daha ciddi çalışmalarla eğilmekle çözülebilir. Gerçekten de bu problem araştırıldığında, aslında tâ bebeklikteki emme probleminin ve daha ileri yaşlardaki yeme alışkanlıklarının böyle bir meseleyi karşımıza çıkardığı görülmektedir[3].

Zira bebekler emme esnasında alt çenelerini öne ittirip, geri çekme şeklinde hareket ettirdikleri ve bu hareketin hem daha fazla süt emisyonuna neden olduğu, hem de aynı zamanda çenenin gelişmesini sağladığı belirtilmektedir. Eğer herhangi bir sebepten dolayı emme işlemini yapamazlarsa, ya da çocukluk döneminde sürekli yumuşak gıdalarla beslenirlerse, çene yapısı ideal boyutuna ulaşamayacağı için, çene kavisinde darlık oluşacak ve ileriki yaşlarında ortodontik problemlerle beraber yirmilik diş sıkıntısı çekmeleri de yüksek ihtimal teşkil edecektir. Ayrıca ekmek, elma, ayva vs. gibi gıdaların ısırılarak ya da kesilerek yenmesinin bile çene yapısının gelişimine etki ettiği ve ortodontik problemlerle karşılaşma riskini değiştirdiği yapılan çalışmalarla ortaya konmaktadır.

20'lik diş probleminde başka bir sebep ise süt dişlerinin erken kaybedilmesi olduğu, bu yüzden düzgün bir çene yapısı için çocuklarda süt dişlerinin korunması gerektiği yapılan çalışmalarla ortaya konulmuştur[4].

İşte problemin kaynağına inip çözüm üreten bu yaklaşım nerede? *''Körelmiş organdır''* diyerek olayın üstünü kapatan ve yapılacak araştırmaların önünü kesecek olan evrimci anlayış nerede? Böyle bir anlayışın bilime nasıl bir katkısı olabileceği ise ayrıca tartışılması gereken bir husustur.

Epifiz, Timus ve Troid Bezleri

Endokrin sistemin en önemli parçaları olan ve vücut için hayati derecede önemli kimyasallar üreten bu bezleri körelmiş organ olarak tanımlamak, tam anla-

mıyla bir cehl-i mürekkep *(çift katlı cehalet)* örneği olsa gerektir. Bu kısımda bu bezlerin hayati fonksiyonlarından yalnızca bir kaçına değinilecektir. Çünkü konumuz anatomi veya fizyoloji dersi vermek değil, körelmiş organ gibi bağnazca kabullerin, insanları ne kadar körleştirebildiğinin dersini almaktır.

Epifiz Bezi

Bir zamanlar evrimcilerin körelmiş organa verdikleri en iyi örneklerinden biriydi. Hâlbuki günümüzde epifiz bezinin, vücut için çok önemli bir antioksidan olan melatonini üreten hormonal bez olduğu tartışmasız bir gerçek olmuştur. Bilimin gelişmesi ile yapılan araştırmalar, epifiz bezinin özellikleri ve görevi hakkında birçok bilgiyi gözler önüne serdi. Vücuttaki melatonin salınımının düzene sokulmasında, gündüz ve gece karakteristik olan ışık ortamı döngüsünün kontrol edilmesinde ve biyolojik saatimizin tayininde önemli görevi olduğu bildirilmiştir.[5]

Troid Bezi

Troid bezlerinin metabolizma dengesini sağlayan troid hormonlarının burada üretildiği, bademciklerin savunma mekanizmasının merkezi olduğu ve bu yönüyle vücudun sigortaları kabul edildiği belirtilir.[6,7]

Timus Bezi

Troid bezinin altında, soluk borusunun önünde bulunan bir bezdir. *"Timüs"*ün yararlı bir organ olduğu artık tartışmasız bilimsel bir gerçektir. Bu bez lenfosit meydana getirilmesinden sorumludur *(T-lenfositi)* ve vücudu enfeksiyonlara karşı korumada görev alır. T lenfositi vücut için çok önemlidir. T lenfositi antijenlere karşı antikor üretir.

Timüs; T lenfositlerinin eğitim alanıdır. *"T lenfositleri"*nin çıkarıldığı durumlarda canlılarda bir takım problemler oluşur. Örneğin bulunduğu bölgeyi korumakla görevle T lenfositi, organ nakillerinde vücuda yerleştirilen organı düşman olarak algılar, bu durumu engellemek için T lenfositleri alınır ve o zaman da vücut tüm mikroplara açık hale gelir.[8]

Apandis

Apandis evrimciler tarafından hala körelmiş organ olarak nitelendirilmeye devam etmektedir. Bunun nedeni ise evrimcilerin kendilerini güncelleyememiş olmalarından kaynaklanmaktadır. Çünkü Amerika'da yapılan ve apandisin sözde evrimini anlamak üzere yola çıkılan bir çalışmada, apandisin görünüşü ile diyet, fermentas-

yon stratejisi, sosyal grup büyüklüğü, aktivite şekli, çekal şekli veya kolonik ayırma mekanizması arasındaki evrimsel değişiklikler arasında bir ilişkinin olmadığı bulunmuştur. Bu sonuçlar, immünolojik ve tıbbi delillerle birlikte, Darwin'in bazı hipotezlerini çürütmekte olduğu ve apandisin belirli bir diyete veya sosyal faktöre bir cevap olarak evrimleşmediğini ortaya çıkartmıştır.

Ayrıca apandisin fetüsün bağırsaklarının oluşmasına öncülük etmenin yanında, bağırsakların probiyotik florası için depo görevi görmek gibi hayat boyu devam eden bir vazifesinin olduğu ortaya çıkartılmıştır[9].

Daha sade bir dille anlatacak olursak; Dr. Heather Smith, apandisli 533 memeli hayvanı yakından inceleyerek zaman içinde değişimine odaklandı. Hayvanların hiçbirinde apandisin yok olmadığını gözlemleyen Dr. Smith ve diğer araştırmacılar, apandisin bir amaca hizmet ettiğini ve sindirim sistemine yardımcı olan lenf bezlerinin gelişimine yardımcı olduğunu keşfettiler[10].

Eğer apandis olmazsa bağırsaklar probiyotik deposunu kaybetmiş olacak ve bu yüzden antibiyotik kullanımı gibi, bağırsak florasını bozan herhangi bir durum olduğunda, floranın düzelmesi oldukça uzun bir zaman alacaktır. Bir zamanlar *"Zaten körelmiş organdır, bir işe yaramıyor ve patladığı zaman ölüm riski var"* diyerek insanları ürküten, sünnet olur gibi, apandisini aldırtan bu düşüncelerin ne kadar körü körüne bir saplantı oldukları ortaya çıkmıştır.

Ayrıca bir organın evrimini anlamak üzere yola çıkılan bir çalışmada, evriminin olamayacağının ortaya çıkması ise; evrimci söylemlerin tamamının deneysel çalışmalara şiddetli bir şekilde ihtiyacı olduğunu ortaya koymaktadır. Zaten fen bilimleri ile ilgili bir söylemin bilimsel olabilmesi için deneylerle desteklenmesi gerekmektedir. Ama ne yazık ki; labaratuar imkânlarının zirve yaptığı ve teknoloji çağını yaşadığımız bu zamanda bile, evrimle ilgili iddiaların en az % 90'ı hala labaratuara uğramış değildir.

Kalbe Kadar Uzanan Yutak Sinirleri (Larengeal Rekürrens)

Körelmiş organ hakkında yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bu kadar veriye rağmen, günümüzde hala körelmiş organa inanan ve ispatlamaya çalışan bilim insanı, hiç te azımsanmayacak kadar çoktur. Onlardan en meşhuru olan Richard Dawkins, yaptığı bir zürafa otopsisinde; Recurrent Laryngeal adlı sadece yutakla ve ses telleri ile alakalı görevleri bilinen bir sinirin zürafada farklı görevlerinin olabileceğine hiç ihtimal vermediği ve kendi ideolojisine delil ararken karşılaştığı zayıf bir işarete sağlam bir delil gibi sarılmasıdır. Zürafalarda da bulunan Recurrent Laryngeal siniri genellikle insan dâhil her canlıda vardır. Rekürren sinir boyunun sol bölgesin-

deki Vagus sinirinden *(10'uncu kafa çift siniri)* çıkan karışık bir sinirdir. Kanı boyun ve kollara taşıyan damarın *(subclavian artery)* altından geçip boğaza çıkarak yemek borusu, soluk borusu, boğaz gibi boyun organlarını donatır ve bu organlara dallar verir. Solda göğüs boşluğuna kadar varır. Boğaz kaslarını sinirlerle donatan rekürren larengeal sinir, sağ ve sol ses tellerini hareket ettirerek ses vermeyi *(phonation)* de sağlar.

Dawkins ise, zürafalarda bulunan bu sinirin beyinden çıktığını ve gereksiz bir şekilde aşağıya doğru indiğini ve geri döndüğünü, aklı başında hiç bir mühendisin böyle bir hata yapmayacağından bahseder.

Burada Dawkins'in ya gözünden kaçırdığı ya da görünmesini istemediği bir kaç nokta vardır.

Öncelikle bu sinir beyinden başlamaz. Beyinden başlayan Nörus Vagus'tur. Bu sinir ise subclavian arterin alt bölgesinden, vagus sinirinden ayrılır ve nörus vagus sinirinin bir kolu olarak devam eder.

İkincisi; yukarı doğru seyrederken sadece gırtlağa değil, nefes borusu ve yemek borusuna da dallar verir ve onların hareketlerine etki eder.

Üçüncüsü bu sinir aşağıdan yukarıya dolandığı için rekürren adını almıştır ve evrimciler bunun yukarıdan ayrılması gerektiğini aşağıya kadar inip, tekrar yukarıya çıkmasının saçma olduğunu söylerler. Hâlbuki bu sinir onların istediği gibi seyrettiğinde ki, böyle durumlar da istisna olarak yaratılmıştır. Tıpta bir problem olarak karşımıza çıkar. Literatürde bu sinirin dolaşmayan yani rekürren olmayan hali şu şekilde tarif edilmiştir;

"Çok ender olarak inferior laringeal sinir servikal bölgede (kafatasının hemen altında başlayan ve omurganın tepesinde biten omurganın üst kısmı) nervus vagustan ayrılır ve orijininden itibaren kısa ve düz bir seyirle gırtlağa girer. Bu anomali "non-rekürren laringeal sinir" adını alır. Bu anomali embriyoner hayatta gelişen vasküler anomaliler sonucu ortaya çıkar. Aberran subklavya arterinin varlığı ve innominate arter yokluğu sağ non-rekürren laringeal sinirle beraber görülebilir. Sol non-rekürren sinire eşlik eden anomaliler, situs inversus ve sağ yerleşimli aort arkusudur".[11,12]

Bu sinir insanlarda özellikle gırtlak için motor fonksiyon ve algılama kaynağıdır. Özellikle tiroid bezi ile yakın ilişkili bu sinir, tiroid bezinin alınması sırasında zarar görmesi durumunda konuşma bozukluğuna ya da konuşma yitimine de neden olmaktadır.

Eğer bu sinirin, evrimcilerin istediği gibi non-rekürren yani dolaşmayan hali çoğunlukta olsaydı; o zaman gırtlakta yapılacak tüm ameliyatlar, başta gırtlak felci olmak üzere çok büyük riskler teşkil edecekti. Zaten troid operasyonlarında en önemli hususlardan birisinin bu sinirin zedelenmemesine dikkat edilmesi olduğu belirtilmektedir. Eğer bu sinir non-rekürren halde olsaydı zedelenme riski artacaktı. Literatürde bu durum;

"Tiroid ve paratiroidin cerrahisinde; özellikle malign olgularda en önemli komplikasyonlardan biri rekürren laringeal sinir (inferior laringeal sinir) yaralanmasıdır. Bu yaralanmaların en önemli nedeni rekürren sinirin anatomik seyrinin non-rekürren varyasyonlar göstermesidir." şeklinde izah edilmiştir.[11]

Başka bir hipoteze göre ise; baştan kalbe kadar giden bölümden yukarı çıkan ve aşağı inen damarların ve sinirlerin oluşturduğu bu U sistemi, ters yönde akan kan damarları toplam basıncını sıfırladığı, böylece canlıların ani kanamalara neden olacak iç basınçtan kurtulacağı iddia edilmiştir. Hatta bu görevin zürafa gibi uzun boyunlu canlılarda çok daha güçlü ve etkili olduğu, aksi takdirde basınç kaynaklı beyin kanaması riskinin artacağı belirtilmiştir.

Ayrıca Larengeal Rekürren sinirinin sadece gırtlağı indiği, aynı zamanda baro reseptörlerle çok önemli ilişkilerinin olduğu, yapılan fizyolojik çalışmalarla ortaya konulmuştur.[13]

En önemli baro reseptörler kalpte, atardamarlarda ana atardamar eğrisinde ve karotid sinüstedir. Bu sinir uçları aracılığıyla beyne kan basıncının durumu bildirilir. Kan basıncı çoğaldığı zaman beyne giden uyarılar, kalbin daha değişik bir tempoyla çalışmasını, damar çaplarının değişmesini emreden uyarıların doğmasına yol açar. Bu şekilde vücudun tümü bu basınç değişikliğine uymuş olur. Bu da bu sinirin kalbe kadar uzanmasının saçma, gereksiz bir durum olmadığını, tam tersine hayati derecede önemli fonksiyonlar için dolaşması gerektiğini göstermektedir.

Sonuç olarak; evrimci görüşün, körelmiş organ noktasında, bilimsel zemini olmayan ve yalnızca o zamanki verilerin değerlendirilmesi ile ortaya çıkan ademi kabüller *(anlayamama, belirleyememe, gözlemleyememe vs.)* üzerine kurulmuş bir yaklaşım olduğu anlaşılmaktadır.

Hâlbuki insana ve bilim adamlığına yakışan hareket; çözemediği ve anlayamadığı durumu basitleştirerek üstünü kapatmak değil, daha fazla çalışmamız gerekiyor diyerek, o konu hakkındaki çalışmaların önünü açacak söylemlerde bulunmaktır.

Bu noktalardan hareketle Richard Dawkins ve benzeri evrimci şahısların bilimin değil, ateist bir ideolojinin temsilcisi gibi davrandıkları anlaşılmaktadır.

KAYNAKLAR

1 Wiedersheim, R., 1895. Wiedersheim, R. (1893) The Structure of Man: An Index to His Past History. Second Edition. Translated by H. and M. Bernard. London: Macmillan and Co. Macmillan and co., London New York.

2 Friedman, J.W., 2007. The prophylactic extraction of third molars: A public health hazard. Am. J. Public Health. https://doi.org/10.2105/AJPH.2006.100271

3 Watt, D.G., Williams, C.H.M., 1951. The effects of the physical consistency of food on the growth and development of the mandible and the maxilla of the rat. Am. J. Orthod. https://doi.org/10.1016/0002-9416(51)90101-7

4 Yeliz GUVEN ve Oya AKTOREN, 2007. Süt Dişlenme Döneminde Maloklüzyonların Değerlendirilmesi. İstanbul Üniversitesi Diş Hekim. Fakültesi Derg. 41, 27–36.

5 Favaron, P.O., Mançanares, C.A.F., De Carvalho, A.F., Ambrósio, C.E., Leiser, R., Miglino, M.A., 2008. Gross and microscopic anatomy of the pineal gland in Nasua nasua- Coati (Linnaeus, 1766). J. Vet. Med. Ser. C Anat. Histol. Embryol. https://doi.org/10.1111/j.1439-0264.2008.00883.x

6 Hiller-Sturmhofel, S., Bartke, A., 1998. The Endocrine System-An Overview. Alcohol Heal. Res. World. https://doi.org/10.1016/j.recesp.2010.10.015

7 Hillary, S., Balasubramanian, S.P., 2017. Anatomy of the thyroid, parathyroid, pituitary and adrenal glands. Surg. (United Kingdom). https://doi.org/10.1016/j.mpsur.2017.06.016

8 Emerald, M., 2015. Pituitary Gland: Pituitary Hormones, in: Encyclopedia of Food and Health. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384947-2.00548-1

9 Smith, H.F., Parker, W., Kotzé, S.H., Laurin, M., 2013. Multiple independent appearances of the cecal appendix in mammalian evolution and an investigation of related ecological and anatomical factors. Comptes Rendus - Palevol. https://doi.org/10.1016/j.crpv.2012.12.001

10 Smith, H.F., Parker, W., Kotzé, S.H., Laurin, M., 2017. Morphological evolution of the mammalian cecum and cecal appendix. Comptes Rendus Palevol. https://doi.org/10.1016/j.crpv.2016.06.001

11 Fahri Yetişir, Alper Bilal Özkardeş, Halit Ziya Dündar, Bozkurt Birkan, Ahmet Burak Çiftci, M.K., 2014. Non-rekürren laringeal sinir. Turkish J. Surg. 30, 112–4.

12 Ellis, H., 2007. Anatomy of the thyroid and parathyroid glands. Surgery. https://doi.org/10.1016/j.mpsur.2007.09.011

13 Da Silva, G:A.R., De Aguer Mendes, V. A., Genari, A. B.,Castania, J.A., Salgado, H.C., Fazan, V.P.S., 2016. Recurrent laryngeal nevre alterations in developing spontaneously hypertensive rats. Laryngoscope. https.//doi.org/10.1002/lary.25426.

KLASİK İKTİSADİ DÜŞÜNCE İLE EVRİM GÖRÜŞÜNÜN ENTELLEKTÜEL BERABERLİĞİ

Doç. Dr. Adnan KÜÇÜKALİ
Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Erzurum/TÜRKİYE, adnankucukali@atauni.edu.tr

İlk örneklerine M.Ö. 5. Asırda Leucippus ve Democritus'ta rastlanılan evrimci görüşler değişik versiyonlar ve adlar altında varlığını devam ettirmiştir[1].

Ancak hiçbirisi İngiliz biyolog Charles Robert Darwin *(12 Şubat 1809 - 19 Nisan 1882)* 'in evrim görüşü kadar etkili olamamıştır. Çünkü Darwin'in teorisi yalnızca milyarlarca yıl önceki organizmanın günümüze kadar süren hayat mücadelesine cevap vermekle kalmıyor, toplumda o güne değin var olan ve dini referanslarla açıklanan insanın yeryüzündeki var oluşuna veya değişik bir ifade ile yaradılış inancına yönelik alternatif bir yaklaşımı da beraberinde getiriyordu.

Ancak gerek Jean-Baptiste Lamarck *(1744-1829)* ve Darwin gibi biyologlar gerekse de Herbert Spencer *(1820-1903)* gibi evrim teorisini hayatın tüm alanlarına uygulayan dönem filozofları, teoriye göre milyonlar hatta milyarlarca yıllık bir zaman diliminde ortaya çıktığını iddia ettikleri türler arası değişimi ispatlamakta oldukça yetersiz kalmışlardır. Örneğin Lamarck'ın evrim teorisine dayanak olarak kabul ettiği *"Kazanılmış karakterlerin iletimi"* tezi oldukça büyük tartışmaya meydan vermiş, ancak kısa bir süre sonra genetik aktarım prensiplerinin ortaya konmasıyla görüşleri önemini yitirmiştir.

19. yüzyıl biyologlarının teknolojiden ve ciddi araştırma yapabilecek bilimsel yeterlilik ve imkândan oldukça uzak bir zamanda milyarca yıl içerisinde oluştuğunu varsaydıkları evrimi bir yasa gibi kabullenmelerinin altında yatan temel nedenlerden birisi, yaşadıkları hayatı kilisenin öğretilerinin dışında anlamlandırma/meşrulaştırma çabasıdır.

Darwin, evrimi bir teori olarak ortaya koyarken yalnızca fen bilimlerinin geldiği noktadan değil, dönemin iktisadi teorilerinin ve sosyal yapısının açıkça etkisinde kalmıştır. Darwin evrim teorisinde, içerisinde yaşadığı toplumun elitlerince benimsenmiş *"güçlünün ayakta kalması zayıfın ise ortadan kalkmasının doğallığı"* inancına, biyolojinin diliyle cevap verebilmenin gayreti içerisindedir. Kapitalizmin *"bırakınız yapsınlar"* anlayışı, hayat hakkını güçlüye tanırken bu anlayıştan hare-

ketle ortaya konan Maltush'un *(1766-1834)* Nüfus Teorisi ise, zayıfın nasıl ortadan kaldırılması gerektiğinin yol haritasını çizer gibidir.

1. 19. YÜZYIL AVRUPA'SINDA İNSAN TASAVVURU

19. yüzyıl; insanî değerlerin yozlaştığı o güne dek saygı duyulan ve değer verilen bütün *"kutsalların"* değersizleştirildiği, insanın ücretle çalışan bir hayvan hatta ruhsuz bir makine olarak tanımlandığı, toplumsal anominin zirveye ulaştığı yeni bir zaman dilimi karmaşanın yaşandığı toplum türüdür.

İçerisinde yaşadıkları toplumsal değişime ve problemlere karşı tarihin her döneminde olduğu gibi, yeni politikalar üretme durumunda olan bilim insanları, eşitsizlik, açlık, yoksulluk, işsizlik, suç ve sömürünün zirveye ulaştığı modern toplumun bu olumsuzluklarına kayıtsız kalmayarak birçok farklı teoriyi ortaya koyma çabası içerisine girmişlerdir.

Ancak başta dönemin iktisatçıları olmak üzere birçok sosyal bilimci, dezavantajlı konumda bulunan sınıfların yanında yer alması gerekirken güçlü ve avantajlı azınlığın statüsünü koruma doğrultusunda çalışmışlardır. Kullandıkları temel argüman, insanın tabiatta var olan hayvan türlerinden bir tür olduğudur

Descartes'in hayvanların ruhları olmadığı, onların saat gibi bir makine olduğu, bir insan ruhu anlayışının gereksiz olduğu, insanın da bir makine olduğu görüşlerini dile getiren La Mettrie *(1709-1751)*, hayvanlaşan bir insanın alt yapısını oluşturmakta gecikmemiştir. La Mettrie, dört ayaklı hayvanların biçiminin insana benzediğinden yola çıkarak aralarındaki temel farkı, insanda daha kıvrımlı bir beynin varlığına bağlar.[2]

Ona göre insan; bir fabrikanın çarkları ve yayları gibi sürekli hareket eden dikey yürüyen sürüngen bir hayvan veya değişik bir ifade ile makinadır. Bu makinede ruha yer olmadığından insan bedeni de bir tözden yani maddeden ibarettir.[3]

19. Yüzyıl Avrupa'sında hızla büyüyen kentlerde hâkim olan görüntü; fabrika üretiminde emek yoğun çalışan ve süreç içerisinde makinenin bir parçası olan on binlerce düşük ücretli işçinin hayata tutunma çabalarıdır. Jean-Baptiste Say çalışan insanın durumunu şu cümlelerle ifade eder:

"İşçinin hayatı boyunca yalnızca bir toplu iğnenin on sekiz parçasından birini yapmış olduğunu görmek çok acıdır."[3]

Kapitalist sistemde dönemin tek tip işini yapan insanı; saatlerce montaj hattında durup, yürüyen bantlar aracılığıyla önüne gelen arabanın belirli bir vidasını binler-

ce kez sıkmakla yükümlü olup, başka herhangi bir şey yapmaya hatta yanında çalışan arkadaşıyla bile sohbet etmeye vakit bulamayan robottan farksız bir haldedir. Böylesi bir çalışma ortamında makineye ve makinenin hızına göre çalışmak zorunda olan bu işçinin makineli üretimle birlikte *"makineleşmiş"* durumda olması kaçınılmazdır.[3,4]

2. EVRİM KAVRAMINDAN EVRİM TEORİSİNE

Kavram olarak evrim; antikçağdan modern topluma kadar geçen binlerce yıl içerisinde birçok disiplinde ve düşünürde farklı anlamlarda kullanılsa da genellikle ortaya çıkan değişim, dönüşüm ve başkalaşımı ifade etmek için kullanılmıştır[5,6].

Evrim kavramı, günlük hayatta daha ziyade gelişim/tekâmülü ifade etmek için kullanılan bir terim olsa da, her bir disiplin bazı nüanslarıyla bu kavramı kullanmaktan geri kalmamıştır. Örneğin evrim, Schellig'de *(1175-1854)* doğa merkezli, Hegel'de *(1770-1831)* idealist ve insanlık tarihi merkezli, Marks'ta *(1818-1883)* materyalist ve ekonomik ilişkilerin belirlediği tarih merkezli, biyolog Darwin'de ise bütün canlı türlerinin birbirinden oluşması merkezli bir kavramdır.

Her ne kadar Evrim, teori olarak varlığını Darwin ile duyursa da canlıların değişim ve dönüşümü üzerine yapılan çalışmaların tarihi milattan öncesine kadar uzanır. Eski Pers ve Mısır Mitolojilerinden Hint düşüncesine, Thales, Anaximander, Heraklitus ve özellikle Aristoteles gibi Antik Yunan filozoflarına, Cabir bin Hayyan, Nazzam ve Bîruni gibi bazı İslam düşünürlerine kadar farklı kültürlerde araştırmalara konu edilmiştir[7,8].

Bu teorinin genel bir değerlendirilmesinin yapılabilmesi için bir hayli bilim dalından faydalanılması kaçınılmazdır.

Canlıların birbirleri ve çevreleriyle ilişkilerini inceleyen çevrebilim, yerküredeki hareket ve gelişmeleri araştıran jeoloji, yaşayan organizmaların geride bıraktıkları fosilleri inceleyerek dünyadaki hayatın geçmişini konu edinen paleontoloji gibi bilimlerin yanı sıra, kökenleri, değişimleri, fiziksel ve kimyasal özellikleri ile gök cisimlerini açıklamaya çalışan astronomi dahi canlılar arasında bir türden başka bir türe geçişin olup olmadığının ortaya konmasında ortak bulgularından yararlanılması gereken bilim dallarından bir kaçıdır.[5,9]

3. SOSYO-KÜLTÜREL YAPININ DARWİN'İN EVRİM TEORİSİNE ETKİLERİ

Evrimin araştırma konusu yapıldığı ve bir problem olarak ele alındığı dönemler incelendiğinde, toplumlarda özellikle bilimsellik adına emeklerin yoğunlaştığı

yeni kültür ve değerlere yönelmenin hızla yaşandığı zaman dilimleridir. Tıpkı tarım toplumu sonrası Avrupa'da ortaya çıkan dönüşüm gibi. 17 ve 18. Yüzyıl pozitivizmi ile buluşmuş fen bilimcileri, Avrupa toplumunun tepeden tırnağa değişimini, tüm değerleri ile başkalaşımını, bir anlamda yeni bir toplum türünün ortaya çıkışını, evrimci düşüncelerle doğallaştırma çabasının kendilerine bir zorunluluk olduğu bilinciyle hareket etmişlerdir.[7]

Kölelik ve feodal düzenle güçlünün hâkim ve baskın olduğu toplum yapısından, endüstri toplumuna yönelen Avrupa, şehirlerde işsiz, aç ve sefalet içinde yaşayan kesimler ile sermayenin sahibi olan burjuvanın emri altında yarı köle statüsünde çalışma zorunluluğunda olan işçi/emekçi sınıfının hayatta kalabilme mücadelesine şahit olmuştur. Darwin de bu durumu doğal seleksiyonun acımasız anlayışına somut bir örneklik olarak değerlendirmiştir.

J. M. Smith' e göre eğer Darwin, kapitalizmin toplumu hızla değiştirdiği yıllarda doğmuş olmasaydı evrim düşüncesine sahip olamazdı. Smith, Darwin'in daha durgun bir feodal toplum içerisinde yaşamış olması halinde, tabiatta var olmak için 'yarışma' ve 'mücadele' gibi kavramları aklına getiremeyeceğini, dolayısıyla bir evrim teorisi iddiasında bulunmasının pek de mümkün olamayacağının altını çizer.

Robert Young ise tabiatta İngiliz fabrika sistemine benzer bir işbölümünün varlığının Darwin tarafından keşfedilmesi, kendisinde ortama uyum sağlayamayan işçinin de elenmesinin bir anlamda ortadan kalkmasının tabii yasalarla örtüştüğü düşüncesinin doğmasına neden olmuştur. Onun bu nazariyesi fabrikalaşan ve iş bölümü ile vasıfsızlaşan işçi kesiminin elini zayıflatırken, işverenlerin ellerini güçlendirmiştir. Ancak ne tuhaftır ki, kapitalist düşüncenin temel dayanaklarını güçlendirme görevi üstlenmiş olan evrimci düşünce, yine o dönemde ortaya çıkan ve bir işçi hareketi olan Marksist düşünce tarafından da hüsn-ü kabul görmüştür.[10]

17. yüzyıl başından *19. yüzyıl ortalarına kadarki geniş zaman boyutu, başta İngiltere olmak üzere birçok Avrupa ülkesinin farklı coğrafyalarında yaşayan* yörece geri kalmış toplumlara hükmetme, beşeri ve ekonomik sermayelerine sahip olma tutkularının en yoğun yaşandığı dönemdir. Bir anlamda Darwin'in evrim görüşü bu durumun meşrulaştırma misyonunu rahatlıkla üstlenmiş görünmektedir.

Evrim görüşü inorganik dünyadan organik dünyaya, ekonomik hayattan ahlaki hayata, hayatın hemen her alanına yönelik açıklamalar getirmektedir. Açıklamalarının etkisi yalnızca biyolojinin sınırları içerisinde kalmamış, geçmişten o güne kadar eski dinlerin ve metafizik açıklamaların yerini dolduracak ve modern toplumun yeni dini inançlarının şekillenmesinde belirleyici olacak derecede ciddi bir rol üstlenmiştir. Wilberforce göre Darwin bu yeni ve *"kirli dinin peygamberi"* konumundadır.[11]

1879'da Oscar Scmidth tarafından Popüler Bilim dergisindeki bir makalede Darwin'in evrim görüşünün toplumsal hayattaki karşılığı ilk kez Sosyal Darwinizm olarak adlandırılmıştır. Mikro anlamda bireysel üstünlükleri desteklemek olarak kendini gösteren bu anlayış, makro anlamda güçlü olan milletlerin devamını gerekli görürken zayıf unsurların sistemin dışına atılmasını tabii görür[12].

Böylelikle Darwinizm'in yaşamak için mücadele ve tabii ayıklanmayı temel alan evrim fikri, kısa sürede sosyal ve politik alana taşınarak Liberal ekonomi içerisinde ırkçı doktrinlerin ve rekabetin önü açılmıştır.[13]

Sosyal Darwinizm'i ortaya koyan ve biyolojide Lamarck'a benzer bir Evrim Teorisi anlayışı benimseyen Herbert Spencer da Malthus'tan etkilenerek Malthus'un nüfus prensiplerinin sosyal ilerlemenin dinamiklerinden olduğunu iddia etmiştir. Sosyal Darwinizm anlayışına göre bireyler ve milletler arasındaki rekabet, beraberinde sosyal evrimin oluşmasını sağlayacaktır. Bu kapsamda, Nazilerin zayıf gördükleri bireyleri sistem dışına çıkarmak için neler yaptıklarını hatırlamak, sosyal Darwinizm'in nasıl tehlikeli ve ürkütücü, bir yönüyle de karanlık bir düşünce sistematiği olduğunu anlamak için yeterli olsa gerektir.[14,15]

Evrimci düşünceye sahip bilim insanlarının asıl hatası, yaşadıkları çağın siyasal ve ideolojik düşüncelerini, gerçeğin kendisi gibi görmeleridir.

Çakmak ise bilim dünyasının evrim teorisine yaklaşımını şu şekilde özetler:

"Delilin teoriyi şekillendirmesi yerine, yerleşmiş teorilerin delile yönelik bakış açısını sınırlandırmasından bahsedilebilir. Bu açıdan bakıldığında, bugünün bilim dünyasına egemen olan paradigmanın aslında herhangi bir konuda ortaya konulan yeni delillerin değerlendirilmesinde alan açacağı yerde bu alanın sınırlarını bilimsellik adına daralttığı iddiası dikkate değerdir."[8]

KLASİK İKTİSAT TEORİLERİNE BİYOLOJİNİN CEVAP BULMA ARAYIŞLARI

Klasik İktisatçıların temel teorilerinden olan Doğal Ücret Teorisi, Ücretin Tunç Yasası ve Malthus'un Nüfus Teorisinin ortak iddiası, kişisel çıkarın üstünlüğü ile ortama uyum sağlayamayan, yani hayatını devam ettiremeyecek ücreti kazanamayan *(daha doğrusu emeğinin karşılığını alamayan)* emekçi bireylerin, nüfuslarının sınırlandırılması yönündedir[16,17].

Emeğin üretimden aldığı pay olan ücret, Adam Smith'ten itibaren klasik iktisadın en önemli konularından biri olmuştur. Klasikler, işçinin hayati ihtiyaçlarını karşılayıp neslini devam ettirmesine yetecek; ülkeler ve dönemler arasında geliş-

mişlik düzeyi ve kültür düzeyine bağlı olarak değişiklikler gösteren *"geçimlik/doğal ücret"* kavramını ortaya atmışlardır. Sanayi devrimi, işbölümü ve uzmanlaşmanın neden olduğu üretim artışı, tabii olarak beraberinde toplumsal zenginlikte de bir artış meydana getirmiştir[18,19].

Bu zenginliğin işçiler ve sermaye sahipleri arasındaki adaletsiz bölüşümü, Darwin'den yaklaşık 100 yıl önce ileri sürülen klasik iktisadi teoriler ve denetimsiz ekonomik yapı; piyasayı bırakınız her şey doğal olana doğru yönelir, değişir anlayışı çerçevesinde düzenlenmiştir.

Canlıların, milyonlarca yıl içerisinde olgunlaşıp geliştikleri veya türlerin kendi içlerinde değişerek, ayıklandığı hatta türlerin zamanla ortadan kalkıp yeni bir tür oluşturduğu düşüncesi -tarihte bu denli ilgi görmese de- şüphesiz ki Darwin'inden önce de var olmuştur[20].

İlerleyen yıllarda birçok disiplinde olduğu gibi değişim ve dönüşümün kavramsal olarak karşılığı çoğunlukla evrim olmuştur. Tıpkı Amerikan iktisatçısı T.B. Veblen *(1857-1929)*'in Amerikan kapitalizmine karşı çıkan ve temelini her toplumun kendine özgü iktisadi bir yapısı olduğu yönündeki düşüncelerinin evrimci iktisat teorisi adı altında değerlendirilmesi gibi[21].

Hodgson'a göre ise evrimci iktisadı özgün kılan en önemli nokta iktisadi olayların açıklanmasın biyoloji biliminde kullanılan evrim metaforlarını kullanmasıdır.[22]

Malthus'un Nüfus Teorisi

18 ve 19. yüzyıllar, Batı dünyasının kapitalizmi bütün gerçekliğiyle yaşadığı bir zaman dilimidir. Devletin ekonomide seyirci kaldığı, sermaye sahibi ile emekçinin artık değer paylaşımında baş başa bırakıldığı ve insanî hakların gerek Avrupa'da ve gerekse dünyanın büyük kesiminde bir türlü varlık gösteremediği bir dönemdir. Yine bu dönemdeki nüfus hareketleri dikkat çekicidir. Örneğin Avrupa'nın 1750 yılında nüfusu 140 milyon iken, bir asır sonra 260 milyona çıkmıştır.

Merkantilistler ve fizyokratlar, pek çok konuda farklı düşüncelere sahip olmalarına rağmen, ücretler konusunda klasik/liberal iktisatçılarla benzer fikirleri paylaşmışlardır. Her iki ekole göre ücretler işçinin yaşayabilmesi ve hayatını devam ettirebilmesi için gereken asgari seviyede gerçekleşmelidir. Aksi takdirde mevcut olan toplumsal anomi katlanarak artacaktır[23].

Emeğe olan ihtiyacın azaldığı, yoksulluğun ise üstesinden gelinemediği böyle bir dönemde Malthus'un nüfus artışıyla ilgili eserini elde eden Darwin, eser için şu ifadeleri kullanır:

"...Ekim 1838'de eğlence olsun diye Malthus'un Nüfus Üzerine [1798]'sini okumaya başladım. Hayvanların ve bitkilerin davranışlarına ilişkin uzun süreli gözlemlerim beni hayatta kalma mücadelesinin anlamını kavramaya hazırlamış olduğundan, birdenbire kafamda, bu şartlar altında uygun değişikliklerin korunma eğilimi gösterip uygun olmayanların yok olacağı düşüncesi çakıverdi. Bu, yeni türlerin ortaya çıkması sonucunu doğuracaktı. En sonunda çalışacağım bir kurama sahiptim."[22,24]

Malthus'un teorisine göre insan nüfusu 1, 2, 4, 8, 16, 32... şeklinde geometrik dizi halinde artarken, gıda maddeleri 1, 2, 3, 4, 5, 6 ... olarak aritmetik dizi biçiminde artmaktadır. Özellikle Amerika'daki nüfus artışını örnek alan Malthus, nüfusun serbest bırakıldığı takdirde, her yirmi beş yılda bir kat artacağını ileri sürmüştür. O'na göre bu durum, nüfusla gıda maddeleri arasındaki dengeyi bozmaktadır.[16]

Malthus daha sonra 1803'te aynı eserinin ikinci baskısında eklemeler yaparak dengeyi sağlamak için insanların geç evlenerek ve doğum sayısını azaltarak önüne geçebileceğini, ancak bunun ahlak dışı önlemler olduğunu söylemektedir. Her halükarda gelişmemiş toplumların nüfus artışının devam edeceğini ve dengesizliğin artacağını söyleyerek; gıda kıtlığı, savaş, tabii afetler, çocuk ölümleri ve hastalıklarla özellikle de fakir, beceriksiz ve güçsüz olan nüfusun telef olacağını belirtmiştir.[25,26]

Malthus'a göre bunlar tabiat yasalarından çıkan kontrollerdir. Gıda maddelerinin artışının nüfus artışına yetişmeyeceği teorisini Azalan Verimler Yasası *(The Law of Diminishing Returns)*'na dayandırarak geliştirmiştir. Bu yasaya göre toprağın verimi, kullanılan sermaye malları ve yeni üretim yöntemleri ile belli bir düzeye kadar artırılabilir. Marjinal seviyeye ulaştıktan sonra yeni sermaye mallarının kullanım verimi daha fazla artırmayacaktır.[16]

Malthus, nüfus ile ücret düzeyi arasında da ilişki bulunduğunu öne sürer. Nüfus artışı, emek arzını artırdığı için ücretlerin düşmesine yol açacaktır. Ücretler işçilerin dayanabilecekleri maksimum düzeye kadar düşecektir. Ücret düzeyinin *"Asgari Geçim Düzeyi"*'nin altına düşmesiyle sefalet ve hastalık artacak, dolayısıyla emek arzı azalacak, ücretler ise yeniden yükselecektir. Malthus, yiyecek arzı üzerinde teknolojinin etkisini tam olarak değerlendirememiştir. Malthus'tan günümüze, nüfusun önemli ölçüde artması, hayat süresinin neredeyse iki katına çıkması, teknolojik yenilikler, ekonomik, sosyal ve kültürel etkenlere bağlı olarak nüfus artış hızının değişmesi, kıtlık ve açlığın daha çok siyasal karışıklıklar nedeniyle gündeme gelmesi Malthus'un nüfus ile ilgili teorisinin etkisini azaltmıştır.[16.27]

Darwin'in evrim görüşünün objektif olmadığı, yaşadığı çağın ve Darwin'in psikolojisinin etkisinde ortaya konduğu sonucuna ulaşılabileceği endişesiyle bazı

evrimci bilim insanları Malthus'un Nüfus Teorisinin Darwin'de etkili olduğu düşüncesini küçümsemişlerdir. Ancak Darwin'deki bu etkileri kabul etmekte herhangi bir problem görmeyen evrimci anlayışa sahip bilim insanları da çıkmıştır. Öyle ki yalnızca Darwin'in değil; İngiltere'de aynı dönemde ortaya çıkmış Spencer ve Wallace gibi evrimcilerin de toplumda var olan sosyo-kültürel yapının etkisi ile evrim teorileri oluşturdukları gerçeğine işaret ederler.

SONUÇ

Milyarlarca yıl önceden başlayıp günümüze kadar devam eden ve cansız maddelerin canlı ve farklı türler haline gelmesini, zamanla türlerin değişimini ve yeni türler oluşumunu da ifade eden Evrim Teorileri her şeyden önce biyoloji biliminin araştırma ve inceleme alanı içerisindedir. Ancak evrimi yalnızca biyoloji biliminin verileriyle değerlendirmek teorinin oluşumunu hazırlayan nedenlerin ve ifade ettiği anlamların anlaşılmasını güçleştirir.

Antik Yunan'dan beri kâinattaki değişim ve dönüşümden hareketle canlıların orijinine yönelik çabaları –fraksiyonlarına girmeksizin- sonuçta iki ana görüşe indirgemek mümkündür.

İlk görüş, *"kâinat, bilinçsizce mekanik bir şekilde hareket eden ezeli (öncesiz) ve ebedi (sonsuz) atomlardan oluşmakta ve zamanla söz konusu atomlar canlılık kazanarak zorunlu bir şekilde organik hayatı ortaya çıkarmaktadır"* şeklinde ifade edilebilir.

İkinci görüş ise, kendi arasında yine iki kısma ayrılmaktadır.

İlki şöyledir; *"kâinat, oluşumunu bir gaye (teleoloji) üzerine devam ettirmektedir. Bu gaye doğrultusunda canlılardan, iklim, besin, rekabet vb. durumlarla mücadelesinde ayakta kalan ve ortama uyum sağlayabilenlerin yaşamlarını devam ettirmeleri, uyum sağlayamayanların ortadan kalkmaları süreğen bir şekilde devam etmektedir. Böylelikle de canlılar türler arası geçişle daha mükemmel ve daha donanımlı bir türe doğru dönüşmektedirler."*

İkinci görüş ise, *"kâinat hem bir gaye üzerine hareket etmekte ve hem de canlı varlıklar var olduğu günden bugüne türlerini devam ettirmektedir"* şeklindedir.

Bu kısımda yer alan açıklamalar, materyalist yaklaşımın aksine evrenden aşkın sonsuz ilim sahibi bir varlığın kâinatı yoktan yarattığını, canlıların ise var olduğundan bugüne herhangi bir evrimleşmeye maruz kalmadığına yöneliktir. Bu yaklaşıma sahip bilim insanları da türler arası geçişle yeni bir canlı türünün meydana gelmiş

olduğunun varsayımdan öteye gitmediğini belirterek bilimsel araştırmalarında türler arası geçişin olmadığının örneklendirmelerini yaparlar.

Orta Çağ boyunca çoğu zaman, bilimden ve bilimsellikten uzak tutulmuş feodal düzenin emrinde bir çeşit köle hayatı sürmüş Avrupalı, ikinci binyılın yarısından sonra Antik Yunan'dan beri devam eden bilimsel birikimini yeniden elde etmenin gerekliliği inancıyla üretim ve refahın alt yapısını oluşturmanın gayreti içerisine girmiştir.

Sanayileşmenin gerçekleşmesiyle birlikte, kendine güveni artan ve fen bilimlerinde büyük bir ivme kazanıp, tüm kurumlarıyla yepyeni bir toplum *(endüstri/modern)* tipine kavuşan Avrupalı bilim insanları, teoloji ve metafizik ihtiva etmeyen, sadece fiziksel veya maddî dünyanın gerçeklerine dayanan, neden-sonuç ilişkisi doğrultusunda, ampirik yöntemlerle elde edilen bilginin, yani pozitivizmin yegane sağlam bilgi türü olduğu sonucuna varmıştır.

Pozitivist anlayışın toplumda taban bulmasında fizik, kimya ve biyoloji gibi deneysel fen bilimlerinin ulusların kalkınmasında son derece etkin olma özelliklerinin anlaşılmasıdır. Aynı şekilde kilisenin metafizik dışındaki bilimlere yönelik süreğen tedirgin ve negatif tutumu da pozitivizmin yerleşmesinde etkili olmuştur. Zira Avrupa toplumu kilisenin sunduğu inanç sisteminin bilimsel özgürlük için bir tehdit oluşturduğu düşüncesindeydi.

Tam da bu dönemde dinlerin yaradılış inancı yerine Darwin'in evrim teorisi, kilise öğretilerine savaş açmış pozitivist ve seküler dünya görüşüne sahip Avrupa toplumu için fosillerden hareketle insanın var olmasını açıklamak çok daha uygun ve bilimsel bir davranış olarak benimsenmiştir. Bazı yazarlara göre ise evrim teorisi, dini inancın yerine tesis edilmiş yeni bir inanç olma konumundadır.

Sanayileşmeyle üretimde artışı yakalayan Avrupa, bir yandan sermaye sahibi büyük patronlardan oluşan zengin ve yeni bir azınlık sınıfla tanışırken, diğer yandan sermaye sahiplerinin emri altında mutlak yoksulluk sınırında hayat mücadelesi veren sayıları yüz binleri bulan büyük bir çalışan kesimle karşı karşıya kalmıştır.

Sanayi toplumu ulusal ve uluslararası tüm dinamikleri ve kurumlarıyla insanilikten uzaktır, tam anlamıyla ekonomi merkezlidir. Üretim araçlarının büyük bölümünün kişisel aktörlere ait olduğu ve bu kişilerce işletildiği, toplumsal aktivitelerin büyük bir bölümünün kâr amacı ile yapılandırıldığı sanayi toplumu, insanlık tarihi boyunca değişim ve dönüşümün en hızlı yaşandığı ve tarih boyunca elde edilmiş olan birçok değer ve inancın yeniden sorgulandığı, maddinin maddi olmayan karşısında mutlak üstünlük ilan ettiği yepyeni bir dönem olmuştur.

Daha önceden kırsalda tarım odaklı çalışan ve feodalitenin kıskacında bir türlü aradığı refah düzeyini yakalayamayan geniş halk kitleleri, sanayileşmeyle birçok mal ve hizmetin üretiminde bir artışla karşılaşsa da aradığı refah düzeyini yine elde edememiştir. Dönemin klasik iktisatçıları mevcut kaynakların hayat mücadelesinde birçok insan için yeterli olmayacağı sonucuna ulaşarak yaşanan geçim mücadelesini geliştirdikleri teorilerle anlamlandırma çabası göstermişlerdir.

Liberal ekonomik sistem, zenginliğin küçük bir kesimde oluşmasının, geniş halk kitlelerin ise kıtlık ve yokluk içerisinde kalmasının önünü açmaktan öteye politikalar ***geliştirememiştir. Sistem "bırakınız yapsınlar" ilkesiyle, bu mücadelede zenginin daha güçlenerek çıkmasında rol oynamış, sermaye sahibinden yana tavır almıştır.***

Nüfusun geometrik bir şekilde çoğalırken, yiyecek arzının aritmetik bir şekilde artacağını ve bu durumun kitlesel açlığa yol açacağını öngören Klasik dönem iktisatçısı Thomas Robert *Malthus'un Nüfus Teorisi; çağdaşı biyolog Darwin'de evrim teorisi olarak karşılık bulmuştur. Çünkü Malthus'un teorisinde yer alan; mevcut gıda kaynaklarının yetersizliği nedeniyle fakir, beceriksiz ve güçsüz olanların, bu kaynaklara diğerleri kadar başarılı bir şekilde erişememesi ve böylece ölerek elenmeleri, güçlü olanın yaşaması, güçsüzün ise 'doğal seleksiyon'a uğraması anlamını taşımaktadır.*

Katolik mezhebince yasaklanan faiz ekonomisini, Protestanlık mezhebinin güçlünün daha çok kazanabilmesi adına, meşrulaştırması evrimleşme geleneğinin bir adımı olarak değerlendirilebilir.

KAYNAKLAR

1-Jensen, W.B. (2010). "Four Centurıes Of Atomıc Theory N Overview", Http://Www. Che. Uc. Edu/Jensen/W.%20b.%20jensen/Reprints/172.%20atomism%20.Pdf, Erişim Tarihi: 10.10.2017.
2-La Mettrie, J. O. (1980). İnsan Bir Makina, (Çeviri, Ehra Bayramoğlu), İstanbul: Havass Yayınları.
3-Yılmaz, N, Erdem, R. (2016). "Uzmanlaşma Ve Tıpta Bütüncül Yaklaşım Üzerine Bir Değerlendirme", Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 7 (16), 35-47.
4-Dikmen, A. A. (2011). Makine İş Kapitalizm Ve İnsan, Ankara: Tan Yayınları.
5-Meyer, S. C. & Keas, M. N. (2003). "*The Meanings Of Evolution" , Http://Www.Arn. Org/ Docs/Meyer/Sm_Meanings of evolution. Pdf, Erişim Tarihi, 09.10.2018.*
6-Johnson, P. E. (2003). Evrim Duruşması, (Çev. Orhan Düz), İstanbul: Gelenek Yayınları.
7-Yıldırım, C. (1989). Evrim Kuramı Ve Bağnazlık, Ankara: Bilgi Yayınevi.
8-Çakmak, M. (2013). "Evrim Teorisi Tanrının Varlığı İçin Bir Tehdit Midir?", Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 22 (2), 55-81.
9-Bowler, P.J. (1975). "*The Changing Meaning Of 'Evolution*", Journal Of The History Of

Ideas, 36 (1), 95-114.
10-Duralı, T. Ş. (2011). "Canlılar Bilimi Ve Evrim Sorununun Teşrihi". İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, 3 (22), 455-471.
11-Russel, B. (1972). Din İle Bilim (Çeviri, Akşit Öztürk), Ankara: Bilgi Yayınevi.
12-Gökhan, H. (2013). 100 Terimde Bütün Felsefe, İstanbul: Kafekültür Yayıncılık.
13-Becquemont, D. (2011). "*Social Darwinism: From Reality To Myth And From Myth To Reality", Studies İn History And Philosophy Of Biological And Biomedical Sciences, (42), 12-19.*
14-Kavak, K. (2013). "Türk Tipi Muhafazakârlığın Yozlaşmasına Dair Notlar-1, Liberalizm Darwinizm Elele: Muhafazakârlık Nereye?" Türk Akademisi Siyasi Sosyal Stratejik Araştırmalar Vakfı, (5) 1-10.
15-Morris, H. M. (1974). Scientific Creationism, , General Ed. San Diego: Creation-Life Publishers.
16-Savaş, V. F. (1997). İktisadın Tarihi, Liberal Düşünce Topluluğu, İstanbul: Avcıol Matbaacılık.
17-Tekelioğlu, M. (1993). İktisadi Düşünceler Tarihi, Adana: Çukurova Üniversitesi Basımevi.
18-Doğruyol, A., Aydınlar, K. (2015). "Emek Üretkenliği Ve Ücret Teorisi", Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24 (2), 263-278.
19-Dinler, Z. (2002) Mikro Ekonomi, 14. Baskı ,Bursa: Ekin Kitabevi..
20-Öktem, Ü. (2010). "Olgu, Kuram, Darwin Öncesi Evrim Kuramları Ve Darw Darwin' İn Evrim Kuramı", Antropoloji, Ankara: A.Ü. Matbaası. 23, 21-39.
21-Turan, Z., Nakipoğlu, A. Ve Bozkaya, Ş. (2015). "Öğretileriyle T.B. Veblen" İşletme Ve İktisat Çalışmaları Dergisi 3 (4): 161-200.
22-Yalçıntaş, A. (2010). "İktisat Düşüncesinde Evrimci Yol: İktisat Güncel Evrim Teorisine Ne Kadar Katkı Yaptı? (Meraklısına Notlar)". Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Geta Tartışma Metinleri, No:108.
23-Roncaglia, A. (2005). The Wealth Of Ideas A History Of Economic Thought, Cambridge: Published İn Cambridge University Press.
24-Gould, S. J. (1995). Darwin Ve Sonrası, Ankara: Tübitak Yayınları.
25-Davis, J. J. (1999). "*Response To Paul Nelson And John Mark Reynolds*", (Ed: J. P. Moreland-John Mark Reynolds, Three Views On Creation And Evolution, Michigan: Zondervan Publishing House.
26-Turner, H. J. (2013). Sosyolojik Teorinin Oluşumu, (Çev: Ümit Tatlıcan) 4. Baskı, Bursa: Sentez Yayıncılık.
27-Güneş, H. H. (2009). "İktisat Tarihi Açısından Nüfus Teorileri Ve Politikalar", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 8 (28): 126-138.

HAYATIN BAŞLANGICI VE EVRİM

Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN
Atatürk Üniversitesi Fen Fakültesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Erzurum/TÜRKİYE, oerdogan@atauni.edu.tr

İnsanoğlu var olduğu zamandan beri nasıl var olduğunu merak etmiş ve bu konuda bir arayış içerisine girmiştir. Bu amaçla kendi var oluşunu ve nedenini ararken pozitif bilimin derinliklerine dalmıştır. Her şeyi bir sebep sonuç çerçevesinde değerlendirdiğinde pozitif bilimin yöntemlerini kullanmıştır. Bu bakımdan sebebini bilmediği konularla karşılaştığında ise bilimden sapma göstererek olayları tesadüf, şans ve varsayımlarla izah etmeye çalışmıştır.

HAYATIN BAŞLANGICI

Evrimci görüşteki insanlar, canlıların ilk ortaya çıkışlarının bir yaratıcı tarafından yoktan var edilmesi inancı yerine, canlıların tesadüf ve şansa bağlı olarak ortaya çıktıklarına inanmaktadırlar. Bu yaklaşım tarzı bilimle taban tabana zıt olup hiçbir ilmî dayanağı yoktur. Diğer taraftan bu konunun taraftarları da bir kafa karışıklığına sahiplerdir. Canlıların meydana gelişi ile ilgili olarak bunların görüşleri şöyle özetlenebilir:

1- Abiyogenez hipotezi *(Kendiliğinden oluş)*,

2- Biyogenez hipotezi *(Canlınn başka bir canlıdan oluş)*,

3- Heterotrof hipotezi *(Cansız maddelerden oluş)*,

4- Canlıların uzaydan gelebileceği görüşü *(Panspermia görüşü)*,

Bunlar;

- Hayatın ilk başlangıcı nasıl olmuştur ve hayat dediğimiz canlılık kavramı nasıl meydana gelmiştir?

- Cansız bir madde canlı hale nasıl dönüşmüştür? Gibi sorulara cevap verememektedirler.

Darwin'in Görüşleri

Darwin, dünyada yaşayan türlerin ayrı ayrı yaratıldığına inanmıyordu. Bunla-

rın ortak bir kökenden geldiğini ve tesadüflerle değişerek çeşitlendiğini, türlerin çok uzun zaman içerisinde başka türlere dönüştüğünü iddia ediyordu.

Bir eserinde Darwin, *"Doğal Seçilim" (Tabii seleksiyon)* mekanizması üzerinde durmuştur. Darwin'in çalışmaları bulunduğu dönemde yalnızca gözleme dayanıyordu. Kullanılan cihazlar da oldukça yetersizdi *(Şekil 1)*.

Şekil 1. *Bin yediyüzlü yıllarda kullanılan mikroskoplar ve araştırma imkanları* [1,2]

Darwin'in tabiat görüşünü çürüten birçok misaller vardır. Darwin'e karşı olan bazı bilim insanlarına göre, mademki tabiatta zayıflar elenmektedir; o halde bize göre çok güçsüz gibi görünen türlerin yaşaması nasıl izah edilebilir? Örneğin; virüsler, bakteriler ve hatta kendisinin de ölümüne yol açan bazı parazit canlılar nasıl olup da hala hayatlarını sürdürebilmektedirler?

Günümüzde yapılan geniş çaplı araştırmalara rağmen, insanın ilk atasına ait maymun veya orangutana benzeyen bir canlının izine rastlanmamıştır. Yani, insanın maymunla ortak bir atadan türediğini, bugünkü ilmî verilere dayanarak söylemek mümkün değildir.

TABİÎ SEÇİLİM, SELEKSİYON VE GENETİK SÜRÜKLENME

Biyolojide, türlerin değişebileceği görüşünü ilk ortaya atanlar Fransız Comte de Buffon *(1707-1788)* ve Lamarck'tır *(1744-1829)*. Bu iki bilim adamı, çevrenin etkisiyle canlılarda meydana gelen değişmelerin daha sonraki nesillere geçebileceğine inanmışlardı.[3]

Lamarck'ın *"kullanma"* yoluyla bir organizmada çeşitli vücut bölgelerinin gelişebileceğine, bunun da yavrularına geçeceğini iddia etmiştir. Bu duruma modifikasyon denmektedir.

August Weismann adlı bir araştırmacı, farelerin yirmi döl boyunca kuyruğunu kesmiş; fakat yirmi birinci döldeki farelerin de birinci döldeki gibi uzun bir kuyruğa sahip olduklarını tespit etmiştir[4].

Bu deney, sonradan kazanılan özelliklerin diğer döllere geçmediğini, daha yirminci yüzyılın başlarında iken göstermiştir.

Müslümanlar ve Museviler, dini inançlarından dolayı yüzyıllardan beri sünnet oldukları halde, sonraki nesillerde erkek çocuklar sünnetli doğmamıştır.

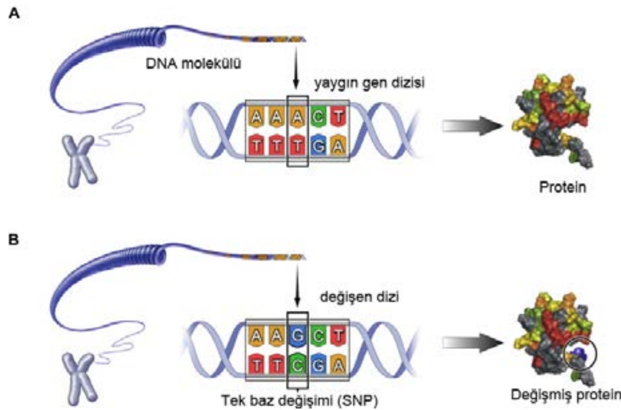
İşte bütün bunlar, çevre ve yaşama şartlarının etkileri ile fertlerde görülen değişikliklerin oğul döllere geçemeyeceğini açıkça göstermektedir. Böylece Lamarck görüşünün ilmi olmadığı anlaşılmıştır.

MUTASYONLAR VE ETKİLERİ

X- Işınları, Kimyasallar, Ultraviyole ışınları, Yüksek sıcaklık gibi etkenler sonucu oluşmaktadır. Canlıların silsile halinde birbirinden tesadüfen mutasyonlarla meydana geldiği ileri sürülür. Mutasyonlar, ani olarak hâsıl olan ve çoğu öldürücü olan değişikliklerdir. Muller, mutasyonlarla ilgili olarak şu görüşü dile getirir;

"Mutasyonların yüzde 99'undan fazlası kesin olarak zararlıdır. Tesadüfi olaylardan da ancak böyle olması beklenir" demektedir.

Şekil 2 ve 3' de görülebileceği gibi, DNA üzerindeki tek bir bazın tesadüfen değişimi, proteinin yapısında farklılık meydana getirmektedir. Bu durum ise proteinin fonksiyonunun değişimine sebep olmaktadır. Aynı şekilde

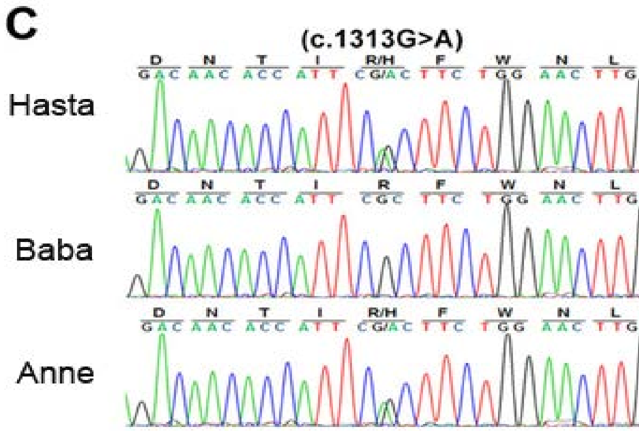
Şekil 2. *Tek bir baz değişimi proteinin yapısını ve hatta fonksiyonunu değiştirebilir*[5]

Yapılan bir araştırmada WDR62 tek nükleotid mutasyonun insanlarda microsefali *(küçük başlılık)* hastalığına sebep olduğu tespit edilmiştir[6].

Tek nükleotid değişiminin canlılarda hastalıklara nasıl sebebiyet verdiği konusunda yüzlerce bilimsel makale mevcuttur. Tek nükleotid değişiminin böylesi bir hastalığa sebep olmasına rağmen, 3,2 milyar baz çiftine sahip olan insanın şansa bağlı olarak ve tabii seleksiyonla teşekkül etmesine imkan var mıdır? İşin dahası, şans eseri kromozomlarda homolog rekombinasyonun meydana gelmesi de mümkün değildir. Böyle tesadüflerle insanın soyunun devamını düşünmek bile akıl dışıdır.

İnsanın yaratılmasında ve soyunun devamında en küçük bir tesadüf veya şansa yer olmadığını ilim bize bildiriyor.

İşte bütün bunlar; sonsuz ilim, irade ve kudretin eseriyle, rahmet ve inayetin tecellisiyle mümkündür.

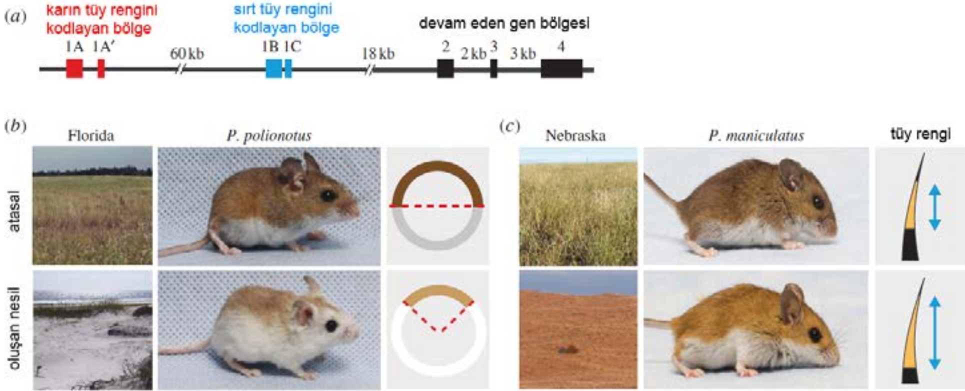
Şekil 3. *Tek nükleotid değişiminin mikrosefali'ye (küçük başlılık) sebep olması*[6]

CANLILARDA GENETİK VARYASYON VE ÇEVRENİN ETKİSİ

Allah *(c.c)*, her ferde ve her canlı türüne kendi özelliğine ve yaşadığı ortama uygun, kendisine has bir genetik yapı ve ona bağlı bir vücut vermiştir. Bu genetik yapının büyük oranda değişerek, o canlıyı başka bir canlıya dönüştürmesi mümkün değildir. Çünkü böyle bir değişiklik o canlıyı daha embriyo safhasında öldürür. Varyasyon olarak adlandırılan çeşitlilik ise, her zaman mümkündür *(Şekil 4)*.

Şekil 4. *Kırmızı ve siyah renk, sarı renk üzerine dominanttır. Gökkuşağı İspinoz (Gouldianfinch) kuşlarda renk poliformizmi*[7].

Şekil 5. *Farklı çevrelerde yaşayan farelerde kürk rengi varyasyonu*[8]

Farelerin bu fenotipik varyasyonunun genetik bir varyasyondan kaynaklandığı ve her canlının kendi bölgesi sınırları içerisinde yaşadığı görülmektedir8 *(Şekil 5)*.

Bu durum yüce yaratıcının bu canlılara vermiş olduğu genetik ve hayat alanı çeşitliliğinin bir arada bulundurulmasının bir eseridir. Yani bu çeşitlilik zaten genlerine hikmetli bir şekilde yerleştirilip programlanmıştır. Genlerdeki bu programa göre bazı karakterler alternatif şekillerde ortaya çıkıp canlının uyum gösterdiği bölgede baskın hale gelebilir. Bu genetik karakterler, canlının renk özelliğinden dolayı kendisini daha rahat hissettiği ve kamufle olduğu çevreye göçüyle de ilgilidir.

Bu durum kesinlikle o canlının başka bir canlıya dönüşmesine yol açmaz. Sadece renginin, bulunduğu ortama uyumluluğundan dolayı belli bir bölgede meydana getirdiği popülasyonda o genin popülasyon içi çiftleşmeden dolayı baskın hale gelmesinden kaynaklanmaktadır.[9]

EVRİMCİ GÖRÜŞÜN YAPMIŞ OLDUĞU BİLİMSEL ÇARPITMALAR

1. Piltdown Adamı (*Eanthropus dawsoni*)

İnsanın atası olarak kabul edilen bu fosilin çenesinin orangutan maymununa, kafatası ve dişlerin insana ait olduğu ve dişleri çeneye uydurmak için eğelendiği anlaşılmıştır. 1912 yılında Londra tabiat tarihi müzesi müdürü Arthur Smith Woodward ile tıp doktoru Charles Dawson tarafından, İngiltere'nin Piltdown yakınındaki bir çakıl çukurundan bir çene ile kafatası fosili, bir merasimle çıkarılır ve buna Piltdown Adamı *(Eanthropus dawsoni)* adı verilir. Yaşı da 500 bin yıl olarak tespit edilir. 1950 yılında fosil üzerinde yapılan incelemede fosilin bazı sahtekârlıklara maruz kaldığı anlaşılır. Fosil üzerinde yapılan inceleme neticesinde eskiye ait olduğu görüntüsünü

vermek için fosilin potasyum dikromat ile lekelendirildiği, çene kemiği üzerindeki dişlerin, yıpranmış ve aşınmış bir görüntü verecek tarzda eğelendiği, kafatasının insana, çenenin ve dişlerin de orangutan maymununa ait olduğu anlaşılmıştır.[10]

Embriyolojik Yapı Benzerliği

Bir organizmanın zigottan başlayarak ergin hâle gelinceye kadar geçirdiği embriyonal gelişme safhalarını inceleyen bilim dalına *"embriyoloji"* veya *"ontojeni"* denir.

Haeckel'in embriyoların çiziminde, canlıların birbirinden meydana geldiği iddiasını doğrulamak için çizimde sahtekârlık yaptığı ileri sürülmektedir.

Canlıların erken embriyolojik safhadaki benzerlikleri, birbirlerinden meydana geldiğine delil gösterilmektedir. Haeckel, çeşitli omurgalı hayvan sınıflarına ait embriyoları 140 yıl önce çizmiştir. Haeckel'in yaklaşık 140 yıl önce çizdiği bu resimler günümüzde hemen bütün biyoloji kitaplarında kullanılmaktadır. Haeckel'in bu embriyoların çiziminde, canlıların birbirinden meydana geldiği iddiasını doğrulamak için çizimde sahtekârlık yaptığı ileri sürülmektedir.[11]

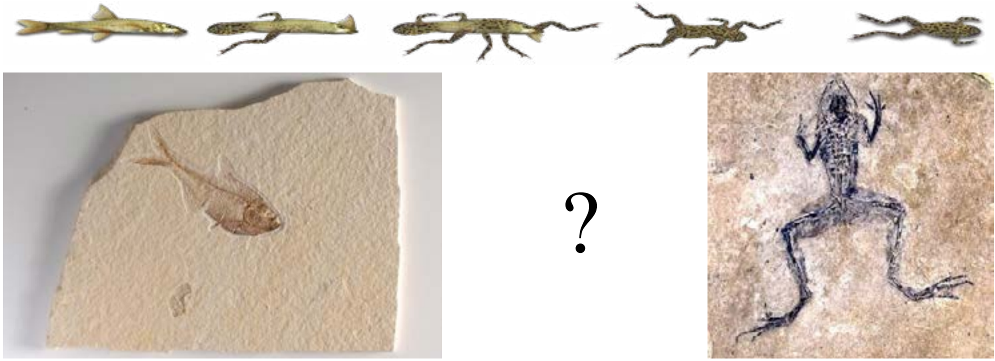
Kettlewell Deneyi

Biyoloji kitaplarında sıkça yer alan Kettlewell'in güvelerle *(Biston betularia) yapmış olduğu tabiî seleksiyon çalışması birçok bilimsel yayın ve makalelerle eleştirilmiş ve güvenilmez olarak ortaya konmuştur*[12,13,14,15].

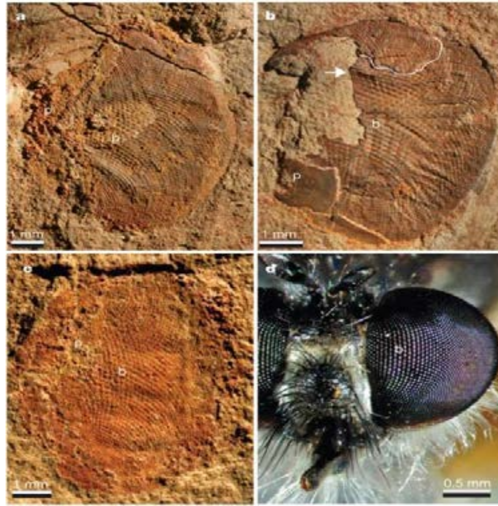
Kettlewell güveler ile yapmış olduğu çalışmasında İngiltere'de sanayi devrimi zamanlarında endüstriyel kirlilikten dolayı ağaçların siyah bir renge büründüğünü siyah ve beyaz renkli olan güvelerden *(Biston betularia) siyah olanlarının ağaç gövdelerinde kamufle olarak kuşlardan daha iyi korunduğunu ve hayatta kaldığını ileri sürmüştür.* Beyaz renkli olan güvelerin ise siyah ağaçlarda daha belirgin olmalarından dolayı kuşlar tarafından fark edilip avlandıklarını iddia etmişti. Fakat daha sonraları yapılan başka çalışmalar ile Kettlewell'in hem deneyi ve hem de elde ettiği sonuçlarının kusurlu olduğu anlaşılmıştır.[9]

Geçiş (Ara) Formları ve Fosil Delilleri

Zaman içerisinde bir türden başka bir türün tesadüfen, mutasyonlar sonucu ve çevrenin etkisi veya tabiî seleksiyonlar gibi mekanizmalarla ortaya çıkabilmesi bilimsel yöntemler ve matematik ihtimal hesapları dâhilinde mümkün değildir.

Şekil 6. *Evrimcilerin; "Balıktan kurbağanın meydana geldi" şeklindeki iddialarını doğrulayan ara formların fosil delilleri mevcut değildir. Balık fosilleri tam balık olarak, kurbağa fosilleri de tam kurbağa olarak bulunmaktadır. Yarı balık-yarı kurbağa fosiline yüz yıllardır dünyanın hiçbir yerinde rastlanmamıştır.*

Şekil 7. *515 milyon yıl önce yaşamış arı gözüne ait fosil delilleri ile canlı bir arı gözü yan yana verilmiştir.*[16]

Şekil 8. *Kambrian döneminde, yani yaklaşık günümüzden 500 milyon yıl önce yaşamış olan Anomalocaris'in fosil delillerinden bu canlının mükemmel petek gözlere sahip olduğu tespit edilmiştir*[17].

SONUÇ

Her bir türün ilk anne ve babaları müstakil olarak yoktan yaratılmışlardır. Türler arasında gerek kromozom sayıları, tipleri itibari ile ve gerekse de DNA'daki bazların sayısı ve dizilişi itibari ile büyük farklılıklar vardır. Bu farklılıklar sonsuz rahmet ve hikmet sahibinin plan ve programıyla türlerin birbiri ile olan çaprazlama ve döl verimlerine müsaade etmemektedir. Genetik yapıları birbirine benzeyen bazı türlerin çaprazlamalarından hibrit dediğimiz ara formalar oluşabilmektedir. Fakat bunların soylarının devamı söz konusu değildir *(Mesala; at ve eşeğin çaprazlanmasından oluşan katır gibi)*. Aynı türün farklı fenotipine sahip fertler çaprazlanmasıyla melezler teşekkül edebilmektedir.

Mikro evrim yolu ile türleşme konusu ise dayanağı olmayan bir senaryodan ibarettir. Elbetteki çevre etkileri sonucu canlılarda birtakım genetik değişiklikler olabilmektedir. Bu durum canlının genomuna ve metabolik aktivitesine izin verildiği ölçülerde gerçekleşmektedir. Büyük değişiklikler sonucu canlıların soyları devam etmemekte ve hatta hayatının belli bir süresinde ölmektedirler. Çünkü genetik program dışı değişimler canlıların hasta olmasına ve ölerek popülasyondan ayıklanmasına sebep olmaktadır. Zaman içerisinde bir türden başka bir türün, evrimcilerin iddia ettiği gibi, tesadüfen mutasyonlar sonucu ve çevrenin etkisi veya tabiî seleksiyonlar gibi mekanizmalarla ortaya çıkabilmesi bilimsel yöntemler ve matematik ihtimal hesapları dâhilinde mümkün değildir.

KAYNAKLAR

1-Anonim 1, 2018, https://www.microscopehistory.com/ MHS: 42845;
Turner 1989: 270-1; Billings: P. 158, Fig. 297, AFIP 49163-60-4713-37; Whipple: 1824; Harvard Univ.
2-Wilson, J.,*PhilosophicalTransactions of theRoyalSociety*, Volume 23, London 1702, pp. 1241-1247.
3-Anonim 2, 2018, https://tr.wikipedia.org/wiki/Evrim
4-Anonim 3, https://tr.wikipedia.org/wiki/August_Weismann
Muller, H.J. RadiationDamageToTheGeneticMaterial. AmericanScientist. 1950, Vol.1.37.P.3.
5- Kathryn M Camp, Elaine B. Trujillo, Position of the Academy of NutritionandDietetics: NutritionalGenomicsJournal of theAmerican Academy of NutritionandDietetics, February 2014.
6-Farag,H.G.,Froehler, S., Oexle, K., Ravindran, E., Schindler,D., Staab, T., Angela, H., Kraemer, N., Chen, W., Kaindl. A.M., "Abnormalcentrosomeandspindlemorphology in a patientwithautosomalrecessiveprimarymicrocephalytype 2 duetocompoundheterozygous WDR62 gene mutation". OrphanetJournal of RareDiseases 2013, 8:178
7-Pryke, S.R ve Griffith, S.C. Reddominatesblack: agonisticsignallingamongheadmorphs in thecolourpolymorphicGouldianfinch. Proc. 2006, R. Soc. B 273, 949–957.
8-Manceau, M.,Domingues, V.S., Linnen,C.R., Rosenblum, E.B., Hoekstra, H.E., Convergen-

ce in pigmentation at multiplelevels: mutations, genesandfunction. Marie. Philos Trans R SocLond B BiolSci., 2010, 365(1552): 2439–2450.
9-Erdoğan O. Canlilarda Renk Teşekkülü Ve Mutasyonlarin Etkileri. I. International CreationCongress on TheLigth Of Sciences, 30 Kasım-2 Aralık, Şanlıurfa 2018.
10-Smith, G. S. WoodWord'sTony. New Scientist. 1979.5 April.
11-Pennisi, E.,Haeckel'sEmbryos: FraudRediscovered. Science 5 September 1997: Vol. 277. no. 5331, p. 1435, DOI: 10.1126/science.277.5331.1435a
12-Berry, R.J.,Industrialmelanismandpepperedmoths (Bistombetularia (L.)) BiologicalJournal of theLinneanSociety. 1990, 39; 301-322.
13-Howlett, R.J.,.Majerus, M.E.N, Theunderstanding of industrialmelanism in thepepperedmoth (Bistonbetularia) (Lepidoptera: Geometridae), BiologicalJournal of theLinnean Society.1987, vol. 30, s. 40.
14-Coyne, J.A., Of Mothsand Men: Intrigue, TragedyandthePepperedMothbyJudithHooper. 1998, Nature, 418.
15-Coyne, J.A., , Evolutionunderpressure (Not blackand White. Melanism: Evolution in Action by Michael E. N. Majerus). 2002, Nature, 396.
16-Lee, M.S.Y, Jago, J.B.,García-Bellido, D.C., Edgecombe, G.D.,
Gehling,J.G. andPaterson, J.R., Modern optics in exceptionallypreservedeyes of EarlyCambrianarthropodsfromAustralia. Nature, 474, 631–634 (30 June 2011) doi:10.1038/nature10097.
17-Paterson, J.R.,García-Bellido, D.C, Lee, M.S.Y, Brock, G.A., Jago, J.B., andEdgecombe, G. D., Acutevision in thegiantCambrianpredatorAnomalocarisandtheorigin of compoundeyes. Nature, 480, 237–240, (08 December 2011) doi:10.1038/nature10689.
19-Quintana-Murci L, Semino O.,Bandelt, H.J., Passarino, G., McElreavey, K., SilvanaSantachiara-Benerecetti, S.S., Geneticevidence of an earlyexit of Homo sapienssapiensfromAfricathrougheasternAfrica. Nature Genetics, Volume 23, December 1999.
18-Cann, R.L.,Stoneking, M., Wilson, A.C., Mitochondrial DNA andhumanevolation. Nature Vol.325, January 1987.
20-Fornarino S, Pala M, Battaglia V, Maranta R, Achilli A, Modiano G, et al. Mitochondrialand Y-chromosomediversity of theTharus (Nepal): a reservoir of geneticvariation. BMC EvolBiol. 2009;9:154.
21-Hublin JJ, Ben-Ncer A, Bailey SE, Freidline SE, Neubauer S, Skinner MM, et al. New fossilsfromJebelIrhoud, Moroccoandthepan-Africanorigin of Homo sapiens. Nature. 2017;546(7657):289-92.
22-Keller A, Graefen A, Ball M, Matzas M, Boisguerin V, Maixner F, et al. New insightsintotheTyroleanIceman'soriginandphenotype as inferredbywhole-genomesequencing. NatCommun. 2012;3:698.

EVRİM TEORİSİ İNSANLARIN MUTLULUĞUNU ARTTIRDI MI AZALTTI MI?

Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK
Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Isparta/TÜRKİYE,
hasanozcelik@sdu.edu.tr

Evrim teorisi ortaya atıldıktan bu yana insanların mutluluğu arttı mı azaldı mı? İyiye, huzura, mutluluğa götürecek yolları aramak ve bulunan yolları genişletmek gerekir. Bilim peşin yargılarla yürütülemez. İnsanlığın zararına olan bilimlerden de kaçınmak gerekir.

Evrim görüşünün mucidi C. Darwin, küçük yaşta annesinin de vefatıyla baskıcı, sevgi ve yardımlaşmadan uzak bir ortamda yetişmek zorunda kalmıştır. Modern tıbbın başlangıç yıllarında Tıp mektebine yazılmış olmasına rağmen oradaki uygulamaları yadırgamış ve rahatsız olup okulu terk etmiş, biyolojiye yönelmiştir. Ancak biyolojideki gözlemleri kısa süreli, yüzeysel ve yanlış yorumlamalarla doludur. Öte yandan kendisi ile benzeri kaderi paylaşan bir kesim Darwin'den bir şeyler yazmasını beklemektedir. Bu yazıları yayma gayreti içerisinde bulunarak varlıklarını ispat etme yoluna giderler. Halen dünyada dini çevrelerin baskılarına karşı gelen bir kitle vardır ve bu kitle artma eğilimindedir.

Bu kesime göre din;

İnsan toplulukları için bir baskı ve uyuşturma aracıdır, bilimin gelişmesine engeldir. Bilim, dini çevrelerin baskısına karşı koyduğu ölçüde güçlenecek ve insanlar özgür olacaklardır. Bilim insanları bu sebeple dini yaklaşımlara karşı çıkar ve çıkmalıdır. Bunun için bilim adamları dinden uzak olmalıdır…

Bu yanlış algıyı herkes hissedebilir. Darwin ve arkadaşları kendi toplumlarının yapısını genel bir kural haline getirmeye çalışmışlar, başarılı da olmuşlardır. Ancak bu başarı insanlığı sevgiye, barışa, dostluğa, sosyal adalete götürmemiş; savaşları, boğuşmaları arttırmıştır.

Evrim-Din Karşıtlığı

Bazılarına göre; 'teolojide farklı düşüncelere yer yoktur. Tüm kutsal kitaplara

göre; evrim düşüncesi bir sapıklıktır' denilmektedir. Bu kesimin de dini kaynaklara sırt çevirdiği, dinin her şeye özellikle bilimsel gelişmelere karşı çıktığı gibi peşin fikirli bir bakışı görülüyor.

Bu kesimden kaç tanesi semavî dinlerden bir eseri alıp okumuş veya sorgulamıştır! Tüm dini kaynakların ve çevrelerin bilimsel gelişmelere, farklı fikirlere karşı çıktığı kabul edilmez. Ancak din adamlarından dini istismar eden, yanlış yorumlayan, cahil ve maksatlı insanların çıkması her zaman mümkündür. Ancak bu kötü örnekler din bilimleri ile bağdaştırılamaz.

İnsan gördüğünün ve hissettiğinin esiridir. Başından geçenler hayatı Darwin'e böyle algılatmıştır. Darwin de o toplumun ve dönemin bir çocuğudur. Hatalı anlayış, hatalı kültür ve yanlış din inancının fen bilimleri üzerindeki etkilerine ve zararlarına bir örnektir. Evrim görüşü yaygınlaştıkça dünyada huzur ortamını daha da tehlikeye sokacağından endişe edilmektedir.

Evrim görüşü Müslüman Türk toplumlarının hayata bakışı ile bağdaştırılamadı. Bu kesimde fazla etkin olamadı.

Aslında İslâm dini ile fen bilimleri iç içedir. Çünkü bilimlerin konusu kâinattaki varlıklardır. Yani bilimler bir bakıma kâinat kitabını tefsir etmektedirler. Kâinat Allah'ın kudret sıfatının eseridir. Kur'an da Allah'ın kelam sıfatının eseridir. Dolayısıyla her kitap da Allah'ın eseridir. Birisinin diğeri ile kavgalı olması mümkün değildir.

İşte burada birbiri ile kavgalı olan, bir yaratıcının varlığını inkârı esas alan pozitivist felsefe ile dindir. Yoksa bilimle İslâm dinin çatışması hiçbir zaman olmamıştır, olması da mümkün değildir.

GERÇEK BİLİMLE İSLAMİYET ÇATIŞMAZ

***"Din ayrı bilim ayrıdır"* ifadesi pozitivist felsefenin ürünüdür.** Pozitivist felsefeyi savunanların iddialarından birisi, dinin bilime karşı olduğu görüşüdür. Onları böyle bir kanaate götüren, Hıristiyan dininin geçmişteki uygulamalarıdır. Hıristiyan dini geçmişte din adamları ile bilim adamlarını karşı karşıya getirmiştir. *"Dünya dönüyor"* dediği için Galile'yi Engizisyon önüne çıkartan kilise, bilime karşı duruş sergilemiştir. *"Din"* deyince bilim adamlarının aklına Hıristiyanlık adına geçmişteki uygulamalar gelmektedir.

Son iki asırda, Batı dünyasından aktardığımız bilim ve fen sahasındaki fikir ve düşüncelerde yer alan Hıristiyan dinine karşı duruş, bizde İslâm dinine karşı olma şeklinde tezahür etmiştir.

Batıl dinler veya Hak dinin tahrifiyle ortaya çıkan dinlerin hükümleri gerçek bilimle çatışabilir. Bilim adına ileriye sürülen ve ateizmi nazara veren bir takım felsefî düşünce ve yorumlar da din ile çatışabilir.

Diğer taraftan çatışma, Kur'an'ın bazı müteşabih ayetlerinin tefsirinden veya yanlış manalandırılmasından kaynaklanmış olabilir. Mesela dünyanın düzlüğünü din adına ileri sürme gibi. Ya da bazı hadislerin müteşabihatını yanlış manalandırma gibi. Mesela; *"Dünya balık ile öküz üzerindedir"* hadisinin, dünyada geçim kaynağı olarak bu varlıklara yapılan benzetmenin, dünyanın öküz ve balık üzerinde durduğu şeklinde yanlış yorumlanması gibi.

1980 Nobel Tıp Mükâfatı sahibi nörofizyolog Roger Sperry 1983'teki bir mülâkatında bu konu ile ilgili olarak şunu söyler;

"Bilim ile din neden çatışsın ki? Bilimle çatışan materyalizmdir. Esasen bu 'Din bilimle çatışır şartlanması' materyalist felsefenin bilim olarak kabul edildiği zamanlardan kalmadır[1]."

Dinin bildirdiği hakikatler ile bilimin ortaya koyduğu hakikatler ve bir yaratıcıyı kabul eden felsefenin belirttiği değerler arasında fark yoktur. Bir başka ifade ile bilimin ayrı ve dinin ayrı hakikatleri olamaz.

Bilimle din, akılla vahiy arasındaki kavga, İslâm medeniyetinin kavgası değildir. Çünkü bilimlerin konusu Allah'ın kudret sıfatının eseri olan kâinat kitabıdır. Kur'an da Allah'ın Kelam sıfatının eseridir. Bunlar birbiriyle kavgalı değildir. Tam aksine, Kur'an kâinat kitabının bir nevi tefsiridir.

Bu şu şekilde dile getirilir:

"Kur'an, şu kitab-ı kebir-i kâinatın bir tercüme-i ezeliyesi..." dir[2].

Kâinat hakkında genişliğine ve bütüncül bir bilgi, Allah'ın kâinata yerleştirdiği üç kitabın okunup anlaşılmasıyla mümkündür. Bunlardan birisi, küçük kâinat olarak zikredilen insan, ikincisi büyük insan olarak zikredilen kâinat ve üçüncüsü de Allah'ın kitabı Kur'an'dır.

Bunlar birbirlerinin açıklayıcısıdır. Yukarıda ifade edildiği gibi, Kur'an şu büyük kâinat kitabının ezeli bir tercümesidir. Dolayısıyla kâinatı anlamadan Kur'an'ı anlamak mümkün değildir. Kur'an'ı anlamadan da kâinatı anlamak mümkün değildir.

İslâmiyet Bütün Hakiki İlimlerin ve Fenlerin Reisi ve Pederidir

Bütün ilimlerin mebdeinin, kaynağının ve esasının Kur'an'a dayandığı şöyle ifade edilir:

“Köle efendisine ve hizmetkâr reisine ve veled pederine nasıl düşman ve muarız olabilir. Hâlbuki İslâmiyet, fününun seyyidi ve mürşidi ve ulûm-u hakikiyenin reis ve pederidir[3]*.”*

Demek ki, köle efendisine, hizmetkâr reisine ve evlat babasına nasıl düşman olmazsa, İslâmiyet de; fenlerin efendisi ve mürşidi ve hakiki ilimlerin reisi ve pederidir. Dolayısıyla İslâmiyet’in evladı hükmünde olan fen ilimlerinin İslâmiyet ile çatışması ve düşmanlığı olamaz.

Kur’an-ı Kerîm’de ne Ay’a gidilemeyeceğine ne uçak yapılamayacağına ne de elektriğin keşfedilmeyeceğine dair bir tek âyet bulmak mümkün değildir. İnsanları fen ve teknik sahadan meneden bir yasak da mevcut değildir. Bilakis keşifler için şifreler verilmiş ve peygamberler eliyle gösterilen mucizelerle fen ve tekniğe teşvikler edilmiştir.

İslâmiyet İlmî Çalışmayı Teşvik Ediyor

Cenab-ı Hak Kur’an’da düşünmemizi, akılla hareket etmemizi istemekte ve şöyle buyurmaktadır:

- *“Düşünmüyor musunuz?” (Bakara Suresi, 76.ayet)*.
- *“Aklınızı kullanmıyor musunuz?”*, diyerek akla havale eder *(Bakara Suresi, 44. ayet)*.
- *“Bu inceliği, ancak aklıselim sahipleri düşünüp anlar”* der *(Âli İmran Suresi, 7. ayet)*.

“*Onlar, ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her an)* Allâh’ı zikrederler; göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin tefekkür ederler ve:

Rabbimiz! Sen bunları boşuna yaratmadın. Sen’i tesbîh ederiz; bizi cehennem azâbından koru! *(derler)*” *(Âl-i İmrân Suresi, 190-191. ayetler)*.

Bir Saat Tefekkür Bir Sene İbadetten Üstündür

Tefekkür ve fikir yürütme konusunda Peygamberimiz de *(sav)* şöyle buyurmaktadır:

“Bir saat tefekkür bazen bir sene (nafile) ibadetten daha hayırlıdır.”[4]

Bütün Mahlûkat İlim Öğretenlere Dua Ederler

Peygamber Efendimiz *(sav)* ilim öğretenlere varlıkların dua ettiğini beyan buyurmuştur:

"Şüphesiz ki Allah insanlara hayrı öğretenlere Rahmet eder, melekleri, gök ve yer ehli, hatta yuvasındaki karınca ve balıklar onlara dua ederler"[5].

Hayrı insanlara öğretecek olanlar da ilim sahibi kimselerdir. Hadis-i şerife göre, mahlûkatın duasını almak için, tahsil edilen ilim, başkalarına da aktarılmalıdır.

Bir Hikmet Kelimesinin İşitilmesi, Bir Sene Nafile İbadetten Üstündür

Peygamberimiz *(s.a.v.)* bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyuruyor:

"Bir âdemin bir hikmet kelimesini işitmesi, duyması, bâzen olur ki, ona bir sene (nafile) ibâdetten hayırlı olur."[6]

Orta Çağ Avrupa'sını bulunduğu karanlıktan aydınlığa çıkaran Endülüs İslam medeniyetidir. Avrupa ülkeleri bugünkü teknik ve fen sahasındaki gelişmelerini Endülüs İslam devletine borçludurlar.

Şimdi böyle ilmi, fenni ve ilim tahsilini teşvik eden ve ilim adamına büyük değer veren din, bilime karşı olabilir mi? İslam dininin bilime karşı olduğu iddiası kasıtlı söylenmiş bir sözdür.

Bilim insanları tesadüfleri değil, kuralları araştırır. Kâinatta her şey ölçülüdür. Bir nizam, bir kural ve bir yasa ile her şey yerli yerinde, uyum içindedir. O halde bu nizamı kuran bir nazım, kanunları koyan bir adili hâkim vardır.

Batılı bilim adamı Albert Einstein'e göre;

"Kâinat yaratıcısına olan inanç, ilmi araştırmanın en asil muharrik gücüdür".

Max Planck'a göre;

Hangi sahada olursa olsun ilimle meşgul olan herkes, ilim mabedinin kapısındaki şu yazıyı okuyacaktır: 'İman et, İman ilim adamının vazgeçemeyeceği bir vasıftır'[7].

Bilim insanları tesadüfleri değil, kuralları araştırır. Kâinatta her şey ölçülüdür. Bir nizam, bir kural ve bir kanun ile her şey yerli yerinde, uyum içindedir. O halde bu nizamı kuran bir nazım, kanunları koyan bir adil-i hakîm vardır. Sokrat'ın deyimiyle; Kâinatta tesadüfe tesadüf edilmez.

İnsanlığa hizmet etmeyen fikirlere mesai harcamak, kıymetli ömür sermayesini boşa harcama gayretleri olarak düşünülebilir.

Evrim teorisinin çeşitli çevrelerce daha yıllarca tartışılacağı, ancak bir arpa boyu yol alınamayacağı tahmin edilmektedir.

İnsanlığı ilme ve düşünmeye teşvik eden ayetlerin tefsiri yapılırken insanlığa şu mesajlar verilmektedir:

Ey insan! Şu gördüğünüz yerler, gökler, sıfatlarıyla beraber bir yaratıcının yaratmasıyla, bilinçli tasarrufu ve tahsisiyle meydana gelip bu intizamı bulmuşlardır. Kör tabiatın bu kadar büyük şeylerde ve hatta en küçük şeylerde de yeri yoktur.

Ey insanlar! Arz ve semayı emrinize verip size hizmetkâr yapan zat, yaptığı şu iyiliğe karşı ibadete müstehaktır8.

KAYNAKLAR

1. http://1111.karakalem.net/pfFformat.asp?article=692
2. Nursi, Bediüzzaman, S. *Sözler. Diyanet Vakfı Yayınları-600, Ankara, 2. Baskı, 2016, s.441.*
3. Nursi, B.S. *Muhakemat. Envar Neşriyat, İstanbul, 1993, s.10.*
4. Suyutî, Camiu's-Sağir, II/127; Aclûnî, I/310.
5- Tirmizî, İlim 19.
6- Ez-Zühd - İbn-ül Mübarek 1/486.
7- Şimşek, Ü., 1980. Big Bang/Kainatın Doğuşu, Yeni Asya Yayınları: 193, İlim ve Teknik Serisi: No: 11, Ekol Ofset, İstanbul.
8- Nursi, B.S., 2015. İşaretül İcaz (Tercüme: A. Nursi), T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı: 983, İlmi Eserler: 156 (s.438, 475-476).

BALIKLARIN ÜREMESİNDEKİ HARİKALIK ANCAK BİR YARATICININ VARLIĞIYLA MÜMKÜNDÜR

Prof. Dr. Ali ALAŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, Konya/TÜRKİYE, alasali@hotmail.com

Prof. Dr. Kemal SOLAK
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara/TÜRKİYE kemalsolak@hotmail.com

Su, yeryüzünde hayatın devamlılığı için, canlılara lütfedilen en temel maddelerden birisidir. Bütün canlılar hayatlarını sürdürebilmek için çeşitli oranda suya ihtiyaç duyarlar. Bazı tropikal balıkların dışında, bütün balıklar suda yaşayan soğukkanlı canlılar olarak yaratılmıştır.[1]

Bu sebeple balıkların büyüme ve üreme gibi hayatî faaliyetleri sudaki sıcaklık *(temperatür)* değişimlerine tabidir ve bundan etkilenir. Temperatür, çözünmüş oksijen, pH, ve iletkenlik temel su kalite parametrelerinden bazılarıdır. Balıkların üremesinde en önemli faktör su kalitesidir.

Balıklar büyük çoğunlukla dış döllenme ile ürerler. Herhangi bir balık yumurtasının olgunlaşabilmesi için belli bir sıcaklığa ihtiyaç vardır.[2]

İlahî kanunlara göre balıklarda üreme periyodunda vücut sıcaklığı ve hormonal faaliyetler gibi iç etkenlerin yanı sıra, beslenme, oksijen, tuzluluk *(salinite)* ve temperatür gibi dış faktörler de gereklidir.

Su kütlesinin sıcaklığı, gün uzunluğu ile yakından alâkalıdır *(fotoperiyodizm)*. İlkbahardan itibaren günler uzar. Bu durumda su kütleleri giderek daha fazla ısınmağa başlar. Böylece balıkların üreme aktiviteleri hızlanır, gonadlar *(yumurtalıklar ve testisler)* sudaki temperatür artışına paralel olarak gelişir. Yumurtalar belli bir büyüklüğe ulaşınca döllenmenin gerçekleşmesi ve zigotun gelişimi için ihtiyaç duyulan su sıcaklığında balıklar yumurtlarlar. Arzu edilen söz konusu su sıcaklığı her balık türü için farklıdır. Dişi balıklar uygun zeminlere binlerce ve hatta yüzbinlerce yumurta bırakır ve eş zamanlı olarak erkekler de spermlerini aynı yere bırakırlar. Dişi ve erkek balıklar yumurta–sperm buluşmasını üst düzeye çıkarmaları gerekir. Yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre yumurta ve spermlerin suya bırakılmasından

hemen sonra balıkların birçoğu hızla daire çizip, girdap ve dalga hareketi meydana getirerek suyu çalkalarlar. Sevk-i ilahî ile yapılan bu davranışla su içinde yumurtaların döllenmesi hem hızlı hem de en az kayıpla gerçekleştirilir.

Balıklar suda yaşayan, vücutları çoğunlukla sudaki sürtünmeyi en aza indirecek şekilde *(fusiform şekil)* yaratılmış omurgalı hayvanlardır. Bu hayvanlar hayatlarını sürdürebilmek için sudaki çözünmüş oksijeni kullanırlar. Balıklar ağızlarından aldıkları suyu solungaçlar arasından sirküle ederek dışarıya veririler. Bu esnada balığın ihtiyaç duyduğu çözünmüş oksijen, balığın dolaşım sistemine kazandırılır. Balıklar hayatlarını su içinde idame ettirdikleri için balıkların metabolizması ve üreme faaliyetleri su kalitesinde meydana gelen değişimlerden etkilenir. Mesela kirli sularda çözünmüş oksijen konsantrasyonu düşüktür. Bu sebeple bir çok balığın çözünmüş oksijen konsantrasyonu 5mg/l'den daha düşük olan sularda yaşaması oldukça zordur.

Balıklarda Üreme Tipleri

Her balık türü yaşadığı habitatın *(canlıların tabîî olarak yaşayıp, üreyebildiği mekan)* ekolojik özelliklerine göre kendilerine verilen genetik yapılarına özgü üreme stratejisine sahiptir.[3]

Çeşitli balık türlerinde üç farklı üreme stratejisi mevcuttur. Bunlar Ovipar, Ovovivipar ve Vivipar olarak isimlendirilmiştir. Birçok balık türünde yumurtanın döllenmesi balık vücudu dışında dış döllenme ile gerçekleştirilir. Bazı balık türleri ise hermofrodit *(aynı bireyde hem dişi hem erkek gonadların bulunması)* olarak yaratılmıştır. Hayatları süresince bir cinsiyetten diğer cinsiyete dönüşebilir.

Kemikli balıkların %90'ı ovipar olarak üreyecek şekilde yaratılmıştır. Ovipar balıklarda üreme, dış döllenme ile gerçekleştirilir. Dişi bir balığın üreme sezonunda bıraktığı yumurta sayısı fekondite olarak isimlendirilir. Fekondite aynı zamanda balığın boyu ve ağırlığı ile de alâkalıdır. Mesela, Meksika'nın Sargasso denizinde yaşayan 1.5 m boyundaki bir pervane balığı *(Mola mola)* üreme mevsiminde 300 milyon yumurta bırakabilecek şekilde yaratılmıştır.[4]

Gümüş aravana *(Osteoglossum bicirrhosum)* isimli balık ise bir sezonda 50-250 yumurta bırakır.[5]

Oviparlık (Dış Döllenme)

Dış döllenme için suya bırakılacak yumurtalar ya da döllenmeden sonra oluşan larvalar sudaki temparatür, salinite *(tuzluluk)*, çözünmüş oksijen, pH, vb. parametrelerin anlık değişimlerinden menfi olarak etkilenebilir ya da predatörler *(avlana-*

rak beslenen canlı) tarafından besin maddesi olarak tüketilebilir. Bunun için eşeysel olgunluğa ulaşmış her bir dişi balık, bir yıl içinde çok sayıda yumurta üretebilecek kabiliyette yaratılmıştır. Teleost *(kemikli balık)* yumurtaları genellikle 1-2 mm çapındadır. Balıkların üremesi suyun temperatürü ideal seviyeye ulaştığında, yumurta bırakacak şekilde, Mesela yapılan araştırmalara göre gölge balıklarında yumurta bırakabilmesi için su sıcaklığının 4–18°C arasında, alabalıklarda ise 7–22°C arasında olması gerekmektedir6. Çünkü bırakılan yumurtaların döllenmesi ve inkübasyonu *(kuluçkalanma)* için ihtiyaç duyulan su sıcaklığı istenen aralıklarda olmazsa yumurtaların telef olması söz konusudur. Ayrıca, bu sıcaklık aralıklarında suya bırakılan yumurtaların döllenmesi sonucu oluşan larvaların ihtiyaç duyduğu canlı mikroskobik besinler de ancak bu sıcaklık aralıklarında mevcuttur.

Serseri tesadüfe ve kör tabiata havalesi mümkün olmayan böylesine mükemmel ve hassas zamanlama, ancak kâinata sonsuz ilim ve iradesi ile hükmeden zatın tasarrufuyla mümkün olabilir.

Yumurtanın döllenmesi ve döllenmiş yumurtadan gelişecek larvaların besin ihtiyaçlarını üremeyi gerçekleştiren balıklar düşünebilir mi? Bu hassas dengeler ancak onları yaratan zatın ilim ve iradesi ile mümkün olabilir. Bu sebeple Yaratıcı, balığı sıcaklık ölçümlerini algılayabilecek reseptörler ile donatmıştır. Ayrıca yumurtanın üretilmesi, olgunlaşması ve üreme mevsimi geldiğinde yumurtlamanın gerçekleşmesinde vazifelendirilen hormonlar, ilgili iç salgı bezlerinden hassas ölçülerde salgılanarak döllenmeye hazır haldeki yumurtaların suya bırakılması gerçekleştirilir.

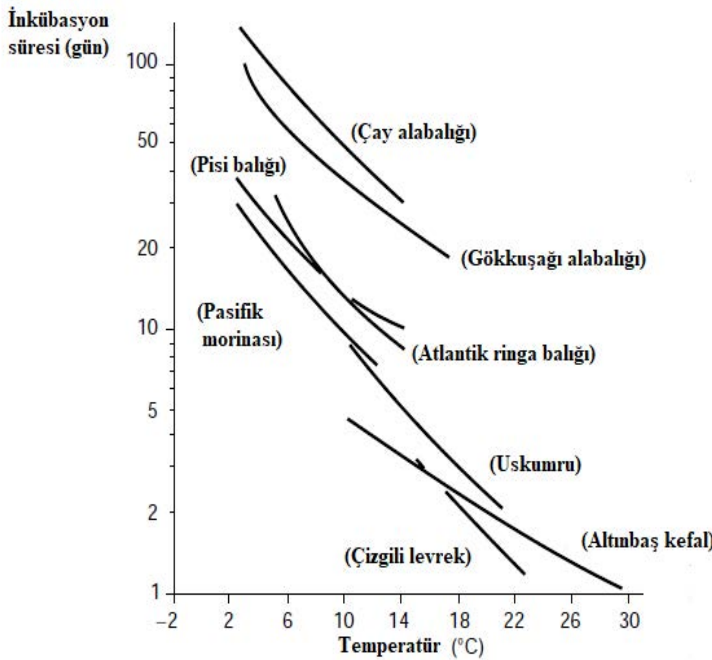
Yumurta suya bırakıldıktan sonra eş zamanlı olarak erkek balık da spermlerini suya bırakır ve yumurta–sperm buluşmasını üst düzeye çıkarabilmek için suyun girdap ve dalga hareketi için zamanla yarışırcasına süratle daire çizerek suyu çalkalarlar. Böylece su içinde yumurtaların döllenmesi hem hızlı hem de en az kayıpla gerçekleşir. Diğer taraftan Akdeniz'de yaşayan Kardinal balığında *(Apogonim bersis)* üreme esnasında hem erkek ve hem de dişi balık bir arada yan yana yüzer, bu esnada dişinin eşeysel açıklığı erkek balığın anal yüzgeci ile örtülür ve bu esnada spermlerin dişiye akması sağlanır. Böylece döllenen yumurtalar su ortamına bırakılır. Erkek balık ise yumurtaları ağzına alarak kuluçkaya yatırır.[5]

Bu davranışı söz konusu balıkların kendiliklerinden idrak etmesi mümkün müdür?

Suda döllenmiş yumurtaların inkübasyonu ile ancak birkaç milimetre uzunluğunda olan larvalar gelişir ve bu larvaların beslenmesi için besin kesesinde çok az bir besin söz konusudur. Bu besin ilk etapta larva için yeterlidir. Ancak daha sonraki

basamaklarda larva dışarıdan beslenmek zorundadır. Bu larvaların beslenmeleri onların ihtiyaçlarını bilen bir zat tarafından bu besinler su içinde mikrozooplankton adı verilen mikroskobik canlılar yaratılmıştır. Larvalar bu besleyicilik değeri çok yüksek olan bu mikroskobik yapılı canlı besinler ile beslenerek hızla büyürler.

Balık türüne ve temperatüre bağlı olarak günler ve aylar süren periyot sonunda larvalar metamorfoz *(başkalaşım)* geçirerek jüvenil formlara dönüştürülürler. Bu formlar henüz cinsî olgunluğa ulaşmamış bireyler olup, morfolojik olarak yetişkin bireylere benzerler. Aşağıdaki grafikte farklı türlerin temperatüre bağlı olarak döllenmeden itibaren larvaların yaratılmasına kadar geçen zaman dilimleri verilmiştir.[7]

Şekil 1. *Farklı balık türlerinin temperatüre bağlı olarak döllenmeden itibaren larvaların yaratılmasına kadar geçen zaman dilimleri.*

Ovovivipar Olarak Üreme

Ovovivipar üreme stratejisi ile üreyen balıklarda ise döllenmiş yumurtanın embriyolojik basamakları dişi balığın vücudu içinde gerçekleşir, ancak embriyonun ihtiyacı olan besin maddesi, onun ihtiyaçlarını bilen bir zat tarafından yumurta içinde yeterince depo edilmiştir. Bu sebeple embriyo gelişimi esnasında anneden besin temin etmesine gerek yoktur. Ovovivipar üreme biçiminde çiftleşme için erkek bireyde kopulasyon *(çiftleşme)* organı yaratılmıştır. Poeciliidae familyasına dâhil olan balıklarda mesela sivrisinek balıklarının *(Gambussia affinis)* erkek fertlerinde cin-

sel olgunlaşma ile 3- 4 ve 5. anal yüzgeç ışınları kopulasyon aygıtına dönüştürülür. Bu organ vasıtasıyla Nisan-Ağustos aylarında dişi vücuduna bırakılan spermler ile yumurtaların döllenmesi sağlanır. Dişi vücudu içinde döllenen yumurtaların 30 gün süren gelişimi ile yaklaşık 50 civarında yavru doğurulur. Aynı durum akvaryumlarda da yetiştirdiğimiz lepistes balıklarında da görülür. Lepistes balıklarının *(Lepistes reticularus)* dişilerinde döllenmiş yumurtaların 21 günlük gelişimi sonucu 20-80 yavru doğurulurken, kılıçkuyruklar *(Xiphophorus helleri)* 31 günde 100-120 yavru doğuracak şekilde yaratılmışlardır.

Vivipar Olarak Üreme

Vivipar olarak üreyecek şekilde yaratılan balıklarda ise yumurtanın döllenmesi ve gelişimi dişi vücudu içinde gerçekleşir. Yumurtanın döllenmesi için gerekli olan spermler erkek ferdin karın yüzgecinin değişimi ile yaratılan kopulasyon organı vasıtasıyla çiftleşme esnasında dişi üreme sistemine aktarılır. Yumurtaların döllenmesi ve gelişimi dişi üreme sistemi içinde gerçekleşir. Kıkırdaklı balıklarda mesela köpek balıkları ve vatozlarda vivipar üreme biçimi görülür. Döllenmiş yumurtadan gelişen embriyonun beslenmesi için gerekli gıdalar anneden temin edilir. Gelişim tamamlandıktan sonra yavrular dişi tarafından doğurulur.

Balıkların üremesinde temperatür belirleyici bir faktör olmakla birlikte, üreme hadisesinin tesadüfler zinciri ya da tabiat tarafından yapılması da mümkün olmadığı gibi sebep olarak görülen faktörlerin işi de değildir. Çünkü tabiatın ve sebeplerin de bir yaratıcısı vardır.

SONUÇ

Balıklarda üreme, üreme davranışları, balık göçleri ve osmoregülasyon mekanizmalarını da ihtiva eden çok geniş ve kapsamlı bir konudur. Burada balıklardaki üremenin belli bir bölümü ele alınabilmiştir.

Balıkların üremesi Ovipar, Ovovivipar ve Vivipar olarak isimlendirilen üç farklı strateji ile gerçekleşmektedir. Balıkların üreme periyodu, vücut sıcaklığı ve hormonal faaliyetler gibi iç etkenlerin yanı sıra, beslenme, içinde yaşadıkları suyun fiziksel ve kimyasal kalitesinden de etkilenir. Bilhassa temperatür, çözünmüş oksijen, pH gibi faktörler, beslenme ve diğer çevre şartları balıkların fekonditesi ve üremesinde etkilidir. Mesela, Turna balığında *(Esoxlucius)* döllenmiş yumurtaların inkübasyonu su sıcaklığı 6°C olduğunda 23–29 günde gerçekleşirken, 18°C olduğunda 4–5 günde mümkün olabilir.[8]

Bu örnek, temperatürün balıkların üremesi üzerindeki etkisini gösteren oldukça önemli bir misaldir.

Balıkların üremesinde temperatür belirleyici bir faktör olmakla birlikte, üreme hadisesinin tesadüfler zinciri ya da tabiat tarafından yapılması da mümkün olmadığı gibi sebep olarak görülen faktörlerin işi de değildir. Çünkü tabiatın ve sebeplerin de bir yaratıcısı vardır. Bu yaratıcı ise, her şeye gücü yeten, sonsuz bir kudreti ve ilim sahibi bir zattan başkası olamaz.

Balıklarda üreme davranışlarının en ilgi çekenlerinden biri de sazangiller familyasına dâhil gördek balığı olarak ta bilinen acı balıkta *(Rhodeus sp.) görülür. Acı balığın üreme olgunluğuna ulaşmış dişi fertleri yumurtalarını ovipositor (hortum benzeri bir organ) vasıtasıyla tatlısu midyesinin (Anadonta sp.) solungaçları arasına bırakır.*[9]

Döllenmiş yumurtaların düşman unsurlardan korunma stratejisini akıl ve şuur sahibi olmayan bir canlının planlaması mümkün olabilir mi?

Bu işlem için acı balık, midyenin kabuğunu aralayıp, anestezik etkili bir sıvı yardımıyla onu uyuşturur. Midyenin kabuklarını hafifçe araladıktan sonra ovipositor vasıtasıyla yumurtalarını midyenin solungaçları arasına bırakır. Daha sonra erkek fert de spermlerini midyenin solunum açıklığı yakınlarına bırakır. Yumurtaların döllenmesi, midyenin vücudunda gerçekleşir. Döllenmiş yumurtalara inkübasyonları esnasında gerekli olan çözünmüş oksijen, solungaçların arasındaki su sirkülasyonu ile temin edilir. Burada acı balık midyenin vücudunu bir kuluçkahane gibi kullanmaktadır. Yaklaşık 28 gün süren inkübasyon süresinden sonra döllenmiş yumurtalardan meydana gelen yaklaşık 10 mm boyundaki yavrular midyeyi terk edip, suda beslenerek büyürler.[10]

Üreme faaliyeti esnasında acı balığın midyeye verdiği narkoz maddesinin terkibi ve dozu ile midyenin şoka sokulması, midyede vücut sıcaklığının regülasyonu, döllenmiş yumurtalara kuluçkalanma esnasında düzenli olarak çözünmüş oksijen temini gibi birçok faktörün kusursuzca ve ideal seviyede olması, ancak ilahî bir düzen ile mümkün olabilir.

Balıklarda üreme davranışlarına çarpıcı bir başka örnek ise turna balığının dışkısında tespit edilmiştir. Turna balığının dışkı muhtevası içinde yaratılan ve alarm feromonu denilen özel bir kimyevî madde, diğer balıkların döllenmiş yumurtalara yaklaşıp, zarar vermesini önleyecek özelliğe sahiptir.[11]

Döllenmiş yumurtaların düşman unsurlardan korunma stratejisini akıl ve şuur sahibi olmayan bir canlının planlaması mümkün olabilir mi?

Bilim insanları günümüzde balıkların üreme stratejileri, beslenmeleri ve davranışları ile ilgili olan sırların bir kısmını çözmüştür. Çözülen sırlardan elde edilen bilgileri kullanarak balık çiftliklerinde ekonomik değere sahip olan balık türlerinin üretimini yapabilmekte ve artan dünya nüfusunun protein ihtiyacı karşılanabilmektedir. Zira adetullah kanunları olarak ta bilinen bu sırlara riayet edildiği takdirde, insanlığın açlık problemine daha kolay çözümler bulunabilecektir.

KAYNAKLAR

2. Regan, P. The animal book. Avisual encyclopedia of life on Earth. Edited by
3. Daniel Mills. Dorling Kindersley Limited, London, U.K.; 2013. 304pp.
2. Geldiay R, Balık S. Türkiye Tatlısu balıkları. Ege Üniv. Su Ürünleri Fak. Yayınları no:46 İzmir-Türkiye; 1999. 346s.
3. Karataş M. Balık Biyolojisi Araştırma Yöntemleri 1. baskı. Nobel yayın dağıtım, Ankara; 2005. 498s.
4.Tortonese, E.,Molidae. In P.J.P. Whitehead, M.-L. Bauchot, J.-C. Hureau, J. Nielsen and E. Tortonese (eds.) Fishes of the North-eastern Atlantic and the Mediterranean. UNESCO, Paris. Vol. 3. 1986. pp. 1348-1350.
5. Demirsoy, A. Yaşamın Temel Kuralları Omurgalılar/Anamniota Cil-III/Kısım-I. Hacettepe Üniversitesi Yayınları: A/55, Ankara; 1988. 684s.
6. Basic, T.,Britton, JR, Cove, RJ, Ibbotson, AT, Gregory, SD, Roles of discharge and temperature in recruitment of a cold-waterfish, the European grayling Thymallusthy mallus, nearits southern range limit. Ecology of Freshwater Fish. 2018.;27(4):940-951. DOI: 10.1111/eff.12405.
7. Bone Q, Marshall NB, Blaxter JHS, 1999. Biology of Fishes, 2nd edn. Cheltenham: Stanley Thornes; 1999.
8. Morrow, JE, The freshwater fishes of Alaska. University of. B.C. Animal Resources Ecology Library; 1980. 248p.
9. Welcomme, RL. International introductions of inland aquatic species. FAO Fish. Tech. Pap. 294; 1988. 318 p.
10. Pinder, AC. Keys to larva land juvenile stages of coarsefishes from freshwaters in the British Isles. Freshwater Biological Association. The Ferry House, Far Sawrey, Ambleside, Cumbria, UK. Scientific Publication No. 60; 2001. 136 p.
10. Kottelat, M.,Freyhof, J. Handbook of European freshwater fishes. Publications Kottelat, Corno land Freyhof, Berlin; 2007. 646 pp.
http://www.fao.org/docrep/field/003/AC182E/AC182E01.htm (Erişim tarihi: 01.10.2018)
https://www.ck12.org/biology/fish-reproduction/lesson/Fish-Reproduction-Advanced-BIO-ADV/(Erişim tarihi: 01.10.2018).

BALIKLARDA GÖZ KÖRELMESİ PLANLI YARATILIŞIN DELİLİDİR

Prof. Dr. Kazım UYSAL

Dumlupınar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Kütahya/TÜRKİYE, kazim.uysal@dpu.edu.tr

Mağaralarda yaşayan hayvanlar mağara şartlarına uygun özellikte yaratılır. Bu özelliklerin başında; gözlerin yaratılmaması veya sonradan kapatılarak köreltilmesi, renk pigmentlerinin eksiltilmesi veya yok edilmesi, farklı his organlarının yaratılması gibi gelişen veya gerileyen özellikler sayılabilir.

Charles Darwin *TheOrigin of Species* adlı eserinde, mağara hayvanlarındaki değişimleri açıklamak için doğal seleksiyon hipotezini ortaya atmış, ancak tatmin edici bir açıklama getirememiştir. Darwin'in kendisi de doğal seleksiyon hipotezinin göz kayıplarını açıklamada geçersiz kaldığını ifade etmiştir.[65,66]

Mağara hayvanlarındaki göz kayıpları da, sadece kullanmamaya bağlı tesadüfî mutasyonlarla değil, genlerin kontrolünde meydana getirilmektedir.

Hâlbuki sürekli mağaralarda yaşayan hayvanların gözsüz olması, Darwin'in iddia ettiği gibi zararlı değil, faydalıdır. Mağara hayvanlarındaki göz kayıpları da, sadece kullanmamaya bağlı tesadüfî mutasyonlarla değil, genlerin kontrolünde meydana getirilmektedir. Dolayısı ile günümüzde Darwin'in mağara hayvanlarında meydana gelen göz kayıpları ile ilgili görüşleri geçerliliğini yitirmiştir.

Astyanaxmexicanu s(Meksika tetrası) türünün mağara popülasyonlarında gözlerin nasıl ve neden köreldiği ile ilgili birçok hipotez ortaya atılmıştır. Nötral Mutasyon ve Doğal Seleksiyon hipotezleri en fazla kabul gören hipotezlerdir.[67],[68]

Ancak konu ile ilgili bu teorileri reddetmek veya kabul etmek için tatmin edici bilimsel bir açıklama da getirilememiştir. Bu çalışmada *A. mexicanus* türünde mey-

65 Darwin C., On theorigin of speciesbased on naturalselection, orthepreservation of favouredraces in thestrugglefor life, 6th ed. London, 1859

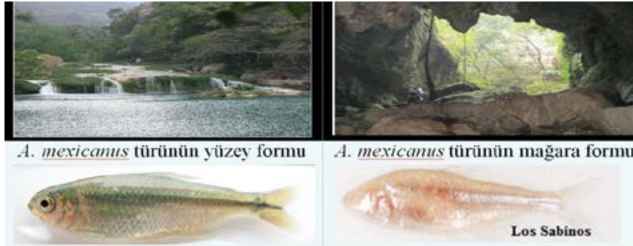
66 Jeffery W.R.,Journal of Heredity, 2005, 96 (3), 185–196.

67 Jefery ve ark., Integr. Comp. Bıol., 2003, 43, 531–541.

68 Jeffery W.R.,Journal of Heredity, 2005, 96 (3), 185–196.

dana gelen göz kayıpları hakkında yapılan çalışmalar gözden geçirilmiş, bu olayın tesadüflere dayalı evrim mekanizmaları ile değil, Kudreti ve İlmi sonsuz bir Yaratıcı'nın kasıtlı ve planlı yaratması ile meydana geldiği anlatılmıştır.

Meksika tetrası *(Astyanaxmexicanus)* balık türü, Kuzeydoğu Meksika ve Güney Teksas'taki tatlı sularda yaşayan bir türdür. Yüzeyde ışıklı bölgede yaşayan formları gözlü ve pigmentli, ışıksız ortamlar olan mağaralarda yaşayan formları ise gözsüz ve pigmentsizdirler *(Şekil 1)*.

***Şekil 1.** A.mexicanus türünün yüzey ve mağara formları*[69],[70]

A.mexicanus balık türünün bilimdeki sınıflandırılması aşağıda verilmiştir:

Kingdom (Alem): *Animalia (Hayvanlar alemi)*

Phylum (Şube): *Chordata (Kordalılar)* Subphylum *(Alt Şube)*: *Vertebrata (Omurgalılar)*

Superclass (Üst Sınıf): *Osteichthyes (Kemikli balıklar) Class (Sınıf): Actinopterygii (Işınlı yüzgeçliler)* Infraclass *(İnfra sınıf)*: *Teleostei (Kemikli balıklar)*

Order (Takım): *Characiformes*

Familia (Aile): *Characidae (Tetragiller)*

Genus (Cins): *Astyanax*

Species (Tür): *Astyanaxmexicanus (Meksika tetrası)*

TÜRÜN MAĞARA POPÜLASYONLARI

A.mexicanus türü balıkların bilinen 30 civarında mağara popülasyonu vardır. Bu mağaralar birbirlerinden farklı bölgelerde ve şartlardadır. Mağara popülasyonlarının yüzey popülasyonlarından ayrılmasının *Sierra de El Abra Bölgesi*'nde yaklaşık

69 Krishnan J ve Rohner N., 2017, Cavefishandthebasisforeyeloss, Phil. Trans. R. Soc. B 372: 20150487 (http://dx.doi.org/10.1098/rstb.2015.0487).

70 Jefery ve ark., Integr. Comp. Bıol., 2003, 43, 531–541.

10.000 ila 100.000 yıl önce, bazı bölgelerde ise birkaç milyon yıl önce olduğu tahmin edilmektedir.[71],[72]

A. mexicanus türü balıkların mağara ve yüzey formları morfolojik olarak birbirlerinden oldukça farklıdır. Birbirlerinden morfolojik olarak çok farklı yüzey ve mağara popülasyonlarının interfertil *(Kendi aralarında çiftleşebilir ve verimli döller meydana getirebilir)* oldukları tespit edilmiştir. Üstelik yüzey balıkları ve mağara balıkları birbirlerinden milyonlarca yıldır tamamen izoledir.[73]

Burada şu önemli sorular akla gelmektedir:

- Tüm mağara popülasyonları ortak bir atadan mı türedi ve gözlerini sadece bir kez mi kaybetti?

- Yoksa tüm mağara popülasyonları ayrı ayrı mı gözlerini kaybetti?

Eğer tüm mağara popülasyonları aynı mekanizma ile gözlerini kaybediyorsa, bu materyalist evrimcilerin felsefelerine zıttır. Çünkü farklı yerlerde tesadüfen meydana gelen olaylardan her zaman aynı sonuç alınmamalıdır. Bu, şuna benzer. 30 ayrı yerde *(30 mağara)*, birçok okuma yazma bilmeyen çocuk *(Sebepler)* bilgisayar başında rastgele tuşlara basacaklar. Bazen harfler yazıp, bazen de sil *(delete)* tuşu ile silecekler. Yazmaları da, silmeleri de manalı olacak. Neticede 30 ayrı bilgisayarlardan aynı kitap yazılmış olacak. Bu ihtimalin hiçbir zaman gerçekleşmeyeceği açıktır. İşte materyalist evrimciler tam da buna benzer bir ihtimali kabul ederler. Birbirlerinden farklı 30 ayrı mağarada, tesadüfî mutasyonlar neticesinde aynı değişimler meydana gelecek. Yani tüm mağaralardaki balıkların gözleri körelecek, renkleri kaybolacak ve faydalı his organları yapılacak. Bu durumun tesadüflere dayalı evrimsel mekanizmalarla meydana gelmesi imkânsızdır. Bu ancak tüm şartlara ve canlılara İlmi ve Kudreti ile tasarruf eden bir Yaratıcı'nın işi olabilir.

Farklı Mağaralarda Aynı Mekanizma İle Gözler Kapanır ve Körleşir

Bazı biyologlar mağara hayvanlarında göz kaybından sorumlu evrimsel mekanizmaların hala çözülemediğini kabul ederler. *A. mexicanus* türünün mağara popülasyonları farklı zamanlarda ortaya çıkmışlardır ve birbirlerinden bağımsız olarak gözlerini kaybetmişlerdir.[74],[75]

---

[71] Wilkens, H.,Evol. Biol., 1988, 23, 271–367.
[72] Jeffery W R.,Curr Top Dev Biol., 2009, 86, 191–221.
[73] Avise J.C., ve Selander R.K. Evolution, 1972, 26, 1–19.
[74] Dowling ve ark.,Mol. Biol. Evol., 2002, 19, 446–455.
[75] Strecker ve ark.,Mol. Ecol., 2003, 12, 699–710.

Materyalist evrimciler türün farklı mağara popülasyonlarının birbirlerinden bağımsız evrimleştiğini söylerler. Genetik, biyocoğrafik ve filogenetik deliller de farklı mağara balığı populasyonşlarındaki göz kayıplarının birbirlerinden bağımsız olarak meydana geldiğini doğrulamıştır.[76]

Ancak evrim genetik düzeyde nasıl tekrarlanabilir? Nasıl oluyor da farklı mağaralarda birbirlerinden bağımsız evrimleşen*(!)* canlıların genetik yapısında aynı yazılımlar olabiliyor? Bu durumun anlatılan kitap misalinden farkı yoktur.

Mağara balıklarında göz kaybı rastgele mutasyonlarla olmuş olsaydı, otuzdan fazla mağara popülasyonunda meydana gelen göz kayıplarının aynı mekanizma ile olmaması gerekirdi. Çünkü hem her mağaradaki şartlar, hem de canlıların maruz kaldıkları mutasyonlar farklı olmalıdır.

Mağara balıklarında göz kaybı rastgele mutasyonlarla olmuş olsaydı, otuzdan fazla mağara popülasyonunda meydana gelen göz kayıplarının aynı mekanizma ile olmaması gerekirdi. Çünkü hem her mağaradaki şartlar, hem de canlıların maruz kaldıkları mutasyonlar farklı olmalıdır. O halde tüm mağara popülasyonlarında neden aynı mekanizma ile göz körelmesi oluyor? Üstelik sadece *A. mexicanus* türünün otuza yakın farklı mağara populasyonları değil, bilinen ondan fazla aileye *(Familyaya)* ait yüze yakın mağara balığı türünde aynı mekanizma ile gözler körelmektedir. Bu durum elbette tesadüflere dayalı rastgele meydana gelen mutasyonlarla izah edilemez.

Bu konunun mantıklı açıklaması, ancak Yaratıcı'nın varlığını ve her şeyde tasarrufu bulunduğunu kabul etmekle mümkündür. Işıksız ortamda gözlerin işe yaramayacağını bilen Yaratıcı, mağaralarda yaşayacak canlıların genetik yazılımına aynı programı yerleştirmekte ve böylece birbirlerinden bağımsız tüm mağaralarda yaşayan balıklarda aynı mekanizmalarla gözler kapanmakta ve görme özelliği kaybolmaktadır.

Mağara Balıklarında Gözlerin Körelmesinin Bazı Faydaları:

Birincisi, ışıksız ortamda göz gereksiz bir organdır

İkincisi, gözlerin kapanması ile canlı önemli bir stres faktöründen kurtulur. Gözü olan ve görebilen bir canlı için ışıksız karanlık ortamlar önemli bir stres faktörüdür.

76 Wilkens, H.,Evolution, 1971, 25, 530–544.

Üçüncü olarak da, gözün ve görme fonksiyonlarının kaybedilmesi ile canlı önemli derecede enerji tasarrufu sağlar.

Çünkü görme fonksiyonları beyne çok fazla enerji harcatır. İşte faydasız iş yapmayan Yaratıcı, mağaralarda yaşayan balıkların gözlerini balığın lehine olacak şekilde körleştirmekte ve ne kadar hikmetli iş yaptığını göstermektedir. Çünkü faydalar gözetilerek yapılan işler, şuursuz sebeplere verilemez. Hâlbuki Darwin konu ile ilgili 'Gözlerin, işe yaramaz olsa da, karanlıkta yaşayan hayvanlara herhangi bir şekilde zarar verebileceğini düşünmek zor olduğundan, kayıplarını yalnızca kullanmamaya bağlıyorum' ifadesini kullanmıştır[77].

Bazen insanlar Yaratıcı'nın hikmetli işlerine akıl erdiremezler. Ancak ilmin ilerlemesi ve insanoğlunun bilgi seviyesinin artması ile Yaratıcı'nın hikmetli işleri daha iyi anlaşılmaktadır.

MAĞARA BALIKLARINDAKİ GÖZ KAYIPLARI İLE İLGİLİ HİPOTEZLER

Nötr Mutasyon Hipotezi

Mutasyonların *(Canlının genetik yapısında meydana getirilen değişimler)* canlıda hangi sıklıkla meydana geldiği ve canlının değişimine ne oranda etki ettiği oldukça tartışılan bir konudur. Biyolojide mutasyonlar ikiye ayrılarak incelenebilir. Bunlardan birincisi ani etkili mutasyonlar, ikincisi ise nötr mutasyonlardır. Ani etkili mutasyonlar canlıdaki etkisini kısa zamanda gösteren mutasyonlardır. Hâlbuki yıllarca laboratuvar çalışmaları ve tabiat gözlemlerine rağmen ani etkili mutasyonların canlıda fayda sağladığı, gelişime yardımcı olduğu ile ilgili bir veriye rastlanmamıştır.[78]

Sinekler, böcekler, sıçanlar, balıklar, maymunlar vb. hayvanlar üzerine yapılan çalışmalardan ani etkili mutasyonlarla yeni bir türün geliştiği görülmemiştir.

Sinekler, böcekler, sıçanlar, balıklar, maymunlar vb. hayvanlar üzerine yapılan çalışmalardan ani etkili mutasyonlarla yeni bir türün geliştiği görülmemiştir. Ani etkili mutasyonlar canlıya zararlıdır ve genelde öldürücüdür. Bundan dolayı ani etkili mutasyonlar yeni türlerin yaratılmasında etkili değildir ve tabiattaki bu kadar tür çeşitliliğinin ani etkili mutasyonla oluşması ihtimal dışıdır.

77 Darwin C. On theorigin of speciesbased on naturalselection, orthepreservation of favouredraces in thestrugglefor life, 6th ed. London, 1859.

78 Tatlı A., Evrim ve yaratılış, Genişletilmiş 4. Baskı, Hilal Ofset, Isparta, 2014.

Tabiattaki biyoçeşitliliği tesadüfî mutasyonlarla izah etmeye çalışan materyalist evrimciler ani etkili mutasyonlardan fayda göremeyince, nötr mutasyon hipotezini ortaya atmışlardır. Nötr mutasyon, isminden de anlaşılacağı gibi, meydana geldiği canlıda faydalı veya zararlı etkisi olmayan mutasyonlardır. Canlılarda meydana gelen mutasyonların neredeyse tamamı nötr mutasyondur. Materyalist evrimciler tesadüfen meydana gelen nötr mutasyonların adaptasyon baskısı ile birikerek yeni türlerin meydana geldiğini iddia ederler.

Tesadüfen yapılan küçük küçük değişimlerle nasıl bir canlı meydana gelebilir? Gelişigüzel kullanılan bir fırça ile hiçbir zaman sanat harikası bir resim yapılamaz. Tuğlaları rastgele atmakla mükemmel bir saray inşa edilebilir mi? Tuşlara tesadüfen basarak hiçbir zaman anlamlı metinler yazılamaz. Etkisi yok denecek kadar az olan tesadüfî nötr mutasyonlar da canlılarda şuurlu ve bilinçli değişimler yapamazlar, faydalı doku ve organlar meydana getiremezler. Hele hele faydalı bir organ *(Mesela göz)* rastgele olan nötr mutasyonlarla canlı ihtiyacına uygun olarak kapatılamaz ve köreltilemez.

Tesadüfen yapılan küçük değişimlerle bir canlı nasıl-meydana gelebilir? Tuğlaları rastgele atmakla bir saray inşa edilebilir mi?

Nötr mutasyon hipotezi, *A. mexicanus türünün mağara populasyonlarında meydana gelen göz körelmesinin genlerdeki rastgele mutasyonlardan kaynaklandığını ileri sürer. Şu çok açıktır ki; canlının genetik yazılımında rastgele meydana gelen mutasyonlarla anlamlı ve faydalı programlar yapılamaz. Harf ve rakamların rastgele kullanılması ile değil çok karmaşık, basit bir program bile yazılamaz. Hâlbuki A. mexicanus türünün genetik yapısındaki program işletilerek, mağara balıklarının gözleri kapatılıp görme özelliği iptal ediliyor. Sadece gözü kapatıp kör edecek hücreler ölüyor, komşu dokulardaki diğer hücreler ölmüyor. Belli ki işler şuurlu yapılıyor. Çünkü gözlerin kapatılarak görmenin iptal edilmesi mağaralarda hayat süren balıklar için önemli faydalar sağlıyor.*

Tesadüfî nötr mutasyon hipotezine göre, farklı mağara balık popülasyonlarında aynı mekanizmalarla göz kaybının olması beklenemez. Hâlbuki tüm mağara popülasyonlarında yaklaşık aynı mekanizmalar kullanılarak körleşme meydana geliyor. Nötr mutasyon hipotezine göre, göz fonksiyonlarını yerine getiren ve lens proteinlerini kodlayan genlerde zaman içerisinde fonksiyon kayıplarına sebep olan mutasyonların olması beklenir. Materyalist evrimcilerin iddiaları gibi göz oluşumu rastgele meydana gelen nötr mutasyonlarla olsaydı, bu gün hiçbir canlının gözü mükemmel olmazdı, zamanla nasıl gelişeceği belli olmayan fonksiyon kayıpları olurdu. O halde

gözün mükemmel şekilde inşası da, zaman içerisinde meydana gelen sayısız mutasyonlara rağmen mükemmelliğinin korunması da, şartlara göre canlının lehine olarak köreltilmesi de programlıdır, Yaratıcı'nın kontrolünde ve iradesindedir.

Nötr mutasyon hipotezine göre, canlının yapısını etkilemeyen mutasyonlar sürekli meydana gelir, mutasyonlar zaman içerisinde birikerek genleri değiştirir. Ancak canlıda genlerin öyle çabuk değişmediği, değişse bile belli amaç ve gayeye göre değiştiği bilinmektedir. Mesela yapılan bir çalışmada mağara balıklarındaki alfaAkristalin geninin yapısal olarak hiç bozulmadığını tespit etmişlerdir.[79]

Yaratıcı yüzeyde hayat süren A. mexicanustürü balıkların sonra mağaralara gireceğini ve ışıksız ortamda göze ihtiyaçları olmayacağını bildiği için, genetik yazılımını da buna uygun yapmıştır.

Nötr mutasyon hipotezine göre farklı mağaralardaki balıkların gen ifadeleri aynı olmamalıdır. Oysa farklı mağara balık popülasyonlarında ilgili genlerin ekspreyonu *(İfadesi)* genelde aynıdır. Materyalist evrimciler bu durumu, mağara balıkları fenotipinde eş zamanlı olarak bazı özellikleri baskılayan, bazı özellikleri ise ortaya çıkaran pleiotropicgenelere *(Birden çok karakterin kodlandığı ve bir karakterin meydana gelmesinin şartlara bağlı olduğu gen)* vermişlerdir.

Buradan aslında canlının genetik yazılımının ne kadar harika olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü canlının genetik programı ileride canlının başına gelebilecek ihtimallere göre yapılmıştır. Böylesine harika bir yazılımı canlıya yerleştirmek ancak mevcut ve istikbaldeki şartları bilmekle mümkündür.

İşte Yaratıcı yüzeyde hayat süren *A. mexicanus türü balıkların sonra mağaralara gireceğini ve ışıksız ortamda göze ihtiyaçları olmayacağını bildiği için, genetik yazılımını da buna uygun yapmıştır. A. mexicanus* türündeki pleiotropic genler balık yüzeyde yaşayacak ise gözleri geliştirecek, mağaralarda yaşayacak ise köreltecek özellikte görev yapmaktadır. Böylesine mükemmel bir yazılım hem Yaratıcı'nın varlığını, hem de ilminin tüm sebeplere ve geleceğe nüfuz ettiğini göstermektedir. Çünkü balığın ileride başına gelecek şartları bilmeyen, gelecekle ilgili böylesine harika bir programı yapamaz. Materyalist evrimcilerin İlah tanımaz felsefeleri burada tamamen iflas etmektedir. Onlara şu basit soruları sormak isteriz.

- Evrim mevcut şartlara göre mi, yoksa gelecekteki şartları da hesaba katarak mı meydana gelir?

[79] Behrens ve ark., Gene, 1998, 216,319–326.

-Tesadüfî mutasyonlar geleceği hesaba katarak mı olur?

-Rastgele mutasyonlar gelecekle ilgili böylesine mükemmel bir program yapabilir mi?

Adaptasyon Hipotezi

Nötr mutasyon hipotezinin tam tersine adaptasyon hipotezi, görme kaybının avantajlarından dolayı doğal seleksiyonun göz kaybına neden olduğunu ileri sürer. Bu hipotez Darwin'in görüşüne zıttır. Çünkü Darwin körlüğün faydasının söz konusu olmadığını iddia eder. Adaptasyon hipotezine göre ışıksız ortamlar olan mağaralarda yaşayan balıklarda gözlerin ve görmenin kaybolması enerji maliyetini düşürür. Mağaralarda besin az olduğundan canlı az besinle yetinmeli ve az enerji harcamalıdır. Oysa görme ve gözler canlıda çok enerji harcatır. Adaptasyon hipotezine göre ışıksız ortamlar olan mağaralarda yaşayan balıklarda gözlerin ve görmenin yerine daha faydalı ve enerji maliyeti daha az olan farklı his organları yaratılmıştır. Böyle olması mağarada yaşayan balıklar için daha avantajlıdır. Bununla birlikte bu iki hipotez de yüzyıllar boyunca bilimsel verilerle tam doğrulanamamış ve bu hipotezleri destekleyen yeterli bilimsel veri elde edilememiştir. Mağara balıklarındaki göz körelmesini anlamak için, dejeneratif sürecin moleküler ve hücresel mekanizmalarını genlerin görme kaybındaki rolünü belirlemek gereklidir. Adaptasyon hipotezinde de Yaratıcı'nın varlığından ve müdahalesinden bahsedilmez. Yapılan faydalı işler sebeplere ve tesadüflere verilir. Hâlbuki sebeplerin aklı ve şuuru yoktur ki, olayları yönlendirsin ve şuurlu işler yaptırsın. Şuursuz sebeplerin şuurlu işler yapamayacağı açıktır.

Göz Tesadüfî Evrim Mekanizmaları İle Oluşamaz

Materyalist evrimciler cansız, akılsız ve şuursuz atom ve elementlerin organize olarak ilk hücreyi meydana getirdiğini iddia ederler. Organize olma işini bizzat atom ve elementlere verirler. Cansız maddelerin organize edilmesi ile yapılmış hücre gibi bir mucize yapının ustasını inkâr ederler. Sadece sebepleri görebilen *(Kalemin yazdığını gören, ancak yazan kişiyi göremeyen birisi gibi)* böylesine vicdan ve akıl terazisinden yoksun bir felsefe, elbette göz gibi planlı ve gayeli yapılan bir organı da tesadüfi mutasyonlara verecekler ve materyalist evrim mekanizmaları ile izah edeceklerdir. Nitekim öyle de yapmışlardır. Darwin gözün mucizevi yapısı karşısında hayranlığını ifade etmesine rağmen, tesadüflere dayalı evrim mekanizmaları ile oluşabileceğini söyler. Darwin'in Türlerin Kökeni adlı eserinde geçen konu ile ilgili şu ifadeler oldukça dikkat çekicidir:

'Gözün odağını farklı uzaklıklara göre uyarlaması, içeri girecek ışık miktarını ayarlaması, küresel ve renksel sapmayı düzeltmesi gibi eşsiz düzenlenişlerinin tümü-

nün; doğal seçmeyle oluşabildiğini düşünmenin pek abes göründüğünü açık yüreklilikle itiraf ederim. .... Akıl bana diyor ki, basit ve mükemmellikten uzak bir gözün karmaşık ve mükemmel bir göze dönüşümü pekâlâ gösterilebilir ve gerçekten olmuş olan da şüphesiz budur…*'80*

Darwin hayvanların karmaşık gözlerinin, sadece iki hücreden oluşan basit bir prototipten *(Bir fotoreseptör hücre ve bir de pigment hücresi)* evrimleştiğini öne sürer.[81]

Materyalist Evrimcilere Bazı Sorular

1. Günümüz teknolojisi ile ancak yapılabilen biyosensörlerin tesadüfen oluşma ihtimali var mıdır?
2. Bir fotoreseptör hücre günümüz teknolojileri ile yapılan en karmaşık biyosensörlerden daha karmaşık ve mükemmel değil midir?
3. O halde ilk fotoreseptör hücre ve pigment hücresi nasıl akılsız ve şuursuz atom ve elementlerin kendi başlarına organize olması ile oluşabilir?
4. İki farklı hücre nasıl bir araya gelerek gözün prototipini oluşturmuşlardır?
5. Balıklar gibi omurgalılarda tam aynı özelliklere sahip bilateral gözler nasıl meydana gelmiştir?
6. İki göz nasıl aynı anda evrimleşmiş ve tam simetrik yerleşmiştir?
7. Akılsız ve şuursuz sebepler gayeli işler yapabilirler mi?

Sorular arttırılabilir. İlmin ilerlemesi ile gözün var olmasının canlıların genetik yapısına yerleştirilen çok hassas programlar ile olduğunu materyalist evrimciler de kabul etmek zorunda kalmışlardır. Bu sefer de programcıyı inkâr etmişler, programın meydana gelmesini sonsuz bir ilim, irade ve kudret sahibi Yaratıcı yerine, kör tabiata, şuursuz sebeplere ve tesadüfî mutasyonlara vermişlerdir.

Gözler Programlı Hücre Ölümü İle Körleştirilir

A. mexicanus türünün mağara popülasyonlarında meydana gelen göz körelmesi yıllarca merak konusu olmuştur. Materyalist evrimciler bu olayı Yatarıcı'ya vermemiş ve tesadüfî mutasyonlarla meydana geldiğini savunmuşlardır. Hâlbuki moleküler biyoloji ve genetik bilim sahalarında yapılan ayrıntılı çalışmalarla göz körelmesinin programlı hücre ölümü (Apoptoz) ile meydana geldiği anlaşılmıştır[82].

---

80 Darwin C., Onur Yayınları, 2. baskı, 6. Bölüm. s 212-213. Orijinal metin: Darwin, C. 1872. TheOrigin of Species, 6th ed. London, 1872.

81 Gehrinh W. ve Seimiya M.,ItalianJournal of Zoology, 2010, 77 (2): 124–136.

82 Jeffery W.R. ve Martasian D.P., Amer. Zool., 1998, 38, 685–696.

Yani canlının genetik yapısında mevcut olan program aktive edilerek gözler köreltilmektedir. Mağara balık embriyolarında başlangıçta küçük bir mercek ve küçülmüş bir optik kap oluşur. Başlangıçta mevcut yazılıma göre retina hücreleri farklılaşır. Ancak sonra göz gelişimi yavaş yavaş engellenir ve körleşen göz yörüngeye gömülür. Mağara balıklarında retinal gelişimin sınırlanması, şaşırtıcı bir şekilde hücre artışının yavaşlaması ve durması ile meydana gelir.[83]

Yapılan bir çalışmada yüzey ve mağara balıkları embriyolarının gelişmekte olan gözünde çok az programlanmış hücre ölümü olduğu görülmüştür.[84]

Bununla birlikte mağara balıklarında lens vesikülü oluştuktan yaklaşık bir gün sonra, lens merkezinde yoğun bir şekilde programlı hücre ölümleri tespit edilmiştir *(Şekil 2 B ve C)*.

Bu süre zarfında yüzey balıkları gözlerinin merceğinde programlı hücre ölümü olmamıştır *(Şekil 2 A)*.

İlginç olan, göz gelişimi aşamasında mağara balıklarının göz lensleri dışında başka bir doku ölümü olmamasıdır. Yani programlı hücre ölümü, gözleri köreltme kastı ile yapılmaktadır. Özel gayeler gözetilerek kasıtlı ve bilerek yapılan işler ise tesadüflere verilemez. Mağara balıkları retinasında programlı hücre ölümleri görülürken, yüzey balıkları retinasının aynı bölgesinde yeni retinal hücreler meydana getirilir.

***Şekil 2.** Lenslerde programlanmış hücre ölümü. A. yüzey balıkları embriyoları lenslerinde programlanmış hücre ölümü görülmez. Pacho´n (B) ve Los Sabinos (C) mağara balıkları lenslerinde (beyaz ok uçları) kapsamlı programlanmış hücre ölümü görülür.*

A. mexicanus türünün genetik yazılımına yerleştirilmiş göz köreltme programı öylesine mükemmeldir ki; başka dokulara zarar vermeden sadece gözü kapatıp köreltecek hücre ve dokuları öldürür. Yüzeyde yaşayan balıklarda ise göz hücreleri program gereği ölmediği gibi, gözü oluşturacak şekilde yeni hücrelerle tahkim edilir. Böylesine bir programın tesadüflere dayalı doğal mutasyonlarla oluşamayacağı açıktır. Program varsa, programcı *(Yaratıcı)* olmalıdır. İşte materyalist evrimciler programı kabul ederler. Lakin programcıyı inkâr ederler. Günümüzde bile tamamen anlaşılamamış canlılardaki böylesine mükemmel sayısız programların tesadüflerle oluştuğunu iddia ederler.

83 Strickler ve ark.,Int. J. Dev. Biol., 2002, 46, 285–294.
84 Jeffery W.R. ve Martasian D.P., Amer. Zool., 1998, 38, 685–696.

Bilgisayar icat edildikten sonra günümüze kadar yazılmış milyonlarca bilgisayar programından bir tanesi bile tesadüfen oluşmuş olabilir mi? Kaldı ki canlıdaki programlar bilgisayar programlarından çok daha karmaşık ve mükemmeldir.

Gözün Yaratılması da, Köreltilmesi de Genlerdeki Yazılımla Yapılır

Hem omurgasızların hem de omurgalıların gözünün yaratılmasında Pax6 adı verilen bir gene önemli görevler verilmiştir. Pax6 geni bilinen en iyi göz gelişimini düzenleyici gendir.[85],[86]

Pax6 geninin teleost *(Kemikli)* balıkların göz gelişiminin erken dönemlerinde retinada ifade edilen bir transkripsiyon faktörünü *(Transkripsiyonun başlamasını düzenleyen herhangi bir protein veya enzim)* kodladığı tahmin edilmektedir. Pax6 geninin mağara balığı göz körelmesinde de en etkili genlerden biri olduğu tespit edilmiştir. Pax6 geni mağara balıklarında *(A. mexicanus) lenslerde, retinada ve merkezi sinir sisteminin bazı bölümlerinde görev yapar. Mağara balıklarında gelişim sürecinde Pax6 geninin ifade edilmesi (expressionu) azaltılmakta ve lensin ve optik kabın küçültülmesi sağlanmaktadır.*[87],[88]

Pax6 geninin mağara balığı göz körelmesinde en etkili genlerden biri olduğu tespit edilmiştir.

Mağara balıklarında gözler kapatılırken, şaşırtıcı bir şekilde mağara hayatına uygun körlüğü telafi edici yapılar da yaratılmaktadır.

Mağara balıklarında gözler kapatılırken, şaşırtıcı bir şekilde mağara hayatına uygun körlüğü telafi edici yapılar da yaratılmaktadır. Mağara balıklarında görülen gelişen ve gerileyen bütün değişimler balığın genetik yazılımında kayıtlıdır ve genlerin kontrolündedir. *A. mexicanus türünün gözsüz fenotipinin yaratılmasında öncelikli olarak Pax6 geni görevlidir. Mağara balıklarındaki farklılıkların meydana gelmesinde görev alan bazı genler Tablo 1'de verilmiştir.*

Mağara balıkları uzun hayat süreleri, kimyevî ve mekanik sensörlerle donatılmış özel uzantıları, aşırı duyarlı koku sistemleri, hassas tat tomurcukları, özel ağız diş ve çene yapıları gibi mağara şartlarına uygun beslenme ve hissetme ile ilgili birçok yapıcı özelliklere sahiptirler.[89]

---

85 Tian N.M.M. ve Price D.J.,BioEssays, 2005, (27), 235–238.
86 Strickler ve ark., Dev GenesEvol, 2001, 211, 138–144.
87 Krauss ve ark., 1991, 10, 3609–3619.
88 Püschel ve ark., Development, 1992, 114, 643–651.
89 Jeffery W.R., Dev Biol., 2001, 231, 1–12.

Tablo 1. *Mağara balıklarındaki değişimlere sebep olan bazı genler*[90]

Geliştirici genler		**Geriletici genler**	
Gen	Ekpresyon	Gen	Ekpresyon
hsp90α	Lensler	pax6	Optik vesikül
shhA	Orta hat, beyin	gamma M-crystallin	Lensler
shhB	Orta hat	gamma B crystallin	Bilinmiyor
patched 1, 2	Orta hat	αA- crystallin	Lensler
pax2.1a	Optik vesikül	hodopsin	Retina
nkx 2.1a, b	Orta hat, beyin	neurofilament protein M	Bilinmiyor
vax1	Optik vesikül	pax6	Optik vesikül
lhx6, 7	Beyin	gamma M-crystallin	Lensler

Ayrıca mağara balıklarının daha hassas *(Yüzey balıklarına göre)* kimyevî ve mekanik sensör sistemleri vardır. Yüzey balıklarına göre daha fazla ve vücudun farklı yerlerine yerleştirilmiş olan tat tomurcukları, mağara balıklarının karanlıkta daha hızlı ve kolay yiyecek bulmalarını sağlar. Mağara balıklarında tat tomurcukları gelişimi de birçok gen tarafından kontrol edilir.[91]

A. mexicanus türünün çene yapıları ve beslenme davranışlarında da mağara hayatına uygun değişimler meydana gelmektedir. Göz olmasa da, farklı his organları ile çevreye daha iyi uyum sağlamakta, besinlerini ve düşmanlarını daha iyi algılamaktadır. Böylece balık adeta tüm vücudu ile görme özelliği kazanmakta ve kör mağara balıklarının hayatta kalması kolaylaşmaktadır. Körlük bir derece telafi edilmektedir.

Mağara balıklarında karanlık ortamda varlıkları algılamaya yarayan his organları, bir uçağa yerleştirilen gece görüş sisteminden kıyaslanamayacak derecede daha karmaşık ve mükemmeldir.

Mağara balıklarında karanlık ortamda varlıkları algılamaya yarayan his organları, bir uçağa yerleştirilen gece görüş sisteminden kıyaslanamayacak derecede daha karmaşık ve mükemmeldir. İnsan yapımı gece görüş sistemlerinden en basitinin bile kendiliğinden veya tesadüfen oluşma ihtimali hiç yoktur. Canlılardaki bu derece mükemmel ve faydalı donanımlar nasıl tesadüfî olarak gelişebilir? İşte materyalist evrimcilerin canlılardaki harika sistemlerin meydana gelmesini ısrarla Yaratıcı'ya vermemeleri büyük bir hatadır. Bilimin materyalizme alet edilmesi ise, ancak materyalist evrimcilere has bir durumdur.

90 Jeffery W R.,Curr Top Dev Biol., 2009, 86, 191–221.
91 Jeffery W.R., Dev Biol., 2001, 231, 1–12.

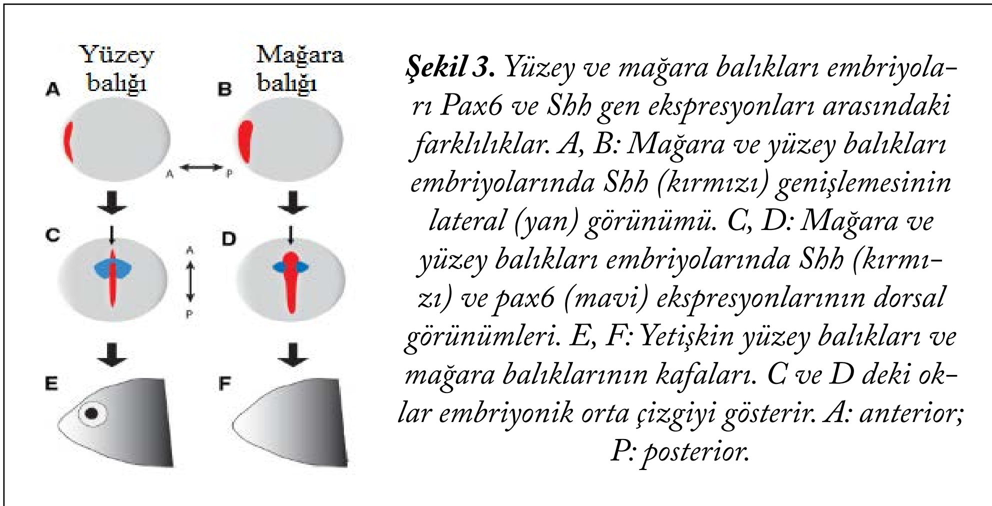
Proteinler Görevli Memurlardır, Karar Verici Olamazlar

Yakın zamana kadar, mağaralarda yaşayan balıkların lens hücrelerindeki programlı hücre ölümlerinin nasıl uyarıldığı bilinmiyordu. Günümüzde mağara balıklarında göz körelmesine pax6 geni etkinliğinin *(expressionu)* azalmasının sebep olduğu anlaşılmıştır. Ancak bu genin gözdeki etkinliğinin azalmasına sebep nedir? Elbette bunun da bir sebebi olmalıdır. İşte mağara balıklarının embriyonik gelişimi esnasında embriyonik orta hat çizgisinde yayılan Sonichedgeho *(Shh)* adı verilen bir protein sentezinin arttığı tespit edilmiştir. Pax6 geni etkinliğinin azalmasına da, Shh adlı protein miktarındaki artışın sebep olduğu ileri sürülmüştür. Shh adlı proteinin Pax6 ekspresyonunu azalttığı, lenslerde programlı hücre ölümünü arttırdığı, göz büyümesini durdurduğu ve göz dejenerasyonunu başlattığı tespit edilmiştir.

Mağara balıkları gözünde Shh proteininin artması, göz gelişiminde görevli olan Pax6 genini baskılamaktadır. Bunun neticesi olarak da gözler kapanmakta ve körleşmektedir.

Yüzey ve mağara balıkları embriyolarındaki ilgili gen ekspresyon alanları Şekil 3'de verilmiştir.[92]

Genç yüzey balık embriyolarında ön nöral plaktaki bilateral pax6 ekspresyon alanları *(Şekilde 3'de mavi alanlar)* daha büyüktür. Pax6 ekspresyon alanları, ön beyin ve gözü ayırmak için orta hatta karşı karşıya gelir. Hâlbuki mağara balıkları

Şekil 3. *Yüzey ve mağara balıkları embriyoları Pax6 ve Shh gen ekspresyonları arasındaki farklılıklar. A, B: Mağara ve yüzey balıkları embriyolarında Shh (kırmızı) genişlemesinin lateral (yan) görünümü. C, D: Mağara ve yüzey balıkları embriyolarında Shh (kırmızı) ve pax6 (mavi) ekspresyonlarının dorsal görünümleri. E, F: Yetişkin yüzey balıkları ve mağara balıklarının kafaları. C ve D deki oklar embriyonik orta çizgiyi gösterir. A: anterior; P: posterior.*

[92] Tian N.M.M. ve Price D.J.,BioEssays, 2005, (27), 235–238.

embriyolarının pax6 ekspresyon bölgeleri daha küçüktür ve anterior orta çizgide bir boşluk bırakacak şekilde birleşmez. Sonraki gelişim aşamalarında, pax6 ekspresyonu mağara balıklarında yüzey balıklarındakinden daha küçük kalır. Anteriornöral plak üzerinde pax6 ekspresyonundaki azalma, birbirlerinden bağımsız olan tüm mağara balığı popülasyonları için genel bir özelliktir. Bu durum Shh ve pax6 genlerinin mağara balıklarında gözlerin yaratılmasında ve körleştirilmesinde görevli olduğunu göstermektedir.

Materyalist evrimciler işleri bir Yaratıcıya vermemek için, akılsızların akıllı, şuursuzların şuurlu işler yaptıklarını iddia ederler.

Mağara balıkları gözünde Shh proteininin artması, göz gelişiminde görevli olan Pax6 genini baskılamaktadır. Bunun neticesi olarak da gözler kapanmakta ve körleşmektedir. Shh proteini mağara balıklarının gözlerinin körleştirilmesine sebep olmasının yanında, mağara şartlarında gözle ilgili olmayan bazı önemli özelliklerin gelişimine de sebep olmaktadır. Mesela Shh adlı protein miktarındaki artış, mağara balıklarında tat tomurcuklarının arttırılmasına vesile olur. Bu da mağara balıklarının yiyecek bulma kabiliyetini artırır. Gözlerdeki körelme mağara hayatı için önemli bir kazanımla telafi edilmiş olur.

Materyalist evrimciler mağara balıklarında yapılan bu hikmetli değişimleri tesadüfî evrimsel mekanizmalara *(Tesadüfî Mutasyonlar)* vermişlerdir. Shh proteinindeki artışın mağara şartlarına adaptasyonu kolaylaştırdığını ve tam yerinde bir seçim olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Materyalist evrimcilerin evrime delil olarak gösterdikleri tesadüfî mutasyonlar, kör bir insanın fırlattığı taşlara benzer. Hedefi her zaman ve her yerde tam isabetle vurma ihtimali yoktur. Lakin mağara balıklarındaki tüm canlılık olaylarında hedefin tam isabetle vurulduğunu görüyoruz. O halde mutasyonlar da, proteinler de, genler de Yaratıcının kontrolündedirler.

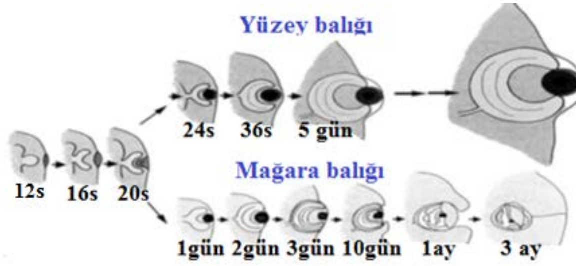
Görünüşte proteinler *(Genler de protein yapıdadır)* isabetli seçimler yapmakta, tam yerinde ve zamanında kararlar vermektedirler. Hâlbuki proteinlerde akıl ve şuur yoktur.

İşte materyalist evrimciler işleri bir Yaratıcıya vermemek için akılsızların akıllı, şuursuzların şuurlu işler yaptıklarını iddia ederler. Bir kere mağara balıklarında Shh proteini sentez mekanizması oldukça karmaşıktır ve tesadüfî mutasyonlarla oluşma ihtimali yoktur. İkinci olarak, Shh sentezi çok özel amaç ve gayelere göre yapılmaktadır. Çünkü Shh vasıtası ile gözler köreltilmekte ve faydalı yapılar geliştirilmektedir. Yapılan iş gözlerin körelmesinde olduğu gibi yıkıcı da olsa, tat tomurcukları ve mekanik biyosensörler gibi yapıcı da olsa mağara şartları için önem-

li faydalar sağlamaktadır. Materyalist evrimcilerin evrime delil olarak gösterdikleri tesadüfî mutasyonlar, kör bir insanın fırlattığı taşlara benzer. Hedefi her zaman ve her yerde tam isabetle vurma ihtimali yoktur. Lakin mağara balıklarındaki tüm canlılık olaylarında hedefin tam isabetle vurulduğunu görüyoruz. O halde mutasyonlar da, proteinler de, genler de Yaratıcının kontrolündedirler.

Göz Lensi Organizatör Olabilir mi?

Kör mağara balıklarında *(A. mexicanus)* yumurtanın döllenmesinden sonraki ilk 20 saate kadar olan göz gelişimi, yüzey balıklarının göz gelişimine benzer. Mağara balığı gözü kuluçkadan çıkıncaya kadar normal olarak gelişir *(Şekil 4)*.

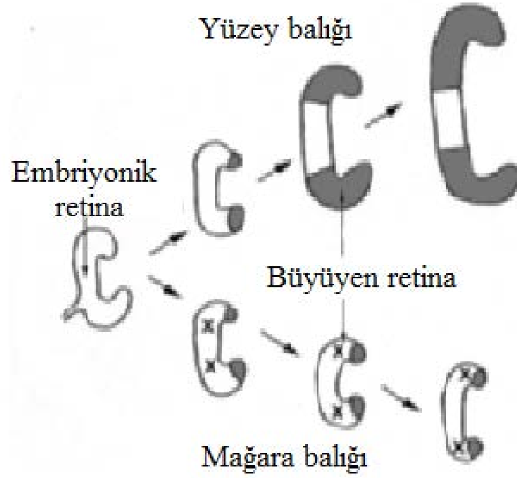
Şekil 4. *A. mexicanus türü balıkların yüzey ve mağara formlarında göz gelişimi ve körelmesi (s: saat)*[93]

Önce normal olarak bir mercek ve optik kap oluşur. Ardından gelişim tedrici olarak yavaşlar, retina düzensizleşir, tamamen veya kısmen fotoreseptör hücreler kaybedilir ve göz, göz çukurunda kaybolur. Yüzey ve mağara balıklarında retina gelişimi hem hücre çoğalması, hem de programlı hücre ölümü ile yapılır *(Şekil 5)*.

Hücre çoğalması ile yüzey balıkları retinası sürekli büyütülürken, mağara balıkları retinasında ise büyüme durdurulur ve programlı hücre ölümü başlar.

Hücre çoğalması ile yüzey balıkları retinası sürekli büyütülürken, mağara balıkları retinasında ise büyüme durdurulur ve programlı hücre ölümü başlar. Mağara balıklarında programlı hücre ölümü mercekte başlar ve retinaya yayılır. Mağara balığı lenslerinde hücre çoğalması durmaz. Ancak programlı hücre ölümü oranı çok yüksektir. Programlı hücre ölüm hızının hücre çoğalmasından daha yüksek olması lensi yok eder veya çok küçültür. Lenslerde programlı hücre ölümlerinin başlamasından birkaç gün sonra, mağara balıkları retinasında da programlı hücre ölümleri başlar.

93 Yamamoto ve ark., Nature, 2004, 431, 844–847.

Şekil 5. *A. mexicanus türünün yüzey ve mağara popülasyonlarında retina gelişimi[94]. Retina uçlarındaki koyu alanlar: Embriyo aşamasından sonra hücre çoğalması ile meydana gelen retina parçaları. X harfi ile işaretli alanlar: Programlı hücre ölümlerinin meydana geldiği retina parçaları.*

Yüzey balık lensi ve retinasında ise programlı hücre ölümü görülmez. Mağara balıklarında retinanın gelişmemesinin, ölmekte olan merceğin büyümeyi düzenleyici bir faktör üretememesinden kaynaklanabileceği bildirilmiştir[95].

Göz dejenerasyonu ilk olarak lenslerde başladığı ve diğer organlara yayıldığı için, lensler organizatör organ olarak görülmüştür.[96]

Göz lensi nasıl organize edici ve yönetici olabilir? Ne lensi etkileyen ölüm programı, ne de lens organizatör olabilir. Şuurlu yapılan programlar ve akıllıca yapılan organizasyonlar akılsız ve şuursuz hücre ve dokulara verilemez.

İşte Yaratıcı'nın yokluğuna şartlanmış materyalist evrimciler, program ve göz lensi gibi sebeplere İlahlık verirler. Programı görürler, programcıyı görmezler. Kitabı görürler, yazarı görmezler. Sanatı görürler, sanatkârı görmezler. Muhteşem binaları görürler, ustayı görmezler. İşte böyle bir mantık ancak materyalist evrimcilere mahsustur. Bakarlar, lakin görmezler.

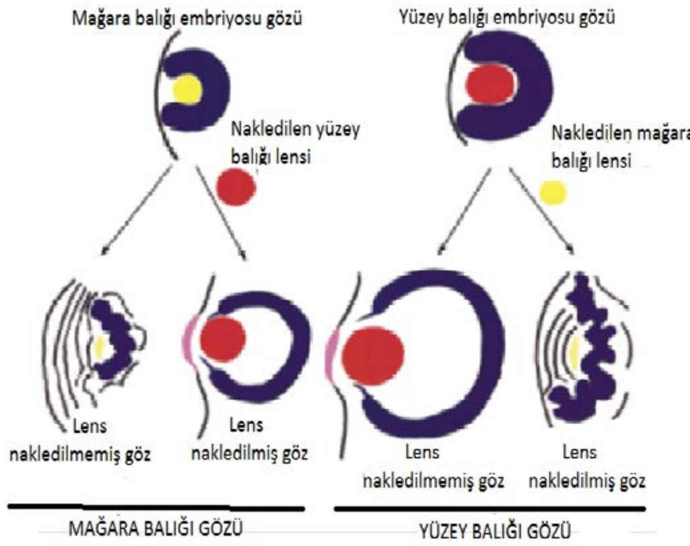
Lens Nakli İle Körlük Gideriliyor

Mağara balıklarında göz dejenerasyonunun lenslerde başladığı anlaşıldıktan sonra, lensin yüzey balıklarının göz gelişimindeki ve mağara balıklarındaki göz kö-

---

94 Jeffery W R.,Curr Top Dev Biol., 2009, 86, 191–221.
95 Jeffery W R.,Curr Top Dev Biol., 2009, 86, 191–221.
96 Jefery ve ark., INTEGR. COMP. BIOL., 2003, 43, 531–541.

relmesindeki rolünü daha iyi anlamak için bir lens nakil *(transplantasyon)* deneyi yapılmıştır *(Şekil 6)*.

***Şekil 6.** Embriyonik gelişim sırasında bir yüzey balık merceğinin bir mağara balığına, bir mağara balığı merceğinin ise bir yüzey balığına nakli.*[97] *(Jeffery 2001)*

Bu deneylerde aynı zamanda mağara balıkları lensindeki programlanmış hücre ölümünün belirleyici faktörünü bulmak da amaçlanmıştır. Acaba lenslerde başlayan programlanmış hücre ölümünü lensin bizzat kendisi mi yönetiyor? Yoksa lens dışında başka bir göz dokusu *(Mesela retina)* tarafından mı kontrol ediliyor? Yapılan bu deneyde yüzey balıklarının embriyonik gelişim döneminde merceği çıkarılarak mağara balıkları embriyosuna *(Apoptoz başlamadan bir gün önceki embriyoya)* nakledilmiştir *(Şekil 6)*.

Mağara balığı embriyosunun diğer gözüne ise lens nakli yapılmamış ve kontrol olarak kullanılmıştır. Aynı şekilde bir mağara balığı embriyosu lensi de bir yüzey balığı embriyosuna nakledilmiştir. Mağara balığı embriyosu lensi nakledilen yüzey balığı gözünde lensin, tıpkı donör *(Mağara balığı)* embriyosundaki gibi, apoptoza uğradığı görülmüştür. Benzer şekilde, bir yüzey balığı embriyosunun merceği bir mağara balığı embriyosuna nakledildiğinde de lensin yüzey balığında olduğu gibi büyümeye ve farklılaşmaya devam ettiği tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar, en azından nakil zamanı sırasında, mağara balıkları lenslerindeki *(merceklerindeki)* programlı hücre ölümünün lensin alın yazısı *(kaderi)* olduğunu

[97] Jeffery W.R., Dev Biol., 2001, 231, 1–12.

göstermektedir. Yani mağara balıkları lensindeki programlı hücre ölümü çevre şartları ve gözün başka dokularından bağımsız olarak, lensin kaderi olarak meydana gelmektedir. Bir yüzey balığı lensi naklinden sonra normalde mağara balıklarında eksik olan kornea ve iris gelişmiş, retina genişlemiş ve göz tamamen organize hale gelerek görme özelliği kazanmıştır *(Şekil 7, B)*.

Lens nakledilen göze zıt olarak, mağara balıklarının lens nakledilmemiş gözü ise normal programına göre dejenere olmuş, kapanmış ve görme özelliğini kaybetmiştir *(Şekil 7, A)*.

Aynı şekilde, bir mağara balığı lens nakledilen yüzey balıklarında ise; göz gelişimi gerilemiş, kornea ve iris farklılaşmamış, retina büyüklüğü azalmış, göz kaybolmuş ve körleşmiştir *(Şekil 7, D)*.

Mağara balığı lens nakli yapılmamış yüzey balığı gözü ise normal olarak gelişmiş *(Şekil 7, C)* ve tek gözlü bir yüzey balığı meydana gelmiştir.[98],[99]

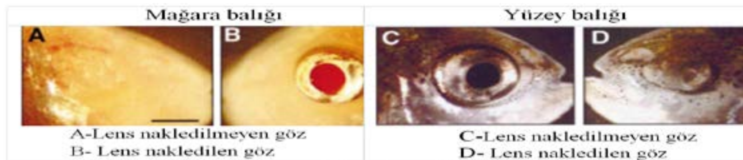
Lens nakli deneylerinden çeşitli sonuçlar çıkarılmıştır.

1.Lens, kornea ve iris farklılaşmasına, retina ve korneanın büyümesine aracılık eden göz gelişiminin organizatörüdür.

2. Mağara balığı lensi muhtemelen programlı hücre ölümünün bir sonucu olarak gözü organize etme yeteneğini kaybetmiştir.

3. Mağara balığı gözü ve aksesuar dokuları normal bir yüzey balık lensi tarafından üretilen sinyallere cevap verme yeteneğindedir.

4. Lens, mağara balıklarının göz körelmesinde önemli bir rol oynar ve programlı hücre ölümü mekanizmasından sorumludur.[100],[101]

Şekil 7. *Lens nakilin göz gelişimine etkileri*

Daha sonra benzer deneyler diğer mağara balıklarında da yapılmış ve lensin diğer mağara balıklarında da göz körelmesinin merkezi olduğu bildirilmiştir. Ancak

98 Yamamoto Y. ve Jeffery W.R.,Science, 2000, 289, 631–633.
99 Yamamoto Y. Ve Jeffery W.R.,Methods, 2002, 28, 420–426.
100 Jefery ve ark., Integr. Comp. Bıol., 2003, 43, 531–541.
101 Tian N.M.M. ve Price D.J.,BioEssays, 2005, 27, 235–238.

mağara balıkları lenslerinde programlı hücre ölüm talimatının *(Sinyalinin)* nasıl verildiği, ölüm talimatının diğer dokulara nasıl ve hangi aracılarla iletildiği net olarak anlaşılamamıştır. İlerleyen yıllarda lenslerde ölüm sinyalini başlatanın ve gönderenin elbette bazı biyomoleküller olduğu keşfedilecektir.

Materyalist evrimciler, karanlıkta farların sönmesini bu gün ampule, yarın elektrik akımının kesilmesine, sonra aküye, daha sonra şarj dinamosuna veya sigortaya, en sonunda da otomobildeki ilgili yazılıma vb. sebeplere verirler.

Bu sebepler silsilesi hiç bitmeyecek ve zaman geçtikçe bilinmeyenler daha da artacaktır. Materyalist evrimciler de bu gün lensleri organizatör olarak gösterirken, ilerde belki de bir biyomolekülü *(Mesela bir proteini veya bir kalsiyum elementini)* organizatör olarak göstereceklerdir. Hep sebeplere takılacak, akılsız ve şuursuz maddeye akıl ve şuur vermek zorunda kalacaklardır.

Şartlara göre otomatik yanıp sönen farları olan bir otomobil ile karanlık mağaralarda gözleri kapanan balıkları karşılaştıralım ve idrak *(Akıl yürütme)* terazisi ile tartalım *(Şekil 8)*.

Far yanıp sönmesinde sebepler	Göz açılıp körelmesinde sebepler
-Ampüller	-Lensler
-Yazılım	-Yazılım
-Işık (Gündüz), karanlık (Gece)	-Işık (Yüzey), karanlık (Mağara)
-Akü	-ATP
-Yakıt ve motor	-Besinler ve mitokontri
-Kaplolar	-Sinirler ve damarlar
-Elektirk akımı	-Hücre içi sinyalleri
-Çarklar, dişliler vs	- Organeller, biyomoleküller vs.
SONUÇ	SONUÇ
USTA VAR	USTA YOK

Şekil 8. *Materyalist evrimcilerin İlah tanımaz felsefeleri akıl dışıdır.*

Materyalist evrimciler bir otomobilin karanlıkta sönen farlarının nasıl söndüğünü araştırırlar ve sebepler silsilesini incelerler. Otomobili tasarlayan ve idare eden

tasarımcıyı görmezler. Karanlıkta farların sönmesini bu gün ampule, yarın elektrik akımının kesilmesine, sonra aküye, daha sonra şarj dinamosuna veya sigortaya, en sonunda da otomobildeki ilgili yazılıma vb. sebeplere verirler.

Evet, şartlara göre farların yanıp sönmesinde birçok sebep vardır. Ancak farların şartlara göre yanıp sönmesini planlayan, otomobile ilgili donanımı ve programı yerleştiren bir tasarımcı ve usta vardır ve istediği zaman da programa ve sisteme müdahale edebilir.

İşte Yaratıcı'ya inananlar *(İslamî manada)* hiçbir zaman sebepleri inkâr etmezler. Ancak akılsız ve şuursuz sebeplere iş yaptıranın Yaratıcı olduğuna inanırlar. Çünkü akılsızlar akıllı, şuursuzlar ise şuurlu işler yapamazlar. İşte *A. mexicanus türü balıkların mağara popülasyonlarında gözlerin körelmesi olayında; lensler de, lens hücrelerindeki ölüm programı da, programı aktive eden biyomoleküller de hepsi sebeplerdir. A. Mexicanus türü balıklardaki göz körelme olayı tüm sebepleri ile birlikte Yaratıcı'nın kontrolündedir. Çünkü yapılan iş hikmetlidir. Akılsız ve şuursuz madde ise organize olup, hikmetli işler yapamazlar. İşte materyalist evrimciler lensi veya biyomolekülleri organizatör olarak görmekle, bu sebeplere İlahlık* vermektedirler.

Görüldüğü gibi, tesadüfî mutasyonlarla balıklarda meydana gelen göz kayıplarının izahı mümkün değildir. Çünkü mağarabalıklarındaki tüm olumlu veya olumsuz değişimler mağara şartları için faydalıdır.

Yaratıcı hiçbir varlığa vermediği bir özelliği insana vermiştir. Bu özellik ise; Yaratıcı'nınRububiyetine *(Terbiye etmesine)* müdahale yetkisidir. İşte insan normalde körleşecek olan bir mağara balığı gözüne, bir yüzey balığı lensini naklederek gözün görme özellikte yaratılmasına vesile olmaktadır. Yani insan Yratıcı'nın kanunlarına müdahale etmektedir. Eğer insanın müdahalesi Yaratıcının hikmetine uygun ise, yaratma fiili insanın istediği gibi gerçekleşmektedir. Burada insana verilen yetkinin ve mesuliyetin ne denli büyük olduğu anlaşılmaktadır.

Materyalist evrimciler mağara balıklarında evrimsel değişimlerin lensleri hedef aldığını iddia ederler. Evrim boyunca, mağara balığı lensinin göz gelişimini destekleme kabiliyetini kaybetmiş olduğunu savunurlar. Lenslerdeki değişimlerin de tesadüfî mutasyonlarla olduğunu ileri sürerler.[102]

Evrimsel değişimler neden sadece lensleri hedef alsın ki? Hem tesadüflere dayalı evrimsel değişimler neticesinde nasıl oluyor da, hep olumlu özellikler meydana geliyor? Gözlerin körelmesi mağara balıkları için olumlu bir özelliktir. Yani balığın faydasınadır. Rastgele mutasyonlarla lensler değişime uğramış ise, balığın gözünü

102 Jefery ve ark., Integr. Comp. Bıol., 2003, 43, 531–541.

köreltecek seviyedeki mutasyonlar neden canlının üreme sisteminde aynı seviyede değişime sebep olmamıştır?

Görüldüğü gibi, tesadüfî mutasyonlarla mağara balıklarında meydana gelen göz kayıplarının izahı mümkün değildir. Çünkü mağaralarda yaşayan balıklarındaki tüm olumlu veya olumsuz değişimler mağara şartları için faydalıdır. Dahası, lenslerdeki değişim programlıdır, programın hangi şartlarda çalışacağı planlıdır, hangi dokuların nasıl ve ne kadar etkileneceği de bellidir. O halde canlıdaki değişimler tesadüflerle değil, kasıtlı ve bilerek yapılmaktadır.

SONUÇ

Mağaralarda ve derin denizlerde yaşayan balıklarda şartlara uygun bazı değişimler meydana gelir. Bu değişimlerin başında göz kaybı ve körlük, ışık saçan organlar, körlüğü telafi edici kimyevî biyosensörler sayılabilir. Mağara ve derin denizlerde yaşayan garip canlılar her zaman insanoğlunun merakını celp etmiştir. Hakkında en çok araştırma yapılan ve merak edilen mağara hayvanlarından birisi de Meksika Tetrası *(A. mexicanus) olarak bilinen bir tatlı su balığı türüdür. Bu balığın ışıklı bölgelerde yaşayan bireyleri gayet iyi gören gözlere sahipken, ışıksız ortamlar olan mağaralarda yaşayan bireyleri ise gözsüz ve kördürler.*

Yaratıcı mağaralarda yaşayacak canlıları uygun donanımda yaratmıştır. Mağara şartlarında gözlerin köreltilmesi, renk pigmentlerinin azaltılması veya yok edilmesi ve mekasensör his organlarının yaratılması son derece hikmetlidir.

Mağara balıklarında gözlerin körelmesi meselesini materyalist evrimciler felsefelerine alet etmişler ve evrim teorilerine delil olarak göstermişlerdir. Hâlbuki ışıklı ortamlardaki balıkların gözlerinin yaratılması gibi, ışıksız yerlerdeki balıkların gözlerinin köreltilmesi de Yaratıcı'nın varlığını gösterir. Şöyle ki;

1. Mağaralarda gözlerin körelmesi Darwin'in iddia ettiği gibi balık için zararlı değil, faydalıdır. Bu ise mağara balıklarında göz körelmesinin kasıtlı yapıldığını gösterir.

2. Mağara balıklarında gözlerin körelmesi canlının genetik yapısında bulunan hikmetli programlar sayesinde meydana gelir. Hikmetli yapılan böylesine hassas programlar ise tesadüfî mutasyonlarla meydana gelmiş olamaz.

3. Gözleri körelten ölüm programında görev alan biyomoleküller akıllı hareket ederek, gayeli işler yaparlar. Bu ise Yaratıcı'nın ilmi ve iradesi ile hareket ettiklerini gösterir.

4. Tüm mağaralarda yaşayan balıklarda gözler aynı mekanizma ile kapanıp, körelir[103]. Bu ise materyalist evrim mantığına zıttır. Çünkü farklı mağaralarda birbirlerinden bağımsız evrimleşen*(!)* balıkların genetik yapısında aynı programlar olmamalıdır.

5. Ölüm programı sadece gözleri kapatıp, körleştirecek dokulardaki hücreleri öldürüyor. Komşu dokulardaki hücreleri ise etkilemiyor. Bu ise mağara balıklarında meydana gelen körlük olayının tesadüfî mutasyonlarla değil, bilinçli ve gayeli yapıldığını gösterir.

6. Mağara balıklarında gözler körleştirilirken, şartlara uygun his organları yaratılır. Böylece körlük telafi edilir. Canlılardaki şartlara uygun harika donanımlar, işlerin bilerek ve şuurlu yapıldığını gösterir

7. Materyalist evrim mantığına göre, değişim mevcut şartlara göre olur. Evrimsel mekanizmalar canlının ileride başına gelecek şartları düşünerek işlemez. Hâlbuki ışıklı bölgelerde yaşayan tüm balıklarda gözleri körleştirecek mekanizma vardır. Bundan dolayı mağaralara giren ve derin denizlerde yaşayan balıklarda gözler yaklaşık aynı mekanizmalar işletilerek köreltilir. Bu ise balığın ileride başına gelecek şartları bilen Yaratıcı'nın işi olabilir.

8. Önceleri ayrı tür olarak tanımlanan farklı mağara balıklarının günümüzde aynı tür *(A. mexicanus) olduğu anlaşılmıştır. Gözleri kapatıp körleştirecek derecede etkili olan mutasyonlar milyonlarca yıldır canlının üreme sisteminde üremeye mani olacak derecede bir değişikliğe sebep olmamıştır. Bu ise canlıdaki değişimlerin tesadüfî mutasyonlarla değil, kasıtlı yapıldığını gösterir.*

Tüm canlılık olayları genetik yapıdaki programlar işletilerek yapılır. Canlının gen havuzunda bulunan yazılımlar ne derece değişime müsaade ediyorsa, canlı o nispette değişebilir. Doğal olarak canlının genetik yapısında tayin edilmiş hudutların dışına çıkılamaz ve canlı ölür. İşte materyalist evrimcilerin hatası; canlılardaki tüm değişimlerin tesadüfî mutasyonlarla meydana geldiğini söylemeleridir. Hâlbuki canlılardaki tüm olumlu (Mesela gözün yaratılması) ve olumsuz (Mesela gözün köreltilmesi) olaylar hikmetlidir, belli ve özel amaçlar esas alınarak yapılır. O halde canlılık kör tesadüfler ve şuursuz sebeplerle idare edilmiyor. Tüm olaylar ve sebepler Yaratıcı'nın ilmi ve iradesi ile oluyor ki; böyle hikmetli ve gayeli işler yapılıyor.

Materyalist ateist evrimci görüş mantıklı ve tutarlı esaslar üzerine bina edilmemiştir. Bu İlah tanımaz felsefe savunucuları; Muhteşem yapıları görüp, ustayı görmezler. Programı görüp, programcıyı görmezler. Sanatı görüp, sanatkârı görmezler.

[103] Romero A., ve Paulson K.M., Environ. Biol. Fishes, 2001, 62,13–41.

Kitabı görüp, yazarı görmezler. Bakarlar, lakin görmezler. Görmek de istemezler. Zaten mantıksız olan materyalist ateist evrimci görüş, ilmin ilerlemesi ile tamamen iflas etmiştir.

Bunun yerine görünüşte daha mantıklı olan, ancak gerçekte çok daha mantıksız materyalist deist evrimci görüş yaygınlaşmıştır. Materyalist deist evrimci görüş ise, Yaratıcının varlığını kabul eder, fakat işlere karışmadığını savunur. İslami manada Yaratıcıya inanan *(Müslüman)*, materyalist ateist evrimci ve materyalist deist evrimci kişiler arası temel farklılıklar tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. *Üç görüş arası temel farklılıklar*

Müslüman	**Materyalist ateist evrimci**	**Materyalist deist evrimci**
Yaratıklar varsa, Yaratıcı vardır.	Yaratıklar vardır, Yaratıcı yoktur.	Yaratıcı vardır, yaratıklara karışmaz.
Kitap varsa, kâtip Vardır.	Kitap vardır, kâtip yoktur.	Kâtip vardır, yazıma karışmaz.
Sanat varsa, sanatkâr vardır.	Sanat vardır, sanatkâr yoktur.	Sanatkâr vardır, sanata karışmaz.
Yapı varsa, usta vardır	Yapı vardır, usta yoktur.	Usta vardır, işe karışmaz.
Program varsa, programcı vardır.	Program vardır, programcı yoktur	Programcı vardır, işleyişe karışmaz.
Hikmetli işler varsa, hakîm vardır.	Hikmetli işler vardır, hakîm yoktur.	Hakîm vardır, işlere karışmaz.
Kasıt varsa, kasteden vardır.	Kasıt vardır, kasteden yoktur.	Kasteden vardır, kasıtlı işlere müdahale etmez.

Yaratıcının varlığı ve işlere müdahale ettiği, canlılar ve canlıların içinde yaşadıkları sistemin *(Dünya ekosistemi)* denge ve düzeninden anlaşılmaktadır. Dünyamızdaki tüm şartlar hayat için özel tasarlanmıştır. Bu da dünya ve içindeki canlıları tasarlayanın aynı tasarımcı olduğunu göstermektedir. Yaratıcı özel mağara ekosistemlerinde yaşayacak canlıları da uygun donanımda yaratmıştır. Mağara şartlarında gözlerin köreltilmesi, renk pigmentlerinin azaltılması veya yok edilmesi ve mekasensör his organlarının yaratılması son derece hikmetli işlerdir. Böylesine hikmetli işler ise, Yaratıcının hem varlığını hem de İlim ve Kudretini göstermektedir. İşte Yaratıcının varlığı ve her an işlere müdahale ettiği, kuru bir iddia değil, yapılan işlere bakarak aklın ve vicdanın tasdik ettiği bir gerçektir.

SORULARDAN EV YAPMAK

Prof. Dr. Nurullah GENÇ

Merkez Bankası Meclis Üyesi, Ankara/TÜRKİYE, genc.nurullah@gmail.com

Yaratılış açısından en önemli varlık insandır. İnsan diğer canlı varlıkların hiç birisinde olmayan bir özellikle, akıl sahibi olarak, yine onlarda olmayan soru sorabilme ve düşünebilme melekeleriyle donatılmış mümtaz bir varlıktır. Sorular sorar, cevaplar bulur veya üretir ve onlara göre düşünür ve davranır. Sorularının tamamına aklıyla cevap verme imkânına sahip olmadığı için de, Yaratıcı tarafından elçilerle ve kitaplarla yönlendirilir. Böyle bir yönlendirmeye rağmen, sorulardan ev yapıp içinde oturmaya devam eder. Evinin kapısını ötelere açıp hikmetin ve hakikatin esrarına teslim olduğunda huzur ve dinginlik, soruların ürkütücülüğünü aklıyla bütünleştirip çıkarımlarını sadece veri ve akla dayandırdığı zaman da huzursuzluk ve çalkantıyla baş başa kalır.

Yaratılışın ve insanın şeylerle imtihanının neticesi bir isyan ve sapkınlıkla sonuçlanmıştır. Melekler sayamazken, Allah kendisine öğrettiği için topraktan yaratılan insanın şeyleri sayması, üstün olduğunu ifade eden İblis'in isyanı ve kovulup sürülmesi, dünya hayatının başlaması ve insan-şeytan mücadelesinin iki önemli sembolle birlikte, toprak ve ateşle hayata damga vurması, dört unsurun insanla olan ilişkisinin de göstergesi haline gelmiştir. Kur'an-ı Kerim ve muharref diğer ilahi kitaplarda insanın yaratılışı ve cennetten ihracıyla ilgili bilgilere ulaşmak mümkündür. Yaşanılan ve yapılan her şey, insanlık tarihinin başlangıcından beri, topraktan yaratılan Âdem a.s'in sembolü olan toprak, ateşten yaratılan İblisin sembolü olan ateşten etkilenerek bu güne kadar ulaşmıştır. Bu iki kavram adeta iki farklı medeniyetin de sembolleri haline gelmişlerdir: Toprak ve Ateş Medeniyetleri.

Medeniyetin dünyaya bakışı ve onu yorumlaması toprağın ve ateşin yapısına uygun bir biçimde ortaya çıkmıştır. Toprak medeniyeti bereketin, merhametin ve mutluluğun odak noktası haline gelirken, ateş medeniyeti ateşin yakıcılığının ve yok ediciliğinin tüm özelliklerini sergilemekten geri durmamıştır. Hayatı oluşturan dört unsurun bu ikisi diğer unsurları da kendi yapılarına uygun şekilde etkileyerek kalıcı

çok önemli izler bırakmışlardır. Su ve hava bu ikisinden öylesine etkilenmiştir ki, insanoğlu bu gün bozulan ve korunmaya çalışılan bir dünya çatışması içinde hayatını sürdürmektedir.

KAFA KARIŞTIRAN VE İNSANI YIPRATAN SORULAR VARDIR

Derûnî bir âleme girmedikçe, ünlemini hep koruyan sorular vardır. Kafa karıştırırlar ve yıpratırlar insanı. Soruların kısır döngüsü hiç bir şeye benzemez. Sorular, sorulduklarında cevapsız kalıyorlarsa, soranın, tâcını tahtını terkeden İbrahim Ethem'e veya Robin Sharma'nın ondan ilhamla yazmış olabileceğini hep düşündüğüm Ferrasini Satan Bilge'ye benzemesi mümkün müdür? Ya da soran ve cevap alamayan, Necip Fazıl Kısakürek'in Çile şiirinde ilmek ilmek işlediği girdaplardan kurtulup sonsuz aydınlığın ferahlığına kavuşabilir mi?

Sorular yakıcıdır. Nemrut'ça sorulduklarında ateşin içinde Hz. İbrahim'e gül olurlar. Nemrut hüsrandadır. İbrahim'ce sorulduklarında yıldız olurlar, ay ve güneş olurlar lakin tatmin etmezler ve sonsuzluğun sahibine yönelirler. Ebucehil'ce sorulduklarında ise, Arif Nihat Asya'nın dediği gibi, kıtalar bile dolaşsalar, her sorunun göğsüne bir mızrağın saplanacağı günü bekler sorular.

Ancak kalbin titreşimleriyle sorulanlar, gönülden akıp geliyorlarsa, iyi niyet hamuruyla yoğrulmuşlarsa, Hazreti Muhammed'den Hazreti Âdem'e ulaşan Nûr'un toprağında çiçek çiçek yeşerecektir hayat. Çünkü onu yeşerten en temel unsur samimiyettir. Samimiyetle ve iyi niyetle sorular sorup iz sürmeye çalışanların kızgın çölleri, sarp yamaçları, derin uçurumları geçip sadece baharı olan bir ülkeye ulaşmalarını sağlayacak olan ise soruları ve tüm varlığı yaratıp inşâ edendir.

Doğru Soru Sormayan Akıl Müstahkem Bir Mevkiye Ulaşamaz

Sorulara böyle yaklaşmamızın temel nedeni, aklımızın sorularla, bizim de aklımızla imtihanda olmamızdır. Sorularla imtihandadır akıl. Akılla imtihandadır insan. Soru sormayan akıl iz süremez. Doğru soru sormayan akıl ise, müstahkem bir mevkiye ulaşamaz. Akıl nimetinden yoksun canlıların soru soramamaları, inanış açısından sabit ve irdeleyemeyen bir konumda bulunmaları ve yaratılışla ilgili meselelerinin olmamasından kaynaklanır. Onlar her şeyin tabii ve itiraza meydan vermeyecek kadar ilâhî olduğunu o kadar güzel ifade ederler ki beden dilleriyle, soru sormaya gerek kalmaz.

Her Şeyi Bir Denge Üzerine Yarattığını Beyan Eden Allah'ı Çağrıştırmıyorsa, Sorular Hüsrandadır!

Problemli olan varlık insandır. Problemi bazen o kadar büyür ki, aklını devre dışı bırakabilecek sarsıntılarla karşı karşıya kalabilir. Oysa diğer canlıları bir görebilse. Deveyi bir anlayabilse mesela. Ya da karlar üzerinde sekip duran beyaz tavşanı!...

Var eden, akılla donattığı tek yaratılmış olan insana sorular sorar. *"Devenin nasıl yaratıldığına bakmıyorlar mı?"* der mesela. Deve bundan habersizdir ve mutmaindir. İnsan ise, eğer Yaratanın sorusu dolayısıyla içini rahatlatan bir cevaba nâil olmamışsa, hüsrandadır. İnsan iz peşinde yürüyüp durur ve sorular sorar. O neden öyle, bu neden böyle deyip durur bir kum saatinin tanelerinde. Taneler biter, akışı sona erer saatin ve sorular biter. Geride kalanların soruları vardır şimdi: Ne idi, ne oldu, nereye gitti?!

Var edenin, yeryüzünde yaşadıklarını müşahade ettiğimiz canlılar içinde sorulardan haberdar kıldığı tek varlık insandır.

Neden?

Böyle bir durum rastlantıya dayalı olabilir mi? Akıl sahibi olmak ve sorabilmek ya da muhatabı olmak bir sorunun… Bu nasıl bir rastgeleliktir!

İnsan neden akıl sahibidir ve neden akıldan mahrumdur diğer canlılar? Aklı olsaydı sineğin, insanlığın hali nice olurdu! Akıllı olsaydı yılan, akıllı olsaydı köstebekler, akıllı olsaydı mikroplar!

Büyük ve kusursuz bir dengeden başkası olmayan bu duruma yönelik her soru, her şeyi bir denge üzerine yarattığını beyan eden Allah'ı çağrıştırmıyorsa, sorular hüsrandadır! Ve işte ünlemini hep koruyan sorular bu sorulardır.

Diğer Canlıların Akıl Gerektirmeyen Kabiliyetleri Vardır.

Kabiliyet ve akıl, soru meselesi çözümlenince bütünleşen iki iç içe kelimeye dönüşür. Akıl olmayınca insani kabiliyetler anlam ifade etmez. Diğer canlıların ise akıl gerektirmeyen kabiliyetleri vardır zaten. Ve sorar akıl: insanın kabiliyetleri neden akıl gerektirmektedir?!

Bir diğer deyişle, yeryüzünde yaşayan diğer canlı varlıklar akla sahip olmadıkları halde, farklı farklı pek çok kabiliyetleri nasıl sergileyebiliyorlar? Aklî fonksiyonlarını kullanamayan insan neden kabiliyetlerini de kullanamaz hale geliyor peki? Ve neden insanlar arasında kabiliyetler eşit bir şekilde dağıtılmamıştır? Neden birisi iyi bir ressamdır da, ben değilim! Musikî ile dinlemenin dışında meşgul olmaya neden

gücüm yetmiyor? Neden herkes şair değil? Neden mimar olamıyor tüm insanlar? Dede Efendi'nin en yakın arkadaşı kimdi ve ben neden onu tanımıyorum? O gariban neden falanca efendi olarak anılmıyor bu gün? Da Vinci'nin babası, neden sadece O'nun babası olduğu için özgeçmişinde yer alabilmektedir? Babasının kabiliyetlerinden bu güne ulaşan bir eser var mıdır bilmiyorum.

Aklı olan insanlarda kabiliyetler neden farklı farklıdır ve eşit dağıtılmamıştır? Aklı olmayan herhangi bir tür canlı varlığın tüm bireylerinde kabiliyetler hep neden aynıdır ve aynı düzeydedir?

Sorular, Sorular, Sorular!

Sorular bir hayli fazla ve akıl dediğimiz şey her zaman akîl olup tüm bu sorulara cevap verme ve tatmin olma derecesine ulaşamıyor. Huzursuzdur akıl ve acı çekiyor. Bu nedenle olup bitenlerin açıklanmasına ihtiyacı var. Bunu da ancak, tüm akılları var eden ve onları zayıf bırakan, cüz-i bırakan Küllî İrade ve sonsuz bilgi sahibi gerçekleştirebilir. Aksini düşünmek veya kabul etmek, sorulardan yapılan evin, yapanın başına çökmesi anlamına gelir. Asıl zelzele işte budur!

Zelzele topraktadır.

Ve toprak ateşle imtihandadır!

Toprak ve ateş: Medeniyetin iki kutbu, iki ayırt edici hülâsası, iki fenomeni. Hudut kavramından yola çıkarak bir tasnif yapılacaksa, toprak ve ateş yeter. Toprağın bereketini unutup alevlerin içinde yitiğini arayan insan, toprağın kalbine sığınıp emânetini korumaya çalışan insanla imtihandadır bu gün.

Kendince üstünlüğünün kuralını koyan İblis, bütün insanlığı ilgilendiren hususlarda kendi kuralını koymaya çalışan insan prototipinin de yolunu açmıştır.

"Gökyüzünün öğrencisi olmadıkça, yeryüzünün öğretmeni olamazsınız" diyen Aliya İzzetbegoviç'in de işaret ettiği gibi, medeniyet ve kültürün başladığı yer, Allah'ın meleklerden saymasını istediğinde onların sayamadıkları ve neticesinde kendisine öğretildiği için şeylerin isimlerini sayan Hazreti Âdem'e secde ile emr olundukları büyük hâdisedir. İşte o hâdisenin en çarpıcı yanı, İblis'in, kendisinin hiçbir takdiri olmadığı halde ateşten yaratıldığını ve üstün olduğunu ileri sürerek, topraktan yaratılana, yani ilk insan ve ilk Peygamber Âdem'e secde etmeme düşüncesiyle açtığı isyan bayrağıdır.

Bu nedenle medeniyet ve kültür, teslimiyet ve isyanla, irfan ve saf akla dayalı bir kültürle başlamıştır. Cemil Meriç'in de ifade ettiği gibi, başlangıçtaki zıt-

lık nedeniyle irfan, bize ait olanı izah etmede daha kuşatıcıdır. Melekler ve Hazreti Âdem'in teslimiyetleri ve Allah'a kulluktan ve adâletten uzaklaşmamalarına karşılık, Şeytan'ın isyanı ve adâlete değil üstünlük iddiasına dayanan bir karşı medeniyet ve kültürün tohumlarını insanlığın zaafiyet rahmine bırakması bu günün dünyasını açıklayabilecek en önemli hakikattir.

Toprak medeniyeti ve kültürü teslimiyet ve tevazu mihengiyle hareket eder. Çünkü büyüklük ancak hâkimler hâkimi olan Allah'ın şanıyla ezeli ve bâkidir ve ezanda en güzel manasını bulur.

İşte o büyük hâdise, sonraki tarih boyunca hep iki düşüncenin, Hak ve Batıl'ın ve onların sembolleri durumundaki toprakla ateşin mücadelesinin temelini meydana getirmiştir. Bu temel aynı zamanda, insanlığı ilgilendiren kuralları yaratandan mı, yoksa insanın kendisinden mi almak gerekir sorusu ve mücadelisinin de başlangıcıdır. Kendince üstünlüğünün kuralını koyan İblis, bütün insanlığı ilgilendiren hususlarda kendi kuralını koymaya çalışan insan prototipinin de yolunu açmıştır.

Toprak ve Ateş Medeniyetleri

Toprak ve ateş yüzyıllar içinde her iki medeniyet ve kültür anlayışının bütün hususiyetlerini belirlemiş iki en önemli ilgi alanını meydana getirir. Öyle ki, Hazreti İbrahim'in Nemrut tarafından ateşe atılması hadisesinde bu durumun en çarpıcı misaliyle karşılaşırız. Dolayısıyla Hazreti Âdem'in ve onunla yeryüzüne inen hak inancı ve düşünceyi izleyenlerin toprak medeniyetinin ve irfanın; Şeytan ve ona tabi olanların ise ateş medeniyetinin, saf akla veya tahrife dayalı bir kültürün insanları olarak Hak ve Batıl mücadelesi içerisinde yerlerini aldıkları ayan beyan ortadadır.

Ateş medeniyeti ise, isyan ve büyüklenmeyi, üstünlük taslamayı temsil eder ki, bu da ancak kendisinin belirlemediği veya tercih etmediği ateşten yaratılmış olmayı üstünlük sebebi kabul edip ona göre hareket eden şeytanın sıfatından zuhur etmiştir.

Bu durum yüzyıllar boyunca her iki insanlık kutbunun kavramlarını, sanatını, folklorunu, inanışlarını, düşünce eksenlerini, fikri temayüllerini, kutsallık algılarını; beden, ruh ve kalbe izdüşüren istek ve arzularını, hayallerini ve rüyalarını derinden etkilemiştir. Söz konusu etki bu günün dünyasında, özellikle iletişimdeki baş döndürücü gelişmeler dolayısıyla çok büyük bir ivme kazanmıştır. Her iki medeniyet anlayışı da, iletişim vasıtalarını en iyi şekilde kullanarak işaret ettiğimiz etkiyi hâkim kılma çabası içindedir. Okunmakta olunan yazı dahi, bu çabanın ürününden başka bir şey değildir.

Toprak medeniyeti ve kültürü teslimiyet ve tevazu mihengiyle hareket eder. Çünkü büyüklük ancak hâkimler hâkimi olan Allah'ın şanıyla ezeli ve bâkidir ve ezanda en güzel manasını bulur. Ateş medeniyeti ise, isyan ve büyüklenmeyi, üstünlük taslamayı temsil eder ki, bu da ancak kendisinin belirlemediği veya tercih etmediği ateşten yaratılmış olmayı üstünlük sebebi kabul edip ona göre hareket eden şeytanın sıfatından zuhur etmiştir.

Garip olan durum, Şeytan'ın ateşten yaratılmasının kendisinin herhangi bir dahliyle ilişkisi olmadığı halde, bunu sanki kendisi var etmiş ve ortaya koymuş gibi kabul edip üstünlük vesilesi olarak öne çıkarabilmesinden ziyade, topraktan yaratılan insanın buna alet olmasıdır. Aslında son derece komik bir halden ibaret olan bu hâlin, Şeytan tarafından insanlığın yoldan çıkarılması için en etkili tercih alanına dönüştürüldüğü de açıktır.

İnsanın tercih alanında olmayan hususları öne çıkararak üstünlük taslamasının arkasında Şeytan'ın ifade ettiğimiz isyanı vardır. Bu nedenledir ki, yaratılanın üstünlüğünden değil, yaratandan korkmanın derecelerini üstünlüğün dereceleri olarak kabul eden anlayışın ilahi ve sahih olduğu çarpıcı bir şekilde belirginleşmektedir. İnsanların, ırk, dil, renk veya kendi seçimlerine bağlı olmayan özelliklerini öne çıkararak farklılaşma çabası içine girmeleri, maalesef açılan o ilk isyan bayrağının gönderine hizmet etmektedir.

İnsanların, ırk, dil, renk veya kendi seçimlerine bağlı olmayan özelliklerini öne çıkararak farklılaşma çabası içine girmeleri, maalesef açılan o ilk isyan bayrağının gönderine hizmet etmektedir.

Özellikle ırk temeline dayalı üstünlük anlayışının yüzyıllardır insanlığa nasıl pahalıya mal olduğu, Alman ırkının üstünlüğünü savunan Hitler'in mantığı iyi anlaşılarak, İkinci Dünya Savaşından geriye doğru gidildikçe ürpertici bir şekilde ortaya çıkacaktır. Ya da 1940'lara kadar ABD'de otobüslerin ön kısmına oturamayan ve beyazlardan aşağıda sayıldıkları için yüzlerce yıl onların üstünlüklerinin köleleri haline getirilen siyahların durumu da buna çarpıcı bir misaldir.

Afrika'daki insanın toprağından başka bir şeyi yokken, üstünlük iddiasındaki bir medeniyetin insanları oraya ateş götürmüşler ve özellikle siyahlara ait ne varsa ateşin merhametine terketmişlerdir! Kevin Carter'ın 1990'lı yıllarda Sudan'da çektiği, ölmek üzere olan çocuk ve akbaba fotoğrafının arkasında bu terkedişin kavrulmuş Afrikası vardır. Pulitzer Ödülü kazandıran bu fotoğraftan yola çıkarak kendisine sorulan *"O çocuğa ne oldu biliyor musunuz?"* sorusuna cevap veremediği için insani yanı devreye giren ve intihar eden Carter dahi ateşin kurbanlarından birisidir.

Aynı durum Amerika yerlileri için de geçerlidir. Jeremy İrons ve Robert De Niro'nun başrollerini paylaştıkları Misyoner filmi izlendiği zaman, ne demek istediğimiz daha kolay anlaşılacaktır. Amerika'lı yerlileri köleleştiren ateş medeniyeti ve kültürü insanlarının, direnenleri, içlerinde merhamete gelip onlara yardım etmeye kalkışan ama aslında kendilerine mensup birileri dahi bulunsa ateşle nasıl yok ettikleri çok manidar bir şekilde, yine o medeniyetin insanları tarafından anlatılmaktadır.

Benzer bir fotoğrafı haçlıların binlerce insanın evlerini yakıp yıkarak, onları kılıçtan geçirip günlerce sokaklarında kan akmasına neden oldukları Kudüs'ün ele geçirilmesi trajedisinde de görürüz. Oysa bu mübarek şehri onlardan geri alan Selahaddin Eyyubi, tek kişinin kanını akıtmadan ve onlara ait hiçbir şeyi yakıp yıkmadan, tamamını serbest bırakarak ateşin yakıcılığına karşı toprağın ateşi söndüren karakterini ve bereketini ortaya koyabilmiştir. Çünkü Selahaddin Eyyubi'nin rehberi Hazreti Peygamberdir ve O'nun Mekke'yi fethettiğinde, kendisine ve ashabına yıllarca işkence edenlere nasıl bir tavır sergilediği Müslümanların mâlumudur.

Bu hakikati yine vicdan sahibi bazı batılıların Cennetin Krallığı filminde nasıl anlattıklarını da elbette ki iyi hatırlıyoruz. Bütün bunlardan sonra, günümüzde mazlum coğrafyalara ateşiyle giden ve oralarda milyonlarca Müslümanın ve mazlumun ölümüne sebep olup onları toprağa gömenlerin de aynı batıl ve Şeytanî üstünlük anlayışının koruyucuları olduğunu söylemeye bile gerek yok sanıyorum.

Hâsılı kelâm, son yüzyılın en etkili dünya görüşleri değerlendirildiğinde, üstünlük anlayışını doruğa çıkaran bütün faşist eğilimlerin, üstünlük ölçüsünü paranın merkezine yükleyerek onsuz kalanları köleleştiren kapitalizmin, üstünlük anlayışını kapitalizmin bireyinden devletin hâkimiyetine geçirerek, insanı üstün devlet kabulü çerçevesinde köle haline getirme açısından eşitleyip bir başka ateş zulmü ortaya koyan sosyalizmin, ateş medeniyetinin ve kültünün türevleri olduklarını söylemek asla ve asla haksızlık olmayacaktır. Pagan anlayışından etkilenerek kurgulanmış Teslis inancıyla İncilin'in özünü tahrif edip değiştiren ve farklı bir üstünlük örgüsü oluşturan Hıristiyanların, hem inanç, hem de ırk olarak üstün olduklarını yine tahrif ettikleri Tevrat'a yazarak Şeytan'ın vahim bir şekilde aleti olan Yahudilerin ve benzer inanç ve düşüncelerin de, temellerinde ilahi bir başlangıç olsa dahi, yozlaştırılıp ateş kültünün bir parçası haline getirildikleri tarihin tanıklık alanındadır.

Toprak Mütevazıdır. Toprak Bereketlidir ve Üzerinde Savaş Bile Olsa Nimetini Hiçbir Taraftan Esirgemez

Oysa toprağın böyle bir iddiası yoktur. Toprak mütevazidir. Toprak bereketlidir ve üzerinde savaş bile olsa nimetini hiçbir taraftan esirgemez. Topraktan yaratıldığına

inanan ve üstünlüğün ancak Allah'tan korkma ile gerçekleşeceğine kanaat getirerek her şeyine sahibine teslim olan insanların farklılıkları apaçık meydandadır. Çünkü insanî olan budur. Çünkü tüm canlılar için vicdanî olan da budur. Toprak tüm canlıların hakkını da koruyan büyük bir hazinedir. Topraktan yaratılıp sonunda yine toprak olacaklarına Hazreti Âdem ve Hazreti Muhammed ikliminde iman edenlerin dünyasında o nedenle, haksız yere bir insanı öldürmek bütün insanlığı öldürmek anlamına gelir.

Oysa ateşin böyle bir endişesi yoktur. Önüne gelen her şeyi yakıp yıkar ve üstünlüğünü vurgulayarak kendisini ancak böyle tatmin eder.

Bir de suyun ve havanın hakikati vardır. Dört unsur bu anlamda ayırt edilemez bir bütünlük oluştururken, insanın davranışlarının renkleri de belirginleşmeye başlar.

İnsan ve hakikat birbirlerine öylesine yakışırlar ki, bu iki kelime beni her defasında heyecanlandırır. Birisinin ayna olduğu yerde diğeri görüntünün mekânıdır. İnsan, hakikatin kalbine inmesi gereken en güzel varlığıdır yeryüzünün. Hakikat ise, insanın kavramasına âmâde kâinatın onun tarafından bilinenleri ve bilinmeyenleri. Ve yine hakikat, yaratıcının kâinatın dışında olup bize bildirdiği ve bildirmediği ne varsa hepsinin adı. Kendisi ve var ettiği her şey.

Aynı zamanda insanın kendi kâinatı da bu anlamda bilinenleri ve bilinmeyenleriyle hakikat içinde hakikat olarak çıkıyor karşımıza. Hakikat fizik ve metafiziği kuşatan yegâne kelime. Hikmet ise, anlayalım ya da anlamayalım, hakikatin Hak olana götüren sonsuzluk terennümü. Hak olan ise O. Her şeyin sahibi Allah.

Var edensiz bir varoluş düşünmek, koşanı olmayan bir koşuyu, oyuncusu olmayan bir satranç oyununu düşünmek gibi gelir bana. Üstelik koşu ve satranç fânilerin yapabildikleri fiiller iken. Fânilerin yapabildiklerini failsiz düşünmek bile insana son derece absürd ve gerçek dışı görünürken, fâni olanın yapamayacağı bir hâlin, varoluşun var edensiz gerçekleşebileceğinin düşünülmesi ise kapanmış bir aklın ve hikmetin diliyle teması olmayan bir kalbin mevcudu olabilir ancak. Varoluşun var edensiz gerçekleşemeyeceğini düşünebilme imkânının var eden tarafından bağışlanmış en büyük hazine olduğu da bu durumda apaçık meydana çıkıyor. Çünkü var eden onu da var etmeseydi, var olanı düşünme farkındalığı da olmayacaktı. Yoksa böylesi bir hakikate karşı akıl nasıl kapanabilir ve yürek onun diliyle nasıl temas kuramaz diye düşünmeden edemiyor insan.

Var edensiz bir varoluş düşünmek, koşanı olmayan bir koşuyu, oyuncusu olmayan bir satranç oyununu düşünmek gibi gelir bana.

Yaratılmış olanın yaratılanları bilmesi yaratanın ona bu özelliği vermemesi halinde zaten mümkün değildir. Bu nedenle verenin de O, alanın da O oluşunu anlamak daha bir mümkün hale geliyor.

Kün feyekûn. Kâinatı tanıması ve olgunluğa ulaşması için yaratılan kâinat içi bir kâinattır insan. Şeyh Galib'in insana seslenen o güzel beytini hatırlamamak elde değil:

"Kendine iyi bak, sen bir kâinat numunesisin ve yaratılmışların göz bebeği olan âdemsin".

Kâinat içinde insan, insan içinde kâinat. Hakikatin farkında olmak ise, denizde olup denizi bilmek kadar önemli. Balıklar gibi olmamak yani. Hayali'nin, cihanı süsleyen cihana var oluşunun işaretlerini koymuştur; ama o süsleyeni bilmezler, balıklar derya içredirler ama deryayı bilmezler, beytini okuduğumda, balıklara yakışan mananın insan için ne kadar ıstırap verici olduğunu düşünürüm.

Kâinatta yaşayan yaratılmışlar içinde Allah'ın akıl bağışladığı insanın aklı olmayan bir yaratılmış gibi davranmasının ıstırabıdır bu. Yüreğine inemeyip akıl dışılığın, fikredememenin kurbanı olmak, günah – sevap ikileminde dahi insanı derinden sarsarken, cihan ârâyı bilememe noktasından bakınca ortaya çıkan vehâmet için söylenecek belki de tek söz kalıyor geriye: *"Vermemiş ma'bud, neylesin Sultan Mahmud"*.

Topraktan Yaratıldığı Halde Ateşin Yanında Saf Tutan İnsan

Bütün bunlardan sonra, yukarıda anlatmaya çalıştığımız toprak ve ateş hakikatinin insanlara yansıyan esrarının nerede olduğunu kestirebiliriz: Var edenin katında. Topraktan yaratıldığı halde ateşin yanında saf tutan insanın sapkınlığı ve azgınlığı daha bir netleşiyor şimdi. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de zaman zaman bu azgınlığa ve sapkınlığa vurgu yapılır. Anasırı erbaanın diğer iki unsuru olan suyu ve havayı kirleten ateşin toprağı yok etmek için yüzlerce yıldır nasıl hararetle yanmaya devam ettiğine tarih şahitlik ediyor. Çünkü toprak yok edildikten sonra, havanın da, suyun da bir önemi kalmayacaktır.

İki medeniyetin, toprak ve ateş medeniyetlerinin suya karşı tavırları incelense ve binlerce yılın fotoğrafı çekilebilse, ya da her ikisinin havaya karşı tutumu bir irdelenebilse!.. Katrana dönüşmüş denizde boğulan balıkçılların fotoğraflarının insanlığın yüz karası arşivinde yerini aldığını hepimiz çok iyi biliyoruz. Ateş medeniyetinin ozon tabakasına kadar varan vurdumduymazlık tahrifatının biliçlerimizde yer alan endişe verici ve yürek burkan soru işaretlerini de.

Su savaşlarının eşiğine gelmiş bir dünyada, obeziteyi, yaklaşan büyük tehlike olarak ilan edebilen haddinden fazla yiyici ve içicilerle birlikte yaşamanın zulum derecesindeki ağırlığını, Etiyopya'da bir avuç su ve hatta yiyecek bulabilmek için her gün kilometrelerce koşmak zorunda kalan ve katıldığı olimpiyatlarda birinci olan atletlerin bir deri bir kemik tenlerinin hafifliğinden daha iyi hangi ironi anlatabilir.

Bu gün artık tatlı su kaynaklarını hızla tüketen ve kirlettiği havayı temizleme derdine düşen insanlığın toprağa yeniden dönüş veya ateşin içinde kalma tercihleriyle başbaşa olduğunu söylemek hiç de yanlış olmayacaktır. Bu öyle bir felâkettir ki, toprağın damarlarına zehir akıtan bir döngüyü insanlığın kalbine dayamıştır. Tohumu bozulan bitkilerin, besini yapaylaştırılan hayvanların ve hakikatinden yüzyıllardır koparılmaya çalışılan toprağa dayalı fıtrî yaşayıştan uzaklaşma temayülünün özellikle mazlum ve köleleştirilmiş insan topluluklarına küresel güçler tarafından dayatılmış hali ister istemez insanın aklına, ateşin üstünlüğünü külte dönüştüren ve ırk, renk, para gibi başka kavramlara yansıtan, Allah'tan aldığı ruhsat ile kıyamete kadar insanı yoldan çıkarma eyleminin mimarı olan Şeytan'ı getiriyor.

İnsan sorularla, su ve hava da tıpkı toprak gibi, ateşle imtihandadır. Lakin su damarındadır insanın, hava ciğerlerinde. Toprak teninde ve özündedir. O yüzden imtihan insanın imtihanıdır.

Irmakta olsak bile suyu israf etmememiz gerektiğini dile getiren Peygamberimizin dikkat çektiği hakikat, hak ve batıl olanın müthiş mücadelesinin tam da bu günü anlatan en güzel tercümanı değil midir!

Yanından geçtikleri köpek ölüsünün tesiriyle arkadaşları pis kokuya dikkat çekerken, O'nun, *"Dişleri de ne kadar güzelmiş"* ifadesi, güzelden yana bir tercihin adı değil midir?

Mekke'de kendisini öldürmeye gelen ateş medeniyeti insanlarının arasından geçerken yüzlerine savurduğu bir avuç toprakla onların gözlerindeki ateşi ve ışığı söndürmesi ve aralarından yürürken kendisini görememeleri ne kadar mânidardır.

Bu yüzden diyebiliriz ki, kıymetini bilenler için toprak ateşi söndürecek ve bereketini yeniden onlara verecektir. Tabii ki sadece kıymetini bilenlere. Ateşli makinalar kullanıp da topraklarını taş yığınlarına çevirme yarışında olanlara değil elbette. Adı gökdelen de olsa, toprağı ve suyu terkedip taş yığınlarının içine gömülen ve orada toprağa ve suya muhtaç hale gelen, ateşten çıkan dumanlarla kirlenen bir gökyüzünün havasını solumaya çalışan insan ne kadar acınası bir durumdadır aslında.

İnsan sorularla, su ve hava da tıpkı toprak gibi, ateşle imtihandadır. Lakin su damarındadır insanın, hava ciğerlerinde. Toprak teninde ve özündedir. O yüzden imtihan insanın imtihanıdır. İnsan, toprak, su ve hava adına ateşle imtihandadır. İster istemez Son Hava Bükücü filmini hatırladım şimdi. Ateşi durdurmak için havayı büken bir çocuğun müthiş hava akımlarıyla suyu kabartarak ve adeta Kızıldeniz'de ateşi suyla boğan Hazreti Musa'ya telmih yaparcasına, düşman filosunun önünü su ile keserek sergilediği insanüstü güç sahnelerini. İnsan hem ateşe teslim oluyor hem de ateşe karşı su, hava ve toprak açısından yaşadığı hüsranı resmetmeye devam ediyor.

Sorularını yaratılış hakikatinin temellerine oturtmayı becerebilenler sağlam aşiyanlarda hayatlarını sürdürürler. Ancak hakikatin ve hikmetin özündün uzak sorularla ev yapanların evleri mutlaka başlarına yıkılır. Onların dünyasında toprak, su ve hava ateşe teslim olmuş demektir.

Sözün hülasası şudur: Sorular yakar insanın içini. İnsan sorulardan ev yapmaya çalışır. Toprak, ateş, su ve hava insanla farklı anlamlara bürünür. Sorularını yaratılış hakikatinin temellerine oturtmayı becerebilenler sağlam aşiyanlarda hayatlarını sürdürürler. Ancak hakikatin ve hikmetin özündün uzak sorularla ev yapanların evleri mutlaka başlarına yıkılır. Onların dünyasında toprak, su ve hava ateşe teslim olmuş demektir.

VAHİD-İ KIYASÎ, MANA-YI İSMİ VE MANA-YI HARFİ ÜÇGENİNDE YARATILIŞ GERÇEĞİ

Prof. Dr. Kenan ÖREN

Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi, Isparta/TÜRKİYE, kenanoren@sdu.edu.tr

Müşahede edilen, yani görülen âlemden, gayb âlemini anlamak, kavramak ve inanmak aslında çok zor olan bir mesele değildir. Müspet *(pozitif)* bilimlerin ışığında gayb âlemini ve yokluktan varlık âlemine geçiş süreçlerini anlamak mümkün olduğu gibi, sosyal bilimin nokta-i nazarından da bunu anlamak, kavramak ve inanmak oldukça mümkün ve kolay bir olgudur. Sosyal bilim açısından, bu olguyu anlamak için üç tane önemli parametre olan *"Vahid-i Kıyasî, Mana-yı Harfi ve Mana-yı İsmi"* kavramları kullanılarak *"Yaratılış Gerçeği"* çok kolay bir şekilde anlaşılabilir. İnsan olarak, Ziya Paşa'nın *"İdrak-i meali bu küçük akla gerekmez; Zira bu terazi bu kadar sıkleti çekmez"* dediği gibi, bu küçük aklımızla çözemeyeceğimiz Allah'ın mutlak olan yüce kudretini tam anlamıyla anlayamayız; ama *"Vahid-i Kıyasî, Mana-yı Harfi ve Mana-yı İsmi"* parametreleriyle bir derece kavrayabilir ve iman edebiliriz. Bu bağlamda, Vahid-i kıyasi, insanın farazi benlik hissi ile sahiplendiği cüzi ilim, irade ve kudret gibi vasıtalarla Allah'ın külli sıfatlarını bilmesi ve kıyaslaması; Mana-yı harfi: mahlûkata ve bütün kâinata Allah hesabına ve Allah'ın sanatı ve eseri nazarı ile bakmasıdır.

Mana-yı ismi ise, yaratılan her şeye sebepler adına bakmaktır. Varlıkları sebeplerden bilmektir. Allah'ı tanımamaktır. Kâinata, Allah namına bakmayarak Yüce Yaratıcı ile bağını kesmektir.

İşte bu yazıda *"Vahid-i Kıyasî, Mana-yı Harfi ve Mana-yı İsmi"* parametreleriyle, kâinatın karışık bir tesadüfün eseri olarak değil, Yüce Yaratıcı'nın bir sanat eseri olduğu nazara verilmeye çalışılacaktır.

ENE, VAHİD-İ KIYASÎ VE YARATILIŞ

Ene, yani "ben" duygusu, Allah tarafından insanlara verilen bir ölçü aletidir. Ancak bu ölçü aleti, kendinde var olmayıp; varmış gibi hayal edilerek, Allah'ın yüce kudretini farazî; yani varsayım olarak bir derece anlamaya yarayan bir ölçü aletidir.

Diğer bir ifadeyle, insandaki ene; yani benlik duygusu, yaratılan şeyleri kıyaslamak için verilen; tıpkı termometrenin ısıyı anlamamız için kullandığımız gibi, yaratılan mahlûkatın Allah'ın birer eseri olduğunu kavrayabilmemiz için kullanabileceğimiz bir ölçü aletidir. Yalnız, bu ene denilen ölçü aleti, nisbî ve itibaridir. Yani bu mukayese gerçekte olan değil; bir varsayımla nispet yaparak Allah'ın yüce kudretine bir pencere açmaktır.

Enenin bir ölçü; bir mukayese aleti olması gerçeği şöyle izah edilir:

"Cenâb-ı Hakkın, ilim ve kudret, Hakîm ve Rahîm gibi sıfât ve esmâsı muhit, hudutsuz, şeriksiz olduğu için, onlara bir haddi çizmek lâzım geliyor. Onu da enaniyet yapar. Kendinde bir rububiyet-i mevhume, bir mâlikiyet, bir kudret, bir ilim tasavvur eder, bir had çizer, onunla muhit sıfatlara bir hadd-i mevhum vaz eder hükmedilmez ve ne oldukları bilinmez ve hissolunmaz. Öyle ise, hakikî nihayet ve hadleri olmadığından, farazî ve vehmî. 'Buraya kadar benim, ondan sonra Onundur' diye bir taksimat yapar. Kendindeki ölçücüklerle onların mahiyetini yavaş yavaş anlar"[104].

Bu bağlamda, insan ene cetveliyle, kâinatta mevcut olan tüm varlıkların ve yaratıkların, Allah'ın kudretiyle yaratıldıklarını anlar. Yoksa ene denilen ölçü aletini, kendinde var olan kudret aleti olarak görürse ve kendine mal ederse, o zaman haddini aşar ve teferûn batağına saplanır; yani firavunlaşır.

Teferûn, kaderin manyetik alanından çıkıp nefsin ve enaniyetin manyetik alanına; ya da anaforuna kapılmaktır. Diğer bir ifadeyle teferun bir girdaptır. Bu girdaba giren Karunlar, Nemrutlar, Firavunlar, Şeddatlar ve her türlü zulmü irtikâp eden zalimler, kendilerindeki mevhum rububiyeti; yani Allah'ın mutlak sıfatlarını kıyas ile anlayabilmek için verilen; ancak hakikatte olmayan yapabilme gücünü, Allah'ın o mutlak ve külli sıfatlarını anladıktan sonra; o cüzi benlikten vazgeçerek, bütün rububiyeti, tamamen Allah'a irca etmeleri gerekirken; kendilerine mal ederler; *"Ben yaptım, ben yarattım, benim başarım…"* gibi hezeyanlar savururlar.

Nitekim, Karun'a, Allah'ın ihsan ettiği muhteşem zenginliğin zekâtını vermesi istendiğinde, enaniyetini devreye sokmuş ve kendindeki mevhum rububiyeti hakiki olarak görmüş; kendine mal ederek adeta gasp etmişti. Bu olay Kur'an-ı Kerim'de Kasas Suresi'nde şöyle anlatılır:

***"Allah'ın sana verdiğinden** (O'nun yolunda harcayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi, sen de (insanlara) iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez"*[105].

---

104 Nursi, Sözler, s. 668.

105 Kasas Suresi, 77. ayet

Bunun üzerine Karun, hem bu sözlere hem de Mûsâ Aleyhisselâm'ın nasîhatlerine önem vermedi. Yani, Mûsâ Aleyhisselâm, ona malının zekâtını vermesini söylediğinde, zenginliğini, Hz. Musa'nın duası ve Allah'tan dilemesiyle elde etmesine rağmen: *"Malıma göz mü diktin? Bu parayı ben kazandım,"* diyerek reddetti.

Bu olay Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"O (servet) bana ancak kendimdeki bilgi sayesinde verildi, demişti. Bilmiyor muydu ki Allah, kendinden önceki nesillerden, ondan daha güçlü, ondan daha çok taraftarı olan kimseleri helâk etmişti"[106].

Bu hadisede, Karun kendinde kıyas için derç edilen kıyas aleti olan enaniyeti, mevhum rububiyet halini; yani hakikatte olmayıp, varsayım olarak farz edilen bir yapabilme gücünü; kendine mal edip, Allah ile olan bağları koparır. Kendinde bir ilahlık tevehhümüne kapılır. Oysa insanın bir işi yapmadaki ihtiyarı ve iradesi oldukça cüzidir ve kudreti nihayetsiz bir üstün gücün tasarrufu altındadır. O üstün güç ise *"Allah"*tır. Ancak insan Allah'ın kudretini ve yaratma hakikatini tam kavrayamaz. Kavrayabilmesi için Allah insana *"ene"* namında bir ölçü aleti vermiştir. İnsan bu ölçü aleti ile kâinattaki varlıkların Yüce bir Yaratıcı tarafından yaratıldığını kavrar ve Allah'ın varlığına, birliğine; bütün kâinatın O'nun tarafından yaratıldığına iman ve izan eder. Bu hakikati kavradıktan sonra, mukayese safhasını atlayarak, kendi acz ve fakrini; kendisinde aslında sadece bir yapabilme meyli olduğunu; bu cüzi meyille bir takım faaliyetlerde çalıştırıldığını anlar.

Şimdi insanın yapabilme gücünün, sadece cüzi bir ihtiyar ve iradenin meylinden ibaret olduğunu ve hatta onları da verenin yine Allah olduğunu şöyle bir tahlil edelim.

Şekil 1'deki heykeli yapan heykeltıraş, o heykeli yaparken aklını, zekâsını, kabiliyetini vs. duygularını kullandı. Peki, bu duygulardan mahrum bir insan bu heykeli yapabilir mi? Meselâ zihinsel engelli bir insan bu heykeli ne derece yapabilir? Heykele şekil veren heykeltıraş, onu yaparken ellerini kullanıyor. Elleri olmayan aynı sanat değeri olan bir eseri yapabilir mi? Kısacası, bu heykeli yapan heykeltıraş, onu yaparken, Allah'ın verdiği zekâyı, aklı, zihni, duyguları, fiziksel güçleri kullanıyor. Demek ki, tüm fiiller bir Fail-i Muhtar'dan geliyor. İnsan ise cüzi iradesini ve ihtiyarını bir meyille kullanıyor.

Aslında insandaki bütün azalar, insanın kendi irade ve kudretiyle değil; Allah'ın isimlerinin yansımasıyla çalışmaktadır. Allah insandaki nispetini bir an kesse, insan boş çuval gibi yere yığılır. Örneğin kalp krizi geçiren ya da beyin kanaması geçiren bir insan, hiçbir iş yapamaz ve yere yığılır.

---

[106] Kasas Suresi, 78. Ayet

Şekil 1'deki, heykeltıraş, önce bir tasarım yapar; sonra kafasında oluşturduğu bu tasarımı taşa yansıtır. Bu tasarımın başarılı bir şekilde taşa yansıması için bütün kabiliyetlerini ve maharetlerini kullanır ve ortaya bir eser çıkar. Bu esere baktığı zaman, kendi hünerinin iftiharını hisseder. Sonra dönüp aynaya baktığı zaman, *"Nasıl ki, ben bu heykeli yaptım; aynen öyle de bana bu simayı bir "Musavvir" tasarladı ve beni yoktan var etti,"* der.

Şekil 1. *Heykeli yapan Heykeltraş var, fakat Heykeltraş'ı yapan yok!*

Demek ki, yapabilme gücü insanın bizatihi sahip olduğu bir güç değil; Allah'ın isimlerinin yansımasıyla yaptığını zannettiği bir güçtür. Bir uzman protez bir kol yaptığında, önce tasarlar, sonra Allah'ın *"Musavvir"* ismiyle onu tasvir eder, ona şekil verir. Allah'ın Kadir ismiyle bunu yapar *(Şekil 2)*.

Şekil 2. *Önce tasarlanır, sonra Allah'ın "Musavvir" ismiyle tasvir edilir, daha sonra Allah'ın Kadir isminin tecellisiyle yapılır.*

İşte böyle dediği zaman, *"vahid-i kıyasi"* işlemini yerine getirmiş olur. Bilahare, kendisinin heykeli yaparken, aklını, zihnini, zekâsını, fiziki hareketlerini, tüm azalarını yüce bir Kudret'in kendisine emaneten verdiğini anlar. Kendisinde sadece bir *"cüz'i irade"* ve bir *"meyil"* olduğu kanaatine varır. İşte böyle yaparsa, Allah'la irtibatını kurmuş olur. Aksi takdirde, kendisindeki heykel yapma sanatını bir narsis gibi kendine mal ederek Allah ile irtibatını koparırsa, o zaman tamamen teferun; yani Firavunlaşma bataklığına düşmüş olur. Her yaptığı işte ve her başarılı bir fiilinde; *"Ben yaptım"*, *"Ben başardım"*, *"Benden başkası bu işi başaramaz"*, gibi hezeyanlarla Allah'ın kendisine bahşettiği nimetleri örter ve küfür bataklığına düşer.

Bunu Bediüzzaman şöyle ifade eder:

"Meselâ, daire-i mülkünde mevhum rububiyetiyle, daire-i mümkinatta Hâlıkının rububiyetini anlar. Ve zâhir mâlikiyetiyle, Hâlıkının hakikî mâlikiyetini fehmeder ve "Bu haneye mâlik olduğum gibi, Hâlık da şu kâinatın mâlikidir" der. Ve cüz'î ilmiyle Onun ilmini fehmeder. Ve kisbî san'atçığıyla O Sâni-i Zülcelâlin ibdâ-i san'atını anlar. Meselâ, "Ben şu evi nasıl yaptım ve tanzim ettim. Öyle de, şu dünya hanesini birisi yapmış ve tanzim etmiş" der. Ve hâkezâ, bütün sıfât ve şuûnât-ı İlâhiyeyi bir derece bildirecek, gösterecek binler esrarlı ahval ve sıfât ve hissiyat, enede münderiçtir.

Demek ene, âyine-misal ve vahid-i kıyasî ve âlet-i inkişaf ve mânâ-yı harfî gibi, mânâsı kendinde olmayan ve başkasının mânâsını gösteren, vücud-u insaniyetin kalın ipinden şuurlu bir tel ve mahiyet-i beşeriyenin hullesinden ince bir ip ve şahsiyet-i Âdemiyetin kitabından bir elif'tir.[107]

İnsan ya Allah'ın Tasarrufundadır ya da Nefsinin

Bütün bunların ışığında, sonuç olarak diyebiliriz ki, insan kendisinde var zannettiği ne varsa, aslından onların hepsi Allah'ın malıdır. İnsan, Allah'ın isimlerinin nispetiyle işleri görmektedir. Kendisinde var olan ene ise Allah'ın insana verdiği bir vahid-i kıyasidir, yani ölçü aletidir. O ölçü aletinde yapabilme gücü yoktur. Sadece Allah'ın yaratma gücünü ve özelliklerini anlamak için verilmiştir. Anladıktan sonra kendinde var olan acz ve fakrini hissedip, Kudret-i nihayetsiz olan Allah'a yönelmekle mükelleftir. Bunu yapmayıp nefsani hilelere kapılarak Allah'tan nispetini kesip; bütün her şeyi kendisine mal ederse teferun etmiş olur. Yani Firavunlaşmış vahşi bir hayvana inkılâp eder. O zaman insan aklını, ruhunu, vs. azalarını nefsine ve Şeytan'a teslim ederek Allah'tan nispetini keser ve esfel-i safiline düşer. Aşağıdaki şekilde gösterilen ashab-ı meşeme safına katılmış olur. Aksi halde ise insan Allah'a nispetini raptederek ashab-ı meymene safına katılır.

---

107 Nursi, Sözler, s. 669-670.

Aslında, Evrim Teorisi, Liberalizm, Marksizm, Sosyalizm, Komünizm vs. akımlar, aynı kökten beslenen zakkum dallarıdır. Bütün mesele, Allah'tan ve emirlerinden kaçma; nefsin ve Şeytanın tasallutu ve esareti altına grime meselesidir. Bu bağlamda şekil 3, insanın iki kanattan birinde yerini almasını temsil etmektedir. İnsan aklını ve ruhunu ya Allah'ın tasarrufu altında; emir ve yasaklarına uyarak teslim edecek; ya da nefis ve Şeytanın tasallutu altında heva ve hevesinin esareti altına girecektir.

Şekil 3. *Nefis 19 adet afet ile dizayn edilmiştir.*

Neticede insan iki yoldan birini seçmek durumundadır. Ya bu muhteşem ve kusursuz kâinatta, kâinata benzemeyen üstün bir varlığın olduğunu kabul ederek; O'na istinat edecektir. Ya da beşerî mülahazalarla dayanak noktaları çürük olan Evrim Teorisi gibi düşüncelere tevil getirmeye çalışacaktır.

MANA-YI İSMİ", MANA-YI HARFİ" VE YARATILIŞ GERÇEĞİ

Mana-yı ismi ve mana-yı harfi tâbirleri, Bediüzzaman Said Nursi tarafından kullanılmış ve kâinatta yaratılan tüm mevcudatın mahiyetlerini anlamamız için güzel örnekler olmuştur. O'nun görüşleri ışığında *"Mana-yı harfi"* ile *"Mana-yı ismi"* arasındaki farkı şöyle izah edebiliriz.[108]

Mana-yı harfî", kâinata, mevcudat ve mahlûkata Allah adına bakar. Kâinat kitabı, manayı harfi ile okunursa, bu okuma tevhid gözlüğü olur; o zaman her bir masnu,

[108] http://www.bediuzzamansaidnursi.org/icerik/said-nurs%C3%AE%E2%80%99nin-ilim-seyri-mana-y%C4%B1-harf%C3%AE-mana-y%C4%B1-ism%C3%AE-niyet-ve-nazar

bir sanat-ı İlahi, bir nakş-ı Rabbani, bir eser-i Sübhanî olarak görülür. Kâinat, sanat-ı İlahiyye'nin meşheri, kudret-i İlahiyye'nin mazharı, rahmet-i İlahiyye'nin teşhirgahı, haşmet-i İlahiyye'nin ordugâhı şeklinde müşahede edilir. Masnuattaki, tebdil ve tağyir, tesadüf ve başıbozukluk değil, tasarruf-u İlahiyye'nin hakîmane icraatı olarak algılanır. Ölüm bir terhis tezkeresidir, musibet ve sıkıntılar birer tasaffi, tekâmül vesilesidir. Yapılan ibadetler, sergilenen hizmetler, boşa gitmeyecektir. Bir dar-ı beka, bir menzili saadet açılacaktır. Herkes yaptıklarının karşılığını orada bulacaktır.

"Mana-yı ismî", hayata hükmeder, insanların dünyasına girerse, o vakit, onun tahribi dehşetli, yıkımı şiddetli ve sürekli olur. Çünkü mana-yı ismî, kâinata sanat-ı İlahî suretinde bakmaz, âlemleri bir sıbga-i Rahmanî suretinde görmez. Saltanat-ı Ulûhiyeti, haşmet-i Rububiyeti hissedemez. İbret nazarı kayıp, hikmet gözlüğü kırık olduğu için Kâinat kitabını layıkıyla okuyamaz. Hayatın hakikatini, hukukunu, sır ve hakikatlerini anlayamaz. Ölüm gerçeğini göremez; görmek de istemez. Mahlûkatın ibadet ve tesbihatını hissedemez. İç dünyasında murakabe, hesap verme, sorumluluk hisleri hakkıyla gelişmez. Fıtratı taşkınlığa yönelir, tahrip ve tecavüz, hiddet ve şiddet adamı olur. Nizamı bozar, hakkı çiğner, hukuku gözetmez, adım adım anarşiye sürüklenir, tefessüh eder, sefehat ateşine düşer, kendini ve etrafını yakar, yıkar, adeta bir canavara döner.

Yukarıdaki izahlardan da anlaşılacağı üzere *"Mana-yı harfi"* ile kâinata bakan insan her eserde Allah'ın isimlerini ve sıfatlarını görür. Bir nevi *"Ehadiyet"* sırrına mazhar olur. Ehadiyetten; Vahidiyete yol bulur. Neye baksa; hikmetle ve Allah hesabına bakar. Her yaratılan eserden bir anlam çıkarır ve tefekkür eder. Meselâ göz unsuruna baktığı zaman, Allah'ın da her şeyi gördüğünü idrak eder ve Allah'ın kendisini her an gördüğünü tasavvur ederek harekâtını ona göre tanzim eder ve Muhsinlerden olur. Zira Muhsin, Allah'ın kendisini ve yaptığı her fiili her an gördüğünü ve her fiilini kaydettiğini bilir ve böylece sırat-ı müstakimden inhiraf etmez. Kâinata *"Mana-yı ismi"* ile bakanlar ise; Allah'tan irtibatını keser ve başıboş kalır. Başıboş kalınca tutunacak bir dal arar. Önüne gelen akla mantığa ters her şeye yapışır. Tıpkı denize düşenin yılana sarıldığı gibi, bazen *"Evrim Safsatası"*na; bazen *"tesadüf bataklığı"*na; bazen de *"Ateizm"* gibi tuzaklara düşer.

Yaratılış Gerçeğini Kabul Etmeyenlere Bazı Sorular

- İnsanın fiziki yapısının dışında olan ruh, akıl, zekâ, hafıza, merhamet ve şefkat duygusu, sevgi ve muhabbet duygusu, nefret duygusu, korku, heves duygusu, iştah hissi gibi unsurları ne ile izah ediyorsunuz? Bunları insanın beynine ve kalbine kodlayan birinin olmadığına nasıl hükmediyorsunuz?

- Parmak izi, simalardaki kalıtımla ilgili benzerlikler *(DNA'dan gelen özellikler)* gibi birçok alamet-i farikalar, bir Sani-i Zülcelal'den haber verdikleri halde; bunları hangi sebebe veya tesadüfe veriyorsunuz?
- Bir ressamın yaptığı boyaları itina ile seçtiğine inanıyorsunuz; kâinatta aşağıdaki kuşun tüylerinde olduğu gibi, muhteşem bir şekilde boyalı olan mahlûkatın boyaları nereden gelmektedir?
- Kâinatta bir *"tekâmül"* kanunu var. Her an bir değişim söz konusu. Ancak bu değişim cins değişikliği şeklinde olmuyor. Bir insan ana rahminden mezara kadar değişime uğruyor; ancak yine insan olarak değişim geçiriyor. Nasıl oluyor da insanın maymundan oluştuğunu kabul edebiliyorsunuz? Aşağıdaki tekâmül safhalarında kuş yine kuş olarak değişimler yaşamış. Sonunda en mükemmel bir şekle ulaşmış. Bu değişimleri kendi kendine mi yapmış?
- 47 kromozom kalıtsal bir değişikliktir. Her insanda 23 anneden; 23 de babadan olmak üzere 46 kromozom olduğu halde; 47 kromozom olanlarda down sendromu oluyor. Tesadüfün olmadığını ispat etmek için istisnai olarak yaratılan böylesi çocuklardaki 47 kromozom insanın mahiyetini değiştiriyor. Şimdi her normal insanda olan 46 kromozomun olmasını hangi tesadüfe bağlıyorsunuz?
- Kâinattaki varlıklarda bir mizan *(ölçü)*, bir muvazene *(denge)*, bir simetri vardır. Çarpıklık nadir görünen şeydir. Ellerin, ayakların, gözlerin vs. azaların bu mükemmel uyumunu hangi tesadüfe veriyorsunuz?

Kâinatta tesadüfün olmadığını ispat eden ve evrimcileri, ateistleri, din karşıtlarını köşeye sıkıştıran binlerce sorular sorulabilir. Bu bağlamda kâinattaki tüm yaratılan varlıklara baktığımızda, tek elden çıkan mükemmel bir uyum ve sistemin işlediğini görüyoruz. Bunların kendi kendine veya tesadüf sonucu olması mümkün değildir. Demek bu yaratılan tüm varlıklar mutlak güç sahibi bir Kadir-i Mutlak'ın tezgâhında yaratılıyor.

SONUÇ

Kâinatta mükemmel ve muhteşem işleyen bir nizam ve sistem vardır. Simbiyotik ilişkilerle muavenet ve dayanışma mevcuttur. Kusursuz işleyen bir ekolojik denge bulunmaktadır. Gerek insan nev'i ve gereksek hayvanat âlemi olsun birbirini tamamlayan mütemmim cüzlerle muhteşem bir koordinasyon bulunmaktadır. Bütün bu mükemmel sistemler, mahlûkatın üstünde bir ÜST AKIL olduğuna işaret etmektedir. Bu Üst Akıl kudreti nihayetsiz olan ALLAH'tır.

Kâinattaki bu nizamı, intizamı, kusursuz işleyen sistemleri tesadüfe, tabiata ya da kendi kendine işleyen oluşumlara havale etmek akıl ve mantık ölçüleriyle bağdaştırılamaz.

Eğer kâinattaki tüm varlıkların yaratılmasını bir tek Allah'a vermezsek; o zaman zerrat-ı kâinat adedince ilâhları kabul etmek zorunda kalırız ki, bu akıllı kişilerin işi olamaz.

Yaratılış gerçeğinden saparak Evrim Teorisine inananlar, aslında bir din nizamı altına girerek; dinin gereklerini yapmaktan aciz oldukları için böyle bir külfetin altına girmek istemezler.

"Bulunduğun anı yaşa" mantığıyla eyyamcı anlayışıyla nefsin ve hevanın tasallutu altında ömürlerini heba ederek Allah'a olan intisaptan uzak bir hayatı tercih etmektedirler. Yoksa deprem, kaza anı, sel; tsunami gibi felaketleri yaşayanlar, ateist bile olsalar, sığınacak bir istinat noktası ararlar; muztar kalarak *"Allah"* derler.

Biz katiyetle inanıyoruz ki, bu kâinat tek bir Allah'ın dest-i kudretinden çıkmış muhteşem bir varlıktır. Ancak bu varlık sürekli tazelenmekte ve değişimler yaşamaktadır. Bu tazelenmeler ve değişimler kendi kendine olan biten hadiseler değil; bir dest-i kudretin kontrolünde cereyan eden olaylardır. Sonunda bir kıyametle dünyanın işi bitirilerek ebedi âlem yaratılacak ve inanan; inanmayan ayrımı yapılarak layık oldukları mekânlara tevdi edilecektir.

KAYNAKLAR

Kur'an-ı Kerim.
Nursi, B. Said. Sözler. Türkiye Diyanet vakfı Yayınları-600. Ankara, 3.baskı, 2016.
Risale-i Nur (http://www.sorularlarisale.com/)
Sorularla İslamiyet (https://sorularlaislamiyet.com/)
Sorularla Risale-i Nur (http://www.sorularlarisale.com/)
http://www.bediuzzamansaidnursi.org/icerik/said-nurs%C3%AE%E2%80%99nin-ilim-seyri-mana-y%C4%B1-harf%C3%AE-mana-y%C4%B1-ism%C3%AE-niyet-ve-nazar

ALLAH; SADECE DİN DERSİNİN DEĞİL, FİZİK-KİMYA'NIN DA KONUSUDUR

Araştırmacı-Yazar Ayhan KÜFLÜOĞLU
İstanbul/TÜRKİYE, ayhank27@gmail.com

Rabbimiz olan *"Allah"*; sadece din dersinin konusu olmayıp, fizik – kimya gibi diğer derslerin de konusudur. Çünkü bu derslerde de Rabbimiz'in kâinatta görünen *"fiil ve eserleri";* bize *"ihsan ve ni'metleri" anlatılmaktadır.*

Kur'an-Kerim'de ilk vahyolunan *"oku" emriyle hem Kur'an-ı Kerim'i hemde kâinat kitabını okumamız emredilir ama "Bismillâh"la okumamız; daha doğru ifadeyle: "Yaratan Rabbimiz'in adıyla" okumamız emredilir. Yani Kâinatı;* Rabbimiz'in yarattığı ve her ân yaratmaya devam ettiği; çok boyutlu ve hareketli, canlı bir *"kitap" olarak okumamız ve bu kitaptaki harf ve kelimelerin, "suret ve özelliklerinden" daha çok; taşıdığı ve işaret ettiği "anlam ve mesajlara"* dikkat edilmesi gereken bir kitap olarak okumamız emredilir.

Eğer varlık ve gerçeği parçalayıp bölen bir kafayla; yani *"bilimsellik"* diyerek, *"sekülârizm ve lâiklik"* diyerek; *"din dersleri – fen dersleri" ayrımlarıyla, farklı gerçeklik alanları üretir ve bunu*n sonucunda, Rabbimiz'i sadece din derslerinde anlatır, diğer derslerde unutur ve atlarsak; sokağa çıktığımızda, kâinata bakışımız da *"din dışı" (seküler ve lâik); daha doğrusu "ateistçe"* olur; bir ateistin gözüyle olur!

Hakikâti parçalayıp, çifte gerçeklik alanları üreten, bu bölmeli seküler anlayışın sonucu olarak; *"müslümanlığımız"* da, sadece *"cami"* gibi mekân ve *"bayram, namaz"* gibi zamanlarda hatırlanan, *"parttime müslümanlık"*a döner!

TEVHİD; SADECE İNANCIN DEĞİL, BİLGİNİN DE KONUSUDUR

Gerek derslerin anlatımında ve gerekse Bilim'in, araştırma ve gözlemlerden elde ettiği bilgi ve keşiflerin, ifade ve izahında; dinimizin, *"Tevhid Paradigması"*na zıt olmayan ve körpe zihinlerde itikadî bir aşınma ve sarsıntı meydana getirmeyen ve Rabbimiz'i unutturup – gaflet perdesini kalınlaştırmayan; yani *"inkâr ve şirk virüsleri"* taşımayan ifadeler kullanmak gerekir.

Yoksa misâlen: Okulda, öğrenciye *"yağmur"* hâdisesini anlatırken;

"Yeryüzündeki su; güneşin ısısıyla buharlaşıp, rüzgârlarla taşınır. Sonra alçak basınç ve soğuk havayla karşılaşıp, yoğunlaşan su; ağırlaşıp, yerçekimi etkisiyle yere düşer; suyun bu devri daim ve döngü/dönüşümü…" gibi, *"failsiz ve öznesiz"* ifadelerle anlatmak; *"objektif ve olgusal, tarafsız ve inançtan bağımsız"* anlatmak değildir.

Fail ve özneyi işe katmadan, yapılan bu tasvir ve ifade tarzı; analojik ve yapısal olarak; "Mona Lisa" gibi bir sanat eserini, "Da Vinci" gibi bir "faile" atıf yapmadan, sadece "resim" üzerinden; "tuvalin şekil – renk – boyutu ve üzerindeki boya – fırça darbeleriyle" anlatmaya benzer!

Fail ve özneyi işe katmadan, yapılan bu tasvir ve ifade tarzı; analojik ve yapısal olarak; *"Mona Lisa"* gibi bir sanat eserini, *"Da Vinci"* gibi bir *"faile"* atıf yapmadan, sadece *"resim"* üzerinden; *"tuvalin şekil – renk – boyutu ve üzerindeki boya – fırça darbeleriyle"* anlatmaya benzer!

Hâlbuki iki boyutlu ve gerçeğinin taklidi olan, cansız *"Mona Lisa"* resminden çok daha sanatlı, kâinattaki hakiki *"Mona Lisa"*yı anlatırken, olması mantiken zarurî ve şart olan *"fail ve özneye;" yani canlı "Mona Lisa"nın "müessir ve ustası" olan Rabbimize hiç atıf yapılmaması; bundan çok daha mantıksız ve saçmadır.*

Görüldüğü gibi: En basit bir resmi bile, "fail ve ustasına" atıf yapmadan; hattâ yan yana gelmiş "iki basit harf" veya "anlamlı bir kelimeyi" bile, "kâtip ve yazar/yazanına" gönderme yapmadan; o resim ve yazının *"neden"* ve *"nasılını" (neden ve nasıl olduğunu ve olabildiğini)* determine edemeyiz; olması zorunlu olan *"fail ve yazarı"* işe katmadan, kâinatı rasyonalize edemez ve açıklayamayız.

Şapkadan tavşan çıkmasına benzeyen: Cansız atomların birleşmesinden, "canlılık ve bilinç;" görmeyen atomdan, "göz ve görme" çıkmaz!..

Bilim'in virüslü bilgileriyle formatlanmamış ve programlanmamış, *"Bilimsellik"* illüzyon ve sihrine kapılmamış, her selim kâlp ve sâlim zihin; dinimizin Tevhid nazarıyla bakarsa, görür ki: Varlık sahnesinde olduğunun bile farkında olmayan; *"ağaç"* gibi bir tahta parçası, meyve yapamaz! İlim – sanat nedir bilmeyen, *"toprak"* gibi bir çamur; türlü türlü dokuma kumaşlar, narin ve rengarenk, sanatlı çiçekler yapamaz!... Şapkadan tavşan çıkmasına benzeyen: Cansız atomların birleşmesinden, *"canlılık ve bilinç;"* görmeyen atomdan, *"göz ve görme" çıkmaz!...*

Verdiğimiz bu örneklerdeki; "atom, ağaç, toprak" gibi madde ve sebepler; tıpkı bir *"su borusu"* ve *"çeşme"* gibidir. Nasıl ki *"çeşme ve boru;"* suyun çıktığı, nakil ve akış yeridir; suyun *"terkip sebebi ve inşa nedeni"* değil; *"fail ve ustası"* hiç değil! Bu *"madde ve atomlar;"* kâinattaki binaların, *"inşa malzemesi ve yapım hammaddesidir."*

İşte tâ Big Bang'ten ilk element hidrojenin yaratılmasından itibaren; kâinattan imbiklerle süzüle süzüle, uzay çölünden, *"yeşil vahâmız"* ve *"uzay gemimiz"* olan Dünya Gezegenine, çok çok uzak mesafelerden nakledilen/nakledilmiş *"su, hayat, ağaç, elma, toprak, çiçek, bal, süt"* ve tüm herşey; Rabbimiz'in kudret elinde tuttuğu ve çevirdiği ve hareket ettirdiği, *"edilgen bir alet ve münfail bir araç ve pasif bir enstrüman"* olan *"madde ve zerrelerini"* kullanması ve hareket ettirmesi ve yönlendirmesi neticesidir.

Ağaç, toprak, inek, arı, tavuk vs… Bunlar; *"Meyve, süt, bal, yumurtayı"* kudret eliyle üretip – imâl ettiği, *(otomatik değil) "manuel üretim tezgâhıdır."* Rabbimiz'in, ni'metlerini gönderdiği, inzal ve indirdiği; çıkış yerleri, çıkış borularıdır…

İnsanın İktidarında Olan Tek Şey, Sadece İstemektir

Madde ve sebeplerin en kuvvetlisi ve göz – kulak gibi cihazlarla en zengini olan, canlı ve şuurlu *"insan"* bile; meselâ bir *"anne adayı,"* kendi karnındaki bebeği kendisi yapmaz, yapamaz. Hattâ o anne adayının, karnında olanlar hakkında ne bilgisi vardır ve ne de olurken şuuru farkeder!

Sebeplerin en zengin ve kuvvetlisi *"insan"*ın durumu buyken; toprağın ağaca ve ağacın da meyveye, *"sebep"* ve/veya *"fail" olduğunu söylemek ve buradan kâinatta, "sıralı tren vagonları" gibi "sebep – sonuç zincirleri" tahayyül ve tasavvur etmek ve bu "deterministik tasavvur ve şablon" üzerine, "bilgi"yi kodlamak; reel kâinattaki gerçeklerle uyuşmaz ve saçmadır!*

Bunun gibi; insanın en basit eylemlerinden olan *"yürümek" fiilinde; insanın yaptığı sadece "yürümeyi istemek (dua etmek)"tir. Rabbimiz'de, bu istek ve duayı kabul edip, yürümeyi yaratır. Yoksa o insanın: "Yürümek için hangi sinir ve kas hücreleri uyarılacak, hangi hücrelerde, hangi biyokimyevîelektrikî ateşleme ve reaksiyon gerekiyor, açı – denge – ağırlık – eğim hesapları vs…"*

O insanın, bunlar hakkında ne bilgisi vardır ve ne de, *"yürüme" fiili yaratılıp – gerçekleşirken bile, vücudundaki o işlemlerin farkında olur!*

Şimdi bu insan; kendi vücudunda ve kendi iradesiyle yaptığı fiillerde bile "ak-

tif ve etken" değilken; yani kendi vücudundaki işleyiş ve sonuçlarına bile aktif katılımcı ve "sebep" değilken! Kendi fiillerine sebep olmamasını ve yaratamamasını geçtik; fiili yaratılırken, o fiil sürecindeki işlemlerin bile, farkında değilken!...

İnsanın bu; iradesiyle, isteyerek yaptığı fiillerde durumu buyken, irade ve isteğinin bile karışmadığı: *"Sindirim, kanın deveran ve temizlenmesi, hücrelerin beslenmesi"* gibi, irade ve bilgisi, iktidar ve şuuru dışında gerçekleşen fiil ve faâliyetlere ise, hiç girmiyoruz!

Meselâ: Toprağın terzilik, tekstil ve konfeksiyon sanatını icra edip; türlü türlü dokuma kumaşlar ve rengarenk elbiseler yapabilecek kabiliyet ve tabiâtta olduğunu ve yapabileceğini ve yaptığını kim iddiâ edebilir!? Hem de aletsiz olarak; hem de göz, kulak gibi duyuları da olmadığı hâlde!

Yani *"insan"*ın; irade ve şuuru, bilgi ve iktidarında olan tek şey, sadece *"istemek"* iken; kendinden daha aciz ve cahil, cansız ve şuursuz, iradesiz ve bilgisiz, kör ve sağır diğer *"atom ve maddeye"*: *"Bu, bunun sebebi. Şu, şunun sonucudur"* demenin anlamı ne!? Realitede hangi gerçeğe uyar!?

Meselâ: Toprağın terzilik, tekstil ve konfeksiyon sanatını icra edip; türlü türlü dokuma kumaşlar ve rengarenk elbiseler yapabilecek kabiliyet ve tabiâtta olduğunu ve yapabileceğini ve yaptığını kim iddiâ edebilir!? Hem de aletsiz olarak; hem de göz, kulak gibi duyuları da olmadığı hâlde!

Örneğin: *"Ağacın"*, değil meyve ve yapraklarına *"etken"* ve *"sebep"* olması; hâlbuki o ağaç, üzerindeki o meyvenin ve üzerindeki işleyişin bile farkında değil; hattâ o ağaç, kendi varlığından bile bîhaber! Farzı muhâl, sorsak: *"Üzerindeki elmayı sen mi yaptın ve sebep oldun?"*, "Ne alâka! Kendi varlığımdan bile haberim bile yok ki, üzerimdeki şeyler hakkında bilgim olsun!

"Beni alet ve araç olarak kullanan, fail ve ustama sor!" diyecek.

Hem nasıl ki: Süleymaniye'nin yapıtaşları olan *"demir, kum, taş"* vs.; *"kütleçekimi, elektromagnetik kuvvet, kimyasal kuvvet" gibi türlü türlü "itme – çekme rüzgarlarının" ittirme ve çektirmesiyle; bu yapıtaşları ve malzemeler, kendi kendine havalanıp, birleşip, "Süleymaniye"yi inşa ve imâl edemez! Yani Süleymaniye'nin "etken" olmayıp, "edilgen" olan bu yapıtaşları; Süleymaniye'nin mimar ve mühendis, fail ve ustası olamaz! İllâ bir Sinan ve emrinde çalışan usta ve ameleler ve ancak amelelerin eli ve kuvvetiyle hareket edebilen "alet ve araçlar"* gereklidir.

Çünkü Süleymaniye'de görünen *"mimarî ve sanat, ilim ve irade, ölçü ve şuur"* gibi özellik ve sıfatlar; *"malzemelerinde, parça ve yapıtaşlarında"* yoktur.

Süleymaniye'deki sıfatlar, binasının malzemelerinde olmadığı için de; Süleymaniye'nin *"nedeni ve faili, ustası ve mimarı"* ondaki malzeme ve yapıtaşları olamaz. Zaten şuursuz ve bilgisiz *"atom ve maddelerin" biraraya gelmesi; toplamda, şuursuzluk ve cehaleti arttırmaktan başka da bir işe yaramaz! Yani gözsüz – şuursuzların toplanması, Süleymaniye'nin vücuda gelme ihtimâlini daha da azaltır.*

Hem zaten ışığı olmayanın, ışık vermesi; parası olmayanın, para vermesi; ilmi olmayanın bilgi vermesi mümkün olmaması gibi; "cansız ve şuursuz atom ve maddelerin" birleşmesi ve bir araya gelmesiyle; bütün'de, "canlılık ve şuur, bilgi ve sanat" gibi, daha üst özellik ve sıfatların oluşması da, mantıken mümkün değildir. Çünkü: "Parça," kendisinde olmayan özellikleri; parçası olduğu *"bütün"e* veremez.

MAKRO KÂİNAT VE MİKRO KÂİNAT, BİRBİRLERİNE İNDİRGENEMEZ

Makro Kâinat ve Mikro Kâinat arasında, birbirleriyle irtibatlandırılamayacak sınır ve duvarlar, maddeyi bölerek, birbirine indirgenemeyecek engeller vardır. Yani su'yun *"sıvı – serin ve söndürücü"* olması gibi özellik ve sıfatlarının; suyun yapıtaşı ve imâl malzemesi olan, oksijen ve hidrojenin, *"gaz – yakıcı ve yanıcı"* olması gibi, suya zıt özellikler taşıması nedeniyle; su'yun bu özellik ve sıfatlarının nedeni ve kaynağı, *"oksijen ve hidrojen" olmasının mümkün olmaması gibi.*

*Zaten yukarıda demiştik: Hiçbir şey, kendinde olmayan özellik ve sıfatları, başkasına veremez. Bilgisiz, "bilgi" veremez; ışıksız, "ışık" veremez gibi… Bilinçsiz ve gözsüz atomların toplamı*ndan *"bilinç, göz ve görme" çıkması vs. hep bu muhâli içinde taşır.*

O hâlde: *"Madde'nin kendisinde"* ve *"kâinat'ın bütününde"* olan özellik ve sıfatlar, fiil ve eserler; analitik bir mantıkla, analiz – sentezlerle, ayrıştırma – bölmelerle; *"maddenin yapıtaşlarında"* aranmaz ve kâinattaki *"madde – enerjilerle"* nedensellenemez ve kâinattaki *"alet, araç, malzemelerle" rasyonalize edilemez! Ve "maddî (ve somut)" olmayan ve "neden" olmayıp, "sonuç ve işleyişin tasviri" olan; yani "zihnî ve itibarî"* olan *"kanun ve mekanizmalarla" da determinize edilemez! O hâlde, bu gibi konularda, analitik ve ayrıştırmacı değil; holistik ve bütüncül, yani vahdet ve vahdaniyyet gözüyle, "Tevhidî Paradigma"dan bakmalıyız.*

Galaksileri Ayakta Tutan"Kütleçekimi" Değil, "El Kayyum ve El Hafîz" Olan Rabbimiz'dir!

Örneğin: Milyonlarca ton ağırlık ve büyüklükte olan ve çoğunun hızı, silâhtan çıkan mermiden milyonlarca kat daha hızlı olan *"milyonlarca yıldız ve gezegeni;"*

uzay boşluğunda, bir yere bağlayıp – tutturmadan gezdiren ve döndüren ve milyonlarca yıldır, çarpıştırmayıp – düşürmeyerek, dengede tutan *"sebep ve mekanizma ve kuvvet;" "kütleçekimi"* değil, *"El Kayyum ve El Hafîz"* olan Rabbimiz'dir! Rabbimiz'in iradesinin, bu yönde olmasıdır. Kuvvet ve kudretiyle, bu iradesini gerçekleştirmesidir.

Çünkü ve zaten: İrade ve kudreti bu yönde olmasa; ne *"kütleçekimi" kendi varlığını muhafaza edebilir ve ne de (farzı muhâl, varlığını muhafaza etse bile) yıldızları boşlukta dengede tutabilir ve ne de yıldızları döndürme ve gezdirmeye sebep olabilir!* Yani *"kütleçekimi"nin en fazla, yapabildiği; "çekmek"tir ve çekmesi de, kendi(liği)nden ve "kütle"den (kütle'nin zât ve tabiâtından) değildir.*

Çünkü: Bu kuvveti kütle'de *"yaratan"* ve kütle'ye *"nazil ve inzal eden, bitişik ve yanyana iktiran ettiren"* ve Kudret'ini, *"kütleçekimi"* olarak *"tezahür veya tecelli ettiren:" Âlemlerin Rabbi olan "Allah"tır!...*

Özetle: Kâinata, Bilim/sellik'in "parçalayıcı" ve insan zihnini "kesrete dağıtıp, çokluk ve madde'de boğdurucu" bakışı yerine; dinimizin "birleştirici ve bütüncül (holistik)", (daha doğru ifadeyle, "Tevhid ve Vahdet" nazarıyla) ve doğru sorular eşliğinde bakarsak, görürüz ki:

Allah'tan başka hangi sebep, yeryüzünde tonlarca suyu göğe kaldırıp – arıtır; O'ndan başka hangi fail başımızın üzerinde tonlarca suyu gezdirip, muhtaçlara taşıyıp, yetiştirir!?, Allah'tan başka hangi müessir, yağmuru dünyadan terkip edip; sonra da usulca, yaprak ve çiçeklere indirir!?, Allah'tan başka hangi sebep, uzay boşluğunda sürâtle dönen dünya gemisine, her gün tonlarca "elma, bal, sütten nehirler, ırmaklar" akıtır ve gönderir!? (Çünkü: Boşlukta asılı ve sür'atle dönen ve hiçbir nakil vasıtası ve ulaşım imkânı olmayan "dünya gemisine", her gün, "yağmur" gibi gönderilen; yani "ağaç musluklarıyla" akıtılan veya "arı, inek gibi kanal – borularla" gönderilen tüm "meyve, bal, sütlerin" miktarları, binlerce – milyonlarca tondur!),

Allah'tan başka hangi neden, hangi fail; anne karnındaki bebeği, göbeğine bağladığı bir kordonla karnından; doğduğunda da, (dişleri olmayan ve katı yiyecekler için sindirim organları gelişmemiş o bebeği,) annesinin göğsünden; böyle en lâzım ve lâtif bir ni'meti gönderip – besleyebilir!?…

Hâlbuki *"Ateist ve Materyalist Bilimsellik Felsefesi"*nin ürün ve sonucu olan *"Bilim"*; insan zihnini, sebepler ve kesrete yönelterek, *"tevhidî"* bakıştan uzaklaştırır ve Rabbimizi unutturur. Bunu, *"bilimsel bilgi"*de saklı olan, *"bilinçaltı (subliminâl)"* mesajlarla yapar.

BİLİMSELLİK FELSEFESİNİN DAYATTIĞI AKSİYOMATİK ÖNİNANÇLAR

Bu kısımda; *"Bilimsel Bilgi"nin bilinçaltımıza telkin ve ilka ettiği "kirli ve virütik bilgilere;" bizi kodlayıp – programladığı ve formatladığı, "bilinçaltı (subliminâl) ve hipnotik mesajlara" değineceğiz.*

Yazımızın başında verdiğimiz "yağmur" örneğinde; yağmurun "neden ve nasıl olduğu ve yağdığını" anlatan, Bilim'in bu *"failsiz ve öznesiz" tasvir ve ifadeleri; "Ateist ve Materyalist Bilim"in, "Determinist ve Natüralist Bilimsellik Felsefesi"ne göre yapılmış bir "yağmur"* tasviridir.

Bu tasvir ve ifadeler; *(sanki "Allah var – yok"un ortası veya bunun 3. bir ihtimâl ve şıkkı varmış gibi veya bu 2 şıkka eşit mesafede kalıp, bakılacak dış bir 3. gözlem ve koordinat noktası varmış gibi!)*:

"Gözlem ve araştırmalarımda, tüm dinî ve felsefî inançlardan bağımsız olacağım. Kâinata, tarafsız ve objektif bakacağım. Olayları, olgusal ve olduğu gibi anlatacağım!..." iddiasıyla; *"ateist"* tarafa savrulan, *"deist"* subjektifliğe kayan ve bu inançları savunan *"Bilimsellik Felsefesi"*ne göre kurgulanmış ifadelerdir. *"Bilimsellik Kriterleri"*ne uyarak hazırlanmış *"Bilimsel Bilgiler"*dir.

"Allah var – yok" dışında 3. bir ihtimâl; gidilecek 3. bir yol ve aklî seçenek olmadığı için; *"objektif ve tarafsız, olgusal ve nesnel"* olunamayacak bir konuda; güya *"objektif ve tarafsız olacağım"* diye, Bilimsellik'in, bu *"ateist ve deist"* taraflı bakışı sahiplenilemez!

Ayrıca, bu konuda *"objektif ve nesnel" bir bakış mümkün olsaydı bile; ahlâkî olarak, gene de "tarafsız" olmak doğru değil. Çünkü: "İyi – doğru – güzelden" taraf olmak gibi, insanî bir yükümlülüğümüz de var bizim.*

Konumuza dönersek: Bilim'in bu *"ateist ve deist yağmur tasviri" (yani: "Yağmur"da Allah yok; yani Rabbimiz, yağmur'a 'müdahil ve etken ve fail' değil; belki kâinatın başlangıcında var ve fail olabilir!)*; yağmur'un, *"failsiz ve öznesiz"* yağdığına inanmasından kaynaklanmaktadır!

Buna da en büyük delil olarak: Faili görmemesini; Bilimsellik'in ise, gördüklerini konusu olarak kabul ettiğini vermektedir. *("Görmemek", "olmamaya" delil olmaz; fakat konumuz bu değil.)*

Diğer, en büyük zanları da: Görünen *"madde ve sebep"* ve görünmeyen *"otomatik mekanizma"* ve *"doğa yasalarının;"* fail gerektirmeden, bu işleyiş ve sonuç-

larını gerçekleştirebileceği ve olanın da, bu mümkünün gerçekleşmiş hâli *(vukûu) olduğu inancına sımsıkı yapışmalarıdır!*

Yani Bilimsellik: *"Yağmur'un; herhangi bir faile zaruret ve ihtiyaç duymadan, olabileceğine ve olduğuna"* inanır. *"Yağmur'un, failsiz olmasının mümkün olduğunu; olanın da, bu mümkün'ün gerçekleşmesi olduğu"* inancını savunur. İşte *"Bilimsel Bilgi"* dediğimiz şey, Bilimsellik Felsefesi'nin bu itikad ve varlık anlayışına göre dizayn edilir.

"Bilimsel Bilgi"; kısır döngüsel olarak [yani delil ve ispatın *(müddeânın)* sürekli yer değiştirdiği]:*"Mümkün ki oluyor; oluyor ki mümkün" şeklinde yapılan, "totolojik" bir itikada göre dizayn edilir ve sanki bu "ateist felsefî inanç", doğru ve ispatlanmış gibi kurgulanıp – sunulur.*

Yağmur'u, Yatay Deterministik Şablon üzerinden, salt "sebep – sonuç" kurgusuyla resmeden Bilimsellik Felsefesi'nin verdiği bilgiler; güya "Kâinatın varlık ve işleyişinde, herhangi bir fail ve özneye zaruret ve ihtiyaç yok(muş); çünkü ve zaten kâinatın işleyişi, otomatik bir makina ve bilgisayar gibi(ymiş). Yani bu işleyişin failsiz olması mümkün(müş) ki oluyor ve oluyor ki mümkün(müş). Yani Allah yok(muş), varsa bile bu işleyişe karışmıyor(muş)... Zaten kâinatın varlık ve devamında, işleyiş ve faâliyetinde O'na zaruret ve ihtiyaç yok(muş). Çünkü kâinatta O'nu gerektirecek bir nedensel boşluk ve delil de yok(muş)... O, varsa ve olsa bile ancak 'İlk Neden İlahı' olabilir(miş); fakat kâinat veya kâinatlar, sınırsız sonsuz veya sonsuz sınırlı ise, bu İlk Neden İlahı'na inanmak için de, aklî bir gerekçe ve gözlemsel, ampirik bir delil kalmayacak(mış)!..." gibi "aksiyomatik öninanç ve önvarsayımlara" göre kurgulanmış ifadelerdir.

*"Bilimsellik Felsefesi"*nin, bu aksiyomatik varsayım ve tahminleri; bu felsefenin ürün ve sonucu olan *"Bilim"*in, tarafsız ve objektif olmadığını gösterir. Kâinatı, *"olduğu gibi"* görmediğini ve araştırma ve gözlemlerini de; *"olduğu gibi"*, yani *"olgusal" anlatmadığını gösterir! Yani: "Bilim/sellik"'in; varlık ve hâdiselere, önyargılı ve şartlı baktığını gösterir. Üstelik: "Bilimselllik Kriterleri" diyerek, bunu tüm dünyaya dayattığını; zihnimize, epistemolojik şiddet ve baskı uyguladığını gösterir!*

Bu ön kabül ve aksiyomlara göre düzenlenmiş ve kurgulanmış "Bilimsel Bilgi"nin, bu "varlık ve bilgi anlayışı" (ontoloji ve epistemolojisi); "araştırma ve gözlemlerini"; bir "ateist veya müşrik ve deistin" gözüyle; yani "şirk ve inkâr" itikadına göre anlatır!

Bu varlık ve kâinat tasavvuru ise; **güya** *"Allah yok(muş); varsa bile ancak İlk Neden olabilir(miş); varsa ve olsa bile, kâinattaki işleyişe karışmıyor(muş)!..." şeklinde bir "İlah tasavvur ve anlayışını" (teolojisini),* zihinlere enjekte ve empoze eder!

Bunun sonucu: İlkokuldan itibaren, *(hatta daha da öncesinden başlayarak) tüm hayatı boyunca, okulda – medyada – sokakta; Bilim'in bu "kirli, virütik alt mesaj ve anlam, bilinçaltı telkin ve gizli subliminâl mesaj" barındıran "Bilimsel Bilgilerine" tekrar tekrar ma'ruz kalan ve başka seçeneği olmayan öğrenciye, insana: "Varlık ve eşya tasavvurunu böyle kur, böyle düşün ve böyle de algıla ve yazılarında da böyle ifade et!...*

Kâinata, sana taktığımız Bilimsel Gözlükle baktıkça zaten, hangi dinden olduğun fark etmez. Çünkü inandığın İlah'ı da, bizim tanımladığımız gibi (ateist ve/veya deist) tasavvur etmeye başlayacaksın zaten!... Sınırlarını 'Bilimsellik'in çizdiği; varlık ve işleyişini 'deterministik şablonla' tasvir eden bu kâinatın; Allah'a ihtiyacı olmadığını *(dolayısıyla, Allah'a inanmak için de, aklî bir neden ve gözleme dayalı objektif bir delil olmadığını)* sen de anlayacaksın zaten…" demektir!

Bu ise; Bilim'in, kendi *"varlık"* ve *"bilgi"* ve *"Allah" anlayışını; kendi "ateist ve deist aksiyomatik inançlarını" kabule zorlaması demektir. Tüm din ve inançlardan bağımsız ve ayrı, seküler ve lâik, olgusal ve objektif olduğu iddia edilen Bilimsellik'in dayandığı arka plân ve fonun rengi budur. Bilimsellik Felsefesinin ürün ve sonucu olan Bilimsel Bilgi'nin, zihnimizi yönlendirip – programladığı ve bizi hipnotize eden; "gizli zihinsel kod ve derin bilinçaltı komutlar" (subliminâl mesaj ve telkinler)* böyledir.

Buradan geleceğimiz nokta: Bilim'in, *"inkâr ve/veya şirk"*i savunan; yani *"ateizm ve deizm"*e hizmet eden Bilimsellik Felsefesi ve sanki bu *"felsefî inkâr ve inançları"* doğruy*(muş)* ve ispatlanmış *"altmesajıyla" (bu arka fonda)* sunulan *"Bilimsel Bilgi;"* dinimizin *"Tevhid ve Vahdet" Paradigmasıyla çelişir ve çatışır.*

"Eğer kâinatta bir olay, sebep – sonuç ilişkisi ve madde – enerji etkileşimleriyle nedensellenebiliyorsa; burada Allah gibi bir fail aramak lüzumsuz ve gereksizdir. Kâinatın işleyişinde, Allah'ı gerektirecek nedensel bir boşluk ve loşluk yoktur(!)" diye iddia eden "Bilimsellik"in; kâinattaki olayları "neden – sonuç kurgu ve şablonuyla" resmetmesi ve *(madde ve nedenleri, "neden" olarak atayıp; bunları, fiil ve icraatında "araç / alet-edevat" olarak kullanan) "fail"*e yer vermemesi; bilinçaltımıza *"subliminâl mesaj"* olarak: *"Bu işleyişe Allah karışmıyor"* telkin ve talimatını kodlar!

Bilimsel Bilgi'nin, sesli olarak: *"Gördüğümüz bu şey; şu sebep – sonuç ilişki ve etkileşimiyle oluyor"* demesi; bilinçaltımıza sessiz olarak: *"Bu işleyişin, failsiz olması mümkün ve zaten olmaktadır"* mesajını gönderir.

Kulağımızla işitilmesi ve bilincimizle fark edilmesi mümkün olmayan, bu

harfsiz ve sessiz – sözsüz mesajları; bir sihir ve hipnoz gibi, *"varlık tasavvur ve algımızı"* şekillendirerek, irade ve davranışlarımızı yönlendirir.

Bilimsellik Felsefesi'nin *(scientism, scientific, philosophy of scientificism)*, kâinattaki *"bilgi"*yi *(veri/data – information – knowledge)*, Yatay Deterministik Şablona göre filtreleyip – kodlaması ve *"bilim" (science)* olarak, yeniden üretmesi neticesi ve gözümüzü açtığımızdan beri, tüm ömrümüz boyunca maruz kaldığımız bu *"Bilimsel Bilgilerin"* telkin ve tekrarları neticesi; kalbimiz *"müslüman"* kalsa bile, algı ve zihnimize *"inkâr ve şirk virüsleri"* bulaşmış, hastalık tüm vücuda yayılmıştır artık!

Üstelik bu virüsleri tanıyıp – teşhis edecek, bir *"antivirüs programımız"* bile olmadığı için; hasta olduğumuzu bile fark etmeyiz! Ki, tedavi olmayı düşünelim; bir çözüm arayalım!...

SİZ, HİÇ AĞAÇ GÖRDÜNÜZ MÜ!?

Üstelik Bilimsellik Felsefesinin taşıdığı bu *"şirk ve inkâr virüsleri"*, sadece Rabbimizle münasebetimizi, itikad ve ahiretimizi tehlikeye atmakla kalmaz! Bilim'in, bu, kendi sınırlarını aşarak, bütün hayatımıza sirayet eden, kirli *"virütik bilgileri"; algı ve anlamlandırmalarımızı bozan bu "varlık ve bilgi ve ilah anlayışı/anlayışsızlığının" neticesi olarak; varlık ve gerçeklikle, birebir teması da kaybederiz! Varlıkla aramızda oluşan bu boşluk ve kesiklik neticesinde, artık eşyayla şahsen ve birebir tanışmamız da zorlaşır! Başta kendimiz ve Rabbimiz ve sonra da eşya ile aramızda bir mesafe ve soğukluk ve yabancılaşma başlar!*

Yani: *"Bilim ve Bilimsel Yöntem";* sadece *"bilim insanın"* laboratuvarda yaptığı *"iş"* olarak kalmayıp, sınırlarını aşmış ve bilimle ilgilenmeyen sokaktaki insanın da, algı ve anlam haritalarını bozmuştur!

Kâinat ve Rabbimizle, aramızdaki ilişki ve bağlantıyı koparan ve kapatan ve bizi, bir *"yabanî" gibi¸ her şeye soğuk; her şeye dışarıdan ve uzaktan; yani "objektif"* bakmaya zorlayan *"Bilim/sellik Virüsü'nün zararları neticesi, varlık ve gerçeklikle teması kaybederiz. Her şeye "Bilimsel Göz / Bilimsellik Gözlüğüyle"* bakmaya; nesnel ve objektif olmaya; bunun için, her şeye dışarıdan ve pencerelerden bakmaya alışırız.

Burada Bilimsellik Felsefesi *(ve daha genelde tüm Felsefe); varlık ve eşyayı, "akıl" üzerinden, bilme ve düşünme sürecinin adı; daha doğrusu, eşya ile, "zekâ" üzerinden kurulan bağlantının adı olup; bu da varlığı, zihne; yani "dil ve mantık"a hapsetmenin diğer adı olmaktadır!*

Eşyayla, "kuru zihinsel bilgi" ve *"nicelik / bilimsel ölçüm – tanımlar"* üzerinden kurulan, bu temas/sızlık neticesinde; *"epistemoloji ve objektivite"yi aşarak; eşyayla birebir karşılaşmamız ve tanışıp – kaynaşmamız zorlaşır! Bunun bedelini; eşyanın "ne" olduğu ve bize "yakınlık" ve "hissettirdiklerinin" kaybıyla öderiz!*

İşte insanın, "Bilimsel Devrim ve Aydınlanma" denilen; Rabbiyle bağlantısını kesme ve kapatmasının neticesi olarak, "varlık"la da bağlantısını kaybetmesiyle; bir ağaca baktığımızda veya dokunduğumuzda ve yapraklarının çıkarttığı lâhutî hışırtıda, kaybettiğimiz ilk şey; bu yakınlık ve bu histir!

Meselâ *"yağmur"*un, Rabbimiz'in indirdiği ve gönderdiği *"ni'met ve rızık"* olduğu, hatırımıza bile gelmez! Yağmur'un, güya tecessüm etmiş ve cisimleşmiş *"rahmet" olduğu, çoğumuzun algı ve çağrışımlarından çıkar.*

Meselâ; gökte *"bulut"a baktığımızda, "kendinde bulut"u algılamayız; "asıl bulut"u* görmeyiz. Gördüğümüz; *"suyun, buharlaşmış ve yoğunlaşmış hâlidir"* sadece! Bu algı ve anlamlandırmayı aşıp; Bilimsellik'in tüm objektif tanım ve nesnel ta'riflerinin ötesine geçerek, bulut'la şahsen tanışmamız çok zordur. *(Burada artık, mesela "bulut" ile bulut olarak; yani "bulutun şahsiyeti" üzerinden bir tanışma ve kaynaşma yok. Bulut'a, "su buharının yoğunlaşmış hâli" tanım ve kavramsallaştırılması üzerinden bakma ve öyle baktığı için de, bulutu öyle görme ve algılama ve anlamlandırma var. Yani: Bulutun fiziksel görünüşünü görmek, fakat derinliğini görememek; görsek de fark edememek, fark etsek de anlamlandıramamak ve önemsememek var.)*

Bunun gibi; meselâ *"su"*ya baktığımızda; su'yu, *"su"* olarak görmeyiz. Gördüğümüz: *"2 hidrojen ve 1 oksijenin bileşiminden oluşmuş bir madde"dir* sadece! Çevremizdeki *"taş, toprak, ağaç, hava, rüzgâr, ışık, ses"* gibi varlık ve eşyaya bakışımız hep böyle dolaylı ve uzaktan; *"bilimsellik"in hep bu "sayısal ve nicel" tanımları üzerinden olur. Bilim'in, "analitik düşünce" diyerek, analiz – sentezlerle, eşyayı bölüp – parçalayan ta'rifleri penceresinden olur. Varlığa; holistik ve bütüncül, "tevhidî" bakışın terki neticesi; eşyayla, birebir yakınlaşma ve empati ve aracısız iletişim, mümkün olmaz.*

Bu tıpkı: Karşımızda tanımadığımız bir insana bakarken, sadece fiziksel görünüşünü görmek ve bununla ilgili detaylı şekilsel tanım ve ta'rifler yapmak ama, o insanla bizzat tanışmadığımız için; o insanın "manevî vücudunu;" yani ahlâk ve karakter, düşünce ve davranışlarını görmemek ve bilmemeye benzer. Uzaktan gözlem ve aracıları ortadan kaldırarak, o insanla direkt tanışıp, iletişim kurmadığımız için; aramızda herhangi bir sevgi veya nefret bağı oluşmamasına benzer. O insana

empati kurup, ruh hâlini hissetmemek ve fark etmemek; fark etsek de önemsememek ve bu algı ve anlamlandırmanın doğal sonucu olarak; zaten bu insanla, yakınlık ve arkadaşlık kurmaya hiç niyeti olmamak ve bundan özellikle kaçınmaya benzer. Karşımızda tanımadığımız bir insana bakarken, sadece fiziksel görünüşünü görmek ve bununla ilgili detaylı şekle bağlı ta'rifler yapmak ama, o insanla tanışmadığımız için; o insanın *"manevî vücudunu;" yani ahlâk ve karakter, düşünce ve davranışlarını görmemek ve bilmemek; empati kurup, ruh hâlini hissetmemek ve fark etmemek; fark etsek de önemsememek ve bu algı ve anlamla*ndırmanın doğal sonucu olarak; zaten bu insanla, yakınlık ve arkadaşlık kurmaya niyeti olmamak ve bunu hiç istememeye benzer.

BİLİMSELLİK FELSEFESİ VE ÜRÜNÜ OLAN BİLİM, TEVHİD PARADİGMASI'NIN ZITTIDIR

Bilim'in; başlangıçta *"deizm"*e yol açarak, buradan *"ateizm"*e giden yolu kolaylaştıran; yani *"şirk ve inkâr"*ın teori ve sistemini kurmaya çalışan bu Bilimsellik Felsefesi'nin:

"Kâinattaki olayların 'nasıl ve neden' olduğunu, 'sebep – sonuç' ilişki ve etkileşimleriyle açıklayabiliyorsam; 'kim ve niçin, anlam ve amacı ne?' gibi, 'fail ve gaye sorularına' zaruret ve ihtiyaç yoktur!" diyerek; kâinatta Rabbimiz'e yapacak iş bırakmayan(!) bu "Determinist Kâinatı!;"

"Madde'nin; varlık ve devam, hareket ve çalışmasında, Rabbimiz'e zaruret ve ihtiyaç duymadığı;" bu bizatihî *(kendinden / kendi tabiât ve zâtından kaynaklı) "Kayyum Kâinatı!;"*

Rabbimiz'i, eğer varsa ve olsa bile, ancak *"İlk Neden"* olarak kâinatın başlangıcına kadar uzaklaştıran ancak burada ihtiyaç duyan ve *(kerhen de olsa) ufacık bir rol veren "Deist Kâinatı!;"*

"Ama, eğer 'sonsuz kâinatlar' veya 'sonsuz sonlu kâinatlar' ispatlanırsa; bu 'İlk Neden İlahına da ihtiyaç ve inanmak için neden kalmayacağını" iddia eden "Ateist Kâinatı!;"

"Şu anlattığım iş ve işleyişe, Allah müdahil ve fail değil; bu işleyişte Allah yok" diyen "Ateist Kâinatı!;"

"Alenî Deist" ve "Gizli Ateist" olan, sıkıştırınca da: "Bunu gözleyip – bilemeyiz. Dolayısıyla Allah'ın varlık – yokluğu ve kâinatla münasebeti gibi meseleler, Bilim/selllik'in konusu değildir" diyerek, bu sefer *"Agnostizm"*e kaçan *"Agnostik Kâinatı!;"…*

Elhasıl, varlık ve faâliyetlerine bakarken *"Kim?"* ve *"Niçin / niye? (Gaye ve amacı ne?)"* sorularını sormayacağını, daha baştan deklare etmiş *"Bilimsellik Felsefesi"*nin; güya *"inanç ve taraftan bağımsız ve ayrı olacağım; her şeye, seküler ve lâik bakacağım"* iddiâsıyla, geldiği ve bizi getirdiği yer burası!

Sonuç olarak: Bilim'in *(science), kâinattan elde ettiği Bilgi'yi (veri/data – information – knowledge); "Ateist ve Materyalist, Determinist ve Natüralist"* felsefî inanç ve aksiyomlarına göre filtreleyip – işleyerek, ürettiği Bilimsel Bilgi ve bize sunduğu, bu *"kâinat tasavvur ve tasvirleri," Tevhid Paradigması'nın tam aksi istikametidir!*

Hâlbuki *"Tevhid ve vahdet"; hem düşünerek, kendi içimizde (enfüs), mantıken ulaşılabilecek aklî bir ilke ve hem de dışımızda (afak), varlığı inceleyerek, elde edilebileceğimiz gözlemsel bir bilgidir.*

Üstelik: Bu *"enfüsî ve afakî" düşünme ve araştırma neticesi elde ettiğimiz bilginin doğruluğu; sistem dışından gelen bir "bilgi ve haber"* olan *"Risalet/Nübüvvet/ Vahiy"le de, ayrıca te'yid edilip, doğruluğu onaylanmış.*

Burada, bir düşünme ve araştırma yöntemi olarak "tevhid" kavramından anlaşılması gereken, sadece Rabbimiz'in varlık ve birliği; tek olup, ortağı olmaması değil. Rabbimiz'in, icraat ve fiilleri ve sonuçları olan eserlerinde de ortağı olmaması, ortaklar kullanmaması; kendisine yardımcılar atamaması demektir.

Bu Tevhid Paradigması'nın, kâinat gözlem – araştırmalarında sonucu ise; Rabbimiz gibi bir fail ve özne olmadan, hiçbir şeyin hiçbir şeye, hakikî fail ve sebep, aktif ve etken olamayacağıdır. İpe dizili tesbih taneleri gibi, kâinattaki zerre ve kürrelerin birbirlerine bağlı olup; bu hâliyle kâinatın tek parça bir bütün olduğu; buradan herhangi bir parçayı koparıp, kâinat ve Rabbimizle bağlantısını kesip, herhangi bir sebep ve mekanizma, madde ve kuvvet, tesadüf ve tabiata bağlanamayacağıdır.

Çünkü: Kitabı yazanın, içindeki cümleleri yazanla; cümleleri yazanın da, cümle içindeki kelimeleri yazanla ve kelimeleri yazanın da, kelimelerdeki harfleri yazanla aynı olması zaruret ve mecburiyeti vardır.

Çünkü: Elma'yı yapan kim ise, ağacı da o yapmıştır. Ağacı yapan kim ise, toprak ve dünyayı da ancak o yapmış olabilir… Elhasıl: "Madde alet edevatlarını" kullanarak, elma'yı kim terkip ve inşa etmiş ise; elmanın bağlı ve asılı olduğu "kâinat ağacını"; elmanın yapıldığı ve dokunduğu "kâinat tezgâhını" da o yapmıştır…

Aksi hâlde; "Bilimsellik"in, birbirlerine ve Rabbimiz'e tevhid edilerek, bağlanmış varlığı parçalayıp – ayrıştırarak ve Rabbimiz'den kopararak: *"Elma, ağaç-*

tan; bitki, topraktan; yumurta, tavuktan; şifa, ilâçtan; su, H2O'dan veya buluttan; ışık, güneşten…" şeklinde Yatay Deterministik Zincir Şemaları ve tasvir kalıpları; bize, "toprağın elma yapabileceği ve yaptığı; tavuğun, yumurta imâl edebildiği ve ettiği; güneşin, bize ısı ve ışık göndermeyi irade ettiği ve gönderdiği" veya *"kâinatta gaz hâlinde bulunan, yanıcı / yakıcı, hidrojen / oksijenin, birleşerek, kendilerinde olmayan 'sıvı ve serin ve söndürücü su' yapabildiği ve yaptığı (kendilerinde olmayan özellik ve niteliklerin ortaya çıkması; yani bütün'ün, parça ve yapıtaşlarına indirgenememesi ve rasyonalize edilememesi)"* gibi saçma sapan şeyler bilinçaltımıza kodlanır.

Bunun sonucu olarak: *"Kayyum (var olup, ayrıca varlıkta durma ve devamında, her şey O'na muhtaç ve bağlı/bağımlı) ve Samed (herşey O'na muhtaç, O ise hiçbirşeye muhtaç değil) olan Allah"* inancı yerine; *"Kayyum ve Samed olan Kâinat"* inancı zihnimize işlenir…

Bu kodlama ve Yatay Deterministik Düşünce Kalıpları sonucu; *"Mona Lisa, Da Vinci / resim – ressam" bağlantı ve çağrışımları; kâinat ölçeğinde "Varlık – Allah / eser – müessir" olarak kopar. Bu zihinsel alışkanlık neticesi: Bu ni'metleri, varlık tezgâhında; "madde", araç ve alet – edevatlarıyla imâl ve inşa ederek, bize gönderen Rabbimiz'i bize unutturur. "Yaratma", oluşuma; "ni'met", mala; "rızık", gıda maddesine; "sevk-i ilâhî ve ilham", sevk-i tabiî ve içgüdüye dönüşür.*

BİLİMİN IŞIĞINDA EVRİM GÖRÜŞÜNÜN SORGULANMASI VE YARATILIŞ

Kur'an geçmişe ait bir kitap değil, yaşayan bir kitaptır. Kur'an benimle kozmolojiden, fizikten, biyolojiden ve tıptan alınan misallerle, tabiat kanunları üzerindeki ilahî yansımaların bütün insanlığa hitap eden deliller olduğuna dikkat çekerek konuşuyor."

Prof. Dr. Muhammed Abdüsselam

Niçin "Bilimlerin Dilinden Yaratılış?"

Nobelle mükâfatlandırılan Pakistanlı fizikçi Prof. Dr. Abdüsselam ilimleri; "Allah'ın kâinattaki eserlerini inceleme sanatı" olarak tarif eder.

Bilimler kâinattaki varlıkları inceler. Her bir şeklin ve varlığın yapısını, mahiyetini, yaratılışındaki hikmetini ve gayesini ortaya koymaya çalışır.

İşte kâinattan elde edilen bu bilimlerin iki türlü takdim şekli vardır.

Birisi, bilim insanları ve eğitimciler tarafından takdimidir. Bu takdim şeklinde genellikle materyalist felsefenin tesiriyle dünyada yaklaşık iki yüz yıldır, Türkiye'de ise yaklaşık yüz yılı aşkın bir süredir yaratıcı nazarlardan gizlenmektedir. Burada sebepler doğrudan işi yapan fail olarak kabul edilmekte ve her şey tabiatın veya tesadüfün eseri olarak nazara verilmektedir.

İkinci takdim şekli ise, bizzat her bilimin kendine has diliyle bir yaratıcıyı tanıttırmasıdır.

İşte elinizdeki Bilimlerin Dilinden Yaratılış kitapları; fiilde fâili, sanatta sanatkârı, eserde ustayı ve nimette mün'imi yani nimeti vereni göstermektedir.

Bir başka ifade ile bu kitaplar, kâinattaki son derece sanatlı, nizamlı, intizamlı hikmetli ve gayeli yaratılışın, sonsuz ilim, irade ve kudret sahibi bir yaratıcının eseri olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Buna siz, kâinata mana-yı harfi ile bakış, yani kâinata Allah hesabına nazar etme ya da tevhidî bakış da diyebilirsiniz.

Bu kitapların en önemli orijinalliği de buradan gelmektedir.

Bu Kitapta Bildirileri Yer Alan Bilim İnsanları

Prof. Dr. Âdem TATLI
Doç. Dr. Adnan KÜÇÜKALİ
Prof. Dr. Ahmet AKYÜREK
Prof. Dr. Ali ALAŞ
Araşt.-Yazar Ayhan KÜFLÜOĞLU
Araştırmacı Ediz SÖZÜER
Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE
Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ALLAHVERDİ
Dr. Öğr. Üyesi Kasım TAKIM
Prof. Dr. Kazım UYSAL
Prof. Dr. Kemal SOLAK
Prof. Dr. Kenan ÖREN
Prof. Dr. Murat ÜNAL
Prof. Dr. Nurullah GENÇ
Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN
Prof. Dr. Osman ÇAKMAK
Prof. Dr. Turan GÜVEN

9 786057 638689